

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-1319/J
Podgorica, 20. jun 2013. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 6. juna 2013. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI POTROŠAČA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr VLADIMIR KAVARIĆ, ministar ekonomije i ZORAN PERIŠIĆ, pomoćnik ministra.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s.r.

ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA

DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima prometa proizvoda na tržištu, a naročito: zaštita ekonomskih interesa, pravna zaštita, informisanje i obrazovanje, udruživanje potrošača radi zaštite njihovih interesa, i druga pitanja od značaja za zaštitu potrošača.

Potrošač i trgovac

Član 2

- (1) Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.
- (2) Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti.
- (3) Trgovcem se u smislu čl. 54 do 59, čl. 89 do 100 i čl. 108 do 116 ovog zakona, smatra i lice koje nastupa u ime ili za račun trgovca.

Primjena drugih propisa

Član 3

- (1) Ovim zakonom ne ograničavaju se prava koja potrošači imaju na osnovu drugih zakona.
- (2) Na obligacione odnose između potrošača i trgovca primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Obavezujuća priroda

Član 4

- (1) Potrošač se ne može odreći prava koja ima na osnovu ovog zakona.
- (2) Odredbe ugovora između potrošača i trgovca koje su suprotne odredbama ovog zakona i na štetu su potrošača, ništave su.

Izbor stranog prava

Član 5

- (1) Izborom stranog prava kao mjerodavnog, potrošač koji ima boravište u Crnoj Gori ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo, u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Na zaštitu prava potrošača kod ugovora o turističkim uslugama iz člana 89 ovog zakona za koje je mjerodavno strano pravo, primjenjuju se odredbe ovog zakona ako je predmet ugovora nepokretnost koja se nalazi na teritoriji Crne Gore.
- (3) Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se i na ugovor koji se ne odnosi neposredno na nepokretnost, ako trgovac vrši djelatnost u Crnoj Gori ili na drugi način usmjerava tu djelatnost ka Crnoj Gori, a ugovor je zaključen u okviru te djelatnosti.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:

- 1) **proizvođač** je lice koje proizvodi robu, kao i uvoznik robe ili drugo lice koje se predstavlja kao proizvođač stavljajući svoje ime, robni žig ili drugo obilježje na robu;
- 2) **proizvod** je roba ili usluga, uključujući nepokretnosti, prava i obaveze;
- 3) **roba** je pokretna stvar osim: stvari prodatih u izvršnom postupku ili na drugi način na osnovu zakona, polovnih stvari koje se prodaju putem aukcijske prodaje na kojoj potrošači mogu lično da učestvuju, vode i gasa kada nijesu stavljeni u prodaju u ograničenom obimu ili utvrđenoj količini, i električne energije;
- 4) **roba u rasutom stanju** je roba koja nije prethodno upakovana i koja se mjeri u prisustvu potrošača;
- 5) **prodajna cijena proizvoda** je krajnja cijena za pojedini proizvod, ili određenu količinu proizvoda uključujući porez na dodatu vrijednost (u daljem tekst: PDV), druge poreze i dažbine;
- 6) **cijena po jedinici mjere** je krajnja cijena, uključujući PDV, druge poreze i dažbine, po jedinici mjere, u skladu sa zakonom (kilogram, litar, metar, kvadratni metar, kubni metar ili druga pojedinačna mjerna jedinica, koja je u uobičajenoj upotrebi u Crnoj Gori);
- 7) **trajni medij** je sredstvo koje omogućava potrošaču da sačuva podatke za ličnu upotrebu, na način da podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom vremena primjerenog svrsi informacije i koji omogućava nepromijenjenu reprodukciju sačuvanih podataka (papir, CD i DVD diskovi, USB fleš uređaji, memorijske kartice ili hard disk računara, elektronska pošta i dr.);
- 8) **sredstva komunikacije na daljinu** su sredstva koja mogu biti korišćena za zaključenje ugovora između trgovca i potrošača bez njihovog istovremenog fizičkog prisustva na jednom mjestu, kao što su: adresirani i neadresirani štampani materijali, standardna pisma i dopisnice, štampana propagandna poruka s formularom za porudžbinu, katalog, telefon sa i bez ljudskog posredovanja, radio, videofon, videotekst, telefaks uređaj, televizija, internet, elektronska pošta i dr.;

- 9) **operator sredstva komunikacije na daljinu** je svako lice koje u okviru svoje djelatnosti, ili zanimanja omogućava trgovcu upotrebu jednog ili više sredstava komunikacije na daljinu;
- 10) **poslovna praksa** je svaka radnja, propuštanje, način ponašanja ili predstavljanja, poslovna komunikacija, uključujući oglašavanje i stavljanje proizvoda na tržište, koju je preduzeo trgovac, a neposredno je povezana sa promocijom, prodajom ili isporukom proizvoda potrošaču;
- 11) **kodeks** je pravilo ili skup pravila koja nijesu uređena zakonom ili aktom organa državne uprave ili lokalne samouprave kojim se uređuje način postupanja trgovaca koji su se obavezali da poštuju taj kodeks u vezi sa jednom ili više poslovnih praksi ili poslovnih sektora;
- 12) **nosilac kodeksa** je svaki subjekat, uključujući trgovca ili grupu trgovaca, koji je ovlašćen za sastavljanje i izmjenu kodeksa i/ili nadzor nad njegovim sprovođenjem;
- 13) **profesionalna pažnja** je povećana pažnja koja se u pravnom prometu osnovano očekuje od trgovca u ponašanju prema potrošačima, u skladu sa dobrim poslovnim običajima i načelom savjesnosti i poštenja;
- 14) **bitan uticaj** je djelovanje poslovne prakse na ekonomsko ponašanje potrošača na način na koji se umanjuje sposobnost potrošača da donese odluku zasnovanu na potpunoj obaviještenosti, iz kog razloga potrošač može da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio;
- 15) **nedozvoljeni uticaj** je iskorišćavanje nadmoći u odnosu na potrošača upotrebom pritiska, na način kojim se u znatnoj mjeri ograničava njegova sposobnost da donese odluku zasnovanu na potpunoj obaviještenosti, bez obzira da li je primijenjena sila ili prijetnja;
- 16) **poziv za kupovinu** je svaka poslovna komunikacija kojom se navode osnovne karakteristike proizvoda i njegova cijena i to na način koji odgovara sredstvu poslovne komunikacije koje se koristi, čime se potrošaču daje mogućnost kupovine proizvoda;
- 17) **odluka o poslu** je svaka odluka potrošača koja se odnosi na to da li će, kako i pod kojim uslovima zaključiti posao, platiti cijenu u cjelosti ili u obrocima, zadržati proizvod ili će dalje raspolagati sa proizvodom, koristiti prava koja ima na osnovu ugovora, bez obzira da li je potrošač odlučio da djeluje ili da se uzdrži od djelovanja;
- 18) **uređena profesija** je profesionalna djelatnost ili skup profesionalnih djelatnosti čije počinjanje, obavljanje ili način obavljanja neposredno ili posredno zavisi od posjedovanja posebnih profesionalnih kvalifikacija, u skladu sa zakonom.

DIO DRUGI
ZAŠTITA EKONOMSKIH INTERESA POTROŠAČA

Glava I
OSNOVNE ODREDBE O PROMETU PROIZVODA

ODJELJAK A
INFORMISANJE O PROIZVODIMA

Obavještenje o robi i uslugama

Član 7

- (1) Trgovac ne smije da stavi u promet robu na kojoj nije istaknuto obavještenje sa podacima o robi (u daljem tekstu: obavještenje o robi), u skladu sa zakonom.
- (2) Ako posebnim zakonom nije drugačije propisano, obavještenje o robi obavezno sadrži:
  - 1) naziv pod kojim se roba prodaje, i trgovačko ime ako postoji;
  - 2) naziv i sjedište proizvođača;
  - 3) naziv i sjedište uvoznika, ako se radi o robi iz uvoza;
  - 4) naziv države porijekla robe, i
  - 5) podatke o količini, sastavu, kvalitetu, tipu i modelu robe, datumu proizvodnje i roku upotrebe, načinu upotrebe, održavanju i čuvanju robe i upozorenje o mogućim rizicima vezanim za pravilnu i nepravilnu upotrebu robe, u zavisnosti od prirode robe.
- (3) Podaci u obavještenju o robi moraju biti napisani čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo.
- (4) Zabranjeno je uklanjanje ili mijenjanje podataka iz obavještenja o robi, kao i isticanje neistinitih podataka.
- (5) Odredbe st. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se i na usluge, na način da se obavještenje o uslugama, uključujući i upozorenja o rizicima koji su povezani sa pružanjem usluge, ističe na mjestu pružanja, odnosno ponude usluge, ili na drugi potrošaču dostupan način.

Način isticanja obavještenja

Član 8

- (1) Trgovac je dužan da obavještenje o robi istakne na svakom pojedinačnom primjerku robe, a kod robe male veličine ili neprikladne za isticanje obavještenja, na zbirnom pakovanju, odnosno na mjestu prodaje.
- (2) Kod prodaje robe u rasutom stanju obavještenje iz stava 1 ovog člana ističe se na mjestu prodaje.
- (3) Trgovac je dužan da obezbijedi da obavještenje o robi, odnosno uslugama, isprave o usaglašenosti, ostala dokumentacija (uputstva za upotrebu, uputstvo za montažu, garantni list i dr.) koja prati robu, odnosno usluge i druge informacije budu na crnogorskom jeziku, što ne isključuje mogućnost istovremene upotrebe drugih jezika.

Označavanje upotrebljavane, popravljane ili robe sa nedostatkom

Član 9

- (1) Trgovac je dužan da robu koja je upotrebljavana, popravljana ili sa nedostatkom, odnosno robu čija su upotrebna svojstva i karakteristike na drugi način ograničeni, fizički odvoji od druge robe, a na mjestu ponude čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo istakne oznaku da se radi o "robi sa greškom", "oštećenjem", „pred istekom roka trajanja" i slično.
- (2) Ako se roba iz stava 1 ovog člana prodaje u prostoru isključivo namijenjenom za prodaju takve robe oznaka iz stava 1 ovog člana ističe se na prodajnom prostoru.
- (3) Trgovac je dužan da potrošača informiše o prirodi nedostatka, odnosno ograničenja upotrebni svojstva i karakteristika robe.
- (4) Teret dokazivanja da je potrošaču dao sve potrebne informacije iz stava 3 ovog člana je na trgovcu.

Posebni slučajevi označavanja robe

Član 10

- (1) Trgovac je dužan da robu koja je izložena u prodajnom objektu, a nije namijenjena prodaji vidno označi oznakom "nije za prodaju", "uzorak", ili "eksponat".
- (2) Prodatu robu koja se nalazi u prodajnom objektu trgovac je dužan da vidno označi oznakom "prodato".

ODJELJAK B

ISTICANJE CIJENA

Isticanje cijene proizvoda

Član 11

- (1) Trgovac je dužan da za proizvode koji se prodaju ili nude na prodaju, čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo za potrošača istakne prodajnu cijenu i cijenu po jedinici mjere, u skladu sa ovim zakonom, osim kod aukcijske prodaje i prodaje umjetničkih djela i antikviteta.
- (2) Cijenu po jedinici mjere nije potrebno isticati ako je jednaka prodajnoj cijeni proizvoda.
- (3) Cijenu po jedinici mjere nije potrebno isticati ni za proizvode kod kojih isticanje cijene nema svrhe zbog prirode ili namjene proizvoda, ili bi moglo izazvati zabunu kod potrošača.
- (4) Kod proizvoda u rasutom stanju ističe se samo cijena po jedinici mjere.
- (5) Ako se za određenu vrstu prethodno upakovane robe može izraziti neto masa i neto masa suve materije, dovoljno je istaći samo cijenu po jedinici neto mase suve materije.
- (6) Kada se dio složenog proizvoda prodaje ili nudi na prodaju kao poseban proizvod, pored cijene za cijeli proizvod trgovac je dužan da istakne cijenu i za taj dio proizvoda.
- (7) Prodajna cijena i cijena po jedinici mjere proizvoda ističu se u Eur-ima.

- (8) Osim cijena iz st. 1 i 6 ovog člana, na proizvodu ili na prodajnom mjestu ne smiju se isticati druge cijene, osim u slučaju prodajnih pogodnosti koje se odnose na umanjene cijene, u skladu sa ovim zakonom.
- (9) Listu prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, odnosno grupa proizvoda, za koje pored prodajne cijene ne treba isticati cijenu po jedinici mjere, uključujući i uslove i način prodaje proizvoda u skladu sa stavom 3 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite potrošača (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Način isticanja cijene

Član 12

- (1) Trgovac je dužan da utvrđenu cijenu robe istakne na robu, odnosno ambalaži ili na mjestu gdje se roba prodaje ili nudi, kao i na robu u izlogu.
- (2) Cijena se ističe na način da:
  - 1) potrošača ne dovodi u zabludu u pogledu robe na koju se odnosi;
  - 2) ne oštećuje robu.
- (3) Trgovac je dužan da cijenu usluge koja se pruža ili nudi utvrdi u cjenovniku ili tarifi.
- (4) Cjenovnik ili tarifa obavezno se ističu na mjestu gdje se usluga pruža ili nudi, ili na drugi, potrošaču lako dostupan način.

Pridržavanje istaknutih cijena

Član 13

Trgovac je dužan da se pridržava utvrđenih i istaknutih cijena.

Isticanje cijene kod prodajnih pogodnosti

Član 14

- (1) Ako se proizvod prodaje ili nudi po umanjenoj cijeni iz čl. 29 i 30 ovog zakona, trgovac je dužan da čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo za potrošača istakne cijenu koja je važila prije umanjenja i umanjenju cijenu.
- (2) Ako se cijena iz stava 1 ovog člana promijeni više puta, umanjena cijena se iskazuje u odnosu na najnižu cijenu koja je važila u poslednjih 30 dana.

Isticanje cijene pri oglašavanju

Član 15

Trgovac je dužan da prilikom oglašavanja cijena proizvoda istakne cijene, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oglašavanje.

Benzinske stanice i parkirališta

Član 16

Trgovac je dužan da:

- 1) cijenu po jedinici mjere za gorivo na benzinskim stanicama istakne na način koji licu koje upravlja motornim vozilom u pravcu benzinske stanice omogućava da cijenu lako i blagovremeno uoči;

- 2) prodajnu cijenu za uslugu parkiranja motornih vozila, odnosno zakupa parking mjesta istakne na način koji licu koje upravlja motornim vozilom u pravcu parkirališta omogućava da cijenu lako i blagovremeno uoči, i
- 3) obezbijedi da se prilikom pružanja usluga parkiranja motornih vozila, odnosno zakupa parking mjesta, dostupnost slobodnih mjesta može lako i blagovremeno uočiti.

ODJELJAK C DRUGE OBAVEZE TRGOVCA

Ispunjenje ugovora

Član 17

Trgovac je dužan da prilikom prodaje proizvoda potrošaču preda proizvod:

- 1) u traženoj količini kad je ta količina na raspolaganju, ako zakonom nije drugačije utvrđeno;
- 2) u tačnoj mjeri ili količini;
- 3) propisanog, odnosno ugovorenog kvaliteta, a ako kvalitet nije propisan, odnosno ugovoren, uobičajenog kvaliteta;
- 4) sa obavještenjem o robi, odnosno uslugama, ispravama o usaglašenosti, drugom dokumentacijom i informacijama, u skladu sa zakonom;
- 5) po cijeni obračunatoj u skladu sa propisanim ili utvrđenim kriterijumima, odnosno po ugovorenoj cijeni;
- 6) na način i u roku utvrđenim zakonom, odnosno ugovorom.

Upoznavanje sa svojstvima i karakteristikama proizvoda

Član 18

- (1) Trgovac je dužan da potrošača na njegov zahtjev upozna o svojstvima i karakteristikama ponuđenog proizvoda.
- (2) Trgovac je dužan da na zahtjev potrošaču pokaže proizvod i/ili način njegove upotrebe, ako to priroda proizvoda dozvoljava.

Račun

Član 19

(1) Trgovac je dužan da potrošaču za kupljeni proizvod izda jasan, razumljiv, lako čitljiv račun na crnogorskom jeziku, u skladu sa zakonom.

(2) Za proizvode koji se isporučuju, račun obavezno sadrži i mjesto i datum isporuke.

(3) U računu za robu koja je upotrebljavana, popravljana ili sa nedostatkom, odnosno čija su upotrebna svojstva i karakteristike na drugi način ograničeni mora biti naznačeno da se radi o takvoj robi.

(4) Ako je potrošaču prilikom kupovine proizvoda odobren popust, na računu mora biti iskazan ukupan iznos računa, iznos popusta u procentima i umanjeni iznos za plaćanje.

Ponuda popravke ili održavanja proizvoda

Član 20

- (1) Za uslugu popravke ili održavanja proizvoda čija je vrijednost veća od 40,00 Eur-a, trgovac je dužan da ispostavi potrošaču ponudu sa specifikacijom opisa radova, potrebnog materijala i djelova za popravku.
- (2) Ako se tokom popravke i održavanja proizvoda pojavi potreba za dodatnim radovima i ugradnjom dodatnih materijala i djelova, čime se cijena usluge uvećava za više od 10%, trgovac je dužan da dobije prethodni pisani pristanak potrošača, dat lično ili putem sredstava komunikacije na daljinu.
- (3) Prihvaćenu ponudu iz stava 1 ovog člana potpisuju trgovac i potrošač, čiji se jedan primjerak predaje potrošaču.
- (4) Uz račun za izvršenu uslugu iz st. 1 i 2 ovog člana trgovac je dužan da izda specifikaciju izvršenih radova, korišćenog materijala i djelova za popravku.

Dostupnost rezervnih djelova i servisa

Član 21

Trgovac je dužan da prilikom ponude i prodaje tehničke robe obavijesti potrošača u pisanoj formi o dostupnosti:

- 1) rezervnih djelova, priključnih aparata i sličnih djelova, za vrijeme i nakon prestanka proizvodnje ili uvoza robe, i
- 2) tehničkog servisa, odnosno održavanja i popravke za vrijeme i poslije prestanka proizvodnje ili uvoza robe.

Materijal za pakovanje

Član 22

- (1) Trgovac je dužan da obezbijedi potrošaču odgovarajući materijal za pakovanje u skladu sa vrstom i svojstvima robe.
- (2) U neto masu robe ne smije se uračunavati težina materijala za pakovanje.
- (3) Trgovac može, na zahtjev potrošača, da obezbijedi posebno pakovanje i dužan je da potrošača prethodno obavijesti o cijeni posebnog pakovanja, s tim da cijena pakovanja ne može biti veća od prodajne cijene materijala korišćenog za pakovanje.

Dokumentacija koja prati robu

Član 23

- (1) Trgovac je dužan da potrošaču uz robu preda dokumentaciju koja prati robu (uputstvo za upotrebu, uputstvo za montažu, garantni list i sl.), kao i druga dokumenta koja je obezbijedio proizvođač.
- (2) Dokumentacija iz stava 1 ovog člana izdaje se u skladu sa tehničkim i drugim propisima i mora biti napisana čitko, jasno i lako razumljivo.
- (3) Prevod dokumentacije iz stava 1 ovog člana, mora biti istovjetan izvornom tekstu.

Isporučka proizvoda

Član 24

(1) Ako trgovac nudi isporuku proizvoda na adresu i prostor koji odredi potrošač, a isporuka se vrši uz naknadu, dužan je da prethodno obavijesti potrošača o cijeni i načinu isporuke.

(2) Ako potrošač nije prethodno obaviješten o cijeni i načinu isporuke smatra se da se isporuka (prevoz, poštanski troškovi, i slično) vrši bez naknade, i da proizvod treba isporučiti na adresu i u prostor koji odredi potrošač.

(3) Teret dokazivanja da je prethodno obavijestio potrošača o cijeni i načinu isporuke je na trgovcu.

(4) Trgovac je dužan da bez odlaganja isporuči proizvod nakon plaćanja proizvoda, osim ako nije drugačije ugovoreno.

Prigovor potrošača

Član 25

(1) Potrošač ima pravo da podnese prigovor trgovcu kod koga je kupio proizvod u slučaju nesaobraznosti proizvoda ugovoru, u vezi sa datom garancijom, na račun za kupljeni proizvod i iz drugih sličnih razloga, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Kupovina proizvoda iz stava 1 ovog člana može se utvrditi na osnovu računa o kupljenom proizvodu, ugovora o prodaji, garantnog lista ili na drugi odgovarajući način.

(3) Prigovor iz stava 1 ovog člana, podnosi se na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju.

(4) Trgovac je dužan da u prodajnom objektu na vidnom mjestu istakne obavještenje o načinu i mjestu podnošenja prigovora, odnosno da pri zaključenju ugovora na drugi odgovarajući način o tome obavijesti potrošača.

(5) Teret dokazivanja da je ispunjena obaveza iz stava 4 ovog člana je na trgovcu.

(6) Trgovac je dužan da vodi evidenciju prigovora iz stava 1 ovog člana i čuva je najmanje dvije godine od dana prijema prigovora potrošača.

(7) Evidencija iz stava 6 ovog člana sadrži podatke o podnosiocu i datumu prijema prigovora, proizvodu, predmetu i zahtjevu iz prigovora, kao i datumu izdavanja potvrde iz člana 27 stav 4 ovog zakona, i vodi se u obliku tvrdo ukoričene knjige čije su stranice numerisane ili u elektronskom obliku.

(8) Trgovac je dužan da na mjestu za podnošenje prigovora u toku radnog vremena obezbijedi prisustvo lica ovlašćenog za prijem prigovora.

Rokovi za podnošenje prigovora

Član 26

Potrošač može podnijeti prigovor:

1) u slučaju nesaobraznosti proizvoda ugovoru, u rokovima iz člana 48 ovog zakona;

2) u vezi sa datom garancijom, u roku iz garantnog lista;

3) na račun odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dana plaćanja računa, a za usluge iz člana 34 ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema računa.

Rješavanje prigovora

Član 27

- (1) Trgovac je dužan da potrošaču bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od prijema prigovora, odgovori u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, sa izjašnjenjem o sadržini zahtjeva iz prigovora i predlogom za njegovo rješavanje.
- (2) Ako se o prigovoru ne rješava bez odlaganja, trgovac je dužan da potrošaču izda pisanu potvrdu o prijemu prigovora.
- (3) Teret dokazivanja da je potrošaču izdata potvrda iz stava 2 ovoga člana je na trgovcu.
- (4) Potvrda iz stava 2 ovog člana obavezno sadrži podatke iz evidencije iz člana 25 stav 7 ovog zakona, kao i datum izdavanja potvrde.

ODJELJAK D PRODAJNE POGODNOSTI

Vrste prodajnih pogodnosti

Član 28

- (1) Prodajne pogodnosti su prodaja ili nuđenje proizvoda pod povoljnijim uslovima u odnosu na redovnu ili prethodnu ponudu, i to naročito: umanjenje cijene (sniženje, rasprodaja, akcijska prodaja i promotivna prodaja), posebni uslovi prodaje, obećanje nagrade, dodatni proizvod bez naknade (prateći poklon), učešće u nagradnoj igri i druge pogodnosti, u skladu sa zakonom.
- (2) Trgovac je dužan da se pridržava utvrđenih i istaknutih uslova prodajnih pogodnosti.

Sniženje i rasprodaja

Član 29

- (1) Sniženje cijene proizvoda je prodaja proizvoda po umanjenoj cijeni.
- (2) Rasprodaja proizvoda je prodaja proizvoda po umanjenoj cijeni u slučaju prestanka trgovine u prodajnom objektu ili prestanka trgovine određenim proizvodom u prodajnom objektu.
- (3) Rasprodaja iz stava 2 ovog člana može se organizovati pod uslovom da trgovac ne nastavi sa trgovinom u istom prodajnom objektu, odnosno sa istim proizvodom u roku koji ne može biti kraći od tri mjeseca od dana završetka rasprodaje.
- (4) Ako je procenat umanjenja cijene istaknut u rasponu, trgovac je dužan da najveći procenat umanjenja na početku sniženja, odnosno rasprodaje utvrdi za najmanje jednu petinu vrijednosti svih proizvoda na sniženju, odnosno rasprodaji.
- (5) Isticanje cijena proizvoda koji su na sniženju, odnosno rasprodaji vrši se u skladu sa čl. 11 do 15 ovog zakona.

Akcijska i promotivna prodaja

Član 30

- (1) Akcijska prodaja je prodaja određene količine proizvoda određenog proizvođača u određeno vrijeme na određenom mjestu, po umanjenoj cijeni.
- (2) Promotivna prodaja je akcijska prodaja radi promocije novog proizvoda.
- (3) Proizvod iz st. 1 i 2 ovog člana mora biti čitko, jasno razumljivo i lako uočljivo označen riječima „akcija“ ili „akcijska prodaja“, odnosno „promocija“ ili „promotivna prodaja“.
- (4) Isticanje cijena proizvoda na akcijskoj, odnosno promotivnoj prodaji vrši se u skladu sa čl. 11 do 15 ovog zakona.

Posebni uslovi prodaje

Član 31

- (1) Posebni uslovi prodaje su prodajne pogodnosti koje trgovac odobrava naročito za:
  - 1) pojedine grupe potrošača (imaoci potrošačke kartice, penzioneri, studenti, djeca određenog uzrasta i slično);
  - 2) pojedine proizvode (otplata na rate, popust i slično).
- (2) Trgovac je dužan da posebne uslove prodaje čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo istakne na mjestu prodaje, odnosno ponude.

Posebne prodajne pogodnosti

Član 32

- (1) Na proizvode koji se dobijaju kao nagrada ili učešćem u nagradnoj igri, kao i prateće poklone shodno primjenjuju se odredbe ovog zakona o saobraznosti robe i garanciji.
- (2) Trgovac koji prilikom oglašavanja proizvoda obeća potrošaču prateći poklon dužan je da taj proizvod isporuči potrošaču u roku i na način određen prilikom oglašavanja, odnosno u skladu sa zakonom.
- (3) Svaka isporuka nenaručene robe i pružanje nenaručene usluge potrošaču smatra se propagandnim poklonom trgovca.
- (4) Ako je predmet prodajne pogodnosti roba čija su upotrebna svojstva i karakteristike ograničeni, trgovac je dužan da taj razlog istakne na robu na način utvrđen čl. 8 i 9 ovog zakona.
- (5) Na robu koja je na sniženju, rasprodaji ili akcijskog prodaji zbog isticanja roka upotrebe, mora biti čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo istaknut krajnji rok upotrebe.

Informisanje i oglašavanje prodajnih pogodnosti

Član 33

- (1) Oglašavanje prodajne pogodnosti mora da sadrži:
  - 1) vrstu prodajne pogodnosti;

- 2) precizno i jasno određenje proizvoda na koji se prodajna pogodnost odnosi;
  - 3) period važenja pogodnosti, sa naznakom početka i završetka ako postoje;
  - 4) ukupne troškove vezane za dobijanje ili preuzimanje proizvoda, uključujući isporuku, odnosno napomenu o tome da troškovi padaju na teret potrošača, ukoliko isti postoje, i
  - 5) druge uslove vezane za ostvarivanje prodajne pogodnosti.
- (2) Ako se radi ostvarivanja prava na prodajnu pogodnost izdaje vaučer, kupon ili drugo sredstvo za ostvarivanje prava na pogodnost, pored podataka iz stava 1 ovog člana, to sredstvo mora da sadrži i podatke o izdavaocu, kao i novčanoj vrijednosti ili visini umanjenja.
- (3) Ako prema prirodi stvari nije moguće istovremeno u ponudi dati podatke iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, trgovac je dužan da prije kupovine proizvoda iz te ponude na drugi način besplatno obezbijedi te podatke potrošaču.

Glava II

USLUGE OD JAVNOG INTERESA

Prava potrošača na usluge od javnog interesa

Član 34

(1) Usluge od javnog interesa su usluge koje su utvrđene zakonom, kao što su: distribucija i snadbijevanje električnom energijom, gasom, toplotom i vodom, prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda, održavanje čistoće u gradovima i drugim naseljima, odlaganje komunalnog otpada, održavanje groblja i sahranjivanje, dimnjačarske i druge komunalne usluge, prevoz putnika, elektronske komunikacione usluge, poštanske i druge usluge.

(2) Potrošač ima pravo na:

- 1) pristup i korišćenje usluge od javnog interesa pod jednakim uslovima, ako je to tehnički moguće i bez diskriminacije;
- 2) pristup i nesmetano korišćenje usluge od javnog interesa pod uslovima utvrđenim zakonom, odnosno ugovorom;
- 3) račun koji sadrži sve podatke koji mu omogućavaju provjeru obračuna pruženih usluga;
- 4) besplatnu kontrolu računa,
- 5) besplatnu promjenu pružaoca usluge od javnog interesa bez naknade, ako je to moguće.

Uslovi korišćenja

Član 35

- (1) Trgovac je dužan da prije pružanja usluge od javnog interesa upozna potrošača sa uslovima korišćenja, a naročito sa:
  - 1) utvrđenom cijenom, odnosno tarifom, vrstama naknada za korišćenje i održavanje ako trgovac nudi i uslugu održavanja, u kojoj se navode popusti na koje potrošač ima pravo i posebni tarifni stavovi, odnosno elementi, kao i naknadom i rokom za priključenje na distributivnu mrežu;
  - 2) načinom na koji se može ostvariti uvid u važeće cijene, odnosno tarifu i cijene održavanja;
  - 3) načinom ostvarivanja prava na naknadu, odnosno povraćaj plaćenog iznosa ako pružena usluga ne odgovara propisanom, odnosno ugovorenom kvalitetu.
- (2) Uslove iz stava 1 ovog člana i njihove promjene, trgovac je dužan da objavi u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na cijeloj teritoriji Crne Gore i istakne u svojim poslovnim prostorijama.
- (3) Trgovac iz stava 1 ovog člana dužan je da prije utvrđivanja cijene usluge od javnog interesa zatraži mišljenje organizacija za zaštitu potrošača (u daljem tekstu: organizacija potrošača) koje imaju ovlaštenje za podnošenje kolektivne tužbe iz člana 168 ovog zakona.
- (4) Mišljenje iz stava 3 ovog člana organizacije potrošača dužne su dostaviti na zahtjev trgovca u roku od 15 dana, od dana prijema zahtjeva.
- (5) Trgovac je dužan da potrošača obavijesti o promjeni cijena i drugih uslova iz stava 1 ovog člana najkasnije 30 dana prije početka njihove primjene.
- (6) Cijena usluge od javnog interesa obračunava se prema stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički moguće, po utvrđenoj tarifi ili cjenovniku.

Priključak na distributivnu mrežu

Član 36

- (1) Trgovac je dužan da o pružanju usluge od javnog interesa putem distributivne mreže sa potrošačem zaključi ugovor u pisanoj formi.
- (2) Trgovac koji pruža uslugu od javnog interesa putem distributivne mreže dužan je da bez diskriminacije i pod jednakim uslovima omogući potrošaču priključak na distributivnu mrežu i upotrebu priključka i mreže pod unaprijed poznatim i ugovorenim uslovima.

Kvalitet usluge od javnog interesa

Član 37

Trgovac je dužan da obezbijedi kvalitet usluge od javnog interesa, u skladu sa zakonom i ugovorom.

Modernizacija distributivne mreže

Član 38

Trgovac koji pruža uslugu od javnog interesa putem distributivne mreže ne smije potrošaču uračunavati u cijenu usluge troškove izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije distributivne mreže.

Električna energija, gas, voda i grijanje

Član 39

Trgovac koji nudi ili oglašava pružanje usluge snadbijevanja električnom energijom, gasom, vodom ili usluge grijanja, dužan je da u ponudi ili oglasu jasno istakne cijenu po jedinici mjere, cijenu drugih pratećih elemenata, u skladu sa posebnim pravilima, koji se ne računaju prema potrošenoj količini, kao i cijenu za priključenje na distributivnu mrežu.

Obustavljanje pružanja usluge

Član 40

- (1) Ako se iznos računa osporava u sudskom, vansudskom ili upravnom postupku, a potrošač redovno plaća nesporne iznose računa, trgovac ne smije potrošaču obustaviti pružanje usluge ili ga isključiti sa distributivne mreže do okončanja tog postupka.
- (2) Ako je trgovac obustavio pružanje usluge ili izvršio isključenje sa distributivne mreže dužan je da bez odlaganja nastavi sa pružanjem usluge potrošaču, odnosno priključi potrošača bez naknade na distributivnu mrežu do okončanja postupka iz stava 1 ovog člana.
- (3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se i kada trgovac pokrene postupak prinudne naplate protiv potrošača.
- (4) Postupkom u smislu st. 1 i 2 ovog člana, smatra se i drugi postupak utvrđen opštim uslovima ili drugim pravilima trgovca koji pruža uslugu od javnog interesa.

Potrošački servis

Član 41

- (1) Trgovac koji pruža usluge od javnog interesa dužan je da obezbijedi potrošački servis za pružanje potrebnih informacija potrošačima i prijem prigovora u skladu sa članom 25 ovog zakona.
- (2) Potrošač ima pravo da, pored prigovora iz člana 25 ovog zakona, uloži i prigovor u vezi sa pristupom uslugama od javnog interesa, uključujući i priključak na distributivnu mrežu, kao i prigovor na korišćenje i kvalitet usluge od javnog interesa.
- (3) Trgovac iz stava 1 ovog člana dužan je da u poslovnim prostorijama čitko, jasno, razumljivo, i lako uočljivo istakne radno vrijeme potrošačkog servisa, odnosno na drugi odgovarajući način o tome obavijesti potrošača.
- (4) Teret dokazivanja da je ispunio obavezu iz stava 3 ovog člana je na trgovcu.
- (5) Na način podnošenja prigovora, isticanje obavještenja o načinu i mjestu podnošenja prigovora, teret dokazivanja o isticanju obavještenja, vođenje evidencije prigovora potrošača, obavezu lica ovlašćenog za primanje prigovora, kao i na obavezu

izdavanja potvrde o prijemu prigovora, ako se o prigovoru ne rješava bez odlaganja, i sadržinu evidencije i potvrde i rokove rješavanja po prigovoru potrošača iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuje čl. 25, 26 i 27 ovog zakona.

Glava III

SAOBRAZNOST UGOVORU I GARANCIJA

Saobraznost ugovoru

Član 42

- (1) Trgovac je dužan da potrošaču isporuči robu koja je saobrazna ugovoru o prodaji.
- (2) Ugovorom o prodaji u smislu st. 1 i 3 ovog člana i čl. 43 do 52 ovog zakona smatra se i ugovor o isporuci buduće robe, odnosno robe koju tek treba proizvesti.
- (3) Isporučena roba smatra se saobraznom ugovoru ako:
  - 1) odgovara opisu koji je dao trgovac i ima svojstva robe koju je trgovac pokazao potrošaču kao uzorak ili model, osim ako su uzorak ili model pokazani samo radi obavještenja;
  - 2) ima svojstva potrebna za naročitu upotrebu za koju je potrošač nabavlja, a koja je bila poznata trgovcu ili mu je morala biti poznata u vrijeme zaključenja ugovora;
  - 3) ima svojstva potrebna za redovnu upotrebu robe iste vrste;
  - 4) ima svojstva i osobine koje su izričito ili prećutno ugovorene, odnosno propisane;
  - 5) po kvalitetu i funkcionalnosti odgovara uobičajenim karakteristikama robe iste vrste koje potrošač može osnovano da očekuje, s obzirom na prirodu robe i javno obećanje o posebnim svojstvima robe dato od strane trgovca, proizvođača ili njihovih predstavnika, naročito ako je obećanje učinjeno oglasom ili na ambalaži robe.

Odgovornost za nesaobraznost

Član 43

- (1) Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ugovoru, koja je postojala u trenutku prelaska rizika na potrošača, bez obzira da li je znao za nesaobraznost.
- (2) Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ugovoru koja se pojavi nakon prelaska rizika na potrošača, ako potiče od uzroka koji je postojao prije prelaska rizika na potrošača.
- (3) Trgovac ne odgovara za nesaobraznost robe ako je u trenutku zaključenja ugovora potrošaču bilo poznato ili mu nije moglo ostati nepoznato da roba nije saobrazna ugovoru ili je uzrok nesaobraznosti u materijalu koji je dao potrošač.
- (4) Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe koju je potrošač mogao lako opaziti, ako je izjavio da je roba saobrazna ugovoru.

(5) Trgovac nije odgovoran za javno obećanje u pogledu svojstava robe iz člana 42 stav 3 tačka 5 ovog zakona ako:

- 1) nije znao ili nije mogao znati za dato obećanje;
- 2) je prije zaključenja ugovora objavljena ispravka obećanja; ili
- 3) obećanje nije moglo uticati na odluku potrošača da zaključi ugovor.

Nepravilna instalacija ili montaža

Član 44

- (1) Trgovac je odgovoran za nesaobraznost isporučene robe koja je nastala kao posljedica nepravilne instalacije ili montaže koju je izvršio trgovac ili drugo lice pod njegovim nadzorom, ako je usluga montaže uključena u ispunjenje ugovora o kupoprodaji.
- (2) Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ako je nepravilna instalacija ili montaža robe posljedica nedostataka u uputstvu za instalaciju i montažu.

Pravne posljedice nesaobraznosti

Član 45

- (1) Ako isporučena roba nije saobrazna ugovoru, potrošač ima pravo da zahtijeva od trgovca da se nesaobraznost otkloni bez naknade, opravkom ili zamjenom, odnosno da zahtijeva odgovarajuće umanjenje cijene ili da raskine ugovor uz povraćaj plaćenog iznosa.
- (2) Potrošač ima pravo da bira između zahtjeva da se nesaobraznost otkloni opravkom ili zamjenom, osim ako je izabrani zahtjev nemoguć ili ako predstavlja nesrazmjerno opterećenje za trgovca.
- (3) Nesrazmjerno opterećenje iz stava 2 ovog člana postoji ako izabrani zahtjev, u odnosu na alternativni zahtjev, stvara pretjerane troškove za trgovca, uzimajući u obzir:
  - 1) vrijednost robe koju bi imala da je saobrazna ugovoru,
  - 2) značaj saobraznosti u konkretnom slučaju, i
  - 3) da li se alternativni zahtjev može ostvariti bez značajnijih neugodnosti za potrošača.
- (4) Trgovac je dužan da opravku ili zamjenu izvrši u primjerenom roku, ali ne dužem od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva i bez značajnijih neugodnosti za potrošača, uzimajući u obzir prirodu robe i svrhu zbog koje je potrošač nabavio.
- (5) Troškove neophodne da se roba saobrazi ugovoru (troškovi rada, materijala, preuzimanja, isporuke i dr.) plaća trgovac.
- (6) Potrošač ima pravo da zahtijeva umanjenje cijene ili raskid ugovora uz povraćaj plaćenog iznosa, ako ne može da ostvari pravo na opravku ili zamjenu, ili ako trgovac nije izvršio opravku ili zamjenu u roku iz stava 4 ovog člana, ili ako opravka ili zamjena nije moguća bez značajnijih neugodnosti za potrošača.
- (7) Potrošač ne može da raskine ugovor ako je nesaobraznost robe neznatna.

(8) Prava iz stava 1 ovog člana, ne utiču na pravo potrošača da zahtijeva od trgovca naknadu štete koja potiče od nesaobraznosti, u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu.

Sloboda izbora

Član 46

(1) Potrošač ima pravo da po svom izboru zahtijeva opravku, zamjenu, umanjenje cijene ili raskid ugovora uz povraćaj plaćenog iznosa, ako u roku od 90 dana, od dana preuzimanja robe, obavijesti trgovca o nesaobraznosti.

(2) Na izbor potrošača iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se odredbe člana 45 st. 4 do 8 ovog zakona.

Odgovornost proizvođača

Član 47

(1) Ako trgovac odgovara potrošaču za nesaobraznost robe koja je posljedica činjenja ili nečinjenja proizvođača, ili drugog lica u ugovornom lancu, trgovac ima pravo da zahtijeva od proizvođača ili drugog lica u ugovornom lancu naknadu troškova nastalih zbog nesaobraznosti robe.

(2) Proizvođač, ili drugo lice iz stava 1 ovog člana, postupak i uslovi za ostvarivanje naknade troškova, utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Rokovi i teret dokazivanja

Član 48

(1) Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ugovoru u roku od dvije godine od dana prelaska rizika na potrošača.

(2) Ako se nesaobraznost pokaže u roku od šest mjeseci od dana prelaska rizika na potrošača, pretpostavlja se da je nesaobraznost postojala u trenutku prelaska rizika, osim ako je to u suprotnosti sa prirodom robe odnosno nesaobraznosti.

(3) Kod prodaje polovne robe, može se ugovoriti kraći rok od roka iz stava 1 ovog člana, u kome trgovac odgovara za nesaobraznost, ali ne kraći od godinu dana.

(4) Potrošač je dužan da obavijesti trgovca o postojanju nesaobraznosti robe ugovoru u roku od 90 dana od dana kada je otkrio nesaobraznost, a najkasnije prije isteka roka iz stava 1 ovog člana.

(5) Ako ne obavijesti trgovca o postojanju nesaobraznosti robe ugovoru u rokovima iz stava 4 ovoga člana, potrošač gubi prava koja mu po tom osnovu pripadaju.

(6) Prava potrošača koji je blagovremeno obavijestio trgovca o postojanju nesaobraznosti gase se istekom perioda od dvije godine, računajući od dana slanja obavještenja o nesaobraznosti trgovcu, osim ako je prevarom trgovca potrošač bio spriječen da ih ostvari.

Prelazak rizika

Član 49

(1) Rizik slučajne propasti ili oštećenja robe do trenutka predaje robe potrošaču ili trećem licu koje je odredio potrošač, a koje nije prevoznik ili otpremnik, je na trgovcu.

(2) Rizik slučajne propasti ili oštećenja robe nakon predaje robe potrošaču ili trećem licu koje je odredio potrošač, a koje nije prevoznik ili otpremnik, je na potrošaču.

(3) Ako je potrošač raskinuo ugovor ili tražio zamjenu robe zbog nesaobraznosti robe ugovoru, rizik iz st. 1 i 2 ovog člana ne prelazi na potrošača.

(4) Ako predaja robe nije izvršena iz razloga što potrošač ili treće lice koje je odredio potrošač, a koje nije prevoznik ili otpremnik, bez osnovanog razloga odbija da primi robu ili svojim ponašanjem sprečava isporuku, rizik iz st. 1 i 2 ovog člana prelazi na potrošača istekom roka za isporuku, odnosno u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora, ako rok isporuke nije ugovoren.

Garancija i garantni list

Član 50

(1) Garancija je obaveza trgovca ili proizvođača (davaoca garancije) koja je preuzeta bez dodatne naknade da potrošaču vrati plaćeni iznos, izvrši zamjenu ili opravku, ili na drugi način postupi s robom, ako roba ne odgovara sadržini garantne izjave ili oglasa koji se na tu robu odnosio.

(2) Davalac garancije je dužan da garantni list izda prilikom zaključenja ugovora ili predaje robe potrošaču.

(3) Garantni list se izdaje u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju i sadrži podatke iz garantne izjave, navedene na čitak, jasan, razumljiv i lako uočljiv način, a naročito o:

1) nazivu i adresi davaoca garancije,

2) robi na koju se garancija odnosi, sadržini garancije i uslovima za ostvarivanje prava iz garancije;

3) tome da se garancijom ne utiče na prava potrošača u slučaju nesaobraznosti robe ugovoru;

4) vremenskom i prostornom važenju garancije;

5) datumu predaje robe potrošaču.

(4) Teret dokazivanja da je garantni list predat potrošaču je na trgovcu.

(5) Ako davalac garancije ne izda garantni list ili ga ne izda u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, potrošač ima pravo da zahtijeva da se garancija ispuni u skladu sa datom garantnom izjavom i oglasom koji se odnosi na robu.

Zloupotreba izraza garancija

Član 51

Trgovac je dužan da se prilikom zaključenja ugovora o prodaji robe i oglašavanju prodaje, uzdrži od upotrebe izraza „garancija” i sličnih izraza sa tim značenjem, ako na osnovu ugovora o

prodaji potrošač ne stiče više prava nego što ima na osnovu odredbi o saobraznosti, u skladu sa ovim zakonom.

Način ostvarivanja prava iz garancije

Član 52

Prava po osnovu garancije potrošač po svom izboru ostvaruje kod trgovca ili proizvođača, u skladu sa čl. 25 do 27 ovog zakona.

Shodna primjena odredbi na druge proizvode

Član 53

Odredbe čl. 42 do 52 ovog zakona shodno se primjenjuju i na druge proizvode u smislu člana 6 tačka 2 ovog zakona.

Glava IV

UGOVORI ZAKLJUČENI IZVAN POSLOVNIH PROSTORIJA TRGOVCA

Pojam

Član 54

(1) Ugovori zaključeni izvan poslovnih prostorija trgovca, u smislu ovog zakona, su ugovori na osnovu kojih trgovac prodaje robu ili pruža uslugu potrošaču, a zaključeni su:

- 1) u vrijeme putovanja koje je organizovao trgovac;
- 2) u toku posjete trgovca u stanu potrošača ili stanu drugog potrošača ili radnom mjestu potrošača;
- 3) na javnom mjestu.

(2) Odredbe stava 1 ovog člana i čl. 55 do 59 ovog zakona primjenjuju se i na ugovore:

1) zaključene prilikom posjete trgovca mjestu stanovanja ili radnom mjestu potrošača do koje je došlo na izričit zahtjev potrošača, iako je ugovor zaključen za robe ili usluge za koje potrošač, u vrijeme kad je zahtijevao posjetu trgovca, nije znao niti je mogao znati da predstavljaju dio poslovne ili druge komercijalne djelatnosti trgovca, i

2) čije je zaključenje ponudio potrošač pod uslovima sličnim uslovima iz stava 1 ili stava 2 tačka 1 ovog člana, bez obzira na to da li je potrošač bio vezan tom ponudom prije njenog prihvatanja od strane trgovca.

Legitimisanje trgovca

Član 55

(1) Trgovac je dužan da prilikom prvog kontakta sa potrošačem radi zaključivanja ugovora iz člana 54 ovog zakona potrošaču pruži dokaz da se može baviti trgovinom izvan poslovnih prostorija.

(2) Nepružanje dokaza iz stava 1 ovog člana ne oslobađa trgovca obaveze da ispuni obaveze iz čl. 57 i 59 stav 3 ovog zakona, niti lišava potrošača prava koje ima na osnovu čl. 57 i 58 ovog zakona.

Izuzeci od primjene

Član 56

Odredbe čl. 54, 55, 57, 58 i 59 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore:

- 1) čija vrijednost ne prelazi 10 Eur-a;
- 2) o građenju, prodaji ili zakupu nepokretnosti ili drugim pravima na nepokretnosti, osim na ugovore o prodaji robe i njenoj ugradnji u nepokretnost i na ugovore o građenju koji se odnose na adaptaciju, odnosno popravku nepokretnosti;
- 3) o dostavi hrane, pića ili druge robe namijenjene svakodnevnoj upotrebi u domaćinstvu koja se obavlja preko redovnog dostavljača;
- 4) zaključene na osnovu kataloga trgovca, ako je:
  - potrošač imao priliku da pročita ugovor bez prisustva trgovca ili njegovog predstavnika,
  - predviđeno da će na osnovu tog ili nekog kasnije zaključenog ugovora trgovac i potrošač ostati u trajnijem poslovnom odnosu, i
  - u katalogu trgovca i u ugovoru potrošač bio jasno obaviješten o pravu na raskid ugovora iz člana 58 ovog zakona;
- 5) o osiguranju, i
- 6) o prodaji hartija od vrijednosti.

Obavještenje o pravu na jednostrani raskid ugovora

Član 57

(1) U slučaju zaključenja ugovora iz člana 54 ovog zakona, trgovac je dužan da potrošaču preda pisano obavještenje o pravu na raskid ugovora iz člana 58 ovog zakona.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana naročito sadrži ime, odnosno naziv trgovca, adresu na koju potrošač može da pošalje obavještenje o raskidu, datum davanja obavještenja, podatke neophodne za identifikaciju ugovora, a naročito ugovorne strane, predmet ugovora i cijenu, kao i rok za raskid ugovora.

(3) Ako je obavještenje iz stava 1 ovog člana sastavni dio ugovora, mora da bude posebno istaknuto i napisano na isti način (vrsta slova, veličina, boja, podloga, oblik, i dr.) kao i ostale odredbe ugovora.

(4) Trgovac je dužan da obavještenje iz stava 1 ovog člana potrošaču preda najkasnije u trenutku zaključenja ugovora, a u slučaju iz člana 54 stav 2 tačka 2 ovog zakona, u trenutku kad je potrošač dao ponudu za zaključenje ugovora.

(5) U slučaju spora, teret dokazivanja da je obavještenje iz stava 1 ovog člana dato potrošaču u rokovima iz stava 4 ovog člana je na trgovcu.

Pravo potrošača na jednostrani raskid ugovora

Član 58

- (1) Potrošač ima pravo da, bez navođenja razloga, jednostrano raskine ugovor iz člana 54 ovog zakona, u roku od sedam radnih dana od dana prijema pisanog obavještenja iz člana 57 ovog zakona.
- (2) Ako trgovac nije ispunio obavezu iz člana 57 ovog zakona, potrošač ima pravo da jednostrano raskine ugovor iz člana 54 ovog zakona u roku od 90 dana od dana zaključenja ugovora.
- (3) Ako trgovac obavještenje iz člana 57 ovog zakona uputi potrošaču u roku od 90 dana od dana zaključenja ugovora, rok iz stava 1 ovog člana teče od dana izvršenja te obaveze.
- (4) Ugovor se raskida pisanim obavještenjem o raskidu.
- (5) Ugovor se smatra raskinutim u trenutku kada je trgovac primio obavještenje o raskidu.
- (6) Ugovor je raskinut na vrijeme ako je obavještenje o raskidu upućeno u rokovima iz st. 1 do 3 ovog člana.

Posljedice raskida ugovora

Član 59

- (1) U slučaju jednostranog raskida ugovora iz člana 58 ovog zakona, potrošač je dužan da o svom trošku vrati robu trgovcu.
- (2) Potrošač ne odgovara za štetu koju je trgovac pretrpio zbog raskida ugovora i nije dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu, ili kaznu zbog raskida ugovora.
- (3) Trgovac je dužan da, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema pisanog obavještenja o raskidu ugovora, vrati potrošaču iznos koji je platio na osnovu ugovora, uvećan za zatezne kamate za period od prijema pisanog obavještenja o raskidu do isplate.

Glava V

UGOVORI ZAKLJUČENI NA DALJINU

Pojam ugovora zaključenog na daljinu

Član 60

Ugovor zaključen na daljinu, u smislu ovog zakona, je ugovor između trgovca i potrošača zaključen u okviru organizovanog programa prodaje proizvoda trgovca koji za potrebe zaključenja takvih ugovora isključivo koristi jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu.

Izuzeće od primjene

Član 61

(1) Odredbe čl. 62 do 73 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore:

- 1) zaključene putem automata za prodaju;
- 2) zaključene s operaterom sredstava komunikacije na daljinu upotrebom javnih govornica;
- 3) o građenju;
- 4) kojima je svrha sticanje prava na nepokretnosti, osim na ugovore o zakupu nepokretnosti;
- 5) zaključene javnim nadmetanjem, i
- 6) zaključene na daljinu koji su uređeni posebnim propisima.

(2) Ako ugovori iz stava 1 tačka 6 ovog člana nijesu u potpunosti uređeni posebnim propisima odredbe člana 60 i čl. 62 do 73 ovog zakona primjenjuju se na one aspekte tih ugovora koji nijesu uređeni posebnim propisima.

(3) Odredbe čl. 63 do 70 i člana 73 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore o finansijskim uslugama.

(4) Odredbe čl. 63 do 70 stav 1 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore o:

- 1) dostavi hrane, pića i druge robe namijenjene svakodnevnoj upotrebi u domaćinstvu ili na radnom mjestu potrošača, koja se obavlja preko redovnog dostavljača, i
- 2) pružanju usluga smještaja, transporta, dostave hrane ili usluga razonode kojim trgovac preuzima obavezu da pruži ugovorenu uslugu tačno određenog datuma ili u okviru tačno određenog perioda, a kod pružanja usluga razonode na otvorenom trgovac može isključiti primjenu i člana 70 stav 2 ovog zakona u slučajevima određenim ugovorom.

Ograničavanje upotrebe sredstava komunikacije na daljinu

Član 62

(1) Telefon bez ljudskog posredovanja (pozivni automat), elektronska pošta i telefaks mogu se koristiti za zaključenje ugovora na daljinu, samo uz prethodnu saglasnost potrošača.

(2) Druga sredstva komunikacije na daljinu mogu se upotrebljavati za zaključenje ugovora, pod uslovom da se potrošač tome izričito ne protivi.

Prethodno obavještenje

Član 63

(1) Trgovac je dužan da, prije zaključenja ugovora na daljinu, u primjerenom roku obavijesti potrošača o:

- 1) svom imenu odnosno nazivu i adresi na koju potrošač može uputiti prigovor;
- 2) nazivu i glavnim svojstvima proizvoda;
- 3) cijeni proizvoda, uključujući sve poreze;

- 4) troškovima dostave, ako ugovor uključuje i dostavu koja nije besplatna;
- 5) načinu plaćanja, kao i načinu i roku isporuke robe ili pružanja usluge;
- 6) uslugama koje se nude nakon prodaje (dostupnosti servisa i rezervnih djelova i drugih sličnih usluga);
- 7) garancijama koje prate robu ili uslugu;
- 8) pravu potrošača na jednostrani raskid ugovora iz člana 65 ovog zakona, roku za raskid i slučajevima u kojima je, u skladu sa ovim zakonom, isključeno to pravo;
- 9) uslovima za raskid ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme ili na period duži od jedne godine;
- 10) troškovima upotrebe sredstava komunikacije na daljinu kada se ti troškovi ne računaju po osnovnoj tarifi;
- 11) roku važenja ponude, i
- 12) najkraćem roku na koji ugovor može da se zaključi, ako se radi o ugovoru o kontinuiranoj isporuci robe ili kontinuiranom pružanju usluga.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana, obavezno sadrži jasno istaknutu komercijalnu namjeru trgovca i mora da bude čitko, jasno, razumljivo, lako uočljivo i prilagođeno sredstvu komunikacije na daljinu koje se koristi.

(3) Ako se za zaključenje ugovora koristi telefon, trgovac je dužan da na početku komunikacije potrošaču navede svoj identitet i komercijalnu svrhu poziva.

(4) Obavještenje iz stava 1 ovog člana, obavezno se daje u skladu s načelom savjesnosti i poštenja i u skladu sa principima zaštite lica koja ne mogu samostalno da izraze svoju volju, i obavezno sadrži upozorenje da ugovor u ime i za račun maloljetnika ili poslovno nesposobnog lica može da zaključi samo njegov zakonski zastupnik.

Potvrda prethodnog obavještenja

Član 64

(1) Trgovac je dužan da potrošaču blagovremeno izda potvrdu o prethodnom obavještenju u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, a najkasnije u trenutku isporuke robe, odnosno na dan početka pružanja usluge, osim ako je potvrda u toj formi bila dostavljena potrošaču prije zaključenja ugovora.

(2) U potvrdi iz stava 1 ovog člana navode se podaci iz člana 63 ovog zakona.

(3) Trgovac nije dužan da izda potvrdu iz stava 1 ovog člana u slučaju zaključenja ugovora o pružanju usluge jednokratnom upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koju naplaćuje operater, ali dužan je da potrošača na primjeren način obavijesti o adresi sjedišta trgovca na koju može da uputi prigovor.

Pravo potrošača na jednostrani raskid ugovora

Član 65

(1) Potrošač ima pravo da, bez navođenja razloga, jednostrano raskine ugovor zaključen na daljinu u roku od sedam radnih dana od dana prijema robe, odnosno za usluge od dana zaključenja ugovora ili prijema potvrde iz člana 64 ovog zakona, ako je prijem potvrde uslijedio poslije zaključenja ugovora.

(2) Potrošač ima pravo da jednostrano raskine ugovor u roku od tri mjeseca od dana prijema robe, odnosno za usluge od dana zaključenja ugovora, ako mu trgovac nije izdao potvrdu iz člana 64 ovog zakona.

(3) Ako trgovac dostavi potrošaču potvrdu iz člana 64 ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana kada je potrošač primio robu, odnosno za usluge od dana zaključenja ugovora, rok iz stava 1 ovog člana počinje da teče od dana prijema potvrde.

Način jednostranog raskida ugovora

Član 66

- (1) Ugovor zaključen na daljinu raskida se slanjem pisanog obavještenja trgovcu.
- (2) Ugovor se smatra raskinutim u trenutku kada je trgovac primio obavještenje iz stava 1 ovog člana.
- (3) Ugovor je raskinut na vrijeme ako je obavještenje o raskidu upućeno u rokovima iz člana 65 ovog zakona.

Posljedice jednostranog raskida ugovora

Član 67

- (1) U slučaju jednostranog raskida ugovora, potrošač je dužan da o svom trošku vrati trgovcu primljenu robu što je prije moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od dana upućivanja obavještenja iz člana 66 stav 1 ovog zakona.
- (2) Potrošač ne odgovara za štetu koju je trgovac pretrpio zbog raskida ugovora i nije dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora.
- (3) Trgovac je dužan da što je moguće prije, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o raskidu, vrati potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač do trenutka raskida platio na osnovu ugovora, uvećan za iznos zatezne kamate od prijema pisanog obavještenja o raskidu do isplate.

Izuzeci od prava na jednostrani raskid ugovora

Član 68

Potrošač nema pravo na jednostrani raskid ugovora zaključenog na daljinu, osim ako je drugačije ugovoreno, ako se radi o ugovoru o:

- 1) pružanju usluge, čije je pružanje započelo uz izričit pristanak potrošača prije isteka roka u kome je potrošač imao pravo da traži raskid ugovora;
- 2) prodaji proizvoda čija cijena zavisi od kretanja na finansijskom tržištu na koje trgovac nije mogao uticati;
- 3) prodaji proizvoda izrađenog po specifikaciji potrošača ili prilagođenog ličnim potrebama potrošača ili proizvoda koji zbog svoje prirode ne može biti vraćen ili je podložan brzom propadanju;
- 4) prodaji audio i video zapisa i kompjuterskih programa koje je potrošač otpakovao;
- 5) prodaji novina, periodičnih publikacija i magazina, i
- 6) igrama na sreću.

Utjecaj jednostranog raskida na ugovor o kreditu

Član 69

(1) Ako je, radi djelimične ili potpune isplate cijene iz ugovora zaključenog na daljinu, trgovac ili drugo lice na osnovu sporazuma sa trgovcem, potrošaču odobrilo kredit, raskidom ugovora zaključenog na daljinu na osnovu člana 65 ovog zakona, raskida se i ugovor o kreditu.

(2) U slučaju raskida ugovora o kreditu iz stava 1 ovog člana, potrošač nije dužan da kreditoru plati naknadu štete ni drugu naknadu, troškove, kamate ili kaznu.

(3) Trgovac odnosno drugo lice iz stava 1 ovog člana dužno je da vrati potrošaču iznos plaćen po osnovu ugovora o kreditu, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o raskidu ugovora zaključenog na daljinu.

Izvršenje ugovora u roku

Član 70

(1) Trgovac je dužan da ugovor zaključen na daljinu izvrši najkasnije u roku od 30 dana od dana kada mu je potrošač uputio porudžbinu, osim ako je drugačije ugovoreno.

(2) Ako trgovac ne izvrši ugovor u roku iz stava 1 ovog člana, odnosno poručenu robu nema na zalihama ili nije u mogućnosti da pruži poručenu uslugu, dužan je da o tome obavijesti potrošača bez odlaganja, a potrošač može da raskine ugovor ili da ostavi trgovcu primjereni dodatni rok za izvršenje ugovora.

(3) U slučaju raskida ugovora iz stava 2 ovog člana, trgovac je dužan da potrošaču vrati plaćeni iznos najkasnije u roku od 30 dana od dana upućivanja obavještenja iz stava 2 ovog člana, uvećan za zatezne kamate za period od prijema pisanog obavještenja o raskidu ugovora do isplate.

Zloupotreba platne kartice potrošača

Član 71

Ako je u vezi s ugovorom zaključenim na daljinu zloupotrijebljena platna kartica potrošača, oštećeni potrošač ima pravo da od trgovca zahtijeva storniranje plaćanja, a ako je plaćanje izvršeno da zahtijeva vraćanje ili nadoknadu plaćenog iznos uvećanog za zatezne kamate za period od dana kada je plaćanje izvršeno.

Zabrana isporuke robe ili usluge bez porudžbine potrošača

Član 72

(1) Zabranjeno je isporučiti robu ili pružiti uslugu koju potrošač nije unaprijed poručio, ako se radi o teretnom poslu.

(2) Ako trgovac isporuči robu ili pruži uslugu iz stava 1 ovog člana, smatra se da je roba ili usluga propagandni poklon trgovca.

(3) Odredba u opštim uslovima poslovanja ili ponudi trgovca poslatoj bez prethodne porudžbine potrošača kojom je utvrđeno da ćutanje potrošača znači prihvatanje ponude, ništava je.

(4) Odredbama st. 1 do 3 ovog člana ne isključuje se primjena propisa o prećutnom obnavljanju ugovora.

Teret dokazivanja

Član 73

Teret dokazivanja pružanja prethodnog obavještenja, pisane potvrde prethodnog obavještenja i pridržavanja rokova za ispunjenje ugovora zaključenog na daljinu je na trgovcu, odnosno operatoru sredstava komunikacije na daljinu.

Glava VI

UGOVORI O FINANSIJSKIM USLUGAMA ZAKLJUČENI NA DALJINU

Pojam

Član 74

(1) Ugovor o finansijskim uslugama zaključen na daljinu, u smislu ovog zakona, je ugovor između trgovca i potrošača, čiji je predmet pružanje finansijskih usluga u okviru organizovanog programa prodaje proizvoda na daljinu trgovca koji prije i u vrijeme zaključivanja ugovora, isključivo koristi jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu.

(2) Finansijske usluge iz stava 1 ovog člana su bankarske usluge, usluge kreditiranja, usluge osiguranja, uključujući usluge dobrovoljnog penzijskog osiguranja, investicione usluge, usluge stambene štednje i usluge platnog prometa.

(3) Ako se na osnovu ugovora iz stava 1 ovog člana potrošaču sukcesivno pruža određena usluga, odnosno niz odvojenih usluga iste prirode, odredbe čl. 75 do 88 ovog zakona odnose se samo na početni ugovor.

(4) Ako za pružanje usluge određene vrste, odnosno niza odvojenih usluga iz stava 3 ovog člana, nije zaključen početni ugovor, odredbe čl. 75 do 80 ovog zakona primjenjivaće se samo kad se ta usluga pruža prvi put.

(5) Ako usluga određene vrste iz stava 4 ovog člana nije pružena u periodu od godinu dana, sljedeća usluga iste vrste smatraće se prvom uslugom i na nju će se primjenjivati odredbe čl. 75 do 80 ovog zakona.

Prethodno obavještenje

Član 75

- (1) Trgovac je dužan da u primjerenom roku prije zaključivanja ugovora iz člana 74 ovog zakona pruži obavještenje potrošaču o sebi kao trgovcu, usluzi koja je predmet ugovora, pojedinostima ugovora, kao i načinu rješavanja sporova.
- (2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži podatke iz čl. 76 do 79 ovog zakona.
- (3) Trgovac je dužan da u obavještenju iz stava 1 ovog člana čitko, jasno, razumljivo, lako uočljivo i prilagođeno sredstvu komunikacije na daljinu koje se upotrebljava za zaključenje ugovora istakne komercijalnu namjeru.
- (4) U slučaju upotrebe telefona, trgovac je dužan da navede svoj identitet i komercijalnu svrhu poziva prilikom započinjanja razgovora.
- (5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, uz izričiti pristanak potrošača, lice koje u ime trgovca koji pruža finansijske usluge kontaktira s potrošačem, dužno je da ga obavijesti o svom identitetu, prirodi njegovog odnosa sa trgovcem koji pruža finansijske usluge, podacima iz člana 77 tač. 1, 2 i 5 i člana 78 tačka 1 ovog zakona, kao i da mu na zahtjev mogu biti dostavljena dalja obavještenja i kakva je priroda tih obavještenja.
- (6) Izvršenje obaveza iz člana 80 ovog zakona ne oslobađa trgovca obaveze iz st. 4 i 5 ovog člana.
- (7) Obavještenja o ugovornim obavezama, koja su dostavljena potrošaču prije zaključivanja ugovora, moraju biti saglasna sa ugovornim obavezama koje mogu nastati iz primjene prava mjerodavnog za taj ugovor, ako bude zaključen.
- (8) Pored podataka iz st. 1 do 7 ovog člana i čl. 76 do 79 ovog zakona, trgovac je dužan da obavijesti potrošača i o drugim podacima u skladu sa propisima kojima se uređuju pojedine finansijske usluge koje su predmet ugovora između potrošača i trgovca koji pruža finansijske usluge.

Obavještenje o trgovcu

Član 76

- (1) Obavještenje o trgovcu koji pruža finansijske usluge sadrži: ime odnosno naziv, djelatnost, adresu njegovog prebivališta odnosno sjedišta, drugu adresu koja je od značaja za vezu sa potrošačem, kao i njegov registracioni broj i naziv registra u koji je upisan.
- (2) Ako se za djelatnost trgovca koji pruža finansijske usluge izdaju određene dozvole ili saglasnosti nadležnog organa, obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži naziv organa koji je izdao dozvolu ili saglasnost, rok na koji je izdata, kao i sadržaj dozvole ili saglasnosti.
- (3) Ako trgovac koji pruža finansijske usluge u Crnoj Gori ima svog predstavnika, obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži i ime odnosno naziv predstavnika, kao i drugu adresu koja je od značaja za vezu potrošača sa tim predstavnikom.
- (4) Ako trgovac iz stava 1 ovog člana zaključuje ugovor sa potrošačem preko lica koje nije njegov predstavnik, obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži i ime odnosno naziv tog lica, svojstvo u kojem ono djeluje, kao i sjedište ili drugu adresu koja je od značaja za vezu potrošača sa tim licem.

Obavještenje o finansijskoj usluzi

Član 77

Obavještenje o finansijskoj usluzi koja je predmet ugovora sadrži:

- 1) osnovne karakteristike finansijske usluge;
- 2) ukupnu cijenu koju je potrošač dužan da plati za tu uslugu, uključujući poreze, dažbine, naknade i druge troškove, odnosno, ako iznos ukupne cijene nije moguće utvrditi, elemente za obračun ukupne cijene koji omogućavaju potrošaču da sam utvrdi cijenu;
- 3) naznaku da finansijska usluga uključuje finansijske instrumente povezane s posebnim rizikom koji proizlazi iz specifičnosti tog instrumenta, odnosno finansijske usluge koja se nudi, ako je to primjenljivo;
- 4) naznaku da cijena ili rezultati finansijske usluge zavise od promjena na finansijskom tržištu na koje trgovac koji pruža finansijske usluge nema uticaja i naznaku da dosadašnja cijena i rezultati finansijske usluge nijesu pokazatelj buduće cijene i budućih rezultata te finansijske usluge, ako je to primjenljivo;
- 5) informaciju o mogućnosti da potrošač bude obavezan na plaćanje dodatnih poreza ili troškova, u skladu sa poreskim propisima koje ne plaća trgovcu koji pruža finansijske usluge, odnosno koje ne plaća preko trgovca koji pruža finansijske usluge;
- 6) bilo koje vremensko ograničenje važenja obavještenja;
- 7) način i uslove plaćanja i ispunjenja finansijske usluge, i
- 8) informaciju o dodatnom trošku koji je potrošač dužan da plati za upotrebu sredstava komunikacije na daljinu.

Obavještenje o pojedinostima ugovora

Član 78

Obavještenje o pojedinostima ugovora sadrži:

- 1) informaciju o pravu potrošača na jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona i uslove i rok u kojem se to pravo može ostvariti, iznos koji bi potrošač mogao biti dužan da plati u skladu sa članom 84 stav 3 ovog zakona, kao i posljedice nekorišćenja prava na jednostrani raskid ugovora;
- 2) minimalno trajanje ugovora o finansijskoj usluzi, ako se usluga pruža trajno ili višekratno;
- 3) informaciju o pravu ugovornih strana na jednostrani raskid ugovora ili otkaz ugovora prije isteka vremena na koje je ugovor zaključen, kao i informaciju o ugovornoj kazni ili drugom obliku obeštećenja predviđenom ugovorom za te slučajeve;
- 4) praktična uputstva za ostvarivanje prava potrošača na jednostrani raskid iz člana 81 ovog zakona, uključujući adresu na koju se obavještenje o raskidu dostavlja;
- 5) naziv države čije pravo je mjerodavno za uređenje odnosa trgovca koji pruža finansijske usluge i potrošača prije zaključenja ugovora;

- 6) ugovorne odredbe o određivanju prava mjerodavnog za ugovor o finansijskoj usluzi, kao i određivanju suda nadležnog za rješavanje sporova iz tog ugovora, i
- 7) informaciju o jeziku na kojem ili na kojima je sastavljen ugovor i prethodno obavještenje, i informaciju o jeziku na kojem ili na kojima će, davalac usluga uz pristanak potrošača u vrijeme trajanja ugovora komunicirati s potrošačem.

Obavještenje o načinu rješavanja sporova

Član 79

Obavještenje o načinu rješavanja sporova sadrži informaciju da li je:

- 1) predviđeno vansudsko rješavanje sporova i naknade štete, kao i način i uslovi za njegovo korišćenje, i
- 2) predviđen određeni garantni fond ili drugi oblik obeštećenja potrošača koji nije obuhvaćen posebnim propisima o kreditnim institucijama i tržištu kapitala.

Oblik prethodnog obavještenja

Član 80

(1) Trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da prije zaključenja ugovora ili predugovora na papiru ili na drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, u primjerenom roku, potrošaču dostavi sve ugovorne odredbe i uslove, kao i prethodno obavještenje iz člana 75 ovog zakona.

(2) Ako je na izričit zahtjev potrošača ugovor zaključen upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koje ne omogućava da se ugovorne odredbe i uslovi iz stava 1 ovog člana kao i prethodno obavještenje iz člana 75 ovog zakona dostave potrošaču u skladu sa stavom 1 ovog člana, trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da obavezu iz stava 1 ovog člana izvrši odmah nakon zaključenja ugovora.

(3) Trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da na zahtjev potrošača, u toku trajanja ugovornog odnosa dostavi primjerak zaključenog ugovora.

(4) Potrošač ima pravo i da promijeni sredstvo komunikacije na daljinu koje koristi, osim ako je to nespojivo sa zaključenim ugovorom ili prirodom finansijske usluge koja mu se pruža.

Pravo na jednostrani raskid ugovora

Član 81

(1) Potrošač može bez navođenja razloga jednostrano raskinuti ugovor o finansijskim uslugama zaključen upotrebom sredstava komunikacije na daljinu u roku od 14 radnih dana od dana zaključenja ugovora, odnosno ugovor o životnom osiguranju i dobrovoljnom penzijskom osiguranju, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja da je ugovor zaključen.

(2) U slučaju iz člana 80 stav 2 ovog zakona, rok za raskid ugovora počinje da teče od dana kada su potrošaču dostavljane ugovorne odredbe, uslovi i obavještenja.

(3) Potrošač nema pravo na jednostrani raskid ugovora iz stava 1 ovog člana ako je:

- 1) zaključen ugovor o finansijskim uslugama čija cijena zavisi od promjena na finansijskom tržištu na koje trgovac koji pruža finansijske usluge ne može uticati, a do kojih može doći tokom trajanja roka za raskid ugovora iz stava 1 ovog člana, i to usluge koje se odnose na: kupoprodaju strane valute; instrumente tržišta novca; prenosive obveznice; udjele u investicionim fondovima; fjučerse uključujući uporedive instrumente s ugovorenim gotovinskim namirenjem, kamatne terminske ugovore; kamatne, valutne i akcijske svop zamjene i opcije sticanja ili otuđenja tih instrumenata, uključujući ekvivalentne instrumente koji se namiruju gotovinskim sredstvima, a naročito opcije na valute i kamatne stope;
- 2) zaključen ugovor o osiguranju putnika i prtljaga ili druga kratkoročna polisa osiguranja koja se zaključuje na rok kraći od mjesec dana;
- 3) ugovor u potpunosti ispunjen na izričit zahtjev potrošača prije nego što je potrošač iskoristio svoje pravo na raskid ugovora iz st. 1 i 2 ovog člana;
- 4) u pitanju ugovor o kreditu koji se raskida u skladu sa čl. 69 i 100 stav 3 ovog zakona.

Oblik jednostranog raskida ugovora

Član 82

- (1) Ugovor se raskida dostavljanjem obavještenja na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, upućenom prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona, s tim da je potrošač dužan da slijedi uputstva za ostvarivanje prava na jednostrani raskid datim u prethodnom obavještenju iz člana 75 ovog zakona.
- (2) Ugovor se smatra raskinutim u trenutku kada je trgovac primio obavještenje o raskidu.
- (3) Ugovor je raskinut na vrijeme ako je obavještenje o raskidu upućeno u rokovima iz člana 81 stav 1 ovog zakona.

Početak izvršenja ugovora

Član 83

- (1) Trgovac koji pruža finansijske usluge može početi sa izvršenjem ugovora prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona samo uz izričit pristanak potrošača.
- (2) Trgovac koji pruža finansijske usluge nema pravo da zahtijeva izvršenje obaveze potrošača iz ugovora prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora.

Posljedice jednostranog raskida ugovora

Član 84

- (1) U slučaju jednostranog raskida ugovora iz člana 81 ovog zakona, potrošač ne odgovara za štetu koja je nastala kao posljedica raskida tog ugovora i nije dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora.
- (2) U slučaju raskida ugovora iz stava 1 ovog člana, ugovorne strane su dužne da jedna drugoj vrate ono što su na osnovu tog ugovora primile.

(3) Ako povraćaj iz stava 1 ovog člana nije moguć, potrošač je dužan da plati cijenu dijela usluge koja mu je pružena do trenutka raskida ugovora.

(4) Cijena dijela usluge iz stava 3 ovog člana mora biti proporcionalna pruženoj usluzi i ne smije biti takva da se može ocijeniti kao kazna ili naknada za raskid ugovora.

(5) Trgovac koji pruža finansijske usluge nema pravo da zahtijeva od potrošača plaćanje cijene iz stava 3 ovog člana ako ne može da dokaže da je o mogućoj obavezi tog plaćanja potrošač bio prethodno obaviješten u skladu sa članom 78 tačka 1 ovog zakona.

(6) Trgovac koji pruža finansijske usluge nema pravo da zahtijeva od potrošača plaćanje cijene dijela usluge koju je bez izričitog pristanka potrošača izvršio prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora u skladu sa članom 83 stav 1 ovog zakona.

(7) Ako potrošač raskine ugovor, trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obaviještenja o raskidu ugovora, vrati potrošaču sve što je na osnovu tog ugovora od njega primio, umanjeno za iznos cijene iz stava 3 ovog člana.

(8) Ako potrošač u skladu sa članom 81 ovog zakona raskine ugovor, dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana slanja obaviještenja o raskidu, trgovcu koji pruža finansijske usluge vrati ono što je od njega primio na osnovu tog ugovora.

Uticao raskida ugovora o finansijskoj usluzi na druge ugovore

Član 85

Ako potrošač iskoristi pravo na jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona, raskidom tog ugovora, raskida se i drugi ugovor koji je na osnovu ili u vezi s ugovorom o finansijskoj usluzi potrošač zaključio sa trgovcem koji pruža finansijske usluge ili trećim licem na osnovu sporazuma tog lica i trgovca koji pruža finansijske usluge.

Posljedice neispunjenja obaveza trgovca

Član 86

(1) Ako trgovac koji pruža finansijske usluge ne izvrši određenu obavezu iz čl. 75 do 84 ovog zakona, potrošač ima pravo da raskine ugovor u bilo kom trenutku.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, potrošač nije dužan da trgovcu koji pruža finansijske usluge nadoknadi štetu koju je trgovac zbog raskida pretrpio, ni da mu plati drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora.

Teret dokazivanja

Član 87

(1) U slučaju spora u vezi sa ugovorom o finansijskim uslugama zaključenim na daljinu, trgovac je dužan da dokaže da je postupio u skladu sa članom 75 ovog zakona i da je potrošač pristao da zaključi ugovor, odnosno pristao da trgovac počne da pruža ugovorenu uslugu prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona.

(2) Ugovorna odredba kojom je predviđeno da je teret dokazivanja iz stava 1 ovog člana na potrošaču, smatraće se nepoštenom ugovornom odredbom, u skladu sa članom 101 ovog zakona.

Shodna primjena

Član 88

Na ugovore, prava i obaveze iz čl. 74 do 87 ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na ograničavanje upotrebe sredstava komunikacije na daljinu, zloupotrebu platne kartice potrošača i zabranu slanja proizvoda bez porudžbine potrošača iz čl. 62, 71 i 72 ovog zakona.

Glava VII

UGOVORI O TURISTIČKIM USLUGAMA

Pojam

Član 89

- (1) Ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju (timesharing) je ugovor zaključen na period duži od jedne godine kojim potrošač uz naknadu stiče pravo na jedan ili više smještaja za noćenje kroz više perioda korišćenja, pri čemu se prilikom izračunavanja vremena trajanja ugovora uzima u obzir svaka ugovorna odredba kojom se dopušta prećutno obnavljanje ugovora ili neki drugi vid produženja trajanja ugovora.
- (2) Ugovor o dugotrajnom turističkom proizvodu je ugovor zaključen na period duži od jedne godine kojim potrošač uz naknadu naročito stiče pravo da ostvari popuste ili druge pogodnosti u pogledu smještaja, odvojeno ili zajedno sa putovanjem ili ostalim uslugama, i prilikom izračunavanja vremena trajanja ugovora uzima se u obzir bilo koja ugovorna odredba kojom se dopušta prećutno obnavljanje ugovora ili neki drugi vid produženja trajanja ugovora.
- (3) Ugovor o preprodaji je ugovor na osnovu kojeg trgovac uz naknadu pomaže potrošaču u prodaji ili kupovini vremenski podijeljenog korišćenja ili drugog dugotrajnog turističkog proizvoda.
- (4) Ugovor o razmjeni je ugovor na osnovu kojeg se potrošač uz naknadu priključuje sistemu razmjene koji mu omogućava pristup smještaju za noćenje ili drugim uslugama pod uslovom da potrošač omogući drugim licima u sistemu razmjene privremeni pristup pravu koje ima na osnovu ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju.
- (5) Odredbe st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana i čl. 90 do 100 ovog zakona ne utiču na primjenu pravila:
  - 1) opšteg ugovornog prava;
  - 2) o registraciji nepokretnosti ili pokretnosti, kao i pravila o korišćenju nepokretnosti;
  - 3) koja se odnose na uslove osnivanja, odobrenja ili licenciranja, i
  - 4) kojima se utvrđuje pravna priroda prava koja su predmet ugovora obuhvaćenih ovim članom.

Oglašavanje i obavještenje

Član 90

- (1) Trgovac je dužan da prilikom oglašavanja ugovora iz člana 89 ovog zakona navede mogućnost dobijanja prethodnog obavještenja iz člana 91 ovog zakona i mjesto na kojem se to obavještenje može dobiti.

- (2) Ako se zaključenje ugovora iz člana 89 ovog zakona potrošaču nudi lično, na promotivnom ili prodajnom događaju, trgovac je dužan da u pozivu na taj događaj jasno istakne komercijalnu svrhu i prirodu događaja.
- (3) Obavještenje iz stava 2 ovog člana, mora biti dostupno potrošaču tokom čitavog trajanja događaja iz stava 2 ovog člana.
- (4) Vremenski podijeljeno korišćenje ili drugi dugotrajni turistički proizvod ne smiju se promovisati, ni nuditi na tržištu kao investicija.

Prethodno obavještenje

Član 91

- (1) Trgovac je dužan da na jasan i razumljiv način potrošaču pruži tačno i potpuno obavještenje na standardnom informacionom obrascu za ugovore o:
  - 1) vremenski podijeljenom korišćenju;
  - 2) dugotrajnom turističkom proizvodu;
  - 3) preprodaji, i
  - 4) razmjeni.
- (2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana trgovac je dužan da dostavi potrošaču u razumnom roku prije nego što ugovor ili ponuda za zaključenje ugovora postanu obavezujući za potrošača.
- (3) Obavještenje putem informacionog obrasca iz stava 1 ovog člana potrošaču se, bez naknade, dostavlja u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču lako dostupnom, trajnom mediju.
- (4) Trgovac je dužan da obavještenje iz stava 1 ovog člana sastavi na crnogorskom jeziku ili jednom od službenih jezika države u kojoj potrošač ima prebivalište ili čiji je državljanin, po izboru potrošača, a ako ima prebivalište ili je državljanin države članice Evropske unije, i na službenom jeziku te države ako je taj jezik službeni jezik Evropske unije.
- (5) Standardni informacioni obrazac iz stava 1 ovoga člana, i podatke koje sadrži, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.

Forma ugovora

Član 92

Ugovori iz člana 89 ovog zakona zaključuju se u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju.

Jezik ugovora

Član 93

- (1) Ugovori iz člana 89 ovog zakona moraju biti sastavljeni na crnogorskom jeziku ili jednom od službenih jezika države u kojoj potrošač ima prebivalište ili čiji je državljanin, po izboru potrošača, a ako ima prebivalište ili je državljanin države članice Evropske unije, i na službenom jeziku te države ako je taj jezik službeni jezik Evropske unije.
- (2) Ako potrošač boravi u Crnoj Gori ili trgovac obavlja svoju djelatnost na teritoriji Crne Gore, ugovori iz člana 89 ovog zakona sastavljaju se na crnogorskom jeziku.

- (3) Ako se ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju odnosi na određenu nepokretnost, trgovac je dužan da dostavi potrošaču ovjereni prevod tog ugovora na crnogorskom jeziku ili na službenom jeziku države u kojoj se nepokretnost nalazi.
- (4) Ako se nepokretnost nalazi u nekoj državi članici Evropske unije, ugovor mora biti preveden na službeni jezik ili jedan od službenih jezika te države, ako je taj jezik i službeni jezik Evropske unije.

Sadržaj ugovora

Član 94

- (1) Obavještenje iz člana 91 ovog zakona čini sastavni dio ugovora iz člana 89 ovog zakona i ne može biti izmijenjeno osim ako su se ugovorne strane izričito drugačije sporazumjele ili su izmjene rezultat neuobičajenih ili nepredvidivih okolnosti koje su van kontrole trgovca, a čije se posljedice nijesu mogle izbjeći ni uz upotrebu dužne pažnje.
- (2) Izmjene obavještenja iz člana 91 ovog zakona trgovac je dužan da dostavi potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču lako dostupnom, trajnom mediju prije zaključenja ugovora.
- (3) Izmjene obavještenja iz člana 91 ovog zakona, moraju biti izričito navedene u ugovoru.
- (4) Pored podataka iz obavještenja iz člana 91 ovog zakona, ugovor iz člana 89 ovog zakona obavezno sadrži:
  - 1) podatke o identitetu i prebivalištu odnosno sjedištu ugovornih strana;
  - 2) podatke o mjestu i vremenu zaključenja ugovora;
  - 3) potpis ugovornih strana.
- (5) Prije zaključenja ugovora iz člana 89 ovog zakona, trgovac je dužan da upozna potrošača o pravu na jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona i trajanju roka za raskid, kao i na zabranu plaćanja unaprijed za vrijeme trajanja roka za raskid iz člana 98 ovog zakona.
- (6) Ugovorne odredbe o pravu na jednostrani raskid ugovora, roku za raskid i zabrani plaćanja unaprijed za vrijeme trajanja roka za raskid, potrošač mora posebno potpisati.
- (7) Sastavni dio ugovora iz člana 89 ovog zakona je standardni obrazac za jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona.
- (8) Trgovac je dužan da dva primjerka ugovora preda potrošaču i to u vrijeme zaključenja ugovora.
- (9) Sadržaj standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora iz stava 7 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.

Pravo na jednostrani raskid ugovora

Član 95

- (1) Potrošač ima pravo da bez navođenja razloga raskine ugovor iz člana 89 ovog zakona u roku od 14 dana, od dana:

- 1) zaključenja ugovora ili obavezujućeg predugovora, ili
  - 2) kada je potrošač primio kopiju ugovora ili obavezujućeg predugovora, ako taj rok nastupa nakon dana iz tačke 1 ovog stava.
- (2) Rok iz stava 1 ovog člana ističe nakon:
- 1) godine i 14 kalendarskih dana od dana iz stava 1 ovog člana, ako trgovac obavještenje, i standardni informacioni obrazac iz člana 91 ovog zakona, nije popunio i dostavio potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju,
  - 2) tri mjeseca i 14 kalendarskih dana od dana iz stava 1 ovog člana, ako obavještenje i standardni informacioni obrazac iz člana 91 ovog zakona, nijesu dostavljeni potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju.
- (3) Kada je trgovac ispunio i predao potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju standardni informacioni obrazac za jednostrani raskid ugovora u roku od godinu dana, od dana iz stava 1 ovog člana, rok za jednostrani raskid ugovora iz člana 89 ovog zakona počinje da teče od dana kad je potrošač primio taj obrazac.
- (4) Ako je obavještenje, uključujući standardni informacioni obrazac iz člana 91 ovog zakona, dostavljeno potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju u roku od tri mjeseca od dana iz stava 1 ovog člana, rok za jednostrani raskid ugovora počinje da teče od dana kada je potrošač primio to obavještenje.
- (5) Ako se potrošaču ugovor o razmjeni nudi zajedno i istovremeno kada i ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju, na oba ugovora primjenjuje se rok za jednostrani raskid koji se računa na način koji se primjenjuje kod ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju.

Način korišćenja prava na jednostrani raskid ugovora

Član 96

- (1) Potrošač je dužan da jednostrani raskid ugovora iz člana 89 ovog zakona izvrši obavještenjem u pisanoj formi, na papiru ili na drugom trajnom mediju, upućenom trgovcu prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora pri čemu može da koristi standardni obrazac za jednostrani raskid ugovora iz člana 94 stav 7 ovog zakona.
- (2) Ugovor se smatra raskinutim na vrijeme ako je obavještenje iz stava 1 ovog člana poslato prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora.

Posljedice jednostranog raskida ugovora

Član 97

Potrošač nije dužan da plati troškove, ni drugu vrijednost za usluge koje su mu na osnovu ugovora pružene prije korišćenja prava na jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona i nije odgovoran za štetu koja trgovcu nastane zbog jednostranog raskida ugovora.

Plaćanje unaprijed

Član 98

- (1) Zabranjeno je zahtijevati od potrošača da, prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona, izvrši plaćanje unaprijed, položi jemstvo, izvrši rezervaciju novčanih

sredstava na računu, izričito prizna dug ili izvrši drugu finansijsku transakciju u korist trgovca ili trećeg lica.

- (2) Zabranjeno je zahtijevati od potrošača da, kod ugovora o preprodaji, izvrši plaćanje unaprijed, pruži jemstvo, izvrši rezervaciju novčanih sredstava na računu, izričito prizna dug ili izvrši drugu finansijsku transakciju u korist trgovca ili trećeg lica prije izvršene preprodaje prava, odnosno prestanka ugovora o preprodaji iz člana 89 stav 3 ovog zakona na drugi način.

Posebna pravila o ugovorima o dugotrajnim turističkim proizvodima

Član 99

- (1) Plaćanje ugovorene cijene dugotrajnog turističkog proizvoda trgovac može da zahtjeva isključivo na osnovu plana obročnog plaćanja predviđenog ugovorom.
- (2) Sva plaćanja na osnovu ugovora iz stava 1 ovog člana uključujući i plaćanje članske naknade, moraju biti podijeljena na godišnje obroke jednake vrijednosti.
- (3) Za svaku isplatu na osnovu ugovora iz stava 1 ovog člana trgovac je dužan da uputi potrošaču zahtjev za plaćanje u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, najkasnije 14 dana prije dana dospijeća obroka.
- (4) Zabranjeno je plaćanje na osnovu ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu koje nije zasnovano na planu obročnog plaćanja.
- (5) Od drugog obroka nadalje, potrošač može otkazati ugovor o dugotrajnom turističkom proizvodu bez naknade ili kazne i to obavještenjem upućenim trgovcu u roku od 14 dana, od dana prijema zahtjeva za plaćanje pojedinog obroka.
- (6) Pravo iz stava 5 ovog člana ne utiče na prava koja u pogledu prestanka ugovora potrošač ima na osnovu ovog ili drugih zakona.

Prestanak sporednog ugovora

Član 100

- (1) Jednostranim raskidom ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju i ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu raskida se i sa njima povezani ugovor o razmjeni odnosno drugi sporedni ugovor, bez troškova za potrošača.
- (2) Sporedni ugovor je ugovor na osnovu koga potrošač stiče pravo na usluge koje su povezane sa ugovorom o vremenski podijeljenom korišćenju ili s drugim ugovorom o dugotrajnom turističkom proizvodu, a koje pruža trgovac ili treće lice na osnovu ugovora između trgovca i trećeg lica.
- (3) Ako je radi potpune ili djelimične isplate cijene iz nekog ugovora iz člana 89 ovog zakona potrošaču odobren kredit od trgovca ili od trećeg lica na osnovu sporazuma tog lica i trgovca, raskidom nekog od tih ugovora raskida se i ugovor o kreditu.
- (4) U slučaju raskida ugovora o kreditu iz stava 3 ovog člana, potrošač nije dužan da plati kreditoru naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu.
- (5) Sporedni ugovor raskida se u trenutku kada trgovac primi obavještenje iz člana 96 ovog zakona, bez obzira da li je sporedni ugovor zaključen sa trgovcem ili sa trećim licem na osnovu sporazuma tog lica i trgovca.

- (6) Ako je sporedni ugovor zaključen sa trećim licem, trgovac je dužan da obavijesti to lice o raskidu ugovora.
- (7) Trgovac ili treće lice sa kojim je potrošač zaključio sporedni ugovor, dužni su da potrošaču vrate sve što je na osnovu sporednog ugovora platio i to u roku od 30 dana od dana prijema obavještenje iz člana 96 ovog zakona.

Glava VIII

NEPOŠTENE ODREDBE U POTROŠAČKIM UGOVORIMA

Pojam nepoštene ugovorne odredbe

Član 101

- (1) Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovodi do neravnoteže u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu potrošača.
- (2) Smatra se da se o ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ugovornu odredbu unaprijed formulisao trgovac, iz kog razloga potrošač nije imao uticaja na njen sadržaj, naročito ako je riječ o odredbi unaprijed formulisanog tipskog ugovora trgovca (u daljem tekstu: formularni ugovor).
- (3) Ako se pojedinačno pregovaralo o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi, a cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da je riječ o formularnom ugovoru trgovca, to ne isključuje mogućnost da se druge odredbe tog ugovora ocijene nepoštenim u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (4) Teret dokazivanja da se o određenoj ugovornoj odredbi u formularnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, je na trgovcu.
- (5) Odredbe st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana i čl. 102 do 107 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prinudne prirode, odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela međunarodnih ugovora koji obavezuju Crnu Goru.

Posljedice nepoštenih odredbi u ugovoru

Član 102

- (1) Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima ništave su.
- (2) Ništavost neke odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako ugovor može opstati bez ništave odredbe.

Nepoštene odredbe u ugovorima

Član 103

Ugovorne odredbe koje se u skladu sa članom 101 ovog zakona mogu smatrati nepoštenim su naročito odredbe kojima se:

- 1) ograničava ili isključuje odgovornost trgovca za štetu prouzrokovanu smrću ili tjelesnom povredom potrošača, ako je šteta posljedica štetne radnje trgovca;
- 2) ograničavaju ili isključuju prava koja potrošač ima prema trgovcu ili nekom trećem licu u slučaju potpunog ili djelimičnog neispunjenja ugovora, uključujući i odredbu o isključenju prebijanja duga potrošača sa dugom koji trgovac ima prema potrošaču;
- 3) potrošač obavezuje na ispunjenje ugovorne obaveze, a ispunjenje obaveze trgovca je uslovljeno okolnostima čije ispunjenje zavisi isključivo od volje trgovca;
- 4) predviđa da trgovac zadrži plaćeni iznos od potrošača kada potrošač odluči da ne zaključi odnosno ne izvrši ugovor, a to se pravo ne predviđa za potrošača ako trgovac ne želi da zaključi, odnosno izvrši ugovor;
- 5) potrošač obavezuje na naknadu štete zbog neizvršavanja ugovora u iznosu većem od stvarno prouzrokovane štete;
- 6) trgovac ovlašćuje na raskid ugovora na osnovu svoje diskrecione ocjene, a isto pravo nije predviđeno i za potrošača;
- 7) trgovac ovlašćuje da, u slučaju kada raskine ugovor, zadrži plaćeno za usluge koje nije pružio;
- 8) trgovac ovlašćuje na otkaz ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme bez ostavljanja primjerenog otkaznog roka, osim u slučajevima kada postoje opravdani razlozi za otkaz ugovora;
- 9) određuje da će se ugovor na određeno vrijeme produžiti na neodređeno ili određeno vrijeme bez pristanka potrošača prije prestanka ugovora, ako je rok u kojem potrošač može da izjavi da ne pristaje na produžetak ugovora neprimjerenom kratak;
- 10) potrošaču nameću određene obaveze, a potrošaču prije zaključenja ugovora nije omogućeno da se upozna sa tom odredbom;
- 11) trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog, ugovorom predviđenog razloga;
- 12) trgovcu dopušta da jednostrano mijenja karakteristike proizvoda koji je predmet ugovora, bez valjanog razloga;
- 13) cijena robe ili usluge utvrđuje u vrijeme isporuke robe, odnosno pružanja usluge ili kojom se trgovcu dopušta povećanje cijene, bez prava potrošača na raskid ugovora, ako je stvarna cijena viša od cijene ugovorene u vrijeme zaključenja ugovora;
- 14) trgovcu daje pravo da ocijeni da li je proizvod saobrazan ugovoru;
- 15) trgovcu daje isključivo pravo tumačenja svih ili pojedinih odredaba ugovora;
- 16) isključuje ili ograničava odgovornost trgovca za obaveze koje je za njega preuzeo njegov zastupnik ili odredba kojom se poštovanje tih obaveza uslovljava ispunjenjem određenih formalnosti;
- 17) obavezuje potrošač na ispunjenje svojih ugovornih obaveza i ako trgovac nije ispunio ugovorne obaveze;
- 18) trgovcu dopušta da bez prethodnog pristanka potrošača, prenese prava i obaveze iz ugovora na treće lice, ako se potrošač time dovodi u nepovoljniji položaj, i

- 19) isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača da prava iz ugovora ostvari pred sudom ili drugim nadležnim organom ili organizacijom, a naročito kojom se obavezuje potrošač na rješavanje spora pred arbitražom koja nije predviđena odgovarajućim propisima, odnosno koja onemogućava izvođenje dokaza koji idu u prilog potrošaču ili odredba kojom se teret dokazivanja prebacuje na potrošača kada bi, na osnovu mjerodavnog prava, teret dokazivanja bio na trgovcu.

Okolnosti koje se uzimaju u obzir prilikom ocjene ugovora

Član 104

Prilikom ocjene da li je određena ugovorna odredba nepoštena cijeni se priroda proizvoda koji predstavlja predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom zaključenja ugovora, druge ugovorne odredbe, kao i drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor.

Nedopuštenost ocjene pojedinih ugovornih odredaba

Član 105

- (1) Nije dopušteno ocjenjivanje nepoštenosti ugovornih odredaba o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe čitke, jasne, nedvosmislene, razumljive i lako uočljive.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana dopušteno je ocijenjivati ugovorne odredbe koje se odnose na formiranje i promjenu cijena, kao i na način plaćanja.

Odredbe ugovora u pisanoj formi

Član 106

Ako ugovor mora biti sačinjen u pisanoj formi, u skladu sa zakonom ili sporazumom stranaka odredbe ugovora moraju biti napisane čitko, jasno, nedvosmisleno, razumljivo i lako uočljive.

Tumačenje ugovora

Član 107

- (1) Nejasne, dvosmislene ili nerazumljive ugovorne odredbe tumače se u smislu koji je najpovoljniji za potrošača.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u postupcima pokrenutim u skladu sa članom 117 ovog zakona.

DIO TREĆI

NEPOŠTENA POSLOVNA PRAKSA

Područje primjene **Član 108**

- (1) Odredbe čl. 109 do 116 ovog zakona primjenjuju se na poslovnu praksu trgovca u odnosu prema potrošaču, prije, za vrijeme i nakon zaključenja pravnog posla u vezi s određenim proizvodom.
- (2) Odredbe čl. 109 do 116 ovog zakona ne utiču na primjenu pravila i propisa:
  - 1) ugovornog prava, naročito pravila o punovažnosti, sačinjavanju ili pravnim posljedicama ugovora;
  - 2) kojima se uređuju zdravstveni i zahtjevi bezbjednosti za proizvode;
  - 3) kojima se određuje nadležnost sudova, i
  - 4) kojima se određuju uslovi zasnivanja ili sistem odobravanja uređenih profesija, kao i primjena deontoloških kodeksa ponašanja ili druga posebna pravila, a čija je svrha da održe visok stepen profesionalnog integriteta tih profesija.
- (3) Odredbe čl. 109 do 116 ovog zakona ne primjenjuju se na izdavanje sertifikata i utvrđivanje stepena finoće predmeta od dragocjenih metala.
- (4) Ako su pojedini aspekti nepoštene poslovne prakse uređeni posebnim propisima, odredbe čl. 108 do 116 ovog zakona ne primjenjuju se na te aspekte.

Pojam nepoštene poslovne prakse **Član 109**

- (1) Nepoštenom poslovnom praksom u smislu ovog zakona smatra se praksa koja:
  - 1) je suprotna zahtjevima profesionalne pažnje, i
  - 2) u pogledu određenog proizvoda bitno utiče ili je vjerovatno da će bitno uticati na ekonomsko ponašanje prosječnog potrošača koji je tom djelovanju izložen ili kome je namijenjena, ili prosječnog člana grupe potrošača kada je poslovna praksa usmjerena na posebnu grupu potrošača.
- (2) Nepoštenom poslovnom praksom iz stava 1 ovog člana naročito se smatra:
  - 1) obmanjujuća poslovna praksa iz čl. 111, 112 i 113 ovog zakona, i
  - 2) agresivna poslovna praksa iz čl. 114, 115 i 116 ovog zakona.
- (3) Poslovna praksa koja će vjerovatno bitno uticati na ekonomsko ponašanje jasno odredive grupe potrošača koji su zbog tjelesnih ili duševnih mana, starosne dobi ili lakomislenosti posebno osjetljivi na određenu poslovnu praksu ili određeni proizvod, na način koji je trgovac mogao razumno predvidjeti, procjenjivaće se prema prosječnom članu te grupe potrošača.
- (4) Odredba stava 3 ovog člana ne primjenjuje se na slučajeve uobičajenog i dopuštenog oglašavanja koje podrazumijeva i davanje pretjeranih izjava ili izjava koje ne treba uzimati doslovno.

Zabrana nepoštene poslovne prakse **Član 110**

Nepoštena poslovna praksa zabranjena je.

Pojam obmanjujuće poslovne prakse

Član 111

(1) Poslovna praksa smatra se obmanjujućom ako sadrži informacije koje je čine neistinitom, ili na drugi način obmanjuje ili je vjerovatno da će obmanuti prosječnog potrošača u pogledu neke od okolnosti iz stava 2 ovog člana, čime ga navodi ili je vjerovatno da će da ga navede da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio.

(2) Postojanje obmanjujuće poslovne prakse može da se odnosi na sljedeće okolnosti:

- 1) postojanje ili prirodu proizvoda;
  - 2) osnovne karakteristike proizvoda koje se odnose na dostupnost, korist, rizike, način izrade, sastav, dodatke koji prate proizvod, pomoć koja se pruža potrošačima poslije prodaje i postupanje po njihovim prigovorima, način i datum proizvodnje ili nabavke, isporuku, podobnost za ostvarivanje cilja, način korišćenja, količina, specifikacija, geografsko ili tržišno porijeklo, rezultati koji se očekuju od njegove upotrebe ili rezultati i bitni pokazatelji ispitivanja ili provjera sprovedenih na proizvodu;
  - 3) obim obaveza trgovca, razloge za određeno postupanje trgovca, kao i prirodu postupka prodaje, izjavu ili simbol koji se odnosi na direktno ili indirektno sponzorstvo ili preporučivanje trgovca ili proizvoda;
  - 4) cijenu proizvoda ili način na koji je cijena obračunata ili obećanje prodajne pogodnosti u pogledu cijene;
  - 5) potrebu servisiranja, rezervnih dijelova, zamjenu ili popravku;
  - 6) prirodu, obilježja i prava trgovca ili njegovog zastupnika, kao što su identitet, imovina, kvalifikacije, status, odobrenja, članstvo u određenim udruženjima ili povezanost s nekim drugim subjektima, industrijska, komercijalna ili intelektualna svojina, nagrade i priznanja, i
  - 7) prava potrošača, uključujući pravo zamjene ili povraćaja plaćenog iznosa, u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje saobraznost ugovoru i garancija, kao i rizicima kojima potrošač može biti izložen.
- (3) Poslovna praksa smatra se obmanjujućom i ako, u određenom slučaju, uzimajući u obzir sva obilježja i okolnosti slučaja, prosječnog potrošača navede ili je vjerovatno da će da ga navede da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio, a obuhvata:
- 1) bilo koji oblik stavljanja proizvoda na tržište, uključujući i komparativno oglašavanje koje otežava razlikovanje tog proizvoda od drugih proizvoda, žigova, trgovačkih naziva ili drugih znakova raspoznavanja konkurenata na tržištu,
  - 2) nepoštovanje obaveza, od strane trgovca, koje proizilaze iz kodeksa koji ga obavezuje, pod uslovom da ta obaveza ne predstavlja samo namjeru već utvrđenu obavezu koju je moguće provjeriti, a pod uslovom da je trgovac u okviru poslovne prakse naznačio da je vezan tim kodeksom.

Obmanjujuća propuštanja

Član 112

(1) Poslovna praksa smatra se obmanjujućom ako u određenom slučaju, uzimajući u obzir sva obilježja i okolnosti slučaja, kao i ograničenja sredstva komunikacije, ne sadrži važna obavještenja koja su potrebna prosječnom potrošaču za donošenje odluke o pravnom poslu

zasnovane na potpunoj informisanosti i time ga navede ili je vjerovatno da će da ga navede da donese odluku o pravnom poslu koju inače ne bi donio, kao i:

- 1) skrivanje važnih obavještenja ili pružanje nejasnih, nerazumljivih, dvosmislenih ili nepravovremenih obavještenja, ili
- 2) nenavodenje svrhe poslovne prakse, koja nije očigledna iz okolnosti slučaja.

(2) Kada trgovac koristi sredstvo komunikacije koje je prostorno ili vremenski ograničeno, a prilikom ocjene da li je određeno važno obavještenje izostavljeno uzimaju se u obzir ta ograničenja i druge mjere koje je trgovac preduzeo radi dostavljanja tih obavještenja potrošaču na neki drugi način.

(3) U slučaju poziva na kupovinu, ako nije očigledno iz okolnosti slučaja, bitnim će se smatrati informacije o:

- 1) osnovnim obilježjima proizvoda u mjeri koja je prikladna proizvodu i sredstvu komunikacije koje se koristi;
- 2) sjedištu i identitetu trgovca, kao što su naziv ili ime i ako je to potrebno, adresa i identitet lica u čije ime nastupa;
- 3) cijeni proizvoda, ili kad priroda proizvoda ne omogućava da cijena bude izračunata unaprijed, načinu na koji će cijena biti izračunata, kao i o, kad je vjerovatno da će iziskivati dodatne troškove, poštanskim troškovima i troškovima prevoza i dostave, a ako ti troškovi ne mogu biti izračunati unaprijed, naznaku da se plaćaju i ti dodatni troškovi;
- 4) uslovima plaćanja, dostave, drugim elementima ispunjenja ugovora, kao i sistemu rješavanja prigovora potrošača, ako ti elementi odstupaju od zahtjeva profesionalne pažnje, i
- 5) postojanju prava na raskid ili otkaz ugovora, ako je riječ o proizvodima ili pravnim poslovima za koje su predviđena i ta prava.

(4) Bitnim informacijama iz st. 1, 2 i 3 ovog člana smatraju se i informacije koje je, trgovac dužan da pruži potrošaču prilikom poslovne komunikacije, uključujući oglašavanje i stavljanje proizvoda na tržište, u skladu sa ovim ili drugim zakonom.

Obmanjujuća poslovna praksa

Član 113

Obmanjujućom poslovnom praksom smatraju se:

- 1) neistinita tvrdnja trgovca da je potpisnik određenog kodeksa;
- 2) isticanje zaštitnih znakova, znakova kvaliteta ili sličnih znakova bez propisanog odobrenja;
- 3) neistinita tvrdnja da je kodeks koji trgovac primjenjuje odobrila ovlašćena organizacija;
- 4) neistinita tvrdnja trgovca da je njegovu djelatnost, poslovnu praksu ili proizvod odobrio, preporučio ili dopustio nadležni organ ili imenovana odnosno ovlašćena organizacija, odnosno da njegova poslovna praksa ili proizvod ispunjava zahtjeve za izdavanje tog odobrenja, preporuke ili dozvole;
- 5) pozivanje na kupovinu proizvoda po određenoj cijeni, bez obavještenja o razumnim osnovima zbog kojih bi trgovac mogao očekivati da neće biti u mogućnosti da isporuči, odnosno osigura da drugi trgovac isporuči, taj ili sličan proizvod po cijeni, u roku i u količini koji su razumni s obzirom na taj proizvod, obim oglašavanja proizvoda i ponuđenu cijenu;

- 6) pozivanje na kupovinu proizvoda po određenoj cijeni, uz odbijanje trgovca da potrošaču pokaže oglašeni proizvod ili da prihvati narudžbinu potrošača, ili odbijanje da dostavi proizvod u razumnom roku, kao i pokazivanje neispravnog primjerka proizvoda, sa namjerom promovisanja nekog drugog proizvoda;
- 7) neistinita tvrdnja da će proizvod biti dostupan samo u kratkom roku odnosno da će biti dostupan samo pod posebnim uslovima u kratkom roku, da bi se potrošač naveo da odmah donese odluku o kupovini, čime mu se uskraćuje mogućnost ili vrijeme potrebno da donese odluku zasnovanu na saznanju o svim relevantnim okolnostima,
- 8) nuđenje postprodajnih usluga potrošaču na jeziku koji nije službeni jezik države u kojoj se trgovac nalazi, a zatim pružanje te usluge na drugom jeziku, bez upozorenja potrošača prije zaključenja ugovora;
- 9) neistinita tvrdnja ili stvaranje utiska na drugi način da se proizvod može legalno prodati;
- 10) isticanje kao prednosti ponude prava potrošača koja mu po zakonu pripadaju;
- 11) korišćenje uredničkih sadržaja u medijima radi promocije proizvoda, bez jasne i nedvosmislene informacije izražene riječima, znakovima ili zvucima, na osnovu kojih potrošač može jasno prepoznati da se radi o plaćenju promociji;
- 12) neistinita tvrdnja o prirodi i obimu rizika za ličnu bezbjednost potrošača ili članova njegove porodice, ako potrošač ne kupi proizvod;
- 13) oglašavanje proizvoda koji je sličan proizvodu koji je proizveo neki drugi proizvođač na način da se potrošač namjerno navodi na pogrešan zaključak da je oglašavani proizvod proizveo taj drugi proizvođač;
- 14) uspostavljanje, vođenje ili promocija piramidalnih promotivnih programa, u kojima potrošač određenim činjenjem stiče mogućnost da dobije naknadu koja prvenstveno potiče od uvođenja drugih potrošača u piramidalni program, a ne od kupovine ili korišćenja proizvoda;
- 15) neistinita tvrdnja da će trgovac uskoro prestati sa svojom djelatnošću ili da će se preseliti u drugi poslovni prostor;
- 16) tvrdnja da proizvod povećava šansu za dobitak u igrama na sreću;
- 17) neistinita tvrdnja da proizvod može da izliječi bolest, disfunkcionalnost ili malformaciju;
- 18) prenošenje netačnih obavještenja u odnosu na stanja na tržištu ili dostupnost proizvoda, s namjerom da se potrošač navede da kupi proizvod pod uslovima koji su nepovoljniji od uobičajenih tržišnih uslova;
- 19) tvrdnja trgovca da u okviru poslovne prakse nudi učešće u promotivnoj nagradnoj igri ili nagradu, bez dodjeljivanja tih nagrada ili odgovarajuće zamjene;
- 20) opisivanje proizvoda oznakama “gratis”, “besplatno”, “bez naknade” ili sličnim oznakama ako je potrošač dužan da za taj proizvod plati iznos različit od nužnih troškova odgovora na ponudu, troškova dostave ili primanje proizvoda;
- 21) uvrščivanje u promotivne materijale računa ili drugog zahtjeva za plaćanje da bi potrošač stekao utisak da je već naručio oglašavani proizvod koji se nudi;
- 22) lažna tvrdnja ili stvaranje utiska da trgovac ne djeluje u okviru svoje poslovne djelatnosti, odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja ili lažno predstavljanje trgovca kao potrošača;
- 23) stvaranje pogrešnog utiska kod potrošača da su usluge koje se nude poslije prodaje određenog proizvoda dostupne i na teritoriji druge države.

Agresivna poslovna praksa

Član 114

Poslovna praksa, smatra se agresivnom u smislu ovog zakona, ako se u određenom slučaju, uzimajući u obzir sva obilježja i okolnosti slučaja, vrši uznemiravanje, prinuda, uključujući fizičku silu ili prijetnju kao i nedopušten uticaj, koji u bitnoj mjeri umanjuju ili je vjerovatno da će umanjiti slobodu izbora ili postupanja prosječnog potrošača u odnosu na proizvode, čime se navodi ili je vjerovatno da će se navesti da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio.

Uznemiravanje, prinuda i nedopušteni uticaj

Član 115

Prilikom odlučivanja da li je u poslovnoj praksi korišćeno uznemiravanje, prinuda, uključujući fizičku silu ili prijetnju, ili nedopušteni uticaj, cijeni se:

- 1) vrijeme, mjesto odnosno priroda i trajanje poslovne prakse i upornosti koju je trgovac pokazao;
- 2) da li je trgovac koristio prijeteći ili uvredljiv govor ili ponašanje;
- 3) da li je trgovac iskoristavao nesrećne ili druge okolnosti u kojima se potrošač nalazio, a koje su umanjile sposobnost potrošača da razumno rasuđuje, a trgovac je bio svjestan da će te okolnosti uticati na odluku potrošača u pogledu proizvoda;
- 4) otežavajuća ili nesrazmjerna vanugovorna prepreka koju trgovac postavlja potrošaču koji želi da ostvari svoje ugovorno pravo, uključujući pravo da raskine ili otkaže ugovor ili izabere drugi proizvod ili drugog trgovca; i
- 5) korišćenje prijetnje o preduzimanju radnje koja se po zakonu ne može preduzeti.

Agresivna poslovna praksa u svim okolnostima

Član 116

Agresivnom poslovnom praksom smatra se:

- 1) stvaranje utiska da potrošač ne može da napusti poslovni prostor trgovca prije zaključenja ugovora;
- 2) posjećivanje potrošača u njegovom domu, suprotno zahtjevu potrošača da se napusti njegov dom ili da se više ne čine posjete, osim u slučaju i u mjeri u kojoj je to potrebno radi prinudnog ispunjenja u skladu sa propisima;
- 3) uporno i protiv volje potrošača obraćanje preko telefona, telefaks-uređaja, elektronske pošte ili drugog sredstva komunikacije na daljinu, osim u slučajevima i u mjeri u kojoj je to opravdano zbog prinudnog ispunjenja ugovorne obaveze u skladu sa zakonom;
- 4) zahtijevanje od potrošača koji želi da podnese odštetni zahtjev na osnovu polise osiguranja da dostavi određene dokumente koji, po razumnoj ocjeni, nijesu od značaja za ocjenu opravdanosti tog zahtjeva ili izbjegavanje odgovora na dopise potrošača, sa namjerom da se odvrati od ostvarivanja prava koja mu pripadaju na osnovu ugovora;
- 5) oglašavanje kojim se direktno obraća djeci da kupuju ili da nagovore svoje roditelje ili druga punoljetna lica da im kupe oglašavani proizvod;
- 6) zahtijevanje plaćanja proizvoda odmah, plaćanja na rate, vraćanja ili čuvanja proizvoda koji potrošač nije naručio;
- 7) direktno obavještanje potrošača da će posao ili opstanak trgovca biti ugroženi ako potrošač ne kupi proizvod, i
- 8) lažno predstavljanje da je potrošač osvojio, ili da će osvojiti, bezuslovno ili uz ispunjenje određenog uslova, određenu nagradu ili neku drugu korist, ako ta nagrada ili druga

korist nije predviđena, odnosno kada je u stvarnosti preduzimanje bilo kakve radnje usmjerene na ostvarivanje te nagrade ili druge koristi uslovljeno određenim plaćanjem od strane potrošača ili potrošaču prouzrokuje troškove.

DIO ČETVRTI ZAŠTITA PRAVA POTROŠAČA

Glava I ZAŠTITA KOLEKTIVNIH INTERESA POTROŠAČA

Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača

Član 117

- (1) Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji (u daljem tekstu: kolektivna tužba).
- (2) Kolektivna tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim postupanjem krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštenih poslovnih praksi.
- (3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana i čl. 118 do 129 ovog zakona ne utiču na primjenu opštih pravila za određivanje mjerodavnog prava u sporovima sa međunarodnim elementom.

Lica ovlašćena za pokretanje postupka (ovlašćena lica)

Član 118

- (1) Kolektivnu tužbu mogu da podnesu:
  - 1) Ministarstvo, druga ministarstva i organi državne uprave nadležni za sprovođenje zakona kojima se štite prava potrošača, i
  - 2) organizacija potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona.
- (2) Kolektivnu tužbu mogu da podnesu komorska i interesna udruženja trgovaca (privredna, zanatska, i dr.).
- (3) Organizacije potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona ovlašćene su i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od drugih država članica Evropske unije.

Postupci koji prethode pokretanju sudskog postupka

Član 119

- (1) Prije podnošenja tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, ovlašćeno lice dužno je da lice koje namjerava da tuži prethodno pisano upozori da će u slučaju da ne prekine s

postupanjem kojim narušava kolektivne interese potrošača, protiv njega podnijeti kolektivnu tužbu.

(2) Ovlašćeno lice ne može podnijeti kolektivnu tužbu prije isteka roka od 14 dana, od dana dostavljanja upozorenja iz stava 1 ovog člana.

(3) Predlog za izdavanje privremene mjere može se podnijeti i prije isteka roka iz stava 2 ovoga člana.

Posebna pravila postupka

Član 120

(1) Za suđenje u postupku po kolektivnoj tužbi stvarno je nadležan sud opšte nadležnosti.

(2) Za suđenje u postupku po kolektivnoj tužbi mjesno je nadležan sud prema mjestu sjedišta tuženog, odnosno njegovog dijela ili poslovne jedinice, ako spor proizlazi iz poslovanja tog dijela ili poslovne jedinice.

(3) Ako tuženi nema sjedište, ni svoj dio ili poslovnu jedinicu u Crnoj Gori, mjesno je nadležan sud na čijem je području došlo do postupanja kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača ili do štetnih posljedica.

(4) U postupku po kolektivnoj tužbi vrijednost predmeta spora utvrđuje sud.

(5) Sud će vrijednost predmeta spora utvrditi u iznosu najviše do 5.000 eura, bez obzira na stvarni ekonomski značaj spora.

(6) Kod smanjenja vrijednosti predmeta spora posebno će se voditi računa o složenosti i obimu spora, broju lica protiv kojih se vodi postupak i značaju tužbenog zahtjeva sa stanovišta javnog interesa.

Postojeća parnica i srodne parnice

Član 121

(1) Dok teče postupak po kolektivnoj tužbi ne može se pokretati drugi postupak za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u pogledu istog zahtjeva protiv istog tuženog.

(2) Drugo ovlašćeno lice može se pridružiti tužiocu u postupku koji je u toku kao umješak bez prava na naknadu troškova.

(3) Pokretanje ili vođenje postupka po kolektivnoj tužbi ne spriječava potrošača koji protivpravnim postupanjem trgovca trpi štetne posljedice, da pred nadležnim sudom pokrene postupak za naknadu štete, za poništenje ili utvrđivanje ništavosti ugovora koji je zaključen pod uticajem postupanja kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača, odnosno bilo koji drugi postupak za ostvarenje prava koja mu pripadaju na osnovu ovog ili drugih zakona.

Odluka suda

Član 122

(1) Ako je kolektivna tužba osnovana, sud će odlukom kojom usvaja tužbu utvrditi povredu ovog ili drugih zakona u skladu sa članom 117 st. 1 i 2 ovog zakona, precizno je opisati i tuženom:

- 1) narediti da prekine s postupanjem iz člana 117 st. 1 i 2 ovog zakona, i narediti mu da, ako je to moguće, preduzme mjere neophodne za otklanjanje štetnih posljedica koje su nastale zbog njegovog postupanja,
- 2) zabraniti takvo ili slično postupanje ubuduće, kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača.

- 3) naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice postupanja iz člana 117 stav 1 ovog zakona, i
  - 4) naložiti da o svom trošku objavi ispravku nedopuštenog oglašavanja, kada je to primjenljivo.
- (2) Odlukom kojom se usvaja tužbeni zahtjev sud određuje rok za njeno izvršenje.

Dejstvo sudske odluke

Član 123

- (1) Izvršenje pravosnažne sudske odluke iz člana 122 ovog zakona osim tužioca i drugih ovlašćenih lica iz člana 118 ovog zakona, može tražiti i svaki potrošač koji ima pravni interes.
- (2) Ako sud zabrani korišćenje određenih nepoštenih odredbi u ugovoru, trgovac koji je bio stranka u postupku po kolektivnoj tužbi ne može se pozivati na takve odredbe iz već ranije zaključenih ugovora.

Posebne odredbe za postupke u vezi sa nepoštenim poslovnim praksama

Član 124

- (1) Ako je postupak kolektivne tužbe pokrenut zbog nepoštene poslovne prakse iz čl. 108 do 116 ovog zakona, prilikom odlučivanja o tome da li je poslovna praksa nepoštena neće se uzimati u obzir da li je tom praksom nekom prouzrokovana šteta, odnosno da li je vjerovatno da će nekome biti prouzrokovana šteta, kao ni da li je lice protiv kojeg se vodi postupak krivo za nepoštenu poslovnu praksu.
- (2) Ako je postupak kolektivne tužbe pokrenut zbog obmanjujuće poslovne prakse iz čl. 111, 112 i 113 ovog zakona, sud će zahtijevati od tuženog, ako je to primjereno s obzirom na okolnosti slučaja i uzimajući u obzir opravdane interese tuženog i druge strane u postupku, da u roku od sedam dana dostavi dokaze koji potvrđuju istinitost iznesenih činjeničnih navoda u okviru poslovne prakse.
- (3) Ako dokazi ne budu dostavljeni u roku iz stava 2 ovog člana ili ako sud utvrdi da su dostavljeni dokazi nepotpuni ili nedovoljni, smatra se da su činjenični navodi izneseni u okviru poslovne prakse neistiniti.

Obavezujuća snaga sudske odluke

Član 125

U postupku po pojedinačnoj tužbi, podnijetoj u smislu člana 121 stav 3 ovog zakona, protiv istog tuženog koji je bio tuženi i u postupku po kolektivnoj tužbi, koja je usvojena, sud će odlučivati u skladu sa pravosnažnom odlukom iz postupka po kolektivnoj tužbi.

Registar presuda

Član 126

- (1) Ministarstvo vodi elektronski registar podnesenih kolektivnih tužbi i donesenih odluka.
- (2) Sud će kolektivnu tužbu dostaviti Ministarstvu odmah nakon prijema, odnosno odluku odmah nakon donošenja.
- (3) Registar odluka je javan, i uvid je dostupan bez naknade.

(4) Bliži sadržaj i način vođenja registra podnesenih tužbi i donesenih odluka utvrđuje se propisom Ministarstva.

Privremene mjere

Član 127

- (1) Sud može, do donošenja konačne odluke, pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuju mjere obezbeđenja, odrediti privremenu mjeru kojom će narediti prekid postupanja kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača.
- (2) Sud može privremenu mjeru odrediti i u slučaju da trgovac još nije počeo sa postupanjem kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača, ali je početak tog postupanja izvjestan.

Shodna primjena

Član 128

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku povodom tužbe iz člana 117 ovog zakona nadležni sud će shodno primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak i zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

Aktivna legitimacija tijela iz drugih država članica EU

Član 129

- (1) Ako je postupanje određenog trgovca, njegovog dijela ili poslovne jedinice, ili grupe trgovaca sa sjedištem u Crnoj Gori u suprotnosti s odredbama ovog zakona i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, ili to postupanje potiče iz Crne Gore i utiče ili može uticati na položaj potrošača u drugoj državi članici Evropske unije, postupak kolektivne tužbe može pokrenuti ovlašćeno lice te države.
- (2) Lica iz stava 1 ovog člana ovlašćena su da pokrenu postupak kolektivne tužbe, ako su uvrštena na listu lica ovlašćenih za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa objavljenu u Službenom listu Evropske unije.
- (3) Listu iz stava 2 ovog člana ovlašćeno lice dostaviće sudu istovremeno sa tužbom za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u obliku kopije Službenog lista Evropske unije u kojem je ta lista objavljena.
- (4) Ovlašćena lica iz ovog člana mogu da podnesu tužbu u skladu sa članom 119 ovog zakona poslije savjetovanja sa Ministarstvom, kao i u slučaju da Ministarstvo u roku od 15 dana ne odgovori na zahtjev za savjetovanje.

Glava II IMOVINSKO PRAVNA ZAŠTITA

ODJELJAK A

PRAVO NA NAKNADU ŠTETE

Naknada štete prouzrokovane na proizvodu koji je dat na popravku

Član 130

(1) U slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja proizvoda datog na popravku potrošač ima pravo, po svom izboru, da traži naknadu štete u visini stvarne vrijednosti proizvoda na dan predaje proizvoda na popravku ili popravku oštećenog proizvoda.

(2) U slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja proizvoda datog na popravku po osnovu nesaobraznosti ugovoru, kao i po osnovu garancije, potrošač ima pravo, po svom izboru, da traži da mu se isporuči novi proizvod ili da mu se na ime naknade štete isplati novčana vrijednost u visini plaćene cijene tog proizvoda ili popravku oštećenog proizvoda.

(3) Pravo iz st. 1 i 2 ovog člana potrošač ostvaruje podnošenjem zahtjeva licu koje je dovelo do uništenja, gubitka ili oštećenja proizvoda, koje je dužno da postupi po zahtjevu u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Odredbe st. 1 i 3 ovoga člana primjenjuju se i pri pružanju drugih usluga u vezi sa proizvodom (usluge hemijskog čišćenja, pranja i sl.)

Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda

Član 131

(1) Proizvođač koji stavi u promet proizvod odgovara, u skladu sa ovim članom, za štetu prouzrokovanu neispravnošću tog proizvoda.

(2) Proizvođačem iz stava 1 ovog člana smatra se svako lice utvrđeno odredbama o odgovornosti proizvođača stvari sa nedostatkom, zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

(3) Proizvod iz stava 1 ovog člana je svaka pokretna stvar, samostalna ili ugrađena u drugu pokretnu ili nepokretnu stvar, uključujući električnu energiju i druge oblike energije.

(4) Štetom u smislu stava 1 ovog člana smatra se šteta prouzrokovana:

1) smrću ili tjelesnom povredom, i

2) oštećenjem ili uništenjem dijela imovine, koja nije neispravan proizvod i koja je uobičajeno namijenjena za ličnu upotrebu i koju je oštećeni pretežno koristio za te svrhe.

(5) Oštećeno lice ima pravo na naknadu materijalne štete u slučaju iz stava 4 tačka 2 ovog člana ako je iznos štete veći od 500 Eur-a.

(6) Odredbe st. 1 do 5 ovog člana ne isključuju ostvarivanje prava na naknadu nematerijalne štete po osnovu opštih pravila o odgovornosti za štetu.

(7) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na štetu prouzrokovanu nuklearnom nesrećom, utvrđenu međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru.

ODJELJAK B

VANSUDSKA ZAŠTITA

Odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova

Opšte odredbe

Član 132

- (1) Vansudsko rješavanje potrošačkih sporova u cilju zaključenja poravnanja ili donošenja odluke, u skladu sa zakonom, sprovodi Odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova (u daljem tekstu: Odbor) pri Privrednoj komori Crne Gore (u daljem tekstu: Komora) koji je funkcionalno nezavisan organ.
- (2) Potrošački spor, u smislu ovog zakona, je spor koji proističe iz pravnog odnosa potrošača i trgovca.
- (3) Komora vrši stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Odbora i obezbjeđuje prostorije i druge tehničke uslove za njegov rad.
- (4) Lokalna samouprava može na osnovu sporazuma sa Komorom da pomaže rad Odbora, obezbjeđivanjem prostornih, tehničkih i drugih uslova.

Članovi Odbora

Član 133

- (1) Odbor ima 10 članova od kojih se bira predsjednik i zamjenik predsjednika.
- (2) Članove Odbora bira Komora i organizacije potrošača, u jednakom odnosu, na osnovu javnog oglasa.
- (3) Spisak članova Odbora Komora objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" i na svojoj internet stranici.
- (4) Predsjednika Odbora iz reda članova Odbora na njihov predlog imenuje starješina Ministarstva, a zamjenika predsjednika imenuje predsjednik Odbora iz reda članova Odbora.
- (5) Predsjednik Odbora, a u njegovoj odsutnosti zamjenik predsjednika, predstavlja i organizuje rad Odbora.
- (6) Članovi Odbora biraju se na period od tri godine uz mogućnost ponovnog izbora.
- (7) Za člana Odbora može biti izabrano lice koje ima visoku školsku spremu i najmanje dvije godine radnog iskustva u struci, pod uslovom da je poslovno sposobno i da nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje poslova arbitraže.
- (8) Bliže kriterijume za izbor članova Odbora, način pokretanja postupka i postupak pred vijećem propisuje Ministarstvo.

Nezavisnost, nepristrasnost i povjerljivost

Član 134

- (1) Članovi Odbora dužni su da sprovode postupak nezavisno i nepristrasno i ne smiju da nastupaju kao predstavnici strana u postupku ili organizacija koje su ih predložile za članstvo u Odboru ni od njih primati ili tražiti instrukcije u vezi sa predmetom spora.

- (2) Članovi Odbora dužni su da čuvaju kao tajnu podatke dobijene tokom rada u Odboru, i po okončanju postupka, u skladu sa zakonom.
- (3) Članovi Odbora ne mogu svjedočiti u građanskom sudskom postupku o informacijama ili ispravama do kojih su došli u postupcima pred Odborom.
- (4) Članovi Odbora dužni su da u trenutku imenovanja potpišu izjavu o prihvatanju obaveza iz st. 1 do 3 ovog člana.
- (5) Članovi Odbora su odgovorni za štetu prouzrokovanu povredom iz stava 2 ovog člana.

Prestanak mandata

Član 135

- (1) Mandat članu Odbora prestaje:
  - 1) istekom mandata;
  - 2) ako je donijeta pravosnažna presuda za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, izuzev za krivična djela protiv bezbiječnosti javnog saobraćaja;
  - 3) na zahtjev člana;
  - 4) nakon iskazane nestručnosti ili neaktivnosti pri obavljanju svojih dužnosti;
  - 5) zloupotrebom položaja;
  - 6) gubitkom radne sposobnosti za obavljanje poslova u odboru;
  - 7) smrću člana.
- (2) U slučajevima iz stava 1 tač. 2 do 6 ovog člana, predsjednik Odbora obavještava Komoru odnosno organizaciju potrošača da su se stekli uslovi za prestanak mandata.
- (3) U slučaju prestanka mandata članu Odbora, novi član se imenuje u roku od 60 dana od dana prestanka mandata u skladu sa ovim zakonom.

Pokretanje postupka i izuzeci

Član 136

- (1) Postupak pred Odborom može da pokrene samo potrošač.
- (2) Odbor ne rješava spor ako je zahtjev u vezi sa:
  - 1) smrću, tjelesnom povredom ili narušavanjem zdravlja;
  - 2) pružanjem zdravstvenih ili pravnih usluga;
  - 3) prenosom prava na nepokretnostima;
  - 4) vrijednošću spora koja prelazi 10.000 Eur-a, i
  - 5) slučajem za koji je drugim zakonom uređen postupak vansudskog rješavanja.

Odbijanje odlučivanja zbog postojanja posebnih organa

Član 137

- (1) Odbor će se oglasiti nenadležnim za odlučivanje po tužbi ako spor proizilazi iz potrošačkog ugovora za koji je osnovan poseban organ za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova, i ustupiti je tom organu.
- (2) Informacije o vrstama potrošačkih sporova o kojima rješavaju organi iz stava 1 ovog člana, Odbor objavljuje na svojoj internet stranici.

Sporazum o rješavanju spora

Član 138

- (1) Prethodni sporazum potrošača i trgovca o prihvatanju vansudske zaštite ne obavezuje potrošača na pokretanje postupka pred Odborom.

- (2) Ako potrošač pokrene spor, a nije očigledno da je upoznat da postupak može rezultirati donošenjem obavezujuće odluke, Odbor će potrošača o tome obavijestiti i omogućiti mu da, ako se sa tim ne slaže, povuče tužbu.
- (3) Trgovac se može ugovorom obavezati da će, ako potrošač započne postupak pred Odborom, prihvatiti odluku Odbora kao obavezujuću.

Pokušaj rješenja spora neposredno sa trgovcem

Član 139

- (1) Potrošač je dužan da, prije podnošenja tužbe Odboru, pokuša da riješi spor neposredno sa trgovcem.
- (2) Ako potrošač nije pokušao da riješi spor u skladu sa stavom 1 ovog člana, predsjednik Odbora će odbaciti tužbu potrošača.
- (3) Uslov iz stava 1 ovog člana smatra se ispunjenim i ako je potrošač u istom predmetu već podnio prigovor u skladu sa članom 25 ovog zakona.

Tužba i preispitivanje njene dopuštenosti

Član 140

- (1) Postupak pred Odborom pokreće se podnošenjem tužbe.
- (2) Ako je zahtjev neosnovan ili tužba nedopuštena odnosno tužilac propusti da je dopuni ili ispravi u određenom roku, tužba se odbija.
- (3) Tužba se odbija i ako se utvrdi da predmet nije podoban za odlučivanje u postupku pred Odborom.
- (4) Zahtjev se može smatrati nepodobnim za rješavanje u postupku pred Odborom naročito ako:
  - 1) se radi o izrazito pravno ili činjenično složenom sporu,
  - 2) se zahtijeva detaljno ispitivanje svjedoka, ili
  - 3) je naknada za mišljenje vještaka koje je neophodno za donošenje odluke znatno nesrazmjerna vrijednosti zahtjeva.

Odgovor na tužbu

Član 141

Odbor dostavlja trgovcu primjerak tužbe u roku od pet radnih dana od prijema tužbe i poziva ga da u roku od 15 dana, od dana dostavljanja tužbe dostavi odgovor na tužbu u kome treba da se izjasni o tužbenom zahtjevu i činjenicama i dokazima navedenim u tužbi.

Imenovanje vijeća

Član 142

- (1) U sporu odlučuje vijeće, sastavljeno od tri člana.
- (2) Predsjednik Odbora imenuje dva člana vijeća, po jednog sa liste članova koje je izabrala Komora, odnosno organizacija potrošača, u roku od pet radnih dana, od dana prijema odgovora na tužbu.
- (3) Imenovani članovi vijeća sporazumno imenuju trećeg člana koji će obavljati funkciju predsjednika vijeća.
- (4) Ako članovi vijeća u roku od pet dana od dana imenovanja ne imenuju predsjednika vijeća, predsjednika vijeća će imenovati predsjednik Odbora.

- (5) Izuzetno od stava 1 ovog člana, stranke se mogu sporazumjeti da spor rješava jedan član Odbora koji ima ulogu vijeća, a imenuje ga predsjednik Odbora.

Izuzeće člana vijeća

Član 143

- (1) Izuzeće člana vijeća može se zatražiti ako postoje okolnosti koje mogu izazvati opravdanu sumnju u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost, osim ako je član vijeća obavijestio strane u postupku o tim okolnostima, a nijedna strana po obavještenju nije istakla prigovor na njegov izbor.
- (2) Član vijeća dužan je da bez odlaganja obavijesti predsjednika Odbora o svim okolnostima koje mogu izazvati osnovanu sumnju u njegovu nezavisnost ili nepristrasnost.
- (3) Predlog za izuzeće imenovanog člana vijeća, može podnijeti svaka stranka.
- (4) Predsjednik Odbora dužan je da, nakon saslušanja člana vijeća, čije se izuzeće traži, bez odlaganja donese odluku po predlogu za izuzeće.
- (5) Vijeće, uključujući člana zbog kog je pokrenut postupak izuzeća, može da nastavi sa postupkom do trenutka donošenja odluke o izuzeću, ali ne može da donese konačnu odluku o predmetu spora.
- (6) Ako se traži izuzeće člana vijeća koji je predsjednik Odbora, odluku o izuzeću donosi Odbor.

Obavezujuća odluka

Član 144

- (1) Odluka vijeća ima snagu pravosnažne sudske presude i izvršna je, ako je trgovac prije ili poslije početka postupka izjavio da prihvata odluku Odbora kao obavezujuću.
- (2) Odbor po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke u postupku stavlja na odluku klauzulu pravosnažnosti i izvršnosti.

Neobavezujuća odluka

Član 145

- (1) Ako je trgovac, po pokretanju postupka, izjavio da ne prihvata obaveznost odluke Odbora, vijeće donosi preporuku.
- (2) Preporuka ne utiče na pravo potrošača da traži zaštitu svojih prava u sudskom postupku.
- (3) Protiv neobavezujuće odluke vijeća ne može se izjaviti žalba ni tužba za poništaj ili drugi pravni lijek.
- (4) Ako u roku od 60 dana, od dana dostavljanja neobavezujuće odluke potrošač podnese tužbu redovnom sudu po istom osnovu, smatraće se da je tužba podnijeta u trenutku kada je pokrenut postupak pred Odborom.

Obustavljanje postupka

Član 146

- (1) Vijeće obustavlja postupak bez donošenja odluke o predmetu spora kada:
- 1) utvrdi da je tužba nedopuštena;
  - 2) odlučivanje o zahtjevu nije moguće na osnovu pruženih dokaza;
  - 3) smatra da nastavak postupka nije potreban jer je spor razriješen na drugi način;

- 4) je potrošač povukao tužbu.
- (2) Odluku o obustavljanju postupka po tužbi donosi vijeće, koje pisanim putem bez odlaganja obavještava stranke u postupku o obustavljanju i razlozima za obustavljanje postupka.

Objavljivanje odluka

Član 147

- (1) Trgovac je dužan da u roku od 30 dana, od dana prijema odluke obavijesti Odbor da li je izvršio obavezu utvrđenu odlukom Odbora.
- (2) Ako trgovac u roku iz stava 1 ovog člana ne dostavi obavještenje ili dostavi negativan odgovor, Odbor je dužan da u obimu koji je odredilo vijeće, objavi sažetak odluke na internet stranici Odbora, kojim se otkriva samo identitet trgovca, ne i potrošača.
- (3) Ako trgovac naknadno obezbijedi dokaz da se presuda suda o istoj stvari znatno razlikuje od odluke Odbora, sažetak odluke Odbora briše se sa internet stranice.
- (4) Odbor objavljuje i sažetke svojih najvažnijih odluka, bez otkrivanja identiteta strana, kako bi prezentiranjem svojih aktivnosti omogućio pristup svojoj praksi i uticao na podizanje svijesti javnosti o pravima potrošača.

Tužba za poništaj odluke

Član 148

- (1) Tužba za poništaj dozvoljena je samo protiv obavezujuće odluke, u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Stranke se ne mogu unaprijed odreći prava da zahtijevaju poništenje odluke vijeća.
- (3) Ako utvrdi da je tužbeni zahtjev osnovan, sud će poništiti odluku vijeća, i u zavisnosti od razloga za poništaj, predmet može vratiti vijeću na ponovi postupak.
- (4) Odluka se može poništiti ako tužilac dokaže da:
- 1) sastav vijeća ili postupak nije bio u skladu sa ovim zakonom, a postoji pretpostavka da je bio od uticaja na odluku; ili
  - 2) stranka u postupku nije imala stranačku ili procesnu sposobnost u skladu sa propisima; ili
  - 3) stranka nije bila u mogućnosti da izloži slučaj; ili
  - 4) su prinudne norme prava zaštite potrošača na koje se strana izričito pozvala bile očigledno prekršene.
- (5) Odluka se može poništiti i ako sud po službenoj dužnosti utvrdi da:
- 1) predmet spora nije podoban za vansudsko rješavanje sporova iz ovog zakona, ili
  - 2) je odluka suprotna javnom poretku.
- (6) Tužba za poništaj podnosi se Osnovnom sudu u Podgorici.
- (7) Protiv odluke suda po tužbi za poništaj odluke Odbora vanredni pravni lijekovi nijesu dozvoljeni.

Poravnanje

Član 149

- (1) Ako tokom postupka strane sporazumno riješe spor, vijeće je dužno da sporazum o poravnanju unese u zapisnik.
- (2) Poravnanje zaključeno u skladu sa stavom 1 ovog člana ima dejstvo sudskog poravnanja.
- (3) Vijeće ne smije da odobri poravnanje koje je suprotno zakonu ili javnom moralu.

Troškovi

Član 150

- (1) Svaka stranka u postupku plaća svoje troškove (troškovi zastupanja, putni troškovi i sl.).
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana ukoliko se radi o obavezujućoj odluci po kojoj je trgovac izgubi spor, trgovac je dužan da potrošaču naknadi troškove koje je imao u vezi sa vođenjem postupka.
- (3) Ako se ustanovi da tužba predstavlja zloupotrebu prava, Odbor će narediti tužiocu da plati naknadu u iznosu od 20 Eur-a.
- (4) Predsjednik Odbora na predlog vijeća može da odluči da potrošač bude oslobođen troškova izvođenja dokaza vještačenjem koji će biti obezbijeđeni iz sredstava Odbora u granicama raspoloživih finansijskih mogućnosti.

Naknada za rad

Član 151

- (1) Članovi Odbora imaju pravo na nagradu i naknadu troškova za rad u vijeću, a predsjednik i zamjenik predsjednika Odbora imaju i pravo na nagradu za vođenje Odbora.
- (2) Sredstva iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz sredstava ostvarenih po osnovu člana 150 stav 3 ovog zakona.
- (3) Kriterijume za utvrđivanje naknade i nagrade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Odbor.

Izveštaj o radu Odbora

Član 152

- (1) Odbor je dužan da godišnji izvještaj o radu dostavi Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

DIO PETI SPROVOĐENJE ZAŠTITE POTROŠAČA

Glava I

NACIONALNI PROGRAM ZAŠTITE POTROŠAČA

Sadržina Nacionalnog programa

Član 153

- (1) Nacionalnim programom zaštite potrošača (u daljem tekstu: Nacionalni program) određuje se politika zaštite potrošača, prioritetne aktivnosti i uslovi za njeno sprovođenje.
- (2) Nacionalni program donosi Vlada na period od tri godine.
- (3) Radi sprovođenja Nacionalnog programa, Vlada donosi Akcioni plan na period od godinu dana.
- (4) Akcioni plan za prvu godinu realizacije Nacionalnog programa donosi se istovremeno sa donošenjem Nacionalnog programa, a za narednu godinu, istovremeno sa usvajanjem godišnjeg izvještaja o realizaciji Nacionalnog programa za prethodnu godinu.

Sprovođenje Nacionalnog programa

Član 154

- (1) Akcionim planom utvrđuju se poslovi, zadaci, obim, nosioci i dinamika sprovođenja, potrebna finansijska sredstva, kao i drugi uslovi za realizaciju Nacionalnog programa.
- (2) Ministarstvo podnosi Vladi godišnji izvještaj o sprovođenju politike zaštite potrošača iz Nacionalnog programa, najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka perioda za koji je donošen.

Realizacija pojedinih poslova iz Nacionalnog programa

Član 155

- (1) Obavljanje pojedinih poslova utvrđenih Nacionalnim programom može se ustupiti organizacijama potrošača ili drugim pravnim i fizičkim licima, na osnovu javnog oglasa.
- (2) Javni oglas za vršenje poslova iz stava 1 ovog člana raspisuje Ministarstvo odnosno drugi organi državne uprave nosioci zaštite potrošača.
- (3) Bliže uslove za ustupanje i vršenje poslova iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Glava II

SISTEM ZAŠTITE POTROŠAČA

ODJELJAK A

NOSIOCI ZAŠTITE POTROŠAČA

Saradnja nosilaca zaštite potrošača

Član 156

- (1) Nosioci zaštite potrošača su: Vlada, Ministarstvo, drugi organi državne uprave nadležni za sprovođenje politike zaštite potrošača, Savjet za zaštitu potrošača (u daljem tekstu: Savjet), jedinice lokalne samouprave, Komora i druga udruženja učesnika na tržištu i organizacije potrošača.
- (2) Nosioci zaštite potrošača iz stava 1 ovog člana dužni su da međusobno saraduju u cilju razvoja sistema i ostvarivanja politike zaštite potrošača.

ODJELJAK B

ZAŠTITA POTROŠAČA NA DRŽAVNOM NIVOU

Nadležnost Ministarstva

Član 157

- (1) Ministarstvo je dužno da u saradnji sa drugim nosiocima zaštite potrošača štiti prava i interese potrošača.
- (2) Ministarstvo je nadležno da:
  - 1) prati sprovođenje ovog i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača;
  - 2) daje predloge za unapređenje i razvoj politike zaštite potrošača;
  - 3) predlaže Nacionalni program, prati njegovu realizaciju i dostavlja godišnji izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa;
  - 4) saraduje sa drugim nosiocima zaštite potrošača;
  - 5) saraduje sa organima drugih država nadležnim za zaštitu potrošača i međunarodnim organizacijama za zaštitu potrošača;
  - 6) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Nadležnost drugih organa državne uprave

Član 158

Drugi organi državne uprave koji u skladu sa zakonom vrše poslove zaštite potrošača u okviru nadležnosti utvrđenih zakonom:

- 1) prate sprovođenje ovog i drugih zakona kojima se uređuju odnosi od značaja za zaštitu potrošača;
- 2) učestvuju u pripremi Nacionalnog programa i Akcionog plana, realizuju planirane aktivnosti i u roku od 15 dana od isteka roka na koji je donesen Akcioni plan dostavljaju Ministarstvu izvještaj o realizaciji aktivnosti na području zaštite potrošača, i
- 3) vrše i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Praćenje podataka o primjeni zakona

Član 159

- (1) Ministarstvo, drugi organi državne uprave i organi lokalne uprave, kao i drugi organi nadležni za sprovođenje ovog i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, dužni su da vode evidenciju o podacima iz nadzora, uključujući i evidenciju o primljenim žalbama potrošača i njihovom rješavanju.
- (2) Sudovi nadležni za rješavanje potrošačkih sporova dužni su da vode evidenciju potrošačkih sporova.
- (3) Organi i sudovi iz st. 1 i 2 ovog člana dužni su da podatke iz evidencije o nadzoru, primljenim žalbama potrošača, njihovom rješavanju i podatke o potrošačkim sporovima dostavljaju Ministarstvu na propisanom obrascu.

- (4) Bliži sadržaj i način vođenja evidencije i obrasca za dostavljanje podataka iz stava 1 ovoga člana, propisuje Ministarstvo.
- (5) Bliži sadržaj i način vođenja evidencije i obrasca za dostavljanje podataka iz stava 2 ovoga člana, propisuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Savjet za zaštitu potrošača

Član 160

- (1) Radi davanja predloga za odlučivanje o stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti zaštite potrošača Ministarstvo osniva Savjet.
- (2) Članovi Savjeta se imenuju iz reda predstavnika nosioca zaštite potrošača iz člana 156 stav 1 ovog zakona i nezavisnih stručnjaka iz oblasti zaštite potrošača.
- (3) Predsjednika i ostale članove Savjeta imenuje Ministarstvo na period od četiri godine.
- (4) Stručne i administrativne poslove za Savjet obavlja Ministarstvo.
- (5) Rad Savjeta je javan.
- (6) Bliži sastav, uslovi za imenovanje i razrješenje članova Savjeta, kao i druga pitanja od značaja za rad Savjeta uređuju se aktom o osnivanju, koji donosi Ministarstvo.
- (7) Akt iz stava 6 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Nadležnost Savjeta

Član 161

U vršenju poslova iz člana 160 stav 1 ovog zakona Savjet naročito:

- 1) prati stanje zaštite potrošača na tržištu i predlaže odgovarajuće mjere i aktivnosti;
- 2) daje mišljenja o potrebi izmjena i dopuna postojećih i donošenje novih propisa u oblasti zaštite potrošača i razmatra nacрте propisa koji se donose u ovoj oblasti;
- 3) učestvuje u izradi Nacionalnog programa i saraduje u pripremi Akcionog plana, prati realizaciju i učestvuje u pripremi godišnjeg izvještaja o realizaciji Nacionalnog programa, i predlaže određene mjere za: zaštitu zdravlja, bezbjednosti i ekonomskih interesa potrošača, unaprjeđenje pravne zaštite, unaprjeđenje informisanja i obrazovanja, kao i za podizanje svijesti o značaju zaštite potrošača;
- 4) donosi poslovnik o radu, na koji saglasnost daje Ministarstvo.

ODJELJAK C

ZAŠTITA POTROŠAČA NA LOKALNOM NIVOU

Nadležnost jedinica lokalne samouprave

Član 162

- (1) Jedinice lokalne samouprave dužne su da učestvuju u zaštiti potrošača na svom području preduzimanjem mjera i aktivnosti iz svoje nadležnosti, a naročito da:

- 1) podstiču djelovanje organizacija potrošača, posebno organizovanje savjetovališta za potrošače, radi boljeg informisanja, savjetovanja i edukacije potrošača u cilju ostvarivanja njihovih prava i interesa;
  - 2) planiraju aktivnosti u oblasti zaštite potrošača na svom području u skladu sa politikom zaštite potrošača;
  - 3) učestvuju u realizaciji Nacionalnog programa i Akcionog plana i dostavljaju Ministarstvu izvještaj o realizaciji Akcionog plana u roku od 15 dana od isteka roka na koji je Akcioni plan donesen;
  - 4) dostavljaju Ministarstvu godišnji izvještaj o sprovođenju politike zaštite potrošača na svom području, najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu, i
  - 5) vrše i druge poslove, utvrđene zakonom.
- (2) Jedinice lokalne samouprave pomažu rad organizacija potrošača naročito obezbijevanjem prostora i drugih uslova za njihov rad.

ODJELJAK D

ORGANIZACIJE POTROŠAČA

Oblici udruživanja potrošača

Član 163

- (1) Radi zaštite svojih prava i interesa potrošači mogu osnivati organizacije potrošača, u skladu sa zakonom.
- (2) Organizacije potrošača štite interese potrošača u svim ili u određenim oblastima i mogu djelovati na državnom i/ili lokalnom nivou.
- (3) Organizacije potrošača mogu da se udružuju u saveze radi boljeg uticaja na politiku zaštite potrošača, kao i radi predstavljanja i učešća u organima i organizacijama na državnom i/ili lokalnom nivou i međunarodnim organizacijama potrošača.

Evidencija organizacija potrošača

Član 164

- (1) Evidenciju organizacija potrošača i saveza organizacija potrošača vodi Ministarstvo.
- (2) Organizacija potrošača upisuje se u evidenciju iz stava 1 ovog člana pod uslovom da je:
  - 1) osnovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i djelovanje nevladinih organizacija;
  - 2) osnovana radi zaštite prava i interesa potrošača, i
  - 3) nezavisna u skladu sa članom 166 ovog zakona.
- (3) Upis u evidenciju iz stava 2 ovog člana vrši se na osnovu zahtjeva koji sadrži:

- 1) broj rješenja o upisu u Registar nevladinih organizacija koji se vodi kod nadležnog organa, i
- 2) ime i prezime lica ovlaštenog za zastupanje organizacije.
- (4) Uz zahtjev za upis organizacija potrošača podnosi:
  - 1) kopiju akta o osnivanju;
  - 2) kopiju statuta, i
  - 3) izjavu da je organizacija potrošača nezavisna u skladu sa ovim zakonom, potpisanu od ovlaštenog lica.
- (5) Ministarstvo cijeni ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana i o upisu u evidenciju iz stava 1 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 3 ovog člana podnosiocu zahtjeva izdaje potvrdu.
- (6) Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se u obliku knjige tvrdog poveza čije su stranice numerisane ili u elektronskom obliku, i osim podataka iz stava 3 ovog člana sadrži i podatke o ovlaštenju iz člana 168 ovog zakona.
- (7) Organizacija potrošača koja prestane da ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana ili koja ne dostavi godišnji izvještaj iz člana 165 stav 3 ovog zakona brisaće se iz evidencije organizacija potrošača.
- (8) Odredbe st. 2 do 7 ovog člana primjenjuju se i na saveze organizacija potrošača.
- (9) Bliži postupak upisa i brisanja, kao i sadržaj i način vođenja evidencije organizacija potrošača propisuje Ministarstvo.

Aktivnosti organizacija potrošača

Član 165

- (1) Organizacija potrošača:
  - 1) obavještava i savjetuje potrošače sa ciljem informisanja i edukacije o njihovim pravima i obavezama, pomaže potrošačima u rješavanju sporova sa trgovcima i štiti kolektivne interese potrošača, u skladu sa ovim zakonom;
  - 2) vodi evidencije o primljenim prijavama potrošača i postupcima preduzetim za njihovo rješavanje;
  - 3) daje primjedbe i prijedloge u postupku donošenja propisa koji se odnose na oblast zaštite potrošača učešćem u javnoj raspravi;
  - 4) učestvuje u pripremi Nacionalnog programa i njegovoj realizaciji;
  - 5) ispituje i vrši uporedne analize proizvoda preko imenovanih, odnosno ovlašćenih organizacija, odnosno imenovanih organizacija za ocjenjivanje usaglašenosti, u skladu sa zakonom, uz obavezno saopštavanje rezultata javnosti;
  - 6) saraduje sa odgovarajućim domaćim i međunarodnim organima i organizacijama koje se bave zaštitom potrošača;
  - 7) vrši i druge poslove u oblasti zaštite potrošača, u skladu sa zakonom.
- (2) Za sprovođenje poslova iz stava 1 tačka 1 ovog člana, organizacije potrošača mogu organizovati savjetovališta.
- (3) Organizacije potrošača dužne su da učine dostupnim javnosti godišnji izvještaj o radu i dostave ga Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu .
- (4) Godišnji izvještaj iz stava 3 ovog člana sadrži i podatke o finansiranju i to: pregled svih prihoda, izvora prihoda i troškova organizacija potrošača.

Nezavisnost organizacija potrošača

Član 166

- (1) U ostvarivanju zaštite prava i interesa potrošača, organizacije potrošača i njihovi savezi, nezavisni su od organa vlasti na državnom i lokalnom nivou, interesa trgovaca, političkih stranaka i sindikata.
- (2) Lica koja imaju status državnih službenika kao i službenika jedinice lokalne samouprave, lica na rukovodećim položajima kod trgovaca, kao i lica na rukovodećim položajima u političkoj stranci i sindikalnoj organizaciji, ne smiju imati rukovodeći položaj u organima upravljanja organizacije potrošača i njihovim savezima.
- (3) Organizacije potrošača ne mogu koristiti bespovratna finansijska sredstva od trgovca i drugih učesnika na tržištu, osim kotizaciju za organizovanje seminara ili sličnih aktivnosti u skladu sa članom 167 ovog zakona.
- (4) Svoju nezavisnost organizacija potrošača uređuje statutom.

Finansiranje organizacija potrošača

Član 167

- (1) Organizacije potrošača mogu da se finansiraju iz:
  - 1) članarina;
  - 2) kotizacije za organizovanje seminara, konferencija, okruglih stolova i drugih aktivnosti u oblasti zaštite potrošača;
  - 3) sredstava budžeta Crne Gore za poslove zaštite potrošača, na osnovu javnog oglasa;
  - 4) donacija,
  - 5) i drugih izvora, u skladu sa zakonom.
- (2) Pravo učešća na javnom oglasu iz stava 1 tačka 3 ovog člana imaju organizacije potrošača koje su upisane u evidenciju iz člana 164 ovog zakona i koje stvarno djeluju i imaju ostvarene rezultate u oblasti zaštite interesa potrošača.
- (3) Bliže kriterijume, način i postupak finansiranja iz stava 1 tačka 3 ovog člana propisuje Vlada.
- (4) Organizacije potrošača dužne su da sredstva iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana koriste za namjene za koje su data i transparentno, u skladu sa zakonom.

Ovlašćenje za podnošenje kolektivne tužbe

Član 168

- (1) Kolektivnu tužbu iz člana 117 ovog zakona može podnijeti organizacija potrošača koja:
  - 1) je upisana u evidenciju iz člana 164 ovog zakona, najmanje godinu dana;
  - 2) ima angažovanog najmanje jednog diplomiranog pravnika, sa najmanje tri godine radnog iskustva, i
  - 3) stvarno djeluje i ima ostvarene rezultate u oblasti zaštite interesa potrošača.
- (2) Ispunjenost uslova iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.
- (3) Stvarno djelovanje i ostvareni rezultati organizacije potrošača dokazuje se naročito godišnjim izvještajem iz člana 165 stav 3 ovog zakona.

- (4) Ministarstvo do 30. aprila tekuće godine utvrđuje listu organizacija potrošača koje su ovlaštene za podnošenje tužbe iz člana 117 ovog zakona.
- (5) Lista iz stava 3 ovog člana i lista organizacija potrošača kojima su oduzeta ovlaštenja objavljuje se na internet stranici Ministarstva.
- (6) Listu iz stava 3 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji u roku od 15 dana od dana njenog utvrđivanja.

Oduzimanje ovlaštenja

Član 169

- (1) Ovlaštene organizacije potrošača dužne su da, bez odlaganja, obavijeste Ministarstvo o svim promjenama koje mogu biti od uticaja na ovlaštenje iz člana 168 ovog zakona.
- (2) Ministarstvo će brisati sa liste iz člana 168 stav 4 ovog zakona organizaciju potrošača u slučaju:
  - 1) davanja netačnih podataka od važnosti za ovlašćivanje;
  - 2) prestanka ispunjavanja uslova utvrđenih ovim zakonom;
  - 3) zahtjeva organizacije, i
  - 4) prestanka rada organizacije.

Glava III

INFORMISANJE I OBRAZOVANJE POTROŠAČA

Informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima

Član 170

- (1) Potrošači imaju pravo na informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima potrošača.
- (2) Pravo na obrazovanje potrošača u cilju sticanja znanja o pravima, obavezama i načinu ostvarivanja prava neophodnih za pravilan i pouzdan izbor i korišćenje proizvoda, upoznavanje sa odgovornostima učesnika na tržištu i o načinu ostvarivanja prava i pružanje pravne pomoći za zaštitu potrošača, ostvaruje se u obrazovnim ustanovama (predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima), organizacijama potrošača, kao i putem sredstava javnog informisanja.

Nastavni planovi i programi

Član 171

- (1) Ministarstvo zajedno sa organom državne uprave nadležnim za poslove obrazovanja učestvuje u pripremanju vaspitnih i obrazovnih programa zaštite potrošača u okviru nastavnih planova i programa.
- (2) Organi iz stava 1 ovog člana i organizacije potrošača saraduju sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sprovode druge aktivnosti informisanja i edukacije iz oblasti zaštite potrošača.

DIO ŠESTI
UPRAVNO-PRAVNA ZAŠTITA POTROŠAČA

Zahtjev za zaštitu prava

Član 172

- (1) Ako trgovac ne odgovori na prigovor potrošača u roku iz člana 27 stav 1 ovog zakona, potrošač može podnijeti zahtjev za zaštitu prava iz ovog zakona organu uprave nadležnom za inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, koji će preduzeti mjere u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Ako trgovac odbije prigovor, potrošač može podnijeti zahtjev za zaštitu prava nadležnom inspekcijskom organu ili zaštitu svojih prava tražiti u vansudskom ili sudskom postupku.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ako je zahtjev za zaštitu prava podnjet nadležnom inspekcijskom organu koji neposrednim opažanjem i/ili sprovođenjem drugih propisanih radnji, bez uključivanja stručnih lica i organizacija, može da utvrdi da se radi o povredi prava potrošača iz ovog zakona, a naročito prava koja se odnose na cijene, garanciju, saobraznost proizvoda, štetu na proizvodu datom na popravku, nepoštene ugovorne odredbe i nepoštene poslovne prakse, nadležni inspekcijski organ će preduzeti mjere i narediti trgovcu da postupi po prigovoru potrošača u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Ako nadležni inspekcijski organ, na osnovu sprovedenih radnji iz stava 3 ovog člana, nije u mogućnosti da utvrdi da se radi o povredi prava potrošača iz ovog zakona, pisano će obavijestiti potrošača da zaštitu svojih prava može tražiti u vansudskom ili sudskom postupku.

DIO SEDMI

NADZOR

Član 173

- (1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa koji su donijeti na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove turizma.
- (2) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, organi državne uprave preko nadležnih inspekcija, nezavisna pravna lica koja su ovlašćena za vršenje inspekcijskog nadzora, kao i nadležni organi lokalne uprave preko lokalnih inspektora, u okviru nadležnosti lokalne samouprave.
- (3) Listu organa iz stava 2 ovog člana nadležnih za inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača Vlada

utvrđuje posebnim aktom, na predlog Ministarstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i posebnim zakonima.

(4) Ministarstvo sačinjava Izvještaj o saradnji i postupanju nadležnih organa po žalbama potrošača i dostavlja ga Evropskoj komisiji, svake godine.

Član 174

- (1) Pored upravnih mjera utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, nadležni inspektor će rješenjem narediti trgovcu otklanjanje utvrđene nepravilnosti i odrediti rok u kojem se nepravilnost mora otkloniti, ako u toku inspekcijskog nadzora utvrdi da:
- 1) roba koja je izložena u prodajnom objektu, a nije namijenjena prodaji ili je prodana, nije označena na način propisan ovim zakonom (član 10);
  - 2) je cijena na robu istaknuta na način da oštećuje robu (član 12 stav 2 tačka 2);
  - 3) cijena po jedinici mjere za gorivo ili cijena usluge parkiranja, odnosno zakupa parking mjesta nije istaknuta ili nije dostupna na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 16);
  - 4) nije potrošaču predao proizvod na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 17);
  - 5) nije postupio na zahtjev potrošača na način propisan ovim zakonom (član 18);
  - 6) za kupljeni proizvod potrošaču nije izdao račun, ili nije izdao račun na propisan način i propisane sadržine ili nije omogućio besplatnu kontrolu računa u skladu sa ovim zakonom (čl. 19 i 34 stav 1 tač. 3 i 4);
  - 7) kod usluge popravke ili održavanja nije postupio na način propisan ovim zakonom (član 20);
  - 8) nije obavijesti potrošača o dostupnosti rezervnih djelova, priključnih aparata i sličnih djelova, i tehničkog servisa, odnosno održavanja i popravke, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 21);
  - 9) nije obezbijedio odgovarajući materijal za pakovanje ili ako je uračunao težinu materijala u neto masu robe ili nije ispoštovao obaveze koje se odnose na posebno pakovanje (član 22);
  - 10) ako potrošaču nije predao dokumentaciju koja prati robu i druga dokumenta koja je obezbijedio proizvođač na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 23);
  - 11) pri isporuci proizvoda potrošaču nije postupio na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 24);
  - 12) u prodajnom objektu nije istakao obavještenje ili na drugi način nije obavijestio potrošača o načinu i mjestu podnošenja prigovora u skladu sa ovim zakonom (član 25 stav 4);
  - 13) ne vodi i ne čuva evidenciju prigovora potrošača u skladu sa ovim zakonom (član 25 st. 6 i 7);
  - 14) nije prisutno lice ovlašćeno za primanje prigovora u skladu sa ovim zakonom (član 25 stav 8);
  - 15) nije odgovorio u propisanom roku i na propisani način na prigovor potrošača ili nije izdao pisanu potvrdu o prijemu prigovora propisane sadržine (član 27);
  - 16) na mjestu prodaje, odnosno ponude jasno i vidljivo nije istakao posebne uslove prodaje (član 31);

- 17) nije omogućio potrošaču ostvarivanje prava po osnovu saobraznosti i prava po osnovu garancije za proizvode koji se dobijaju kao nagrada ili učešćem u nagradnoj igri, kao i prateće poklone (član 32 stav 1);
- 18) potrošaču nije omogućio pristup i korišćenje usluge od javnog interesa, odnosno promjenu pružaoca javne usluge pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 34 stav 2 tač. 1, 2 i 5);
- 19) prije pružanja usluge od javnog interesa nije upoznao potrošača sa uslovima korišćenja ili ove uslove i promjene uslova nije objavio na propisani način ili za cijenu usluge od javnog interesa nije tražio mišljenje organizacije potrošača ili potrošača nije obavijestio o promjeni cijena i drugih uslova u propisanom roku ili cijenu usluge od javnog interesa nije obračunao prema stvarnoj potrošnji ako je to moguće, odnosno prema potrošnji, po utvrđenoj tarifi ili cijenovniku (član 35 st. 1, 2, 3, 5 i 6);
- 20) ugovor o korišćenju usluge od javnog interesa putem distributivne mreže nije zaključio u pisanoj formi ili nije omogućio potrošaču priključak na distributivnu mrežu, upotrebu priključka i mreže pod propisanim uslovima (član 36);
- 21) kvalitet usluge od javnog interesa koja se pruža nije u skladu sa zakonom i ugovorom (član 37);
- 22) je potrošaču uračunao u cijenu usluge od javnog interesa troškove izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije distributivne mreže (član 38);
- 23) u ponudi ili oglasu nije jasno istakao cijenu po jedinici mjere, cijene drugih pratećih elemenata u skladu sa posebnim pravilima, a koje se ne računaju prema potrošenoj količini, kao i cijenu za priključenje na distributivnu mrežu (član 39);
- 24) je potrošaču obustavio pružanje javne usluge ili ga je isključio sa distributivne mreže u toku postupka u kome se račun osporava, ili nije bez odlaganja nastavio sa pružanjem usluge potrošaču, odnosno priključio potrošača bez naknade na distributivnu mrežu do okončanja postupka, a potrošač uredno plaća nesporne iznose računa (član 40);
- 25) nije obezbijedio potrošački servis na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom (član 41);
- 26) nije omogućio potrošaču ostvarivanje prava po osnovu saobraznosti, u skladu sa ovim zakonom (član 45 st. 2, 4, 5 i 6, član 46 stav 1 i član 53);
- 27) nije ispunio garanciju pod uslovima sadržanim u garantnoj izjavi i u oglasu koji se na tu robu odnosio (član 50 st. 1 i 5 i član 53);
- 28) nije izdao garantni list potrošaču na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 50 st. 2 i 3 i čl. 52 i 53);
- 29) je pri zaključenju ugovora o prodaji i oglašavanju povodom prodaje, zloupotrebio izraz "garancija" i izraze s tim značenjem (čl. 51 i 53);
- 30) prilikom prvog kontakta sa potrošačem radi zaključivanja ugovora iz člana 54 potrošaču nije pružio dokaz da se može baviti trgovinom izvan poslovnih prostorija (član 55);
- 31) nije dao pisano obavještenje o pravu na raskid ugovora iz člana 58 ovog zakona na način, sadržine i pod uslovima propisano ovim zakonom (član 57);
- 32) u slučaju jednostranog raskida ugovora nije vratio potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač platio na osnovu ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 59 stav 3);

- 33) je za zaključenje ugovora na daljinu upotrijebio telefon bez ljudskog posredovanja (pozivni automat), elektronsku poštu ili telefaks bez prethodne saglasnosti potrošača ili druga sredstva daljinske komunikacije na daljinu ako se potrošač tome izričito protivi (čl. 62 i 88);
- 34) prije zaključenja ugovora na daljinu potrošaču nije pružio prethodno obavještenje propisane sadržine, pod uslovima i na način propisano ovim zakonom (član 63);
- 35) potrošaču nije blagovremeno, a najkasnije u trenutku isporuke robe, odnosno na dan početka pružanja usluge, izdao potvrdu prethodnog obavještenja pod uslovima, na način i sadržine propisane ovim zakonom ili u slučaju zaključenja ugovora o pružanju usluge jednokratnom upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koju naplaćuje njen operater nije na primjeren način obavjestio potrošača o adresi sjedišta trgovca (član 64);
- 36) u slučaju jednostranog raskida ugovora nije vratio potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač platio na osnovu ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 67 stav 3);
- 37) u slučaju jednostranog raskida ugovora o kreditu nije vratio potrošaču plaćeni iznos po osnovu ugovora o kreditu, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 69 stav 3);
- 38) u slučaju jednostranog raskida ugovora zaključenog na daljinu nije vratio plaćeni iznos u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 70 stav 3);
- 39) nije ispunio zahtjev potrošača u slučaju zloupotrebe platne kartice, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 71 i 88);
- 40) u primjerenom roku prije zaključivanja ugovora nije obavijestio potrošača, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (čl. 75 do 79);
- 41) potrošaču nije dostavio ugovorne odredbe i uslove, kao i prethodno obavještenje u primjerenom roku, prije zaključenja ugovora ili predugovora, odnosno odmah nakon zaključenja ugovora pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, ili na zahtjev potrošača, u toku trajanja ugovornog odnosa, nije dostavio primjerak zaključenog ugovora ili potrošaču nije omogućio promjenu sredstva komunikacije na daljinu u skladu sa ovim zakonom (član 80);
- 42) je započeo sa ispunjenjem ugovora prije isteka roka za jednostrani raskid bez izričitog pristanka potrošača, ili da zahtijeva ispunjenje obaveze potrošača prije isteka roka za jednostrani raskid (član 83);
- 43) u slučaju jednostranog raskida ugovora o finansijskim uslugama zaključenog na daljinu nije vratio potrošaču sve što je na osnovu ugovora od njega primio, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 84 stav 7);
- 44) oglašava ugovore iz člana 89 ovog zakona, i obavještava potrošača, u roku, pod uslovima i na način suprotan ovom zakonu (čl. 90 i 91);
- 45) ne zaključi ugovor u formi ili na jeziku u skladu sa ovim zakonom (čl. 92 i 93);
- 46) u pogledu sadržine ugovora, izmjene ugovora i obavještenja, obaveznog upozorenja potrošača, odredbi o jednostranom raskidu ugovora i predaji primjerka ugovora potrošaču postupa suprotno ovom zakonu (član 94);
- 47) zahtijeva od potrošača da izvrši plaćanje unaprijed, davanje jemstva, rezervaciju novčanih sredstava na računu, izričito priznanje duga ili bilo koju drugu finansijsku transakciju u svoju korist ili nekog trećeg lica, prije isteka roka za

- jednostrani raskid, a u pogledu ugovora o preprodaji, prije nego preprodaja prava bude izvršena, odnosno ugovor o preprodaji prestane na neki drugi način (član 98);
- 48) zahtjeva plaćanje na osnovu ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu suprotno uslovima i načinu koji je propisan ovim zakonom (član 99);
- 49) u slučaju jednostranog raskida ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju i ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu nije vratio potrošaču sredstva primljena po osnovu sporednog ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 100 stav 7);
- 50) ugovor nije sačinjen u pisanoj formi u skladu sa ovim zakonom ili ugovorne odredbe nisu napisane čitko, jasno, nedvosmisleno, razumljivo i nisu lako uočljive (član 106);
- 51) nije omogućio potrošaču ostvarivanje prava u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja proizvoda (član 130).

(2) Nadležni inspektor će rješenjem privremeno zabraniti promet robe ili pružanje usluga trgovcu do otklanjanja nepravilnosti, ako utvrdi da:

- 1) na robi u prometu nije istaknuto obavještenje o robi, ili istaknuto obavještenje o robi nije propisane sadržine, ili ne sadrži istinite podatke ili nije napisano čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo (član 7 st. 1, 2 i 3);
- 2) je izvršeno uklanjanje ili mijenjanje podataka iz obavještenja o robi (član 7 stav 4);
- 3) obavještenje o uslugama nije istaknuto ili istaknuto obavještenje nije propisane sadržine ili ne sadrži istinite podatke ili nije napisano čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo ili je izvršeno uklanjanje ili mijenjanje podataka iz obavještenja o usluzi (član 7 stav 5);
- 4) obavještenje o robi nije istaknuto na propisan način (član 8 st. 1 i 2);
- 5) obavještenje o robi, odnosno uslugama, isprave o usaglašenosti, ostala dokumentacija (uputstva za upotrebu, uputstvo za montažu, garantni list i dr.) koja prati robu, odnosno usluge i druge informacije nijesu na crnogorskom jeziku (član 8 stav 3);
- 6) roba koja je upotrebljavana, popravljana ili je sa nedostatkom, odnosno roba čija su svojstva i karakteristike na drugi način ograničeni nije fizički odvojena od druge robe ili na mjestu ponude nije čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo istaknuta oznaka da se radi o takvoj robi ili nije istaknuta oznaka o prodaji na prostoru isključivo namijenjenom za prodaju takve robe ili potrošač nije informisan o prirodi nedostatka odnosno o ograničenju upotrebnih svojstava i karakteristika robe (član 9);
- 7) prodajna cijena i cijena po jedinici mjere nije istaknuta u skladu sa ovim zakonom i propisom donesenim na osnovu ovog zakona (član 11);
- 8) cijena robe ili usluge nije istaknuta na način propisan ovim zakonom ili je cijena na robi istaknuta na način da potrošača može dovesti u zabludu (član 12 st. 1 i 2 tačka 1 i st. 3 i 4);
- 9) se ne pridržava utvrđenih i istaknutih cijena (član 13);
- 10) nije čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo za potrošača istaknuo cijenu koja se važila prije umanjenja i umanjenu cijenu ili kod cijene koja se promijenila više

puta, umanjenu cijenu nije iskazao u odnosu na najnižu cijenu koja je važila u posljednjih 30 dana (član 14);

- 11) cijena prilikom oglašavanja nije istaknuta na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oglašavanje (član 15);
  - 12) se ne pridržava utvrđenih i istaknutih uslova prodajnih pogodnosti (član 28 stav 2);
  - 13) se sniženje i rasprodaja, i akcijska i promotivna prodaja ne vrše u skladu sa ovim zakonom (čl. 29 i 30);
  - 14) prateći poklon ne isporuči u roku i na način određen prilikom oglašavanja, odnosno u skladu sa zakonom (član 32 stav 2);
  - 15) vrši promet robe čija su upotrebna svojstva i karakteristike ograničeni suprotno ovom zakonu (član 32 stav 4);
  - 16) na robi koja je na sniženju, rasprodaji ili akcijskog prodaji zbog isticanja roka upotrebe, nije čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo istaknut krajnji rok upotrebe (član 32 stav 5);
  - 17) oglašavanje prodajne pogodnosti, ili sredstvo za ostvarivanja prava na prodajnu pogodnost ne sadrži propisane podatke, ili se podaci ne pruže ili obezbijede potrošaču na drugi način (član 33 st. 1 do 4);
- (3) Nadležni inspektor će rješenjem privremeno zabraniti promet robe ili pružanje usluga trgovcu do otklanjanja nepravilnosti, ako trgovac nije postupio po rješenju iz stava 1 ovog člana.
- (4) Nadležni inspektor može rješenjem trgovcu zabraniti korišćenje nepoštenih ugovornih odredbi iz čl. 101, 103 i 105 stav 2 ovog zakona.
- (5) Nadležni inspektor će rješenjem trgovcu zabraniti poslovnu praksu prema potrošaču koja se smatra nepoštenom iz čl. 108 do 116 ovog zakona.
- (6) Pored mjera iz st. 1 i 2 ovog člana, nadležni inspektor naložiće trgovcu da vrati potrošaču:
- 1) više naplaćeni iznos ako je u cijenu usluge od opšteg interesa uračunao troškove modernizacije distributivne mreže (stav 1 tačka 22);
  - 2) cjelokupan iznos koji je potrošač platio na osnovu ugovora, u slučaju jednostranog raskida ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (stav 1 tačka 32);
  - 3) cjelokupan iznos koji je potrošač platio na osnovu ugovora, u slučaju jednostranog raskida ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (stav 1 tačka 36);
  - 4) plaćeni iznos po osnovu ugovora o kreditu, u slučaju jednostranog raskida ugovora o kreditu, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (stav 1 tačka 37);
  - 5) plaćeni iznos u slučaju jednostranog raskida ugovora zaključenog na daljinu, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (stav 1 tačka 38);
  - 6) ili nadoknadi iznos plaćen zloupotrebnom platne kartice, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (stav 1 tačka 39);
  - 7) sve što je na osnovu ugovora o finansijskim uslugama zaključenim na daljinu od njega primio, u slučaju jednostranog raskida ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (stav 1 tačka 43);
  - 8) sve što je na osnovu sporednog ugovora od njega primio, u slučaju jednostranog raskida ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju i ugovora o dugotrajnom turističkom proizvoda, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (stav 1 tačka 49);

- 9) više naplaćeni iznos ako se nije pridržavao utvrđenih i istaknutih cijena (stav 2 tačka 9);
- 10) više naplaćeni iznos ako se nije pridržavao utvrđenih i istaknutih uslova prodajnih pogodnosti (stav 2 tačka 12);
- (7) Ako je postupanjem suprotno odredbama ovog zakona trgovac ostvario imovinsku korist, inspektor će rješenjem privremeno oduzeti stečenu imovinsku korist.
- (8) Žalba izjavljena protiv rješenja iz st. 1 do 7 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

DIO OSMI

KAZNENE ODREDBE

Član 175

- (1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - trgovac, ako:

- 1) uklanja ili mijenja podatke iz obavještenja o robi odnosno usluzi, ili ističe neistinite podatke u obavještenju o robi odnosno usluzi (član 7 stav 4);
- 2) cijena na robi je istaknuta na način da potrošača može dovesti u zabludu (član 12 stav 2 tačka 1);
- 3) se ne pridržava utvrđenih i istaknutih uslova prodajnih pogodnosti (član 28 stav 2);
- 4) potrošaču nije omogućio pristup i korišćenje usluge od javnog interesa pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 34 stav 1 tač. 1, 2 i 5);
- 5) u ponudi ili oglasu nije jasno istakao cijenu po jedinici mjere, cijene drugih pratećih elemenata u skladu sa posebnim pravilima, a koje se ne računaju prema potrošenoj količini, kao i cijenu za priključenje na distributivnu mrežu (član 39);
- 6) nije ispunio garanciju pod uslovima sadržanim u garantnoj izjavi i u oglasu koji se na tu robu odnosio (član 50 st. 1 i 5 i čl. i 53);
- 7) koristi nepoštene ugovorne odredbe (čl. 103 u vezi sa članom 101);
- 8) neistinito tvrdi da je potpisnik određenog kodeks (član 113 stav 1 tačka 1);
- 9) ističe zaštitne znakove, znakove kvaliteta ili slične znakove bez potrebnog odobrenja (član 113 stav 1 tačka 2);
- 10) neistinito tvrdi da je kodeks koji taj trgovac primjenjuje odobrilo neko javno ili drugo tijelo (član 113 stav 1 tačka 3);
- 11) neistinito tvrdi da je njegovu djelatnost, poslovnu praks ili proizvod odobrio, preporučio ili dopustio nadležni organ ili imenovana, odnosno ovlašćena organizacija, odnosno da njegova poslovna praksa ili proizvod ispunjava zahtjeve za izdavanje tog odobrenja, preporuke ili dozvole (član 113 stav 1 tačka 4);
- 12) poziva na kupovinu proizvoda po određenoj cijeni, bez obavještanja o razumnim osnovama zbog kojih bi trgovac mogao očekivati da neće biti u mogućnosti da isporuči odnosno da osigura da drugi trgovac isporuči taj ili sličan proizvod po cijeni, u roku i u količini koji su razumni s obzirom na taj proizvod, obim oglašavanja proizvoda i ponudenu cijenu (član 113 stav 1 tačka 5);
- 13) poziva na kupovinu proizvoda po određenoj cijeni, a zatim odbija da kupcu pokaže oglašavani proizvod ili da prihvati narudžbinu potrošača, odnosno dostave

- proizvoda u razumnom roku ili pokazivanje neispravnog primjerka proizvoda, a sve s namjerom promovisanja nekog drugog proizvoda (član 113 stav 1 tačka 6);
- 14) je lažno tvrdio da će proizvod biti dostupan samo u kratkom roku, odnosno da će biti dostupan jedino pod posebnim uslovima u vrlo kratkom roku, kako bi se naveo potrošač da odmah donese odluku o kupovini, čime mu se uskraćuje mogućnost ili vrijeme potrebno da donese odluku zasnovanu na saznanju o svim relevantnim okolnostima (član 113 stav 1 tačka 7);
- 15) se obavezao na pružanje nekih postprodajnih usluga potrošaču na jeziku koji nije službeni jezik države u kojoj se trgovac nalazi, a zatim omogući pružanje tih usluga samo na nekom drugom jeziku, a da potrošač na to nije bio jasno upozoren prije zaključenja ugovora (član 113 stav 1 tačka 8);
- 16) neistinito tvrdio ili na drugi način stvarao utisak da se proizvod može legalno prodati (član 113 stav 1 tačka 9);
- 17) ističe potrošaču prava koja mu po zakonu inače pripadaju kao posebnost ponude trgovca (član 113 stav 1 tačka 10);
- 18) je koristio uredničke sadržaje u medijima radi promocije proizvoda, bez jasne i nedvosmislene informacije, izražene riječima, znakovima ili zvukovima, koje potrošač može jasno prepoznati, da je trgovac platio tu promociju (član 113 stav 1 tačka 11);
- 19) je iznosio netačne tvrdnje u pogledu prirode i obima rizika kojim bi mogla biti izložena lična sigurnost potrošača ili članovi njegove porodice u slučaju da potrošač ne kupi proizvod (član 113 stav 1 tačka 12);
- 20) je oglašavao proizvod koji je sličan proizvodu koji je proizveo neki drugi proizvođač na način da se namjerno navodi potrošač na pogrešan zaključak da je oglašavani proizvod proizveo taj drugi proizvođač (član 113 stav 1 tačka 13);
- 21) je uspostavljao, vodio ili promovisao piramidalne promotivne programe, pri čemu potrošač određenim činjenjem stiče mogućnost da dobije naknadu koja prvenstveno potiče od uvođenja drugih potrošača u piramidalni program, a ne od kupovine ili korišćenja proizvoda (113 stav 1 tačka 14);
- 22) neistinito je tvrdio da će uskoro prestati sa svojom djelatnošću ili da će se preseliti u drugi poslovni prostor i ako to nije slučaj (član 113 stav 1 tačka 15);
- 23) je neistinito tvrdio da proizvod može omogućiti dobitak u igrama na sreću (član 113 stav 1 tačka 16);
- 24) neistinito je tvrdio da proizvod može da izliječi bolest, disfunkcionalnost ili malformaciju (član 113 stav 1 tačka 17);
- 25) je prenosio netačna obavještenja u odnosu na stanja na tržištu ili dostupnost proizvoda, s namjerom da se navede potrošač da kupi proizvod pod uslovima koji su nepovoljniji od uobičajenih tržišnih uslova (član 113 stav 1 tačka 18);
- 26) je tvrdio da u okviru poslovne prakse nudi učešće u promotivnoj nagradnoj igri ili nagradu, bez dodjeljivanja opisanih nagrada ili odgovarajuće zamjene (član 113 stav 1 tačka 19);
- 27) je opisivao proizvod oznakama “gratis”, “besplatno”, “bez naknade” ili sličnim oznakama a potrošač mora za taj proizvod da plati bilo koji iznos različit od nužnih troškova odgovora na ponudu, troškova dostave ili primanja proizvoda (član 113 stav 1 tačka 20);

- 28) je uvršćavao u promotivne materijale račune ili neke druge zahtjeve za plaćanje kojim se kod potrošača stvara utisak da je već naručio oglašavani proizvod koji se nudi iako to nije slučaj (član 113 stav 1 tačka 21);
  - 29) je lažno tvrdio ili stvarao utisak da ne djeluje u okviru svoje poslovne djelatnosti, odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja ili se lažno predstavljao kao potrošač(član 113 stav 1 tačka 22);
  - 30) je stvarao pogrešan utisak kod potrošača da su usluge koje se nude poslije prodaje određenog proizvoda dostupne i na teritoriji druge države(član 113 stav 1 tačka 23);
  - 31) je stvarao utisak da potrošač ne može napustiti poslovni prostor prije zaključenja ugovora (član 116 stav 1 tačka 1);
  - 32) je posjećivao potrošača u njegovom domu, suprotno zahtjevu potrošača da se napusti njegov dom ili da se više ne čine posjete, osim u slučaju i u mjeri u kojoj je to potrebno radi prinudnog ispunjenja u skladu sa propisima (član 116 stav 1 tačka 2);
  - 33) se uporno i protiv volje potrošača obraćao preko telefona, telefaks-uređaja, elektronske pošte ili drugog sredstva daljinske komunikacije, osim u slučajevima i u mjeri u kojoj je to opravdano zbog prinudnog ispunjenja ugovorne obaveze predviđene propisima (član 116 stav 1 tačka 3);
  - 34) je zahtijevao od potrošača koji želi da podnese odštetni zahtjev na osnovu polise osiguranja da dostavi određene dokumente koji, po razumnoj ocjeni, nisu relevantni za ocjenu opravdanosti tog zahtjeva ili je izbjegavao davanje odgovora na istrajno dopisivanje potrošača, s namjerom da se odvрати od ostvarivanja prava koja mu pripadaju na osnovu ugovora (član 116 stav 1 tačka 4);
  - 35) se oglašavanjem direktno obraćao djeci da kupuju oglašavani proizvod ili da nagovore svoje roditelje ili druga punoljetna lica da im kupe oglašavani proizvod (član 116 stav 1 tačka 5);
  - 36) zahtijeva da se proizvod plati odmah ili plaćanje proizvoda na rate, vraćanje ili čuvanje proizvoda koji potrošač nije naručio (član 116 stav 1 tačka 6);
  - 37) je direktno obavještavao potrošača da će posao ili opstanak trgovca biti ugroženi ako potrošač ne kupi proizvod (član 116 stav 1 tačka 7);
  - 38) je lažno predstavljao da je potrošač osvojio, ili da će osvojiti, bezuslovno ili uz ispunjenje određenog uslova, određenu nagradu ili neku drugu odgovarajuću korist, kada u stvarnosti nikakva nagrada ili druga odgovarajuća korist nije predviđena ili kada je u stvarnosti preduzimanje bilo kakve radnje usmjerene na ostvarivanje te nagrade ili druge koristi uslovljeno određenim plaćanjem od strane potrošača ili kod potrošača uzrokuje troškove (član 116 stav 1 tačka 8);
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom lice novčanom kaznom od 400 eura do 4.000 eura.
  - (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 900 eura do 12.000 eura.
  - (4) Za najteže prekršaje iz stava 1 tačka 1 ovog člana može se izreći i novčana kazna pravnom licu i preduzetniku u procentu od 5% do 10% povrijeđene zaštićene vrijednosti.
  - (5) Ako je prekršajem iz stava 1 ovog člana trgovac ostvario imovinsku korist, uz novčanu kaznu izreći će se i mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja.

- (6) Uz novčanu kaznu iz stava 1 ovog člana može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju od dva mjeseca do šest mjeseci.

Član 176

(1) Novčanom kaznom od 1.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - trgovac, ako:

- 1) na robi, odnosno usluzi u prometu nije istaknuto obavještenje o robi, ili istaknuto obavještenje o robi nije propisane sadržine, ili nije napisano čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo (član 7 st. 1, 2 i 3);
- 2) obavještenje o robi, odnosno uslugama, isprave o usaglašenosti, ostala dokumentacija (uputstva za upotrebu, uputstvo za montažu, garantni list i dr.) koja prati robu, odnosno usluge i druge informacije nijesu napisane na crnogorskom jeziku (član 8 stav 3);
- 3) se ne pridržava utvrđenih i istaknutih cijena (čl.13);
- 4) nije potrošaču predao proizvod na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 17);
- 5) za kupljeni proizvod potrošaču ne izda račun, ili ne izda račun na način i sadržine propisanim ovim zakonom (član 19);
- 6) za uslugu popravke ili održavanja ne postupi na način propisan ovim zakonom (član 20);
- 7) potrošaču nije predao dokumentaciju koja prati robu i druga dokumenta koja je obezbijedio proizvođač na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 23);
- 8) prije pružanja usluge od javnog interesa nije upoznao potrošača sa uslovima korišćenja ili ove uslove i promjene uslova nije objavio na propisani način ili za cijenu usluge od javnog interesa nije tražio mišljenje organizacije potrošača ili potrošača nije obavijestio o promjeni cijena i drugih uslova u propisanom roku ili cijenu usluge od javnog interesa nije obračunao prema stvarnim isporukama, odnosno prema stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički moguće, po utvrđenoj tarifi ili cijenovniku (član 35 st.1, 2, 3, 5 i 6);
- 9) ugovor o korišćenju usluge od javnog interesa putem distributivne mreže nije zaključio u pisanoj formi ili nije omogućio potrošaču priključak na distributivnu mrežu, upotrebu priključka i mreže pod propisanim uslovima (član 36);
- 10) kvalitet usluge od javnog interesa koju pruža, nije u skladu sa zakonom i ugovorom (član 37);
- 11) je potrošaču uračunao u cijenu usluge od javnog interesa troškove izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije distributivne mreže (član 38);
- 12) potrošaču obustavi pružanje javne usluge ili ga isključi sa distributivne mreže u toku postupka u kome se račun osporava, ili nije bez odlaganja nastavio sa pružanjem usluge potrošaču, odnosno priključio potrošača bez naknade na distributivnu mrežu do okončanja postupka, a potrošač redovno plaća nesporne iznose računa (član 40);
- 13) onemogućio potrošača u ostvarivanju prava po osnovu nesaobraznosti, u skladu sa ovim zakonom (član 45 st. 2, 4, 5 i 6, član 46 stav 1 i član 53);
- 14) pri zaključenju ugovora o prodaji i oglašavanju povodom prodaje, zloupotrebio izraz "garancija" i izraze s tim značenjem (čl. 51 i 53);
- 15) ne omogući potrošaču ostvarivanje prava u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja proizvoda datog na popravku (član 130).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom lice novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 450 eura do 6.000 eura.

(4) Ako je prekršajem iz stava 1 ovog člana trgovac ostvario imovinsku korist, uz novčanu kaznu izreći će se i mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja.

(5) Uz novčanu kaznu iz stava 1 ovog člana može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju od dva mjeseca do godinu dana.

Član 177

(1) Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) obavještenje o robi nije istakao na propisan način (čl. 8 st. 1 i 2);
- 2) nije fizički od druge robe odvojio robu koja je upotrebljavana, popravljana ili je sa nedostatkom, odnosno robu čija su svojstva i karakteristike na drugi način ograničeni, ili na mjestu ponude nije čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo istakao oznaku da se radi o takvoj robi ili nije istakao oznaku o prodaji na prostoru isključivo namijenjenom za prodaju takve robe ili potrošača nije informisao o prirodni nedostatka, odnosno o ograničenju upotrebnih svojstava i karakteristika robe (član 9);
- 3) prodajna cijena i cijena po jedinici mjere nije istaknuta u skladu sa ovim zakonom i propisom donesenim na osnovu ovog zakona (član 11);
- 4) utvrđena cijena robe ili usluge nije istaknuta na način propisan ovim zakonom (član 12 st.1, 3 i 4);
- 5) nije čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo za potrošača istaknuo cijenu koja se važila prije umanjena i umanjenu cijenu ili kod cijene koja se promijenila više puta, umanjenu cijenu nije iskazao u odnosu na najnižu cijenu koja je važila u poslednjih 30 dana (član 14);
- 6) cijena prilikom oglašavanja nije istaknuta na način i pod uslovom propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oglašavanje (član 15);
- 7) cijena po jedinici mjere za gorivo ili cijena usluge parkiranja, odnosno zakupa parking mjesta nije istaknuta ili nije dostupna na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 16);
- 8) za uslugu popravke ili održavanja ne postupi na način propisan ovim zakonom (član 20);
- 9) prilikom ponude i prodaje tehničke robe nije obavijestio potrošače u pisanoj formi o dostupnosti rezervnih djelova, priključnih aparata i sličnih djelova, i tehničkog servisa, odnosno održavanja i popravke na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 21);
- 10) pri isporuci proizvoda potrošaču ne postupi na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 24);
- 11) na vidnom mjestu nije istakao obavještenje o načinu i mjestu podnošenja prigovora, odnosno pri zaključenju ugovora na drugi odgovarajući način o tome nije obavijestio

- potrošača ili na mjestima u kojima se prima prigovor u toku radnog vremena nije prisutno lice ovlašćeno za primanje prigovora (član 25 st. 4 i 8);
- 12) ne odgovori u propisanom roku i na propisani način na prigovor potrošača ili ne izda pisanu potvrdu o prijemu prigovora propisane sadržine (član 27);
  - 13) sniženje i rasprodaja, i akcijska i promotivna prodaja se ne vrše u skladu sa ovim zakonom (čl. 29 i 30);
  - 14) na mjestu prodaje, odnosno ponude čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo nije istakao posebne uslove prodaje (član 31);
  - 15) ne omogući potrošaču ostvarivanje prava po osnovu saobraznosti i prava po osnovu garancije za proizvode koji se dobijaju kao nagrada ili učešćem u nagradnoj igri, kao i prateće poklone (član 32 stav 1);
  - 16) prateći poklon ne isporuči u roku i na način određen prilikom oglašavanja, odnosno u skladu sa zakonom (član 32 stav 2);
  - 17) vrši promet robe čija su upotrebna svojstva i karakteristike ograničeni suprotno ovom zakonu (član 32 stav 4);
  - 18) na robu koja je na sniženju, rasprodaji ili akcijskog prodaji zbog isticanja roka upotrebe, nije čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo istaknut krajnji rok upotrebe (član 32 stav 5);
  - 19) oglašavanje prodajne pogodnosti, ili sredstvo za ostvarivanja prava na prodajnu pogodnost ne sadrži propisane podatke, ili se podaci ne pruže ili obezbijede potrošaču na drugi način (član 33 st. 1 do 4);
  - 20) potrošaču nije izdao račun koji sadrži sve potrebne podatke koji potrošaču omogućavaju provjeru obračuna pruženih usluga ili besplatnu kontrolu računa (član 34 stav 2 tač. 3 i 4);
  - 21) nije obezbijedio potrošački servis na način i pod uslovima utvrđen ovim zakonom (član 41);
  - 22) nije izdao u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju garantni list pri zaključenju ugovora ili predaje robe, odnosno drugog proizvoda potrošaču ili garantni list ne sadrži sve propisane podatke iz garancije, ili podaci nisu navedeni na jasan i čitljiv način, lako razumljivim jezikom (član 50 st. 2 i 3 i član 53);
  - 23) nije dao pisano obavještenje o pravu na raskid ugovora iz člana 58 ovog zakona na način, sadržine i pod uslovima propisano ovim zakonom (član 57);
  - 24) u slučaju jednostranog raskida ugovora ne vrati potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač platio na osnovu ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 59 stav 3);
  - 25) za zaključenje ugovora na daljinu upotrijebi telefon bez ljudskog posredovanja (pozivni automat), elektronsku poštu ili telefaks bez prethodne saglasnosti potrošača ili druga sredstva daljinske komunikacije na daljinu ako se potrošač tome izričito protivi (član 62 i 88);
  - 26) prije zaključenja ugovora na daljinu u primjerenom roku potrošaču nije pružio prethodno obavještenje propisane sadržine, pod uslovima i na način propisano ovim zakonom (član 63);
  - 27) potrošaču nije blagovremeno, a najkasnije u trenutku isporuke robe, odnosno na dan početka pružanja usluge, izdao potvrdu prethodnog obavještenja pod uslovima, na način i sadržine propisane ovim zakonom ili u slučaju zaključenja ugovora o pružanju

- usluge jednokratnom upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koju naplaćuje njen operater nije na primjeren način obavjestio potrošača o adresi sjedišta trgovca (član 64);
- 28) u slučaju jednostranog raskida ugovora ne vrati potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač platio na osnovu ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 67 stav 3);
  - 29) u slučaju jednostranog raskida ugovora zaključenog na daljinu ne vrati potrošaču plaćeni iznos po osnovu ugovora o kreditu, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 69 stav 3);
  - 30) u slučaju jednostranog raskida ugovora zaključenog na daljinu ne vrati plaćeni iznos u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 70 stav 3);
  - 31) u slučaju zloupotrebe platne kartice ne ispuni zahtjev potrošača pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 71 i 88);
  - 32) u primjerenom roku prije zaključivanja ugovora ne obavijesti potrošača pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (čl. 75 do 79);
  - 33) potrošaču nije dostavio ugovorne odredbe i uslove, kao i prethodno obavještenje u primjerenom roku, prije zaključenja ugovora ili predugovora, odnosno odmah nakon zaključenja ugovora pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, ili na zahtjev potrošača, u toku trajanja ugovornog odnosa, nije dostavio primjerak zaključenog ugovora ili potrošaču nije omogućio promjenu sredstva komunikacije na daljinu u skladu sa ovim zakonom (član 80);
  - 34) započne sa ispunjenjem ugovora prije isteka roka za jednostrani raskid bez izričitog pristanka potrošača, ili zahtijeva ispunjenje obaveze potrošača prije isteka roka za jednostrani raskid (član 83);
  - 35) u slučaju jednostranog raskida ugovora o finansijskim uslugama zaključenog na daljinu ne vrati potrošaču sve što je na osnovu ugovora od njega primio, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 84 stav 7);
  - 36) oglašava ugovore iz člana 89 ovog zakona, i obavještava potrošača, u roku, pod uslovima i na način suprotan ovom zakonu (čl. 90 i 91);
  - 37) ne zaključi ugovor u formi ili na jeziku u skladu sa ovim zakonom (čl. 92 i 93);
  - 38) u pogledu sadržine ugovora, izmjene ugovora i obavještenja, obaveznog upozorenja potrošača, odredbi o jednostranom raskidu ugovora i predaji primjerka ugovora potrošaču postupa suprotno ovom zakonu (član 94);
  - 39) zahtjeva od potrošača da izvrši plaćanje unaprijed, davanje jemstva, rezervaciju novčanih sredstava na račun, izričito priznanje duga ili bilo koju drugu finansijsku transakciju u svoju korist ili nekog trećeg lica, prije isteka roka za jednostrani raskid, a u pogledu ugovora o preprodaji, prije nego preprodaja prava bude izvršena, odnosno ugovor o preprodaji prestane na neki drugi način (član 98);
  - 40) zahtjeva plaćanje na osnovu ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu suprotno uslovima i načinu koji je propisan ovim zakonom (član 99);
  - 41) u slučaju jednostranog raskida ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju i ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu ne vrati potrošaču sredstva primljena po osnovu sporednog ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 100 stav 7);
  - 42) ugovor nije u pisanoj formi u skladu sa ovim zakonom ili ugovorne odredbe nisu napisane čitko, jasno, nedvosmisleno, razumljivo i nijesu lako uočljive (član 106).

- (2) (1) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom lice novčanom kaznom od od 150 eura do 1.500 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 5.000 eura.

Član 178

- (1) Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice-trgovac, ako:

1) nije vidno označio robu koja je izložena u prodajnom objektu a nije namijenjena prodaji oznakom "nije za prodaju", "uzorak", "ekspонат" ili prodatu robu koja se nalazi u prodajnom objektu nije vidno označio oznakom "prodato" (član 10);

2) je cijena na robu istaknuta na način da oštećuje robu (član 12 stav 2 tačka 2);

3) potrošača na njegov zahtjev nije upoznao sa svojstvima i karakteristikama ponuđenog proizvoda ili na zahtjev potrošača nije pokazao proizvod i/ili način njegove upotrebe ako to priroda proizvoda dozvoljava (član 18);

4) ne obezbijedi odgovarajući materijal za pakovanje ili uračuna težinu materijala u neto masu robe ili ne ispoštuje obaveze koje se odnose na posebno pakovanje (član 22);

5) ne vodi i ne čuva evidenciju prigovora potrošača na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom (član 25 st. 6 i 7);

6) prilikom prvog kontakta sa potrošačem radi zaključivanja ugovora iz člana 54 potrošaču ne pruži dokaz da se može baviti trgovinom izvan poslovnih prostorija (član 55);

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 200 eura do 4.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom lice novčanom kaznom od od 100 eura do 1.000 eura.

DIO DEVETI

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za osnivanje savjeta

Član 179

Ministarstvo će osnovati Savjet za zaštitu potrošača u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nastavak rada Arbitražnog odbora

Član 180

Organizacija Arbitražnog odbora za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova, uskladiće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Arbitražni odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova do usklađivanja organizacije iz stava 1 ovog člana nastavlja sa radom u skladu sa zakonom.

Arbitražni odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova dužan je da uskladi svoje poslovanje u skladu sa ovim zakonom u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članovi Arbitražnog odbora za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova imenovani u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača ("Službeni list RCG", broj 26/07), nastavljaju sa radom do isteka mandata.

Usklađivanje organizacije

Član 181

Postojeće organizacije potrošača dužne su da usklade organizaciju sa članom 164 ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Započeti postupci

Član 182

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaću se po zakonu po kojem su započeti.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 183

- (1) Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijet će se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do stupanja na snagu podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o zaštiti potrošača ("Službeni list RCG", broj 26/07).

Odložena primjena

Član 184

Odredbe člana 118 stav 3, člana 129, člana 131 stav 5, člana 168 stav 6 i člana 173 stav 4 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 185

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti potrošača ("Službeni list RCG", broj 26/07) i član 48 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG" broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 186

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA O ZAŠTITI POTROŠAČA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o zaštiti potrošača sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakona o zaštiti potrošača ("Službeni list RCG", br. 26/07) je u vrijeme usvajanja obilježio značajnu fazu u razvoju prava i politike zaštite potrošača u Crnoj Gori. Predstavljao je nužnu i osnovnu pretpostavku za poboljšanje zaštite prava potrošača, odnosno svih građana Crne Gore i istovremeno neophodnu pretpostavku za dalji pravilan razvoj funkcionisanja tržišne privrede.

Iskustva stečena tokom nešto više od četiri godine od njegovog usvajanja i primjene u praksi uslovile su potrebu za daljim uređenjem ovog pravnog okvira. Kao i tada, i ovaj Predlog zakona predstavlja svojevrsnu koodifikaciju u oblasti zaštite prava potrošača, a u skladu sa ustavnim opredjeljenjima Crne Gore o zaštiti potrošača (član 70 Ustava Crne Gore) i komparativnim iskustvom iz uporednog prava, odnosno prava Evropske Unije i međunarodnog prava. Ovaj Predlog zakona na nov način reguliše pitanje zaštite i ostvarivanja prava potrošača. I ako objedinjava osnovna prava potrošača, po prirodi stvari određene odredbe o zaštiti potrošača se po principu *rationae materiae* nalaze u drugim zakonskim propisima (Zakon o obligacionim odnosima, Zakon o trgovini, Zakon o elektronskoj trgovini, Zakon o opštoj bezbjednosti proizvoda, Zakon o tehničkim zahtjevima i usaglašenosti proizvoda, Zakon o bezbjednosti hrane, Zakon o bankama, Zakon o elektronskim komunikacijama, kao i drugi zakoni iz različitih oblasti). Iz toga razloga opredjeljenje ovog Predloga zakona je da će se isti primjenjivati zajedno sa pomenutim zakonskim propisima.

Takođe, obaveza postepenog usklađivanja zakona, drugih propisa i opštih akata sa pravnim poretkom Evropske unije (*acquis communautaire*) u procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji jasno proizilazi iz člana 72 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Crne Gore, sa druge strane. Dodatno, u skladu sa članom 78 SSP usklađivanje standarda zaštite potrošača u Crnoj Gori sa standardima (tada) Evropske zajednice utvrđeno je kao jedna od prioritarnih obaveza. U tom smislu, ovaj Predlog zakona u potpunosti preuzima veliki broj pravnih akata EU, a njegovo usvajanje je predviđeno Nacionalnim programom za integraciju Crne Gore u EU.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U pripremi Predloga zakona o zaštiti potrošača, pošlo se od pravne tekovine EU, gdje se prilikom donošenja odluke o tome koje će se direktive njime prenijeti, prvenstveno vodilo računa o tome da budu prenijete one direktive koje se odnose na osnovna prava zaštite potrošača (npr.

označavanje proizvoda i cijene proizvoda, nepoštene poslovne prakse i dr.), direktive kojima se uređuje sistem zaštite prava potrošača (npr. sudske i upravne zabrane (*injunction*)), kao i one direktive kojima se uređuju pojedini aspekti obligacionih odnosa u koje potrošač ulazi (npr. prodaja na daljinu, prodaja izvan poslovnih prostorija, nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima i dr.), a kojima se specifična zaštita u tim odnosima pruža isključivo potrošačima, a ne i ostalim učesnicima u odnosima koji nastaju u svakoj tržišnoj privredi.

Dakle, kao i postojećim Zakonom o zaštiti potrošača, tako i ovim Predlogom zakona, relevantna materija je uređena po principu *rationae personae*, s obzirom na lice čija se zaštita tim propisima uređuje. Predložena nomotehnička struktura u velikoj je mjeri određena specifičnostima direktiva Evropske unije u oblasti zaštite potrošača i potrebom da se pravila iz tih direktiva transparentno prenesu u crnogorsko zakonodavstvo.

Obrađivač teksta Predloga zakona je pored važećeg zakonodavstva imao na pažnji i trenutne aktivnosti u EU po pitanju nacрта novih akata iz oblasti zaštite potrošača koji su u pripremi. Među njima, prvenstveno, tada još uvijek, nacrt nove "Direktive o potrošačkim pravima", koja je pripremljena da zamjeni Direktivu 85/577/EEZ (ugovori zaključeni izvan poslovnih prostorija) i Direktivu 97/7/EZ (ugovori zaključeni na daljinu). Međutim, kako ista u oktobru 2011 godine još uvijek nije bila usvojena to se obrađivač ipak opredijelio za usaglašavanje sa važećim izvorima prava EU. U konačnom, navedena direktiva će sadržati prelazni period od dvije godine za njeno prenošenje koje će ujedno biti i vremenski okvir za dalje usklađivanje potrošačkog zakonodavstva Crne Gore.

a) Usklađenost nacрта/predloga propisa sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU, 169

Potpuno usklađeno

b) Usklađenost nacрта/predloga propisa sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

Potpuno usklađeno

- Direktiva Savjeta 85/577/EEZ od 20. decembra 1985. godine za zaštitu potrošača u pogledu ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija;
- Direktiva Savjeta 93/13/EEZ od 5. aprila 1993. o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima;
- Direktiva 97/7/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 1997. godine o zaštiti potrošača vezano na ugovore na daljinu;
- Direktiva 98/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. o zaštiti potrošača prilikom isticanja cijena ponuđenih proizvoda;
- Direktiva 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. maja 1999. o nekim aspektima prodaje robe široke potrošnje i pratećim garancijama;
- Direktiva 2002/65/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. septembra 2002. o prodaji na daljinu finansijskih usluga;
- Direktiva 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005 o nepoštenoj poslovnoj praksi privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu;

- Direktiva 2009/22/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2009. o sudskim i upravnim zabranama za zaštitu interesa potrošača;
- Direktiva Savjeta 85/374/EEZ od 25. jula 1985. o odgovornosti za neispravan proizvod;

Djelimično usklađeno

- Direktiva 2008/122/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. januara 2009. o zaštiti potrošača u pogledu pojedinih aspekata vremenski podijeljenog korišćenja nepokretnosti, dugoročnih proizvoda za odmor, preprodaje i razmjene

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Kao odraz obimnosti i složenosti građe predmetnog teksta, predlog zakona sadrži osam djelova, koji su u pravilu podijeljeni na glave, od kojih su neke dalje podijeljene na odeljke:

DIO PRVI:

Osnovne odredbe (čl.1-6)

Ovim odredbama uređena je okvirna sadržina predloga zakona, za koje potrebe je u članu 1 kao njegov predmet određena zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima prometa proizvoda na tržištu, a naročito pojedini segmenti zaštite i to: ekonomski interesi, pravna zaštita, informisanje i obrazovanje, sistem zaštite potrošača i udruživanje potrošača u svrhu zaštite njihovih interesa.

Definisanje i objašnjenja pojedinih izraza koji se koriste u ovom predlogu zakona (čl. 2 i 6), su odraz obimnosti materije koja njime uređuje i broja pravnih akata EU koji se prenose, među kojima centralno mjesto ipak imaju značenje "potrošača" i značenje koje je dato za drugu stranu u ugovornim odnosima tj. "trgovca".

U dijelu odnosa ovog zakona prema drugim zakonima, utvrđeno je da se ovim zakonom ne ograničavaju prava koja potrošači imaju po osnovu drugih zakona, kao i da, obzirom na zanačajan obim odredbi obligacionopravnog karaktera, primjena Zakona o obligacionim odnosima je neophodna i stoga supsidijarno predviđena, osim ukoliko pojedina pitanja nisu drugačije uređena ovim zakonom (član 3). U članu 4 propisano je da se potrošač može unaprijed odreći prava koja ima na osnovu ovog zakona i da su ništave ugovorne odredbe kojima bi se na štetu potrošača mijenjale odredbe o zaštiti potrošača predviđene ovim ili drugim zakonom. Odredbom o izboru stranog prava se između ostalog predviđa da potrošač koji ima boravište u Crnoj Gori izborom stranog prava kao mjerodavnog, ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo po ovom (član 5).

DIO DRUGI:

Zaštita ekonomskih interesa potrošača (čl.7-107)

Dio drugi uređuje najveći dio materije ovog predloga zakona, iz kog razloga je i opredijeljeno da se ovaj dio centralnih odredbi rasporedi u osam glava i to: Glava I "Osnovne odredbe o prometu proizvoda", Glava II "Usluge od javnog interesa", Glava III "Saobraznost ugovoru i garancija", Glava IV "Ugovori zaključeni izvan poslovnih prostorija trgovca", Glava V "Ugovori zaključeni na daljinu", Glava VI "Ugovori o finansijskim uslugama zaključeni na daljinu", Glava VII "Ugovori o turističkim uslugama", i Glava VIII "Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima".

GLAVA I

Osnovne odredbe o prometu proizvoda (čl. 7-33)

Ova glava obuhvata više zasebnih podcijelina iz kog razloga je i podijeljena na 4 odeljka i to: Odjeljak A "Informisanje o proizvodima", Odjeljak B "Isticanje cijena", Odjeljak C "Druge obaveze trgovca", Odjeljak D "Prodajne pogodnosti".

Sve odredbe izuzev onih u odeljku B, kojim se preuzima Direktiva 98/6/EZ, su iskaz prevashodno nacionalnog opredjeljenja za uređenje predmetnih odnosa, ali ipak u tijesnoj vezi i kompatibilni sa drugim odredbama u ovom predlogu zakona kojima se vrši preuzimanje *acquis*-a.

Odjeljak A

Informisanje o proizvodima (čl. 7-10)

Pravo na raspoloživost i slobodan pristup informacijama o činjenicama od značaja za pravilan izbor potrošača je jedno od njegovih osnovnih prava, i zauzima centralno mjesto u politici i pravu zaštite potrošača. Stoga se odredbama ovog odjeljka na prvom mjestu, pod novim imenom, uređuje pitanje "deklarisanja robe" na način da se propisuje obaveza isticanja obavještenja sa podacima o robi, odnosno "obavještenje o robi", njegova obavezna sadržina, kao i način izražavanja navedenih podataka (istinito, i dodatno da isto mora biti napisano čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo), zabrana uklanjanja ili mijenjanje podataka, i konačno, shodna primjena navedenih odredbi i kod pružanja usluga (član 7).

U ostalim odredbama se uređuje način isticanja obavještenja na robi kao npr. kod robe male veličine ili koja je neprikladna za isticanje obavještenja, kao i robe u rasutom stanju, odnosno propisuju posebna pravila označavanja upotrebljavane, popravljane ili robe sa nedostatkom, kao i teret dokazivanja o ispunjenju obaveze da se potrošač informiše o prirodi nedostatka, odnosno o ograničenju upotrebnih svojstava i karakteristika robe (čl. 8 i 9). Uređeni su takođe i posebni slučajevi označavanja robe, kada ista nije namjenjena prodaji, ili prodate robe koja se nalazi u prodajnom objektu. (član 10).

Odjeljak B

Isticanje cijena (čl. 11-16)

Ovim odredbama se prvenstveno vrši potpuno preuzimanje odredbi Direktive 98/6/EZ o zaštiti potrošača prilikom isticanja cijena ponuđenih proizvoda. Cilj ovih odredbi je da se propišu zakonske obaveze o postupanju trgovca pri označavanju cijena proizvoda kako bi se pored osnovnog prava na informisanje omogućilo i ostvarivanje jednog od osnovnih principa zaštite potrošača - omogućiti potrošaču da može lako uporediti cijene.

Cijene proizvoda koji se prodaju ili nude na prodaju, moraju biti označene čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo za potrošača, i izražene tako da označena cijena jeste konačna cijena koju potrošač treba da plati. Pri tome osnovna obaveza za trgovca je da za sve proizvode koji se prodaju ili nude na prodaju, istakne prodajnu cijenu proizvoda i cijenu po jedinici mjere. Pored navedenog, u članu 11 propisani su i izuzeci od obaveze isticanja cijena po jedinici mjere i u duhu opcije koju pruža Direktiva 98/6/EZ, dato ovlašćenje ministarstvu nadležnom za poslove zaštite potrošača da posebnim aktom utvrdi listu prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, odnosno grupa proizvoda, uključujući i uslove i način prodaje proizvoda kod kojih pored prodajne cijene ne treba istaći i cijenu po jedinici mjere.

Ostalim odredbama dodatno se propisuje način isticanja cijene za robu, odnosno usluge, obaveza pridržavanja utvrđenih i istaknutih cijena od strane trgovca, isticanje cijene kod prodajnih pogodnosti (sniženja, rasprodaje, akcijske i promotivne prodaje) i pri oglašavanju i isticanju cijena na benzinskim stanicama i parkiralištima (čl. 12-16). Posebno značajna je odredba člana 14 stav 2 kojom se želi osigurati istinito informisanje potrošača i spriječiti moguće obmanjujuće ponašanje trgovaca prilikom organizovanja prodajnih pogodnosti, a koja su dijelom prisutna na tržištu.

Odjeljak C

Druge obaveze trgovca (čl. 17-27)

Predmetnim odredbama se uređuju druge obaveze iz korpusa osnovnih obaveza trgovca, kao što su ispunjenje ugovora, upoznavanje sa svojstvima i karakteristikama proizvoda na zahtjev potrošača, uključujući pokazivanje (čl. 17 i 18), zatim posebne odredbe o računu, odnosno dužnost izdavanja računa, obaveze u slučaju davanja popusta potrošačima i dr. (član 19). U odnosu na postojeći Zakon, odredbe o uslugama su detaljnije uređene uvođenjem ponude sa specifikacijom radova, upotrijebljenog materijala i djelova za popravku (član 20). Pored odredbi o dostupnosti rezervnih djelova i srevisa, daljim odredbama se uređuju i pitanja materijala za pakovanje, dokumentacije koja prati robu i pravila o isporuci robe (čl. 21-24).

Centralno mjesto čine odredbe 25 do 27, kojima se uređuju pitanje prigovora potrošača, rokova za njihovo podnošenje i obaveze trgovca za potrebe rješavanja po prigovorima. Pored obaveze trgovca za isticanja obavještenja o načinu i mjestu podnošenja prigovora, teretu dokazivanja o ispunjenju ove obaveze, obaveznoj prisutnosti lica ovlašćenog za primanje prigovora, propisana je i posebna obaveza vođenja evidencije u vidu knjige ili u elektronskom obliku, kao i njen sadržaj. Takođe, propisana je obaveza za trgovca da bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema prigovora odgovori potrošaču, sa izjašnjenjem o sadržini zahtjeva i predlogom rješavanja, kao i obaveza izdavanja pisane potvrde u slučaju da se o njemu ne rješava odmah (član 27 st. 1 i 2).

Odjeljak D

Prodajne pogodnosti (čl. 28-33)

Prodajnim pogodnostima se u skladu sa odredbama ovog Odjeljka smatraju prodaja ili nuđenje proizvoda pod povoljnijim uslovima u odnosu na njihovu redovnu ili prethodnu ponudu. U

zavisnosti od pogodnosti koje se nude one su razvrstane na: pogodnosti sa umanjnjem cijene (sniženje, rasprodaja, akcijska prodaja i promotivna prodaja); prodajne pogodnosti koje se daju za pojedine grupe potrošača ili pojedine grupe proizvoda (posebni uslovi prodaje); kao i pogodnosti u vidu obećanja nagrade, dodatni proizvod bez naknade (prateći poklon), učešće u nagradnoj igri i druge pogodnosti u skladu sa zakonom (član 28).

Odredbama o sniženju i rasprodaji, odnosno akcijskoj i promotivnoj prodaji definisan je pojam ovih vrsta pogodnosti, način isticanja cijena, i proizvoda koji mogu biti njihov predmet (čl. 29 i 30). Za rasprodaju dodatno su uređeni i uslovi pod kojima se ista može organizovati, kao i odgovor na praktična iskustva u sprovođenju postojećeg Zakona o zaštiti potrošača, a u vezi sa organizovanjem sniženja i rasprodaje, kojim je utvrđeno da ukoliko se procenat umanjenja cijena objavljuje u rasponu, najveći procenat umanjenja na početku sniženja, odnosno rasprodaje mora se odnositi na najmanje jednu petinu vrijednosti svih proizvoda na sniženju, odnosno rasprodaji (član 29 stav 4).

Ostalim odredbama se bliže uređuju posebni uslovi prodaje, obaveze kada je predmet prodajne pogodnosti roba čija su upotreban svojstva i karakteristike ograničeni (uključujući bitna pravila čitkosti i lake uočljivosti) i pravila informisanja i oglašavanja (čl. 31-33). Takođe, u cilju zaštite potrošača kod sve prisutnije tržišne utakmice pridobijanja povjerenja potrošača dodjelom raznih proizvoda (nagrade, učešće u nagradnoj igri, prateći pokloni) kao mjera njihove dodatne zaštite propisana je i odredba koja, za razliku od opštih pravila ugovornog prava, predviđa da se i na takve proizvode shodno primjenjuju odredbe ovog zakona o saobraznosti robe i garanciji (član 32 stav 1), kao i ne manje bitna da se svaka isporuka nenaručene robe i pružanje nenaručene usluge potrošaču smatra propagandnim poklonom trgovca (član 32 stav 3).

GLAVA II

Usluge od javnog interesa (čl. 34-41)

Odredbama ove glave uređena su prava potrošača kod pružanja usluga od javnog interesa, i to od onih iz korpusa "osnovnih" kad su u pitanju usluge od javnog interesa (član 34) do pojedinosti koje karakterišu specifičnosti odnosa koji nastaju u vezi sa njima. U tom smislu, za trgovac je propisano da je dužan da prije pružanja usluge od javnog interesa upozna potrošača sa uslovima korišćenja, a naročito sa onim najbitnijim, kao i obaveza i način njihove njihove objave, odnosno promjene, pri čemu je jasno utvrđena dužnost obraćanja za prethodno mišljenje organizacijama za zaštitu potrošača iz člana 168 ovog zakona. Isto tako, trgovac je dužan da potrošača obavijesti o promjeni cijena i drugih uslova najkasnije 30 dana dana prije početka njihove primjene, dok je cijenu usluge od javnog interesa dužan obračunati prema stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički moguće, po utvrđenoj tarifi ili cjenovniku (član 35).

Posebim odredbama propisana je obaveza zaključenja ugovora o pružanju usluge od javnog interesa koja se pruža putem distributivne mreže u pisanoj formi, propisano je obezbjeđenje kvaliteta usluge od javnog interesa, i utvrđeno da trgovac ne može potrošaču uračunavati u cijenu usluge troškove modernizacije mreže. Zasebna odredba posvećena iskazivanju cijene po jedinici mjere i cijene drugih pratećih elemenata kod nuđenja ili oglašavanje snadbijevanja električnom energijom, gasom, vodom ili uslugom grijanja (čl. 36-39).

Završnim odredbama ove glave, razrađena su dva pitanja od posebne važnosti za potrošače: pravila za obustavljanje pružanja usluga od javnog interesa i obaveze trgovaca koji pružaju usluge od javnog interesa na uspostavljanje potrošačkog servisa. Potrošaču koji uredno plaća

nesporne iznose računa trgovac ne može obustaviti pružanje javne usluge ili ga isključiti sa distributivne mreže u toku postupka u kome se račun osporava, odnosno trgovac mora odmah ponovo nastaviti sa pružanjem usluge potrošaču, odnosno, bez naknade ga ponovo priključiti na distributivnu mrežu, sve do okončanja postupka. Zabrana obustave ili isključenja, odnosno obaveza hitnog, ponovnog započinjanja i nastavljanja pružanja javne usluge, odnosno priključenja na distributivnu mrežu, bez naknade, odnosi i na slučaj kada trgovac pokrene postupak prinudne naplate protiv potrošača (član 40).

Obaveza obezbjeđenja potrošakog servisa je dodatno dalja razrada odredbi o pravu potrošača na potpunu i pravovremenu informisanost, i ujedno mjesto za prijem prigovora u skladu sa odredbama člana 25 ovoga zakona, čija shodna primjena je posebno predviđena (član 41 st. 1 i 5). Ostale odredbe istog člana uređuju vrstu prigovora koja se može podnijeti, način i uslove obavještanja potrošača o radu servisa, kao i teret dokazivanja o pružanju navedenih obavještenja:

GLAVA III

Saobraznost ugovoru i garancija (čl. 42-53)

Ovom glavom uređuju se pravila o prodaji robe i pravima potrošača kada isporučena roba nije u saglasnosti sa ugovorom koji je zaključen, kao i prava potrošača koja proizlaze iz garancije koju daje trgovac. U skladu sa mogućnošću predviđenom Direktivom 99/44/EZ da se utvrdi veći stepen zaštite potrošača (kao npr. Austriji, Mađarskoj, Portugalu, Danskoj i dr.) obim odredbi ove glave je proširen tako da pokriva ne samo robe, već i druge vrste proizvoda kako su definisani u članu 6 tačka 2 Predloga zakona (član 53). Treba istaći, da su ova pitanja trenutno uređena Zakonom o obligacionim odnosima (čl. 486-515), ali na način kojim se ipak potpuno ne preuzima predmetna direktiva (npr. rokovi, slučajevi nesaobraznosti i dr.), pri čemu takođe treba istaći da je Zakon o obligacionim odnosima sistemski zakon koji uređuje sve robne odnose između svih učesnika na tržištu (fizičkih ili pravnih lica, i nezavisno da li djeluju izvan ili u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti), dok ovaj Predlog zakona uređuje specifične odnose između potrošača i trgovca, i posebna prava koja potrošači pri tome uživaju.

Predlog zakona donosi značajnu novinu koja se ogleda u pravnoj prirodi dva pojma: saobraznost robe ugovoru i garancija. Saobraznost predstavlja zakonsku kategoriju kojom se obavezuju trgovci da isporuče predmet ugovora u skladu sa propisanim uslovima iz člana 42 stav 3, dok s druge strane garancija predstavlja dodatni, voljni korak trgovca (ili proizvođača), preuzet bez dodatne naknade, da garantuje za svoju robu posebnom izjavom kojom se potrošaču mogu obećati posebna prava (vraćanje plaćenog iznosa, zamjena ili opravka, ili postupanje sa robom na drugi način) u slučaju da roba ne odgovara sadržini koja je data u garantnoj izjavi ili u oglasu koji se na tu robu odnosi, ali uvijek i isključivo, više u odnosu na zakonske odredbe o pravima po osnovu nesaobraznosti. Dakle, dok je saobraznost zakonom utvrđena, i može se nazvati "zakonskom garancijom saobraznosti", sama garancija nije obavezna, ali obavezuje trgovca ili proizvođača ukoliko je daju, i u skladu sa garantnom izjavom ili oglasom koji se na određenu robu odnosio, te se otud može nazvati "komercijalna garancija".

U uvodnim odredbama ove glave, predlog zakona propisuje obavezu za trgovca da potrošaču isporuči robu koja je saobrazna ugovoru, i jasno se utvrđuje kada će se isporučena roba smatrati saobrazna ugovoru (član 42).

Pri tome, propisano je da trgovac odgovara za nesaobraznost robe ugovoru koja je postojala u trenutku prelaska rizika na potrošača, bez obzira na to da li je za nesaobraznost znao, i nadalje uređuje u kojim slučajevima se neće smatrati da je roba nesaobrazna sa ugovorom, odnosno propisuje izuzetak od odgovornosti trgovca u vezi sa javnim obećanjima, čime se on štiti od situacija kada ne zna za neke informacije koje su bile predstavljene javnosti od drugih učesnika u lancu prodaje (npr. proizvođača ili njegovog predstavnika), ili kada su se te informacije promjenile, kao i kada su te informacije zanemarljivog značaja u procesu donošenja odluke potrošača (član 43).

Pored pravila o nepravilnoj instalaciji i montaži (član 44), Predlog zakona utvrđuje opšte pravilo o pravu potrošača da mu u slučaju nesaobraznosti na raspolaganje prema trgovcu stoje: zahtijev da se nesaobraznost otkloni bez naknade, opravkom ili zamjenom, odnosno zahtijev za odgovarajuće umanjenje cijene ili raskid ugovora uz povraćaj plaćenog iznosa. Ipak, u duhu predmetne direktive, redosljed izbora između nabojanih mogućnosti je uslovljen. Na prvom mjestu, potrošač može tražiti opravku ili zamjenu, pa tek kada se u zakonom propisanim slučajevima steknu uslovi, može zahtijevati odgovarajuće smanjenje cijene ili raskid ugovora uz povraćaj plaćenog iznosa. Predlog zakona dodatno utvrđuje šta se kod slobode izbora opravke i zamjene smatra nesrazmjernim opterećenjem u poređenju sa alternativnim zahtjevom, propisuje rok za otklanjanje nesaobraznosti (u primjerenom roku, koji ipak ne može biti duži od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva), uvodi kriterijum značajne neugodnosti, kao i to da potrošač ne može raskinuti ugovor ako je nesaobraznost robe neznatna. U svakom slučaju, prava predviđena Predlogom zakona ne utiču na pravo potrošača da zahtijeva od trgovca naknadu štete koja potiče od nesaobraznosti, u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu (član 45).

Od opšteg pravila iz člana 45 Predloga zakona propisuje izuzetak prema kome potrošač ima apsolutno pravo slobode izbora između sve četiri mogućnosti (opravka, zamjena, smanjenje cijene ili povraćaj plaćenog iznosa) koje mu se stavljaju na raspolaganje, ako u roku od 90 dana od dana preuzimanja robe obavijesti trgovca o nesaobraznosti. U ostalim segmentima, shodna primjena člana 45 st. st. 4 do 8 je utvrđena.

Pored odredbi o mogućnosti regresnog zahtjeva trgovca, kao krajnjeg prodavca, prema proizvođaču, prethodnom prodavcu u ugovornom lancu ili bilo kom drugom posredniku (član 47), Predlog zakona definiše da je trgovac odgovoran za nesaobraznost robe ugovoru u roku od dvije godine od dana prelaska rizika na potrošača (48 stav 1). Ovaj rok je duži od roka za materijalne nedostatke stvari propisanog Zakonom o obligacionim odnosima, što je u korist potrošača. Po pravilu, ako se nesaobraznost pokaže u roku od šest mjeseci od dana prelaska rizika na potrošača, pretpostavlja se da je nesaobraznost postojala u trenutku prelaska rizika (teret dokazivanja suprotnog je na trgovcu), osim ako je to u suprotnosti sa prirodom robe i prirodom određene nesaobraznosti (član 48 stav 2). Kada je riječ o prodaji polovne robe, ostavlja se mogućnost da strane ugovore kraći rok u kome trgovac odgovara za nesaobraznost, koji ipak ne može biti kraći od jedne godine (član 48 stav 3). Predlog zakona obavezuje potrošača da obavesti trgovca o nesaobraznosti u roku od 90 dana od dana kada je otkrio njeno postojanje (subjektivni rok), a najkasnije prije isteka dvogodišnjeg roka za odgovornost trgovca (član 48 stav 4). Prethodno znači da nesaobraznost mora da se pojavi najkasnije u roku od dvije godine od dana prelaska rizika na potrošača, ali istovremeno i da potrošač mora obavijestiti trgovca

najkasnije u istom roku kako ne bi izgubio svoja prava. Konačno, u ovom dijelu Predloga zakona propisuje i prekluzivni rok, na način da utvrđuje da se prava potrošača koji je blagovremeno obavijestio trgovca o postojanju nesaobraznosti gase se po isteku dvije godine, računajući od dana slanja obaveštenja o nesaobraznosti trgovcu, izuzev ako je prevarom trgovca potrošač bio spriječen da ih ostvari (član 48 stav 6).

Ako proizvođač ili trgovac daju garanciju za proizvod, Predlog zakona jasno definiše da davalac garancije ima obavezu da izda garantni list pri zaključenju ugovora ili pri predaje robe, i, propisuje da pored propisane sadržine podaci trebaju biti navedeni na čitak, jasan, razumljiv i lako uočljiv način. Pri tome, suprotno postupanje znači prekršajnu odgovornost za davaoca garancije, a teret dokazivanja da je garantni list predat potrošaču je na trgovcu. U svakom slučaju, postupanje suprotno prethodno navedenom (trgovac ne izda garatni list u skladu sa članom 50 st. 2 i 3 ili ga ne izda uopšte) ne isključuje niti utiče na prava potrošača u vezi sa datom garancijom (član 50). Kako bi se potrošači zaštitili od mogućih zloupotreba, propisana je obaveza trgovca da se pri zaključenju ugovora o prodaji robe i oglašavanju povodom prodaje, uzdrži od upotrebe izraza „garancija” i sličnih izraza s tim značenjem, ako po osnovu ugovora o prodaji potrošač ne stiče više prava nego što ih na osnovu saobraznosti ima u skladu sa ovim zakonom. (član 51). Mogućnost da prava koje za potrošača proizlaze iz garancije, on ostvaruje kod kod trgovca ili proizvođača, ukoliko drugačije nije propisano zakonom ili potrošačkim ugovorom, samo dodatno učvršćuje poziciju potrošača u zaštiti svojih prava (član 52).

GLAVA IV

Ugovori zaključeni izvan poslovnih prostorija trgovca (čl. 54-59)

Ovim je članovima uređena zaštita potrošača pri specifičnom načinu zaključenja ugovora između trgovca i potrošača – zaključenju ugovora izvan poslovnih prostorija, čime je obuhvaćeno zaključenje ugovora za vrijeme putovanja koje je organizovao trgovac izvan svojih poslovnih prostorija, za vrijeme posjeta trgovca u stanu potrošača ili stanu drugog potrošača ili njegovom radnom mjestu, kao i zaključenje ugovora na javnom mjestu (član 54). Međutim, svi ugovori zaključeni na ovaj način nisu obuhvaćeni ovim pravilima. Tako je članom 56 predviđeno da se ova pravila ne odnose na ugovore čija vrijednost ne prelazi 10 eura, ugovore o građenju, prodaji ili zakupu nepokretnosti ili drugim pravima na nepokretnosti, o dostavi hrane, pića ili druge robe namijenjene svakodnevnoj upotrebi u domaćinstvu koja se potrošaču dostavlja putem redovnog dostavljača, ugovore zaključene na osnovu kataloga uz ispunjenje nekih posebnih uslova, ugovore o osiguranju i ugovore o prodaji hartija od vrijednosti. Riječ je, dakle, o transakcijama u kojima ne bi, bilo zbog vrijednosti transakcije, ili prirode proizvoda koji se nudi ili zbog specifičnosti situacija u kojima se proizvod nudi, bilo korisno primjenjivati ova pravila.

Trgovac je dužan da se da prilikom prvog kontakta sa potrošačem radi zaključenja ugovora legitimiše potrošaču, odnosno mora da mu pokaže dokaz da može da se bavi djelatnošću prodaje proizvoda izvan poslovnih prostorija. Čak i u situacijama kada trgovac to ne učini, ta činjenica ne smije da utiče na obavezu trgovca da ispuni prema potrošaču ostale obaveze predviđene ovim odredbama (član 55).

Kako bi se potrošači zaštitili od lakomislenog i brzopletog preuzimanja ugovornih obaveza, kod ovog načina zaključenja ugovora predviđeno je pravo potrošača da u relativno kratkom roku od

zaključenja ugovora (u roku od sedam radnih dana od prijema obavještenja o pravu na raskid ugovora) jednostrano raskine ugovor zaključen izvan poslovnih prostorija trgovca. Riječ je o specifičnoj vrsti raskida ugovora. Prvo, potrošač ga može dati bez obzira na razloge za raskid. Dakle, da bi se potrošač poslužio ovim raskidom ugovora, nije potrebno da ima za to neki opravdani razlog, niti je potrebno da obavijesti trgovca o tim razlozima (član 58 stav 1). Drugim riječima, ovim se raskidom potrošaču daje pravo da se u relativno kratkom roku po zaključenju ugovora predomisli i odustane od ugovora. Drugo, potrošač ne smije da trpi nikakve negativne posljedice zbog ovakvog jednostranog raskida ugovora. Zbog toga je propisano da potrošač ne odgovara za štetu koju je trgovac pretrpio zbog ovakvog jednostranog raskida niti mu trgovac može naplatiti naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu, ili kaznu zbog preduzetog raskida ugovora. Osim toga, trgovac je dužan da vrati potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač eventualno na osnovu zaključenog ugovora platio, i to najkasnije u roku od 30 dana od prijema pisanog obavještenja o raskidu ugovora (član 59).

Da bi potrošač prethodno uopšte znao da ima pravo na ovakav jednostrani raskid ugovora koji je zaključio izvan poslovnih prostorija trgovca, trgovac mu mora dati pisano obavještenje o njegovom pravu na raskid ugovora (član 57) i to najkasnije u trenutku zaključenja ugovora.

GLAVA V

Ugovori zaključeni na daljinu (čl. 60-73)

Ovim odredbama se štite potrošači kod još jednog specifičnog načina zaključenja ugovora, i to zaključenje ugovora u okviru organizovane prodaje robe ili pružanja usluga trgovca koji za potrebe zaključenja takvih ugovora isključivo koristi jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu navedenih u članu 6 stav 1 tačka 8, kao što su, na primjer, štampani materijali, katalog, telefon, radio, televizija, internet i sl. (član 60). Predlog zakona propisuje izuzetke od primjene odredaba ove glave, npr. kod ugovora zaključenih putem automata za prodaju, ugovora zaključenih s operaterom sredstva komunikacije na daljinu upotrebom javnih govornica, ugovore o građenju, ugovore kojima je svrha sticanje prava na nepokretnosti, ugovore zaključene metodom javnog nadmetanja i dr. (član 61 stav 1). Dodatno, djelimična primjena odredbi ove glave je propisana za posebne vrste ugovora (član 61 st. 2 do 4)

Kako bi se zaštitila osnovna ljudska prava potrošača prilikom zaključenja ugovora na daljinu, a prije svega njegovo pravo na privatnost, posebno je propisano (član 62) da se neka sredstva komunikacije na daljinu, kao na primjer, govorni automati, elektronska pošta i telefaks mogu koristiti za zaključenje ugovora s potrošačima jedino ako je potrošač na to prethodno izričito pristao, dok se sva ostala sredstva daljinske komunikacije mogu koristiti jedino ako se potrošač tome izričito ne protivi. Na osnovu ove odredbe, u budućnosti će, na primjer, biti zabranjeno ostavljati reklamne i druge poruke u poštanskom sandučetu potrošača, ako na njima bude jasno istaknuta zabrana ostavljanja takvih poruka.

Zbog specifičnog, posrednog načina komunikacije s trgovcem, odnosno zbog činjenice da ne može da izvrši neposredan uvid u kvalitet, sastav i druge karakteristike proizvoda, potrošač ima pravo da dobije prethodno obavještenje kojim će ga trgovac informisati o osnovnim karakteristikama proizvoda, osnovnim karakteristikama njegove ponude, kao i dodatnim

uslugama i garancijama koje nudi (član 63). Propisana je takođe i obaveza trgovca da potrošaču, najkasnije u trenutku isporuke robe ili izvršenja usluge, da potvrdi prethodnog obavještenja koja sadrži sve podatke koje sadrži i prethodno obavještenje, a koja se mora dati u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom trajnom mediju koji je dostupan potrošaču s kojim se zaključuje ugovor (član 64).

Kao i kod zaključenja ugovora izvan poslovnih prostorija trgovca, tako je i kod ovog specifičnog načina zaključenja ugovora potrošač izložen tzv. faktoru iznenađenja. Naime, prilikom kupovine proizvoda posredstvom sredstva daljinske komunikacije (npr. interneta, kataloga, tv šopinga i dr.) potrošač nema pravu informaciju o proizvodu, budući da ga u trenutku zaključenja ugovora ne može opipati, izbliza pogledati i jednom riječju fizički pregledati. Zbog toga, kod ovog načina zaključenja ugovora potrošač vrlo često ostaje neugodno iznenađen kada primi kupljeni proizvod. Iz ovog razloga, predviđeno je da i kod ovog načina zaključenja ugovora potrošač ima pravo na jednostrani raskid ugovora, bez navođenja razloga. U roku od sedam radnih dana od dana prijema robe ili zaključenja ugovora o pružanju usluga, potrošač može da raskine ugovor zaključen putem sredstva daljinske komunikacije i to bez obzira na razloge koji su ga na to naveli (član 65). Kako se potrošači ne bi obeshrabrili u korištenju ovoga prava, posebno je propisano da potrošač ne može da trpi nikakve negativne posljedice korištenja ovoga prava na jednostrani raskid ugovora. Tako je predviđeno da potrošač ne odgovara za štetu koju je trgovac pretrpio zbog raskida ugovora niti je dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora. Sve što potrošač mora učiniti prilikom jednostranog raskida ugovora zaključenog na daljinu jeste da vrati trgovcu primljenu robu što je moguće prije, a najkasnije u roku od 30 dana od dana upućivanja obavještenja o raskidu ugovora. Trgovac je, s druge strane, dužan najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o raskidu, vratiti potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač eventualno platio na osnovu ugovora prije njegovog raskida (član 67). Pritom, Predlog zakona je posebno uređen postupak jednostranog raskida ugovora (član 66).

Daljim je odredbama posebno uređeno da u određenim situacijama potrošač ipak neće imati pravo na navedeni jednostrani raskid ugovora zaključenog putem sredstava daljinske komunikacije. Riječ je o slučajevima u kojima, bilo zbog prirode robe ili usluge koja predstavlja predmet ugovora, bilo zbog prirode ugovora koji se zaključuje ili zbog okolnosti u kojima je ugovor zaključen, ne bi bilo pravedno potrošaču dati pravo da jednostrano raskine ugovor. Tako da, ako drugačije nije ugovoreno, potrošač neće imati pravo jednostrano raskinuti ugovor zaključen na daljinu ako se radi o ugovoru o pružanju usluge, kada je pružanje usluge na izričit zahtjev potrošača započelo prije isteka roka za raskid ugovora, ako se radi o ugovoru o prodaji proizvoda čija cijena zavisi od kretanja na finansijskom tržištu (npr. kupovina akcija na berzi), ako se radi o ugovoru o prodaji proizvoda koji je izrađen po specifikaciji ili ličnim potrebama potrošača, ako se radi o ugovoru o prodaji novina, periodičnih publikacija i magazina, kao i ugovoru o igrama na sreću (član 68).

Za potrošača poseban problem nastaje u situacijama kada je radi finansiranja nabavke proizvoda, potrošač uzeo kredit, bilo od trgovca ili od strane nekog trećeg lica. Naime, prema opštim pravilima obligacionog prava, jednostranim raskidom ugovora o kupovini proizvoda ili usluge, potrošač ne bi ujedno raskinuo i ugovor o kreditu koji je zaključio radi kupovine toga proizvoda i usluge. Takvo stanje u velikom broju slučajeva negativno bi uticao na odluku potrošača o

korištenju prava na jednostrani raskid ugovora. Zbog toga se Predlogom zakona uvodi posebno pravilo o tzv. povezanim ugovorima kojim se omogućava da ako potrošač jednostrano raskine ugovor zaključen na daljinu, samim time ujedno dolazi do raskida ugovora o kreditu, koji je radi finansiranja kupovine tog proizvoda potrošač zaključio, bilo s trgovcem ili nekim trećim licem koje je potrošaču dalo kredit na osnovu prethodno postignutog sporazuma s trgovcem. Da bi potrošač bio potpuno slobodan prilikom donošenja odluke o tome hoće li iskoristiti svoje pravo da jednostrano raskine ugovor, posebno je propisano da u slučaju raskida ugovora o kreditu, potrošač nije dužan da kreditoru plati nikakvu naknadu štete niti drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora (član 69).

Budući da, zaključenjem ugovora na daljinu, potrošač nije u mogućnosti da odmah dobije proizvod koji je naručio, prava potrošača mogla bi da budu narušena time što trgovac odugovlači s isporukom kupljenog proizvoda. Zbog toga je posebno propisano da je, ukoliko strane nisu drugačije ugovorile, trgovac je dužan da isporuči proizvod u roku od 30 dana od dana kada mu je potrošač uputio porudžbinu ili da u tom roku obavijesti potrošača o nemogućnosti isporuke proizvoda. U slučaju da trgovac ne može da ispuni ugovor, potrošač će imati pravo da raskine ugovor ili da ostavi trgovcu dodatni rok za ispunjenje ugovora (član 70).

U slučaju kada kupuje proizvode putem sredstava daljinske komunikacije, a pogotovo kada to čini putem interneta, potrošač vrlo često vrši plaćanje putem platne kartice (npr. kreditne ili debitne kartice). U tom lancu prodaje, ponekad se dešava da kreditna kartica potrošača bude zloupotrebljena, bilo od trgovca ili od nekog trećeg lica koje je presrelo elektronsku komunikaciju između potrošača i trgovca i putem kreditne ili debitne kartice potrošača izvrši plaćanje koje potrošač nije odobrio. Budući da se u takvim situacijama transakcija odvija putem sredstva daljinske komunikacije koje je odabrao i koje koristi (a često i nadzire) trgovac, predviđeno je da odgovornost za zloupotrebu kreditne ili debitne kartice potrošača bude upravo na trgovcu. U takvoj situaciji, naime, potrošač može da traži ili storniranje plaćanja ili, ako je plaćanje već izvršeno, da mu trgovac vrati ili nadoknadi ono što je plaćeno s njegove kreditne ili debitne kartice bez njegova odobrenja (član 71).

Kod trgovanja putem sredstava daljinske komunikacije sve su češći slučajevi da se potrošačima dostavlja određeni proizvod iako ga potrošač nije naručio i ujedno se zahtijeva plaćanje toga proizvoda. Pritom, u takvim je slučajevima vrlo često u dopisima koji potrošačima dolaze uz dostavljene proizvode navedeno da će se, u slučaju da potrošač ne vrati proizvod u određenom roku, smatrati da je pristao da kupi taj proizvod. Da bi se potrošači zaštitili od takvih slučajeva dostave neporučenih proizvoda, propisana je zabrana slanja potrošačima proizvoda koje nisu poručili, a ako bi se to, uprkos zakonskoj zabrani, ipak učinilo, propisano je da se tako dostavljeni proizvod smatra propagandnim poklonom trgovca. Pritom, posebno je predviđeno da će biti ništava bilo kakva odredba u opštim uslovima poslovanja trgovca ili u ponudi poslatoj bez prethodne porudžbine potrošača kojom bi bilo predviđeno da će se ćutanje potrošača smatrati prihvatom ponude (član 72).

Konačno, kako bi se olakšao položaj potrošača u pogledu dokazivanja postojanja određenih činjenica vezanih uz zaključenje ugovora na daljinu, propisano je da će teret dokazivanja u pogledu postojanja prethodnog obavještenja, pisane potvrde prethodnog obavještenja i

pridržavanja rokova za ispunjenje ugovora zaključenog na daljinu biti na trgovcu, odnosno operateru sredstva komunikacije na daljinu (član 73).

Glava VI

Ugovori o finansijskim uslugama zaključeni na daljinu (čl. 74-88)

Ovim se odredbama uređuje zaštita potrošača kod zaključenja ugovora o finansijskim uslugama zaključenim na daljinu (član 74). Finansijske usluge koje su predmet ove glave su bankarske usluge, usluge kreditiranja, usluge osiguranja, uključujući usluge dobrovoljnog penzijskog osiguranja, investicione usluge, usluge stambene štednje i usluge platnog prometa (član 74 stav 2).

I kod ovih ugovora priroda odnosa je takva da nije potrebno istovremeno prisustvo pružalaca usluga i potrošača, što samo pojačava opredjeljenje za uređenjem predmetnih odnosa i, između ostalog, onemogućava neopravdano ograničenje pružanja relevantnih obaveštenja potrošaču. Zato se i propisuje obaveza prethodnog obavještanja prije zaključenja ugovora, a kojim potrošač mora biti obavješten o četiri skupa informacija kako bi donio valjanu odluku. To su podaci o: trgovcu koji pruža finansijske usluge, finansijskoj usluzi koja je predmet ugovora, pojedinostima ugovora, i načinu rješavanja sporova (član 75 stav 1). Odredbama čl. 76-79 su detaljnije propisani podaci koji obezbjeđuju potpunu obavještenost o navedena četiri bitna skupa informacija. U slučaju upotrebe telefona identitet trgovca, kao i komercijalna svrha poziva moraju biti izričito navedeni prilikom započinjanja razgovora (član 75 stav 4). U svakom slučaju, u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuju pojedine finansijske usluge koje su predmet ugovora, potrošač mora dobiti i ostale relevantne podatke u skladu sa tim propisima (član 75 stav 8).

Na istoj osnovi kao i kod ugovora zaključenih na daljinu zbog specifičnog, posrednog načina komunikacije s trgovcem, potrošač ima pravo da dobije prethodno obavještenje kojim će ga trgovac informisati o ugovornim odredbama i uslovima, a ako sredstvo daljinske komunikacije to ne omogućava, ova obaveza se mora izvršiti odmah nakon zaključenja ugovora (član 80). Vođen istim razlozima kao kod ugovora zaključenih na daljinu, i kod zaključenja ove vrste ugovora potrošač može da jednostrano raskine ugovor bez navođenja razloga (član 81). Ovaj rok je 14 radnih dana od dana zaključenja ugovora, pri čemu u slučaju da se radi o ugovoru o životnom osiguranju i dobrovoljnom penzijskom osiguranju ovaj rok iznosi 30 dana (član 81 stav 1). Stavom 3 istog člana propisani su slučajevi u kojima potrošač nema ovo pravo.

Ugovor se smatra raskinutim na vrijeme ako je obaviještenje upućeno u propisanim rokovima (član 82).

Predlogom zakona izričito je zabranjeno trgovcu da zahtijeva ispunjenje bilo kakve obaveze prije isteka roka za jednostrani raskid. Otuda, trgovac može započeti s ispunjenjem ugovora prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora jedino uz izričit pristanak potrošača (član 83).

Kako bi se ohrabrio potrošač u korišćenju prava na jednostrani raskid propisano je da prilikom korišćenja ovoga prava potrošač ne odgovara za štetu koju je trgovac koji pruža finansijske usluge zbog toga pretrpio i nije dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora. Ipak, obaveza je svake strane da vrati ono što je na osnovu

ugovora primila od druge strane. Značajna odredba je da je trgovac koji pruža finansijske usluge dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je obaviješten o raskidu ugovora, vrati potrošaču sve što je na osnovu tog ugovora od njega primio, pri čemu isto može biti umanjeno za iznos koji je trgovac koji pruža finansijske usluge ovlašćen da naplati od potrošača kao na primjer na osnovu dijela usluge koji mu je pružen do trenutka raskida ugovora (član 84 st. 1, 2 i 7).

Odredbama koje slijede uređeni su uticaj raskida predmetnog ugovora na druge ugovore, apsolutno pravo potrošača na raskid ugovora bez naknade štete ili bilo kakve druge naknade, ako se trgovac ne pridržava bilo koje od odredbi iz ove glave (čl. 85 i 86).

Konačno, Predlog zakona uređuje i pitanje tereta dokazivanja koji je na trgovcu za potrebe utvrđivanja da li je on ispunio obavezu prethodnog obavještanja, da li je potrošač pristao da zaključi ugovor, odnosno da li je pristao na to da mu trgovac počne pružati ugovorenu uslugu prije isteka roka za jednostrani raskid, i dodatno da se ugovorne odredbe o prebacivanju tereta dokazivanja imaju smatrati nepoštenim u smislu odredbi ovog Predloga zakona o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovornim (član 87).

Shodna primjena odredaba čl. 62, 71 i 72 ovog zakona utvrđena je i na ugovore iz ove glave.

Glava VII

Ugovori o turističkim uslugama (čl. 89-100)

Ovim se odredbama uređuje zaštita potrošača u turističkom sektoru, odnosno prilikom zaključenja ugovora o vremenski podjeljenom korišćenju (*timeshare*), ugovora o dugotrajnim turističkim proizvodima, i ostalih ugovora u vezi s nekim od ova dva ugovora (ugovor o preprodaji i ugovor o razmjeni). U skladu sa značenjima datim u članu 89 stav 1 kod ugovora o vremenski podjeljenom korišćenju riječ je o dugotrajnom ugovoru (u svakom slučaju dužem od jedne godine) kojim potrošač za sebe stiče pravo noćenja u više navrata i to bez obzira o kojem je smještajnom objektu riječ. U tom smislu, predmet ugovora o vremenski podjeljenom korišćenju može biti nepokretnost (npr. turistički apartman, soba u hotelu, itd.) ili pokretnost (npr. jahta, jedrilica i sl.). Kao što je prethodno rečeno, ovim se odredbama uređuje zaštita potrošača i kod ugovora o dugotrajnim turističkim proizvodima, ugovora o preprodaji i ugovora o razmjeni. Ugovor o preprodaji i ugovor o razmjeni prvenstveno služe boljem i jednostavnijem korištenju ugovora o vremenski podjeljenom korišćenju i ugovora o dugotrajnim turističkim proizvodima.

Iapko, treba istaći da se ovim odredbama ne uređuju u potpunosti navedeni ugovori, niti obligacioni odnosi koji nastaju zaključenjem takvih ugovora. Njima se samo definišu posebna pravila o zaštiti potrošača prilikom zaključenja takvih ugovora.

Budući da je kod ovih ugovora riječ o krajnje složenim turističkim uslugama i složenim ugovorima i da njima potrošač u pravilu preuzima dugotrajnu obavezu, posebna je pažnja posvećena prethodnom obavještanju potrošača o svim aspektima ponuđenog ugovora koji bi potrošaču trebali da omoguće da na potpunoj informisanosti donese odluku o poslu. U tu svrhu, posebno je propisano da u svakom oglašavanju koje se odnosi na ugovore uređene ovim odredbama mora jasno da se navede pravo potrošača da dobije prethodno obavještenje, kao i

mjesto gdje se to obavještenje može dobiti (član 90 stav 1). Pritom, posebna pravila o obavještanju potrošača predviđena su za slučajeve da se zaključenje ovih ugovora potrošačima nudi lično, na različitim promotivnim i prodajnim događajima (član 90 st. 2 i 3) Kako se potrošači ne bi dovodili u zabludu u pogledu prirode ugovora koji im se nudi, posebno je zabranjeno da se ovi ugovori nude ili reklamiraju kao investicija (član 90 stav 4)

Kako bi se u potpunosti informisao o svim aspektima ponuđenog ugovora, propisano je da u razumnom roku prije zaključenja navedenih ugovora o turističkim uslugama, potrošač mora da dobije prethodno, predugovorno obavještenje kojim će ga se informisati o svim pojedinostima ugovora koji mu se nudi tj. o trgovcu koji nudi proizvod, osnovnim karakteristikama ponuđenog proizvoda, pravima i obavezama potrošača i sl. Kako bi ovo obavještenje bilo jednako na području čitave Evropske unije, predviđeno je da po uzoru na Direktivu Evropske unije 2008/122/EZ, ovo predugovorno obavještenje bude dato na posebnom standardnom informacionom obrascu (član 91 stav 1). Zbog toga je Predlogom zakona ovlašćeno i zaduženo ministarstvo nadležno za poslove turizma da podzakonskim aktom bliže propiše njegov izgled i sadržinu, i to posebno za svaki od ugovora koji su obuhvaćeni ovim odredbama (član 90 stav 5).

Ugovor o vremenski podjeljenom korišćenju, dugotrajnom turističkom proizvodu, preprodaji i razmjeni moraju da budu sklopljen u pisanoj formi, i to bilo na papiru ili nekom drugom trajnom mediju (npr. u formi elektronskog zapisa) (čl. 92). Kako ne bi došlo do dovođenja potrošača u zabludu, posebno je propisano da sadržaj navedenih ugovora o turističkim uslugama mora da odgovara predugovornom obavještenju, odnosno da promjene u odnosu na predugovorno obavještenje moraju da budu posebno navedene, kako bi se potrošač pravovremeno informisao o njima (član 94 st. 1-3). Prilikom zaključenja ugovora, potrošaču mora posebno da bude skrenuta pažnja na postojanje prava na jednostrani raskid ugovora i, kako bi se osiguralo da potrošač doista bude obaviješten o toj činjenici, propisano je da potrošač mora posebno da potpiše ugovornu odredbu kojom ga trgovac obavještava o postojanju toga prava, o njegovom trajanju i o zabrani plaćanja unaprijed prije isteka roka za raskid ugovora (član 94 st. 5-6). Kako bi se potrošaču olakšalo korišćenje njegovog prava na jednostrani raskid ugovora, navedeni ugovori o turističkim uslugama moraju da sadrže i poseban standardizovani obrazac za raskid ugovora, čije će formu i sadržaj podzakonskim aktom detaljnije takođe propisati ministarstvo nadležno za poslove turizma (član 94 st. 7 i 9).

Pravo na jednostrani raskid ugovora potrošač, u pravilu, može da koristi u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora ili obavezujućeg predugovora, odnosno od dana prijema kopije ugovora ili obavezujućeg predugovora, ako je kopiju ugovora ili predugovora primio nakon zaključenja ugovora. I u ovom slučaju, riječ je o raskidu ugovora kojeg potrošač može da iskoristi bez obzira na razloge koji su ga na to naveli (član 95 st. 1 i 2). Predviđeno je da potrošač jednostrano raskida ugovor u pisanoj formi (član 96) i da, u slučaju da iskoristi svoje pravo na jednostrani raskid, potrošač ne može da trpi nikakve negativne finansijske posljedice, odnosno ne mora da snosi nikakve troškove niti druge finansijske obaveze zbog raskida ugovora (troškove, druge vrijednosti za usluge koje su mu na osnovu ugovora pružene prije korišćenja prava na jednostrani raskid ugovora, niti je odgovoran za štetu koja trgovcu nastane zbog jednostranog raskida ugovora) (član 97). Kao poseban vid zaštite potrošača, propisano je da se prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora, od potrošača ne smije zahtijevati nikakvo plaćanje unaprijed niti bilo koja druga vrsta ispunjenja finansijskih obaveza (član 98).

Posebna pravila o plaćanju i otkazu ugovora predviđena su u pogledu ugovora o dugotrajnim turističkim proizvodima. Kod takvih ugovora mora da bude izrađen plan obročnog plaćanja i bilo kakvo plaćanje mora da bude usklađeno s tim planom (član 99 st. 1-4). Nakon plaćanja drugog obroka, potrošač ima pravo otkazati takav ugovor bez potrebe da plati bilo kakvu naknadu, kaznu ili drugi vid finansijske obaveze (član 99 stav 5).

Kako bi se u slučaju jednostranog raskida ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu, dodatno zaštitio potrošač koji je, zajedno sa ugovorom o dugotrajnom turističkom proizvodu, zaključio i neki sporedni ugovor, predviđeno je da raskidom ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu ujedno dolazi do raskida i sporednog ugovora, i to bez ikakvih troškova za potrošača (član 100 stav 1). Pritom, ostalim odredbama člana 100 uređuje se način raskida sporednog ugovora, a posebno ugovora o kreditu koji je zaključen kao sporedan ugovor.

Glava VIII

Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima (čl. 101-107)

Pravila o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima štite potrošače u svakoj vrsti ugovora koji se sklapaju između trgovaca i potrošača. Ovim se pravilima definiše pojam nepoštene odredbe i naročito bitno, kao primjer navode neke nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima.

Da bi se određena odredba u potrošačkom ugovoru smatrala nepoštenom, moraju se ispuniti tri pretpostavke: 1. da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, 2. da ta odredba dovodi do neravnoteže u pravima i obavezama strana na štetu potrošača, i 3. da je ta neravnoteža suprotna načelu savjesnosti i poštenja (član 101 stav 1). Kao što se vidi iz navedene definicije, ovim pravilima nisu obuhvaćeni samo tipski ugovori trgovaca (opšti uslovi ugovora, opšti uslovi poslovanja), već svaki ugovor o kojem se nije unaprijed pregovaralo, dakle kojeg je unaprijed sastavio trgovac, i to bez obzira je li taj ugovor bio sastavljen za višestruku upotrebu ili je bio definisan isključivo za pojedinog potrošača. Ovim su pravilima predviđene određene pretpostavke. Tako se pretpostavlja da se o pojedinoj odredbi u potrošačkom ugovoru nije pojedinačno pregovaralo ako je ona bila unaprijed formulisana od strane trgovca, uslijed čega potrošač nije imao uticaja na njen sadržaj, a naročito ako je riječ o odredbi unaprijed formulisanog tipskog ugovora trgovca (član 101 stav 2). Dakle, ako bi u konkretnom slučaju bila riječ o tipskom ugovoru trgovca, smatralo bi se da se o njegovim odredbama nije pregovaralo, međutim kako je riječ o oborivoj pretpostavci, trgovac bi u konkretnom slučaju mogao dokazivati da se o pojedinoj odredbi njegovog tipskog ugovora ipak pojedinačno pregovaralo (član 101 stav 4). Pritom, činjenica da se u konkretnom slučaju pojedinačno pregovaralo o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinim odredbama nekoga ugovora, ne dovodi u pitanje mogućnost da se ostale odredbe toga ugovora ocijene nepoštenima (član 101 stav 3).

Ipak, nije dopušteno procjenjivati sve odredbe pojedinog ugovora. Tako se ova pravila ne odnose na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prinudne prirode, odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela međunarodnih ugovora koji obavezuju Crnu Goru (član 101 stav 5). Nadalje, nije dopušteno prosuđivati nepoštenost odredaba o predmetu i cijeni, ali jedino ako su te odredbe napisane čitko, jasno, nedvosmisleno, razumljivo i lako uočljivo

(član 105 stav 1). Ipak, u dijelu cijene, u duhu Direktive 93/13/EEZ, Predlog zakona ipak poznaje izuzetak koji predviđa da je dopušteno ocijenjivati ugovorne odredbe koje se odnose na formiranje i promjenu cijena, kao i na način plaćanja (član 105 stav 2).

Nadalje Predlogom zakona se propisuju pravne posljedice nepoštenih odredaba u potrošačkim ugovorima. Tako stav 1 člana 102 navodi da su nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima ništave. No, na osnovu narednog stava istog člana može se zaključiti da je riječ o tzv. djelimičnoj ništavosti, odnosno ništavosti pojedine odredbe ugovora koja neće dovesti do ništavosti i samog ugovora, ukoliko on može opstati bez ništave odredbe (član 102 stav 2).

Kako bi se olakšala primjena ovih pravila u praksi, zakonom su, primjera radi, navedene neke ugovorne odredbe koje bi se mogle smatrati nepoštenima (član 103). Riječ je o takozvanoj „sivoj listi“ nepoštenih odredaba u potrošačkim ugovorima. Dakle, postojanje tih odredaba u pojedinačnom ugovoru ne znači još samo za sebe da je takva odredba nepoštena, već znači samo to da je riječ o „sumnjivoj“ odredbi, pa bi sud koji u konačnom odlučuje o njenoj nepoštenosti trebao da utvrdi da li su pretpostavke iz člana 101 stav 1 ispunjene i u konkretnom slučaju. Osim toga, riječ je o nezatvorenoj, a ne zatvorenoj (taksativnoj) listi nepoštenih odredaba. U tom smislu, činjenica da neka odredba ugovora nije navedena u listi iz člana 103, ne znači da nije dopušteno procjenjivati njenu nepoštenu prirodu.

Kako bi se u što je više mogućoj mjeri ujednačilo postupanje sudova u pogledu nepoštenih odredaba u potrošačkim ugovorima, Predlogom zakona su definisane okolnosti o kojima se mora voditi računa prilikom ocjene pojedinih odredaba u potrošačkim ugovorima. Tako je navedeno da se prilikom te ocjene mora uzeti u obzir priroda proizvoda koji predstavlja predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom zaključenja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor (član 104). Takođe, radi ujednačavanja postupanja sudova u pogledu nepoštenih odredaba u potrošačkim ugovorima Predlogom zakona je propisano da se nejasne, dvosmislene ili nerazumljive ugovorne odredbe moraju tumačiti u smislu koji je najpovoljniji za potrošača (član 107 stav 1). Ipak, to pravilo tumačenja ugovora neće se primjenjivati u postupcima kolektivne zaštite potrošača od nepoštenih odredaba u potrošačkim ugovorima koje ovlašćena lica pokrenu protiv određenog trgovca, grupe trgovaca ili udruženja trgovaca na osnovu člana 117 ovog zakona (član 107 stav 2). Naime, postupci kolektivne zaštite potrošača specifični su utoliko što se njima ne štiti pojedini potrošač, već čitava kategorija (populacija) potrošača, dakle u tim se postupcima ne pruža konkretna, već apstraktna zaštita pa stoga u tim postupcima nije moguće primijeniti tzv. *contra preferentem* pravilo tumačenja ugovora iz člana 107 stav 1.

Da bi se potrošačima omogućilo da zaista shvate i razumiju ugovor koji sklapaju, članom 106 propisuje se da ako na osnovu zakona ili sporazuma stranaka, ugovor mora biti u pisanoj formi, njegove odredbe moraju biti napisane čitko, jasno, nedvosmisleno, razumljivo i moraju biti lako uočljive.

DIO TREĆI:

Nepoštene poslovne prakse (čl.108-116)

Odredbama ovog dijela se uspostavljaju pravna pravila protiv nepoštene poslovne prakse kako bi se sprečile radnje i propuštanja kojim bi potrošači bili obmanjivani ili izloženi agresivnoj poslovnoj praksi. Istovremeno, ove su odredbe ustanovljene sa ciljem da doprinesu boljem funkcionisanju tržišta i fer, odnosno lojalnoj konkurenciji.

Uvodnim članom utvrđen je opseg ovog dijela zakona u smislu uređivanja nepoštene poslovne prakse u odnosu trgovca prema potrošaču, koju trgovac koristi u svim fazama odnosa, dakle prije, za vrijeme i nakon zaključenja pravnog posla u vezi s određenim proizvodom (član 108 stav 1). Pored odredbi o odnosu sa drugim propisima (i pravilima sadržanim u njima) propisano je da ukoliko su pojedini aspekti nepoštene poslovne prakse uređeni posebnim propisima, odredbe ovog djela zakona neće se primjenjivati na te aspekte nepoštene poslovne prakse.

Trgovcem u smislu nepoštene poslovne prakse se pored definicije date u članu 2 stav 2, smatra i lice koje nastupa u ime ili za račun trgovca, čime je definicijom trgovca obuhvaćena poslovna praksa koju trgovac obavlja putem posrednika (član 2 stav 3).

Predlog zakona određuje kada je poslovna praksa nepoštena, odnosno da će se takvom smatrati ukoliko je suprotna zahtjevima profesionalne pažnje i ukoliko u pogledu određenog proizvoda bitno utiče ili je vjerovatno da će bitno uticati na ekonomsko ponašanje prosječnog potrošača koji je tom djelovanju izložen ili kome je namijenjena, ili će prosječnog člana grupe potrošača kada je poslovna praksa usmjerena na posebnu grupu potrošača (član 109 stav 1). Praksa Evropskog suda pravde definiše “prosečnog potrošača“ kao onog “koji je razumno dobro obavješten i razumno pažljiv i oprezan“ (predmet C-210/96 Gut Springenheide GmbH i Rudolf Tusky protiv Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung [1998] Zbirka sudskih odluka str. I-4657, kao i drugi slučajevi). U istom članu u stavu 3 obuhvaćena je posebna grupa ranjivih potrošača, odnosno “grupa potrošača koja je posebno osjetljiva na određenu poslovnu praksu ili proizvod zbog tjelesnih ili duševnih mana, starosti ili lakomislenosti na način koji bi trgovac razumno mogao da predvidi. Poslednje, ne dovodi u pitanje opštu i legitimnu praksu oglašavanja, davanja pretjeranih izjava ili navoda koji nijesu bili planirani da se doslovno shvate (član 109 stav 3).

Članom 109 stav 2 utvrđuju se oblici nepoštene poslovne prakse, identifikovani kao:

– obmanjujuća poslovna praksa iz čl. 111 do 113 ovog zakona (član 111 “Obmanjujuća poslovna praksa“, član 112 “Obmanjujuća propuštanja“ i, član 113 “Obmanjujući poslovna praksa u svim okolnostima“ - koji predstavljaju nepoštenu poslovnu praksu u svim okolnostima, a što je preuzeto iz Aneksa I Direktive), i

– agresivna poslovna praksa iz čl. 114 do 116 ovog zakona, identifikuje korišćenje uznemiravanja, prinude, uključujući fizičku silu ili prijetnju kao i nedopušten uticaj, i koja u bitnoj mjeri umanjuje ili je vjerovatno da će umanjiti slobodu izbora ili postupanja prosječnog potrošača u odnosu na proizvode, čime ga navodi ili je vjerovatno da će ga navesti da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio (Član 115 uređuje područje primijene uznemiravanja, prinude i nedopuštenog uticaja, dok se članom 116 identifikuju postupci koji predstavljaju agresivnu poslovnu praksu u svim okolnostima, a što je preuzeto iz Aneksa I Direktive).

DIO ČETVRTI:

Zaštita potrošačkih prava (čl.117-152)

Dio četvrti uređuje uređuje zaštitu potrošačkih prava u dijelu zaštite njihovih kolektivnih interesa, kao i imovinsko pravnu zaštitu u vidu posebnih pravila o naknadi štete i vansudskoj zaštiti. Otud je ovaj dio i podijeljen na: Glava I “Zaštita kolektivnih interesa potrošača“, i Glava II “Imovinsko pravna zaštita“, gdje se posljednje dijeli na podcijeline, i to: Odjeljak A “Pravo na naknadu štete“ i Odjeljak B “Vansudska zaštita.

GLAVA I

Zaštita kolektivnih interesa potrošača (čl. 117-129)

Ovim odredbama se vrši usklađivanje sa jednim od područja procesnopravne zaštite potrošača koji se odnosi na uređenje posebnih oblika tužbi za zaštitu kolektivnih i “disperzivnih“ interesa potrošača.

Naime, ovom glavom na predloženi način se u crnogorskom pravnom poretku utvrđuje mogućnost da, u korist potrošača, tužbu za zabranu daljnjih radnji koje su u suprotnosti sa propisima o zaštiti potrošača (prije svega u vezi zabrane i sprečavanja buduće upotrebe nepoštenih poslovnih praksi i nepoštenih ugovornih odredaba u potrošačkim ugovorima), u sudskom postupku podnese javnopravni subjekt ili organizacija za zaštitu potrošača. Prethodno nema uticaja na ovim zakonom propisane nadležnosti inspeksijskih organa, koje se ostvaruju u upravnom i prekršajnom postupku. Individualni potrošači i trgovci nemaju aktivnu legitimaciju u postupku po odredbama ove glave. Cilj postupka je dobijanje sudske zabrane za nastavak radnji kojima se krše prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, i time narušavaju kolektivni interesi potrošača – znači sa dejstvom za budućnost. Svrha ovog postupka nije da se na primjer utvrđuje valjanost ugovora koji su već sklopljeni ili čak odlučivanje o novčanoj naknadi (sniženje cijene, odšteta i sl.) već je da omogući tužbe za prestanak radnji u kojim slučajevima često i nema nekog konkretnog zahtjeva ili povrede prava konkretnog potrošača u konkretnom ugovoru. U tome je i razlika između individualnih i kolektivnih interesa. Kod prvih, za ugovore koji su već sklopljeni potrošači imaju individualne zahtjeve i u skladu sa načelima parničnog postupka njihovo je individualno pravo da zahtjevaju zaštitu tih prava.

U skladu sa opcijom datom u Direktivi, Predlog zakona mogućnost kolektivne zaštite prava potrošača (tužbom za prestanak, odnosno zabranu daljnje upotrebe, odnosno radnje) propisuje za sve radnje, koje su u suprotnosti sa važećim normama prava zaštite potrošača u ovom, ali i drugim (sektorskim) zakonima (npr. o ljekovima, turističkim uslugama, potrošačkim kreditima, elektronskoj trgovini, oglašavanju i dr.) (član 117 stav 1). Obzirom da je moguće da se radi o usklađenom (koordiniranom) postupanju trgovaca i da ih na nedopuštene radnje podstiču zaključci ili preporuke njihovih organizacija i komora, svrsishodno je da se zato i za ove subjekte predvidi pasivna legitimacija. Odredba o određivanju mjerodavnog prava odnosi se na sporove sa međunarodnim elementom (član 117 stav 3).

Isto kao u drugim zemljama sa sličnim pravnim sistemom kao i Crna Gora i ovaj Predlog zakona za podnošenje kolektivnih tužbi primarno ovlašćuje javno-pravne subjekte (Ministarstvo, druga ministarstva i organe državne uprave nadležne za zaštitu prava potrošača) i organizacije

potrošača. Prve, zbog činjenice da su potrošačke nevladine organizacije u Crnoj Gori ipak nedovoljno razvijene, pa bi bilo nedovoljno ako bi se samo njima prepustila odgovornost za pokretanje postupaka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Druge, kako bi se i nevladinim organizacijama povjerila ovakva uloga, ali na način da se time osigura jasnost i određena ozbiljnost legitimisanih podnosioca tužbi, pa su to samo one potrošačke organizacije, koje ispunjavaju kriterijume iz člana 168 Predloga zakona (član 118 stav 1). Obzirom da radnje koje narušavaju kolektivni interes potrošača ujedno često narušavaju i pravila tržišne privrede čime se ugrožava i položaj konkurenata, Predlogom zakona je legitimacija za podnošenje kolektivne tužbe data i komorama i udruženjima trgovaca (član 118 stav 2). Imajući u vidu obaveze na putu ka EU, jedan je od bitnih aspekata je da se mogućnost podizanja kolektivne tužbe omogući i kvalifikovanim tjelima iz država članica EU, ako radnja trgovca ima prekogranični efekat. Posljednje će, članstvom u EU, važiti i za ovlašćena lica iz Crne Gore, koje će takođe moći da podižu kolektivne tužbe u drugim državama članicama EU. Predlog zakona propisuje način na koji se lista ovlašćenih lica iz Crne Gore dostavlja Evropskoj komisiji (član 118 stav 4).

Narednim odredbama propisane su radnje koji prethode pokretanju postupka (prethodno upozorenje i rok od 14 dana u kome se ne može pokrenuti postupak), posebna pravila o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti, i posebne odredbe o limitiranju vrijednosti spora (čl. 119 i 120). Opređeljenje u Predlogu zakona je da troškovni rizik kolektivne tužbe ne bude previsok, čime se se i sudske takse i nagrade advokatima drže na prihvatljivom nivou. Ipak, propisano rješenje ne znači da kolektivna tužba nije moguća u predmetima čija prava ekonomska vrijednost prevazilazi 5.000 EUR, već je intencija da bez obzira na pravu ekonomsku vrijednost predmeta, pravno utvrđena vrijednost spora ne može biti veća od propisanog iznosa (član 120 stav 5). Obzirom da Predlog zakona daje aktivnu legitimaciju za podizanje kolektivne tužbe većem broju lica (član 118) propisana je odredba kojom se kako zbog pravne sigurnosti tako i zbog zaštite legitimnih očekivanja trgovaca želi osigurati da ne dođe do nekoordinisanog vođenja više postupaka o istom predmetu. Dodatno, precizno je utvrđeno ono što već napomenuto i što proizlazi iz ideje kolektivne zaštite. Kolektivna zaštita prije svega ima u vidu sprečavanje daljnjih nedopuštenih radnji, što ni u kom slučaju ne utiče na pravo potrošača kao pojedinaca da zaštitu svojih individualnih interesa iz već sklopljenih ugovora traže u individualnim parnicama (član 121).

Daljim odredbama se utvrđuje karakter i sadržaj odluke suda po kolektivnoj tužbi. Kako se zaštita kolektivnih interesa potrošača odnosi i na prestanak zabranjenih radnji, koje još mogu biti u toku, Predlogom zakona je propisano će sud odrediti da se njima prestane (član 122 stav 1). Osim toga, takve radnje se zabranjuju i u budućnosti, a kako tuženi ne bi sudsku zabranu pokušao zaobići da u nekoj nebitnoj nijansi promjeni svoje ponašanje izričito je propisano da zabrana važi i za slično ponašanje (član 122 stav 1 tačka 2). Sankcija objavljivanja odluke, inače poznata u crnogorskom obligacionom pravu (u pogledu povreda prava ličnosti) je takođe propisana, i namjera je da se ublaže posljedice nedopuštenih radnji, pored čega ista ima i edukativan učinak za potrošače i trgovce, kao i preventivno dejstvo (122 stav 1 tačka 3). Postojeće rješenje o objavljivanju odluke u Službenom listu se napušta jer je cilj objavljivanja upoznavanje potrošača i konkurenata i time otklanjanje prouzrokovanih posljedica, čemu još uvijek važeća objava u Službenom listu nije adekvatno doprinosila.

Po istom konceptu kao i Direktiva, zaštita kolektivnih interesa potrošača ima dejstvo za budućnost i ne utiče na konkretna individualna prava iz ugovora, koji su već sklopljeni. I ako u

načelu izvršenje sudske odluke može tražiti samo tužilac, kod kolektivne tužbe to bi značilo da samo organizacija potrošača (ili drugo ovlašteno lice iz člana 118) bi moglo da traži prisilno izvršenje presude, ako trgovac ne bi prestao sa zabranjenim radnjama. Zbog efikasnije sudske zaštite Predlog zakona to pravo daje i pojedinom potrošaču koji iskaže pravni interes (član 123 stav 1). Po uzoru na rješenje u austrijskom zakonu, u stavu 3 istog člana regulisano je određeno proširenje dejstva presude. Prema opštem pravilu presuda u kolektivnoj parnici utiče samo na ponašanje trgovca u budućnosti i nema dejstvo tj. učinak na već sklopljene ugovore. Na posredan način takav se učinak postiže time u slučaju kada se radi o zabrani upotrebe nepoštenih ugovornih odredba. Ako se trgovcu upotreba određenih ugovornih odredbi (npr. u formularnim ugovorima ili u opštim uslovima poslovanja) zabrani, on će tu zabranu morati poštovati i u pogledu ugovora koji su već sklopljeni. Trgovac se na te odredbe (npr. u parnici u kojoj bi zahtijevao nešto od potrošača ili ako bi kao tuženi u parnici želio svoje stavove braniti pozivanjem na te ugovorne odredbe) neće moći pozvati. Ako bi se na njih pozivao, time bi prekršio svoju obavezu iz presude po kolektivnoj tužbi (član 123 stav 2).

Daljim odredbama se uređuju posebnosti u vezi sa nepoštenim poslovnim praksama kod kojih se kolektivnom tužbom zahtjeva prestanak određenih (agresivnih ili obmanjujućih) poslovnih praksi (član 124). Utvrđuje se dodatni teret tuženom u pogledu opravdavanja korištenih poslovnih praksi, kao na primjer, da u slučaju oglašavanja sa tvrdnjama o ljekovitim svojstvima trgovac mora znati, da će on biti taj koji će morati da dokaže istinitost tih tvrdnji (član 124 stav 2).

U parnici po kolektivnoj tužbi sud ne može sa dejstvom pravosnažnosti utvrditi da su određeni, već sklopljeni ugovori ili dijelovi tih ugovora ništavi, niti ih može poništiti. Isto tako sud ne može narediti naknadu štete pojedinim potrošačima ili sniženje cijene u već sklopljenim ugovorima ili povraćaj uplaćene cijene. Za zaštitu svojih individualnih građanskopravnih zahtjeva potrošač mora da podnese posebnu tužbu. Ipak, u toj zasebnoj parnici potrošač će se moći osloniti na presudu po kolektivnoj tužbi o postojanju povrede prava potrošača, čime i u ovom pogledu Predlog zakona u korist potrošača ide preko minimalnih garancija koje zahtjeva Direktiva (član 125). Ovim se ne dira u ustavno pravo na saslušanje u sudskom postupku koje zahtjeva da nikome na štetu ne može ići sudska odluka donesena u postupku u kojem određeno lice nije moglo da učestvuje. Presude u građanskim predmetima u načelu iz tog razloga dejstvuju samo među stranama (*inter partes*). Ipak, konkretni trgovac je u vezi nedopuštenosti određene radnje već saslušan upravo u parnici po kolektivnoj tužbi, iz kog razloga nije problematično da nepovoljan rezultat te parnice protiv njega ima dejstvo i u sljedećim parnicama (individualnim tužbama potrošača).

Pored odredbe o obavezujućoj snazi sudske odluke za ostale sudove javnom registru podnesenih tužbi i presuda koji se vodi kod ministarstva nadležnog za zaštitu potrošača (član 126), a čiji je značaj višestruk zbog značaja postojeće i srodnih parnica (član 121), dejstva sudske odluke (član 123 stav 2 i član 125), mogućnosti da prisilno izvršenje traži i svaki potrošač koji iskaže pravni interes (član 123 stav 1), edukacije i prevencije, odredbama ove glave se uređuje i pitanje privremenih mjera (član 127), prema kojoj sud može privremenu mjeru odrediti i u slučaju da trgovac još nije počeo sa postupanjem kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača, ali je početak tog postupanja izvjestan (član 127 stav 2), kao i shodna primjena odredaba zakona kojim se uređuje parnični postupak i zakona kojim uređuje izvršenje i obezbjeđenje, u slučajevima kada

ovim zakonom nije drugačije određeno (član 128). Posljednje je posebno značajno jer se ovom glavom uređuje poseban parnični postupak, pa za ostala opšta pitanja postupka koja nisu uređena Predlogom zakona (npr. procesne pretpostavke, postupanje sa nepotpunom tužbom, zastupanje, punomoć, procesne radnje, dostava, ročišta, izvođenje dokaza, donošenje i forma presude, spajanje parnica, prekidanje postupka, pravni lijekovi i dr.) treba primjeniti Zakon o parničnom postupku, dok za izvršenje treba primjeniti Zakon o izvršenju i obezbjeđenju.

Konačno, članom 129 Predloga zakona preuzima se zahtjev Direktive za omogućavanjem, pod određenim uslovima i sa mogućim prethodnim savjetovanjem, podnošenja tužbi ovlaštenih lica iz država članica EU. Ovo prvenstveno ako se radi o kršenjima potrošačkih prava koja imaju prekogranično dejstvo. Isto važi i za mogućnost da ovlašćena lica iz Crne Gore podnose kolektivne tužbe u drugim državama članicama EU (vidjeti član 118 st. 3 i 4). Obzirom da se radi o zahtjevu koji može da ima primjenu tek od dana pristupanja Evropskoj uniji, završnim odredbama je propisano stupanje na snagu ovog člana danom članstva u EU. Isto tako u dijelu pomenutih "savjetovanja", odredba da je prije podnošenja tužbe potrebno savjetovanje sa Ministarstvom nadležnim za zaštitu potrošača ima svoje praktično značenje. Moguće je naime očekivati, da će se pod prijetnjom podnošenja tužbe barem dio sporova moći rešiti i vansudskim, sporazumnim putem, kojom prilikom navedeno ministarstvo može posredovati i izraziti svoje stavove kako stranom ovlašćenom licu, tako i domaćem trgovcu.

GLAVA II

Imovinsko pravna zaštita (član 130-152)

Ova glava, obuhvata dvije zasebne podcijeline iz kog razloga je i podijeljena na 2 odjeljka i to: Odjeljak A "Pravo na naknadu štete" i Odjeljak B "Vansudska zaštita.

Odjeljak A

Pravo na naknadu štete (čl. 130-131)

Odredbama ovog odjeljka se uređuje pravo na naknadu štete na proizvodu koji je dat na popravku (član 130) i zasebno pravo na naknadu štete nastalu upotrebom proizvoda sa nedostatkom (član 131).

U dijelu odredaba člana 130 Predloga zakona treba razlikovati dvije različite pravne situacije i to: pravo na naknadu štete u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja proizvoda datog na popravku po osnovu nesaobraznosti ugovoru ili po osnovu garancije i isto pravo potrošača kada proizvod nije dat na popravku po osnovu nesaobraznosti ili po osnovu garancije. Dok, u prvom slučaju Predlog zakona propisuje da po svom izboru potrošač ima pravo ne samo da traži da mu se isporuči novi proizvod ili popravku oštećenog proizvoda, već i pravo da traži da mu se na ime naknade štete isplati novčana vrijednost u visini plaćene cijene tog proizvoda (član 130 stav 2), u drugom slučaju on, po svom izboru, ima samo pravo da traži popravku oštećenog proizvoda ili naknadu štete, ali i tada samo u visini stvarne vrijednosti proizvoda na dan predaje proizvoda na popravku (član 130 stav 1). Neophodno je istaći da posljednji slučaj obuhvata i situacije kada je potrošač izgubio prava po osnovu nesaobraznosti (član 48 stav 4), ili kada propusti rokove predviđene datom garancijom. Stavom 3 istog člana propisano je prema kome potrošač ostavaruje svoje pravo, kao i rok (8 dana) u kome je ono dužno da postupi po zahtjevu. Stavom 4

istog člana predviđena je i shodna primjena odredbi st. 1 i 3 ovog člana i kod pružanja drugih usluga u vezi sa proizvodom (usluge hemijskog čišćenja, pranja i sl.)

Odredbama člana 131 vrši se preuzimanje odgovarajućih odredba Direktive 85/374/EEZ o odgovornosti za neispravan proizvod. Naime, djelimično preuzimanje ove direktive već je izvršeno Zakonom o obligacionim odnosima (čl. 175-182), pri čemu odredbe čl. 8, 9 i 14 ipak nisu preuzete. S tim u vezi, u cilju potpune harmonizacije sa navedenom direktivom Predlogom zakona se vrši preuzimanje nedostajućih odredbi od koji svakako centralno mjesto zauzima član 9 Direktive i definicija "štete".

Uvodnim stavom se daje odgovor na pitanje ko snosi odgovornost za njene posledice ukoliko ista nastupi. Za razliku od odnosa između trgovca i potrošača, predmetnom odredbom se zbog opasnosti od masovnih šteta, ali i privilegovanim informacijama i ekonomskoj snazi i koristi koje ima, odgovornošću tereti proizvođač stvari, sa kojim oštećenik nije zasnovao direktni pravni odnos. Sama se odgovornost proizvođača utvrđuje kao objektivna (proizvođač se ne može osloboditi odgovornosti dokazujući da nije kriv).

Odredbom stava 4 istog člana propisuje se šta se smatra štetom. Tako se štetom smatra šteta prouzrokovana smrću ili tjelesnom povredom, kao i oštećenjem ili uništenjem dijela imovine (a koja nije neispravan proizvod), i koja je uobičajeno namijenjena za ličnu upotrebu i koja je je od strane oštećenog uglavnom korišćena za te svrhe. Da bi oštećenik imao pravo na naknadu štete koja je prouzrokovana oštećenjem ili uništenjem nekog djela imovine propisano je, u duhu Direktive, da vrijednost štete u tom slučaju mora biti veća od 500 eura (član 131 stav 5). U cilju veće zaštite interesa oštećenika (time i svakog potrošača u Crnoj Gori) primjena odredbe člana 131 stav 5 je završnim odredbama Predloga zakona odložena do ulaska u Evropsku uniju.

Predmetne odredbe se ne primjenjuju se na štetu prouzrokovanu nuklearnom nesrećom. U dijelu naknade nematerijalne štete, upućuje se na opšta pravila odgovornosti iz Zakona o obligacionim odnosima (član 131 st. 7 i 8).

Odjeljak B

Vansudska zaštita (čl. 132-152)

Uvodnim članom se uspostavlja vansudski mehanizam za rješavanje potrošačkih sporova sa ciljem da se pojedinačnom potrošaču omogući da zaštiti svoja prava u slučaju spora, a da to nije praćeno značajnim utroškom novca i vremena, niti formalnostima i uobičajenom dužinom sudskih postupaka, Time se ujedno rasterećuju i sudovi. Odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova je nezavisan organ koji djeluje pri Privrednoj komori, koja vrši stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe odbora i obezbjeđuje prostorije i druge tehničke uslove za njegov rad (član 132).

Predlogom zakona detaljno se uređuje sastav Odbora, načela nezavisnosti, nepristranosti i povjerljivosti, kao i izbor i prestanak mandata članova. Članove odbora biraju, u jednakom broju, Privredna komora i organizacije potrošača. Nezavisnost i povjerljivost postupanja se garantuje kako bi se obezbjedilo povjerenje potrošača i trgovca kada iznesu spor pred Odborom. Odbor ima predsjednika, koji predstavlja Odbor i organizuje rad Odbora. Predlogom zakona se sa

ciljem efikasnog uspostavljanja nezavisnosti članova Odbora utvrđuje smanjenje mogućnosti nedozvoljenih uticaja, dovoljno dug mandat (3 godine) i propisuju slučajevi i postupak imenovanja novog člana u slučaju prestanka mandata prethodnom članu (čl. 133 do 135).

Odredbe o području primjene utvrđuju osnove sistema na kojima počiva vansudska zaštita potrošača (član 136). Naime, predmetnim odredbama propisuje se da samo potrošač može da pokrene postupak pred Odborom (član 136 stav 1). Ovim se ujedno na posredan način utvrđuje da svoje zahtjeve protiv potrošača trgovac mora ostvarivati pred nadležnim sudom. Za razliku od postojećeg Zakona kada je i organizacija potrošača mogla da pokrene postupak pred Odborom za zaštitu individualnih prava potrošača, Predlog zakona isključuje tu mogućnost.

Obzirom da su u postupku pred Odborom mogućnosti dokaznog postupka ograničene, ovaj postupak ipak nije prikladan za rješavanje sporova koji su veće vrijednosti ili koji su izuzetno složeni u pogledu pravnih ili činjeničnih pitanja ili u drugim slučajevima koji su propisani Predlogom zakona. Zato su neke vrste potrošačkih sporova i isključene iz oblasti nadležnosti Odbora (član 136 stav 2).

Predlog zakona takođe propisuje mogućnost Odbora da odbije odlučivanje zbog postojanja specijalizovanih tijela za vansudsko rješavanje sporova. Time Predlog zakona uzima u obzir postojeća rješenja posebnih propisa, kao i otklanja mogućnost da se njegovim osnivanjem spriječi mogućnost formiranja novih, specijalizovanih tijela za vansudsko rješavanje sporova koja mogu nuditi kvalitetniju zaštitu prava na specifičnim područjima potrošačkih ugovora. (član 137). Članom 138 uređuje se dogovor o rješavanju spora pred Odborom u skladu sa načelom dobrovoljnosti. Ustav i Evropska konvencija o ljudskim pravima garantuju pravo na pristup sudu. Zato postupak pred Odborom, koji ne odgovara pojmu „suda“ ili „tribunala“ može biti samo dobrovoljan. Potrošač samostalno odlučuje da li će pokrenuti postupak pred Odborom, što se ne dovodi u pitanje čak i ako je potrošač prije nastanka spora prihvatio da će se budući, mogući sporovi sa trgovcem obavezno rješavati pred Odborom (član 138 stav 1). Naime, u vrijeme sklapanja ugovora sa trgovcem prosječni potrošač ne obraća dovoljno pažnje na ugovorne odredbe o utvrđivanju nadležnosti, odnosno o načinu rješavanja sporova. Za razliku od prethodno navedenog, trgovac se može već prilikom sklapanja ugovora obavezati da će prihvatiti odluku Odbora ako potrošač pokrene postupak pred Odborom (138 stav 3).

Osnovni princip je da potrošač prvo mora pokušati da riješi spor neposredno sa trgovcem (član 139). Trgovac na prigovor potrošača mora odgovoriti u skladu sa odredbama člana 27 Predloga zakona. Pored odredbi o pokretanju postupka tužbom i ispitivanja njene dopuštenosti, Predlog zakona uređuje i rokove u kojima se odgovor na tužbu mora dati od strane trgovca (čl. 140 i 141).

U članu 142 propisano je da u sporu po pravilu odlučuje tročlano vijeće gdje po jednog člana imenuje predsjednik Odbora sa liste članova koje je izabrala Privredna komora i liste članova koje su izabrale organizacije potrošača. Imenovani članovi sporazumno imenuju trećeg člana, koji će obavljati funkciju predsjednika vijeća. Izuzetno, spor može rješavati i jedan član ukoliko se strane u postupku o tome sporazumiju (član 142 stav 5). U vezi sa prethodnim, a u cilju garantovanja nepristranosti i nezavisnosti Predlogom zakona se detaljnije utvrđuju i razlozi i postupak izuzeća člana vijeća, ako postoje okolnosti koje mogu izazvati opravdanu sumnju u njegovu nepristranost ili nezavisnost (član 143).

Po pitanju pravne prirode odluke Odbora, propisano je da se postupak završava se donošenjem obrazložene odluke koja može biti obavezujuća. U skladu sa načelom dobrovoljnosti, Odbor obavezujuću odluku može donijeti samo ukoliko je trgovac prije ili poslije početka postupka izjavio da prihvata odluku Odbora kao obavezujuću. Ovakva odluka ima snagu pravosnažno presuđene stvari i izvršne isprave (član 144). Ustavno pravo na pristup sudu je neophodno poštovati, pa se u slučaju da se ne prihvati nadležnosti Odbora da donese obavezujuću odluku, postupak ipak nastavlja i Odbor donosi obrazloženu odluku sa svojstvom preporuke (član 145). I takva odluka ima određene, praktične koristi. Prvo, jer je obrazložena, pa će i strankama biti jasnije kako da dalje postupaju i da li im je svrsishodno da pokrenu sudski postupak, odnosno da se i dalje protive izvršenju spornih obaveza. Drugo, nepoštovanje neobavezujuće presude zbog njenog objavljivanja za trgovca može imati i negativan publicitet.

Dodatno, postupak se osim donošenjem odluke može završiti i obustavljanjem postupka, u za to propisanim slučajevima (član 146). U svakom slučaju, potrošač u svakom trenutku može da povuče tužbu pred Odborom i da umjesto toga podnese tužbu pred redovnim sudom.

Članom 147 propisuje se objavljivanje odluka Odbora. Time se ostvaruje cilj edukacije i podizanja svijesti o pravima potrošača, a ostvaruje se i određeni legitiman pritisak na trgovca da poštuje odluke Odbora, pa čak i one koje formalno nemaju obavezujuću snagu.

Obzirom da je obavezujuća odluka u stvari arbitražna odluka, razlozi i način pobijanja ovakve odluke Odbora pred redovnim sudom je uređen na suštinski isti način kao pobijanje redovnih arbitražnih odluka. Smisao vansudskog rješavanja potrošačkih sporova jeste u tome da se otkloni nadležnost suda, ali određeni i ograničeni razlozi za naknadno razmatranje (najteže procesne povrede i povreda javnog poretka) odluke pred sudom moraju biti omogućeni. Protiv neobavezujuće odluke tužba za poništaj nije dopuštena (član 148). Neobavezujuća odluka ne sprječava pristup sudu i nema snagu izvršne isprave zato njezino pobijanje nije potrebno.

Predlogom zakona dodatno se stimuliše i mogućnost sporazumnog rješenja spora nagodbom u interesu obje strane (poravnanje). Poravnanje, ostvareno pred Odborom, ima dejstvo sudskog poravnanja, pri čemu se isto ne može odobriti ukoliko bi bilo suprotno zakonu ili javnom moralu (član 149).

Imajući u vidu da je jedan od ciljeva vansudskog rješavanja potrošačkih sporova da se smanje troškovi, utvrđeno je da pristup vansudskoj zaštiti besplatan, odnosno da u postupku pred Odborom svaka strana snosi svoje troškove. Naime, treba uzeti u obzir, da je postupak pred Odborom jednostavan i da na primjer pravno zastupanje u načelu ni nije potrebno. Ipak, izuzetno od prethodno navedenog, ukoliko se radi o obavezujućoj odluci na osnovu koje je trgovac izgubio spor, trgovac je u obavezi da potrošaču naknadi troškove koje je imao u vezi sa vođenjem postupka (npr. troškove zastupanja, putne troškove i sl.). Sa ciljem sprječavanja podnošenja očito neosnovanih tužbi sa ciljem zloupotrebe prava omogućeno je Odboru da tužiocu u takvom slučaju naloži plaćanje posebne takse od 20 eura (član 150).

U članu 151 propisuje se nagrada i naknada troškova za rad članova Odbora, izvor obezbjeđivanja sredstava za navedene potrebe i ovlaštenje za propisivanje kriterijuma za utvrđivanje navedenih naknada i nagrada.

U članu 152 utvrđuje se da Odbor dostavlja godišnji izvještaj o radu ministarstvu nadležnom za zaštitu potrošača i da je isti putem objavljivanja na internet stranici dostupan javnosti.

DIO PETI:

Sprovođenje zaštite potrošača (čl.153-171)

Dio peti, uređuje sistem zaštite potrošača odnosno uređuje poziciju i utvrđuje obaveze nosilaca zaštite potrošača na državnom i lokalnom nivou, sistem praćenja podataka o primjeni ovog i drugih zakona, bliže reguliše ulogu, dijelokrug rada, finansiranje i zastupanje potrošača od strane nevladinih organizacija za zaštitu potrošača, kao i sistem informisanja i obrazovanja potrošača. Stoga je podijeljen na tri glave, i to: Glava I “Nacionalni program zaštite potrošača“, i Glava II “Sistem zaštite potrošača“ i Glava III “Informisanje i obrazovanje potrošača“. Glava II se dijeli na podcijeline, i to: Odjeljak A “Nosioci zaštite potrošača“, Odjeljak B “Organizacija zaštite potrošača na državnom nivou“, Odjeljak C “Zaštita potrošača na lokalnom nivou“ i Odjeljak D “Organizacije potrošača“.

GLAVA I

Nacionalni program zaštite potrošača (čl. 153-155)

Ovim odredbama se utvrđuje strateški program Crne Gore kojim se određuje politika zaštite potrošača i prioritetne aktivnosti i uslovi za njeno sprovođenje.. Za razliku od postojećeg zakona, Predlogom zakona je određen novi rok od tri godine na koji se donosi Nacionalni program čiji je sastavni dio Akcioni plan za njegovo sprovođenje. Odredbama čl. 154 i 155 se utvrđuje način realizacije, nosioci i dinamika realizacije, potrebna finansijska sredstva, kao i drugi neophodni uslovi za realizaciju Nacionalnog programa, kao i način obavljanja pojedinih poslova sadržanih u njemu (povjeravanje poslova organizacijama potrošača i drugim licima na osnovu javnog oglasa).

GLAVA II

Sistem zaštite potrošača (čl. 156-169)

Zaštita potrošača obuhvata sve više oblasti i po svojoj funkciji je multidisciplinarna, a politika zaštite potrošača ima uticaj na druge politike države, pa se radi toga ovom glavom utvrđuju nosioci zaštite potrošača.

Odjeljak A

Nosioci zaštite potrošača (čl. 156)

Predlogom zakona propisano je da su nosioci zaštite potrošača Vlada, ministarstvo nadležno za zaštitu potrošača, druga ministarstva i organi državne uprave nadležni za sprovođenje politike zaštite potrošača, Savjet za zaštitu potrošača, jedinice lokalne samouprave, Privredna komora i druga udruženja učesnika na tržištu i nevladine organizacije za zaštitu potrošača, koji međusobno saraduju radi razvoja sistema i ostvarivanja politike zaštite potrošača (član 156).

Odjeljak B

Zaštita potrošača na državnom nivou (čl. 157-161)

Pored odredbi kojima se uređuje nadležnost ministarstva za zaštitu potrošača i drugih ministarstava i organa državne uprave (čl. 157 i 158), Predlogom zakona se uvodi novina koja je odraz najbolje prakse u ispunjavanju zahtjevne agende EU integracija. Naime, kako je i iskustvo iz Upitnika Evropske komisije potvrdilo, izvještaj o sprovođenju nekog propisa je osnovno sredstvo za ocjenu ispunjenja osnovnih kriterijuma za članstvo u EU. Stoga i najskorija iskustva u pristupnim pregovorima u tom pogledu takođe su opredijelila utvrđivanje jasne i koordinisane obaveze vođenja evidencije od strane ministarstava i drugih organa državne uprave o podacima iz nadzora nad primjenom ovog zakona i drugih zakona, uključujući i evidenciju o primljenim žalbama potrošača i njihovom rješavanju, odnosno vođenju evidenciju potrošačkih sporova kada su u pitanju sudovi nadležni za rješavanje o potrošačkim sporovima (član 159).

Takođe novina je i osnivanje Savjeta za zaštitu potrošača (član 160). Pravo EU ne stvara obavezu državama članicama da osnivaju nacionalno konsultativno tijelo za zaštitu potrošača i u državama članica ima različite prakse u ovom domenu. Tako, na nivou EU postoji Evropska savetodavna grupa kao konsultativno tijelo Evropske komisije za rad sa organizacijama potrošača. Ipak, u novijem iskustvu pristupnih pregovora za članstvo u EU, Savjeti kao savjetodavna tijela su visoko cijenjeni i stoga postoje u svim zemljama u okruženju što se pokazalo kao dobar instrument za razmijenu mišljenja i unapređenje zaštite potrošača između relevantnih vladinih institucija i organizacija potrošača, pri čemu je opredijeljenje da u ovom tijelu svoje mjesto imaju nezavisni stručnjaci i predstavnici nosioca zaštite potrošača (član 160 stav 2).

Odjeljak C

Zaštita potrošača na lokalnom nivou (čl. 162)

Odredbom ovog odeljka bliže su uređene dužnosti lokalne samouprave u zaštiti potrošača preduzimanjem čitavog seta mjera i aktivnosti iz svoje nadležnosti na svom području, a naročito dužnost pomaganja organizacija potrošača obezbijedivanjem prostora i drugih uslova za njihov rad (član 162).

Odjeljak D

Organizacije potrošača (čl. 163-169)

Odredbama ovog odeljka uređuju se oblici udruživanja potrošača i mogućnost njihovog djelovanja na nacionalnom i lokalnom nivou, kao i mogućnost njihovog udruživanja u saveze radi boljeg uticaja na politiku zaštite potrošača, kao i radi predstavljanja i učešća u organima i tijelima na nacionalnom nivou i u međunarodnim organizacijama potrošača (član 163).

Pored odrebi o upisu u evidenciju organizacija potrošača (i uslovima propisanim za te potrebe), aktivnostima, nezavisnosti i finansiranju organizacija potrošača (čl. 164-167), u skladu sa odredbama o kolektivnoj zaštiti Predlog zakona uvodi značajnu novinu, a to su organizacije potrošača koje su ovlašćene za podnošenje kolektivnih tužbi. Pored opštih uslova, organizacije potrošača da bi bile ovlašćene za podnošenje kolektivne tužbe moraju ispuniti dodatne kriterijume i to: da imaju više od 50 članova, da imaju angažovanog najmanje jednog

diplomiranog pravnika, sa najmanje tri godine radnog iskustva, i da stvarno djeluju, odnosno imaju ostvarene rezultate u oblasti zaštite interesa potrošača. Ovim se i ozbiljnost u pristupu zaštite potrošača u postupku naročito značajne kolektivne zaštite ciljno potvrđuje, a samim organizacijama potrošača koje ispune uslove obezbjeđuje poseban status (168). Članom 169 propisani su uslovi za ukidanje ovlašćenja datog u skladu sa članom 168.

Elementi nezavisnosti potrošačkih organizacija iz člana 166 Predloga zakona preuzeti su iz Statuta BEUC-a i evropske prakse. Nezavisnost od komercijalnih, pratijskih, sindikalnih i drugih interesa suštinska je pretpostavka poverenja potrošača.

GLAVA III

Informisanje i obrazovanje potrošača (čl. 170-171)

Ovom glavom uređuje se pravo potrošača na informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima potrošača. Odredama predmetnih članova propisano je da se pravo na obrazovanje potrošača ostvaruje se u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima, organizacijama potrošača, kao i putem sredstava javnog informisanja (član 170), dok se u cilju realizacije ovog prava Predlogom zakona utvrđuje saradnja između nadležnih ministarstava u pripremi vaspitnih i obrazovnih programa zaštite potrošača u okviru nastavnih planova i programa, i saradnja s vaspitno-obrazovnim institucijama i sprovođenje drugih aktivnosti informisanja i edukacije iz područja zaštite potrošača (član 171).

DIO ŠESTI

Upravno-pravna zaštita potrošača

Odredbom člana 172 uređeno je pitanje prava potrošača na zahtjev za zaštitu u slučaju da trgovac ne odgovori na prigovor potrošača u propisanom roku ili ako odbije prigovor, kao i postupanje nadležnih inspeksijskih organa i pouka potrošaču da zaštitu svojih prava može ostvariti u vansudskom i sudskom postupku.

DIO SEDMI

Nadzor (čl. 173-174)

Ovim dijelom se uređuje nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i inspeksijski nadzor i upravne mjere koje nadležni inspeksijski organi preduzimaju radi otklanjanja nepravilnosti koje su utvrdili tokom inspeksijskog nadzora nad njegovom primjenom.

Propisane su posebne obaveze za Vladu i Ministarstvo u pogledu utvrđivanja Liste organa nadležnih za inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih zakona (član 173 stav 3).

DIO OSMI

Kaznene odredbe (čl. 175-178)

Ovim djelom uređuju se prekršaji za djela suprotna odredbama ovog zakona.

DIO DEVETI

Prelazne i završne odredbe (čl. 179-186)

Predviđen je rok u kojem će se osnovati Savjet za zaštitu potrošača, kao i status postojećeg Arbitražnog odbora i njegovih članova, odnosno da su za pokretanje postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača smatraju ovlašćenim organizacije potrošača koje su na dan stupanja na snagu ovog zakona upisane u evidenciju potrošačkih organizacija u skladu sa postojećim zakonom, do ovlašćivanja u skladu sa članom 168 Predloga zakona (čl. 179-181).

U dijelu postupaka započelih do stupanja na snagu ovog zakona propisano je da će se isti okončati po zakonu po kojem su započeti (član 182), a da će se do stupanja na snagu podzakonskih akata iz člana 182 stav 1, primjenjivati podzakonski akti koji su donijeti na osnovu postojećeg zakona, kao i da će se novi podzakonski akti donijeti u roku od od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 183).

Predviđena je odložena primjena pojedinih odredbi Predloga zakona (člana 118 st. 3 , čl. 129 i 131 stav 5 i člana 173 stav 3) do dana pristupanja Evropskoj uniji (član 184).

Propisano je da ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore , a da će se primjenjivati nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu“ (član 186).

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog Zakona potrebna su posebna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Procijenjeno je da je za sprovođenje ovog zakona za prvu godinu sprovođenja potrebno 33.000,00 EUR-a.

Crna Gora
МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ
1.02.2013

Opis	Broj	Prilog	Vrijednost
0901	390/1		

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj: 03/1/2-262/2

Podgorica, 15. II 2013.

MINISTARSTVO EKONOMIJE

Dopisom broj 0901-390/1 od 14. februara 2013. tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o zaštiti potrošača** s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno **članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade**.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s navedenim u ocjeni usklađenosti propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

MINISTAR
dr Igor Lukšić

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	ME-IU/PZ/13/02
1. Naziv nacrt/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o zaštiti potrošača		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Consumer Protection		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije		
- Sektor/odsjek	Sektor za unutrašnje tržište i konkurenciju		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Pomoćnik ministra, Zoran Perišić, tel. 020-247 132, zoran.perisic@mek.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nebojša Mugoša, tel.020-246-481 nebojsa.mugosa@mek.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Glava VI, Usklađivanje zakonodavstva, sprovođenje zakona i pravila o konkurenciji, član 78, Zaštita potrošača			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☒	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrt/predloga propisa s Nacionalnim programom za integraciju (NPI) odnosno Nacionalnim programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (NPA)			
- NPI/NPA za period	/		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	/		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje i akcije Unije, Glava XV, Zaštita potrošača, član 169 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title XV, Consumer Protection, Article 169			
Potpuno usklađeno / fully harmonized			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			

31985L0374

Direktiva Savjeta 85/374/EEZ od 25. jula 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi odgovornosti za proizvode s nedostatkom / Council Directive 85/374/EEC of 25 July 1985 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning liability for defective products, OJ L 210, 7.8.1985.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31985L0577

Direktiva Savjeta 85/577/EEZ od 20. decembra 1985. o zaštiti potrošača u slučaju ugovora sklopljenih van poslovnih prostorija / Council Directive 85/577/EEC of 20 December 1985 to protect the consumer in respect of contracts negotiated away from business premises, OJ L 372, 31.12.1985.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31993L0013

Direktiva Savjeta 93/13/EEZ od 5. aprila 1993. o nepravičnim odredbama u potrošačkim ugovorima / Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts, OJ L 95, 21.4.1993.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31997L0007

Direktiva 97/7/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 1997. o zaštiti potrošača kod sklapanja ugovora o prodaji na daljinu / Directive 97/7/EC of the European Parliament and of the Council of 20 May 1997 on the protection of consumers in respect of distance contracts, OJ L 144, 4.6.1997.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31998L0006

Direktiva 98/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. o zaštiti potrošača pri isticanju cijena proizvoda ponuđenih potrošačima / Directive 98/6/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 on consumer protection in the indication of the prices of products offered to consumers, OJ L 80, 18.3.1998.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31999L0044

Direktiva 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. maja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i pratećim garancijama / Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council of 25 May 1999 on certain aspects of the sale of consumer goods and associated guarantees, OJ L 171, 7.7.1999.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32002L0065

Direktiva 2002/65/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. septembra 2002. o prodaji na daljinu finansijskih usluga namijenjenih potrošačima i o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 90/619/EEZ i Direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ / Directive 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council of 23 September 2002 concerning the distance marketing of consumer financial services and amending Council Directive 90/619/EEC and Directives 97/7/EC and 98/27/EC, OJ L 271, 9.10.2002.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32005L0029

Direktiva 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu i izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 84/450/EEZ, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ i Regulative (EZ) broj 2006/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta / Directive 2005/29/EC of the European Parliament

and of the Council of 11 May 2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council, OJ L 149, 11.6.2005

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32008L0122

Direktiva 2008/122/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. januara 2009. o zaštiti potrošača u pogledu pojedinih aspekata vremenski podijeljenog korišćenja nepokretnosti, dugoročnih proizvoda za odmor, preprodaje i razmjene / Directive 2008/122/EC of the European Parliament and of the Council of 14 January 2009 on the protection of consumers in respect of certain aspects of timeshare, long-term holiday product, resale and exchange contracts, OJ L 33, 3.2.2009.

Djelimično usklađeno / Partly harmonized

32009L0022

Direktiva 2009/22/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2009. o sudskim i upravnim zabranama za zaštitu interesa potrošača / Directive 2009/22/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on injunctions for the protection of consumers' interests, OJ L 110, 1.5.2009

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se nacrt propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Potpuna usklađenost Predloga zakona o zaštiti potrošača sa direktivom **32008L0122** će se postići donošenjem podzakonskih akata kojima će se urediti: sadržina standardnog informacionog obrasca i podaci koje obrazac sadrži, kao i sadržaj standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora.

Rok za donošenje navedenih podzakonskih akata je devet mjeseci od dana stupanja zakona na snagu.

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava sa kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

/

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (previde dostaviti u prilogu)

Direktive 31998L0006, 31985L0577, 31997L0007, 31993L0013, 31999L0044, 32008L0122, 32002L0065, 32009L0022, 32005L0029 i 31985L0374 su prevedene na hrvatski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o zaštiti potrošača nije preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o zaštiti potrošača učestvovali su Marko Baretić, Marijana Lončar Velkova, Aleš Galić i Jadranka Dabović - GIZ AIM eksperti, angažovani u okviru IPA 2009/ AIM Projekta.

Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa

Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija

Datum:

Datum:

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM
EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		ME-IU/PZ/13/02
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o zaštiti potrošača	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Consumer Protection	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije	
- Sektor/odsjek	Sektor za unutrašnje tržište i konkurenciju	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Pomoćnik ministra, Zoran Perišić, tel. 020-247 132, zoran.perisic@mek.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nebojša Mugoša, tel.020-246-481 nebojsa.mugosa@mek.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VI, Usklađivanje zakonodavstva, sprovođenje zakona i pravila o konkurenciji, član 78, Zaštita potrošača		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Nacionalnim programom za integraciju (NPI) odnosno Nacionalnim programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (NPA)		
- NPI/NPA za period	/	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje i akcije Unije, Glava XV, Zaštita potrošača, član 169 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title XV, Consumer Protection, Article 169		
Potpuno usklađeno / fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		

31985L0374

Direktiva Savjeta 85/374/EEZ od 25. jula 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi odgovornosti za proizvode s nedostatkom / Council Directive 85/374/EEC of 25 July 1985 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning liability for defective products, OJ L 210, 7.8.1985.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31985L0577

Direktiva Savjeta 85/577/EEZ od 20. decembra 1985. o zaštiti potrošača u slučaju ugovora sklopljenih van poslovnih prostorija / Council Directive 85/577/EEC of 20 December 1985 to protect the consumer in respect of contracts negotiated away from business premises, OJ L 372, 31.12.1985.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31993L0013

Direktiva Savjeta 93/13/EEZ od 5. aprila 1993. o nepravičnim odredbama u potrošačkim ugovorima / Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts, OJ L 95, 21.4.1993.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31997L0007

Direktiva 97/7/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 1997. o zaštiti potrošača kod sklapanja ugovora o prodaji na daljinu / Directive 97/7/EC of the European Parliament and of the Council of 20 May 1997 on the protection of consumers in respect of distance contracts, OJ L 144, 4.6.1997.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31998L0006

Direktiva 98/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. o zaštiti potrošača pri isticanju cijena proizvoda ponuđenih potrošačima / Directive 98/6/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 on consumer protection in the indication of the prices of products offered to consumers, OJ L 80, 18.3.1998.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

31999L0044

Direktiva 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. maja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i pratećim garancijama / Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council of 25 May 1999 on certain aspects of the sale of consumer goods and associated guarantees, OJ L 171, 7.7.1999.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32002L0065

Direktiva 2002/65/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. septembra 2002. o prodaji na daljinu finansijskih usluga namijenjenih potrošačima i o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 90/619/EEZ i Direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ / Directive 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council of 23 September 2002 concerning the distance marketing of consumer financial services and amending Council Directive 90/619/EEC and Directives 97/7/EC and 98/27/EC, OJ L 271, 9.10.2002.

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32005L0029

Direktiva 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu i izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 84/450/EEZ, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ i Regulative (EZ) broj 2006/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta / Directive 2005/29/EC of the European Parliament

and of the Council of 11 May 2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council, OJ L 149, 11.6.2005

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

32008L0122

Direktiva 2008/122/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. januara 2009. o zaštiti potrošača u pogledu pojedinih aspekata vremenski podijeljenog korišćenja nepokretnosti, dugoročnih proizvoda za odmor, preprodaje i razmjene / Directive 2008/122/EC of the European Parliament and of the Council of 14 January 2009 on the protection of consumers in respect of certain aspects of timeshare, long-term holiday product, resale and exchange contracts, OJ L 33, 3.2.2009.

Djelimično usklađeno / Partly harmonized

32009L0022

Direktiva 2009/22/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2009. o sudskim i upravnim zabranama za zaštitu interesa potrošača / Directive 2009/22/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on injunctions for the protection of consumers' interests, OJ L 110, 1.5.2009

Potpuno usklađeno / Fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se nacrt propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Potpuna usklađenost Predloga zakona o zaštiti potrošača sa direktivom **32008L0122** će se postići donošenjem podzakonskih akata kojima će se urediti: sadržina standardnog informacionog obrasca i podaci koje obrazac sadrži, kao i sadržaj standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora.

Rok za donošenje navedenih podzakonskih akata je devet mjeseci od dana stupanja zakona na snagu.

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava sa kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

/

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Direktive 31998L0006, 31985L0577, 31997L0007, 31993L0013, 31999L0044, 32008L0122, 32002L0065, 32009L0022, 32005L0029 i 31985L0374 su prevedene na hrvatski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o zaštiti potrošača nije preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o zaštiti potrošača učestvovali su Marko Baretić, Marijana Lončar Velkova, Aleš Galić i Jadranka Dabović - GIZ AIM eksperti, angažovani u okviru IPA 2009/ AIM Projekta.

Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa

Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija

Datum:

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacрта/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrta/predloga propisa na Vladi		
ME-TU/PZ/13/		ME-IU/PZ/13/		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva Savjeta 85/374/EEZ od 25. jula 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi odgovornosti za proizvode s nedostatkom- 31985L0374				
Direktiva Savjeta 85/577/EEZ od 20. decembra 1985. o zaštiti potrošača u slučaju ugovora sklopljenih van poslovnih prostorija – 31985L0577				
Direktiva Savjeta 93/13/EEZ od 5. aprila 1993. o nepravilnim odredbama u potrošačkim ugovorima – 31993L0013				
Direktiva 97/7/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 1997. o zaštiti potrošača kod sklapanja ugovora o prodaji na daljinu – 31997L0007				
Direktiva 98/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. o zaštiti potrošača pri isticanju cijena proizvoda ponuđenih potrošačima- 31998L0006				
Direktiva 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. maja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i pratećim garancijama - 31999L0044				
Direktiva 2002/65/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. septembra 2002. o prodaji na daljinu finansijskih usluga namijenjenih potrošačima i o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 90/619/EEZ i Direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ – 32002L0065				
Direktiva 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu i izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 84/450/EEZ, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ i Regulative (EZ) broj 2006/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta – 32005L0029				
Direktiva 2008/122/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. januara 2009. o zaštiti potrošača u pogledu pojedinih aspekata vremenski podijeljenog korišćenja nepokretnosti, dugoročnih proizvoda za odmor, preprodaje i razmjene – 32008L0122				
Direktiva 2009/22/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2009. o sudskim i upravnim zabranama za zaštitu interesa potrošača – 32009L0022				
3. Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o zaštiti potrošača		Proposal for the Law on Consumer Protection		
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 85/374/EEZ				

<p>Član 1</p> <p>Proizvođač je odgovoran za štetu prouzrokovanu neispravnošću svog proizvoda.</p>	<p>Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda</p> <p>Član 131</p> <p>(1)Proizvođač koji stavi u promet proizvod odgovara, u skladu sa ovim članom, za štetu prouzrokovanu neispravnošću tog proizvoda.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 2</p> <p>Za potrebe ove direktive „proizvod“ označava sve pokretne stvari, čak i kada su ugrađene u druge pokretne ili nepokretne stvari. „Proizvod“ obuhvata električnu energiju.</p>	<p>Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda</p> <p>Član 131</p> <p>(3) Proizvod iz stava 1 ovog člana je svaka pokretna stvar, samostalna ili ugrađena u drugu pokretnu ili nepokretnu stvar, uključujući električnu energiju i druge oblike energije.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 3.</p> <p>1.„Proizvođač“ označava svako lice koje izrađuje konačni proizvod, proizvođače sirovih materijala ili ugradnih delova i svako lice koje stavljanjem svog imena, zaštićenog znaka ili drugog znaka razlikovanja na proizvod sebe predstavlja proizvođačem istog.</p>	<p>Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda</p> <p>Član 131</p> <p>(2)Proizvođačem iz stava 1 ovog člana smatra se svako lice utvrđeno odredbama o odgovornosti proizvođača stvari sa nedostatkom zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Ne dovodeći u pitanje odgovornost proizvođača, svako lice koje, u sklopu svog poslovanja, uvozi u Zajednicu proizvode namijenjene prodaji, iznajmljivanju ili bilo kojoj formi distribucije se smatra proizvođačem u smislu ove direktive i odgovara kao i proizvođač.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive nalazi se u članu 178 stav 2 Zakona o obligacionim odnosima</p>	

<p>3. Ukoliko se proizvođač ne može identifikovati, svaki isporučilac proizvoda se ima smatrati proizvođačem osim ukoliko ne obavesti oštećenog, u razumnom roku, o identitetu proizvođača ili licu koje mu je isporučilo proizvod. Isto važi u slučaju uvezenog proizvoda ako na proizvodu nema oznaka identiteta uvoznika iz stava 2 čak i kada je označeno ime proizvođača.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive nalazi se u članu 178 stav 3 i 4 Zakona o obligacionim odnosima</p>	
<p>Član 4 Oštećeno lice mora da dokaže štetu, neodstatak proizvoda i uzročnopoljedičnu vezu nedostatka i štete.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive nalazi se u članu 175 stav 3 Zakona o obligacionim odnosima.</p>	
<p>Član 5. Ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnih propisa o pravu na regres isplatioca štete, ukoliko su, usled primene ove direktive, dva ili više lica odgovorna za istu štetu, sva lica su odgovorna solidarno.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive nalazi se u članu 179 Zakona o obligacionim odnosima</p>	
<p>Član 6. 1. Proizvod je neispravan ukoliko ne pruža mjeru bezbjednosti koju lice ima pravo da očekuje s obzirom na sve okolnosti slučaja uključujući: (a) predstavljanje proizvoda; (b) način upotrebe proizvoda koji se smisleno može očekivati; (c) vreme stavljanja proizvoda u promet. 2. Proizvod se ne smatra neispravnim samo zbog toga što je bolji proizvod naknadno stavljen u promet.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive nalazi se u članu 177 Zakona o obligacionim odnosima</p>	
<p>Član 7. Po ovoj direktivi, proizvođač nije odgovoran ukoliko dokaže: (a) da nije stavio proizvod u promet;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive nalazi se u članu 180 Zakona o obligacionim</p>	

<p>(b) da je vjerovatno, s obzirom na okolnosti, da nedostatak koji je izazvao štetu nije postojao u momentu kada je proizvođač stavio proizvod u promet ili da je nedostatak nastao kasnije;</p> <p>(c) da niti je proizveo proizvod radi dalje prodaje ili bilo kog oblika distribucije u ekonomske svrhe niti ga je proizveo ili distribuirao u sklopu svog poslovanja;</p> <p>(d) da je nedostatak posledica postupanja proizvođača po obaveznim propisima javnih organa;</p> <p>(e) da stanje nauke i tehničkog znanja u momentu stavljanja proizvoda u promet nije omogućavalo otkrivanje nedostatka; ili</p> <p>(f) u slučaju proizvođača ugradnog dela, da je neispravnost posledica dizajna proizvoda u kog se deo ugrađuje ili je posledica instrukcija koje je dao proizvođač proizvoda.</p>			odnosima	
<p style="text-align: center;">Član 8.</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnih zakona u vezi s pravom solidarnosti ili regresa, odgovornost proizvođača se ne umanjuje ako je šteta nastala zbog neispravnosti proizvoda ili radnjom ili propustom treće osobe.</p>	<p>Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda</p> <p style="text-align: center;">Član 131</p> <p>(1) Proizvođač koji stavi u promet proizvod odgovara, u skladu sa ovim članom, za štetu prouzrokovanu neispravnošću tog proizvoda.</p> <p>(2) Proizvođačem iz stava 1 ovog člana smatra se svako lice utvrđeno odredbama o odgovornosti proizvođača stvari sa nedostatkom, zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.</p> <p>(3) Proizvod iz stava 1 ovog člana</p>	Potpuno usklađeno		

je svaka pokretna stvar, samostalna ili ugrađena u drugu pokretnu ili nepokretnu stvar, uključujući električnu energiju i druge oblike energije.

(1) Štetom u smislu stava 1 ovog člana smatra se šteta prouzrokovana:

1) smrću ili tjelesnom povredom, i

2) oštećenjem ili uništenjem dijela imovine, koja nije neispravan proizvod i koja je uobičajeno namijenjena za ličnu upotrebu i koju je oštećeni pretežno koristio za te svrhe.

(2) Oštećeno lice ima pravo na naknadu materijalne štete u slučaju iz stava 4 tačka 2 ovog člana ako je iznos štete veći od 500 Eur-a.

(3) Odredbe st. 1 do 5 ovog člana ne isključuju ostvarivanje prava na naknadu nematerijalne štete po osnovu opštih pravila o odgovornosti za štetu.

(4) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na štetu prouzrokovanu nuklearnom

	nesrećom, utvrđenu međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru.			
2. Odgovornost proizvođača se može umanjiti ili isključiti ukoliko je, s obzirom na okolnosti, šteta izazvana i nedostatkom proizvoda i krivicom oštećenog lica ili lica kome oštećeni odgovara.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Navedena odredba direktive nalazi se u članu 180 stav 3 Zakona o obligacionim odnosima	
<p>Član 9. Za potrebe člana 1. 'šteta' znači:</p> <p>a) šteta nastala smrću ili tjelesnim povredama; b) šteta na bilo kojem predmetu, ili uništenje bilo kojeg predmeta ili imovine osim samog neispravnog proizvoda, s nižom graničnom vrijednosti od 500 ECU, pod uslovom da je dio vlasništva: i. takve vrste koja je namijenjena za privatnu upotrebu ili potrošnju, i ii. da ga je oštećena osoba uglavnom upotrebljavala za svoju vlastitu upotrebu i potrošnju.</p> <p>Ovaj član ne dovodi u pitanje odredbe nacionalnog prava o nematerijalnoj šteti.</p>	<p>Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda Član 131</p> <p>(4)Štetom u smislu stava 1 ovog člana smatra se šteta prouzrokovana: 1) smrću ili tjelesnom povredom, i 2) oštećenjem ili uništenjem dijela imovine, koja nije neispravan proizvod i koja je uobičajeno namijenjena za ličnu upotrebu i koju je oštećeni pretežno koristio za te svrhe. (5)Oštećeno lice ima pravo na naknadu materijalne štete u slučaju iz stava 4 tačka 2 ovog člana ako je iznos štete veći od 500 Eur-a. (6)Odredbe st. 1 do 5 ovog člana ne isključuju ostvarivanje prava na naknadu nematerijalne štete po osnovu opštih pravila o odgovornosti za štetu.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 10.</p> <p>1. Države članice svojim propisima određuju rok zastarelosti od tri godine koji se primenjuje na postupke za naknadu štete predviđene ovom</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Navedena odredba direktive nalazi se u članu 180 stav 1 Zakona o obligacionim	

<p>direktivom. Rok počinje da teče od dana kada tužilac postane svjestan, ili se razumno moglo očekivati da postane svjestan, štete, nedostatka i identiteta proizvođača.</p> <p>2. Ova direktiva ne utiče na propise država članica kojima se uređuje zastoj ili prekid rokova zastarevanja.</p>			odnosima	
<p>Član 11.</p> <p>Države članice su dužne da svojim propisima predvide da se prava prenijeta na oštećeno lice u skladu s ovom direktivom gube istekom roka od deset godina od datuma kada je proizvođač stavio u promet proizvod koji je izazvao štetu, osim ukoliko oštećeni nije u međuvremenu pokrenuo postupak protiv proizvođača.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Navedena odredba direktive nalazi se u članu 182 stav 2 Zakona o obligacionim odnosima	
<p>Član 12.</p> <p>Odgovornost proizvođača prema oštećenom koja proističe iz ove direktive ne može biti ograničena ili isključena odredbom koja ograničava odgovornost proizvođača ili ga oslobađa odgovornosti.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Navedena odredba direktive nalazi se u članu 181 Zakona o obligacionim odnosima	
<p>Član 13.</p> <p>Direktiva ne proizvodi dejstvo na prava koja oštećeno lice može imati u skladu s propisima o ugovornoj ili vanugovornoj odgovornosti ili u skladu s posebnim sistemom odgovornosti koji postoji u momentu slanja notifikacije o ovoj direktivi.</p>	<p>Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda</p> <p>Član 131</p> <p>(6)Odredbe st. 1 do 5 ovog člana ne isključuju ostvarivanje prava na naknadu nematerijalne štete po osnovu opštih pravila o odgovornosti za štetu.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 14.</p> <p>Ova se Direktiva neće primjenjivati na povrede ili oštećenja prouzrokovana nuklearnim nesrećama, a koja su obuhvaćena međunarodnim konvencijama koje su ratifikovale države članice.</p>	<p>Naknada štete prouzrokovane upotrebom neispravnog proizvoda</p> <p>Član 131</p> <p>(7)Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na štetu prouzrokovanu nuklearnom</p>	Potpuno usklađeno		

	nesrećom, utvrđenu međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru.			
<p>Član 15.</p> <p>1. Država članica može:</p> <p>a) izuzetno od odredaba člana 2., predvidjeti u svom zakonodavstvu da u okviru značenja člana 1. ove Direktive 'proizvod' takođe znači i primarni poljoprivredni proizvod i divljač;</p> <p>(b) izuzetno od člana 7(e), zadrži ili da, po postupku izloženom u stavu 2 ovog člana, propiše da je proizvođač odgovoran čak i ako dokaže da stanje nauke i tehničkog znanja u momentu kada je stavio proizvod u promet nije omogućavalo otkrivanje nedostatka.</p>	Nema odgovarajuće odredbe		Navedena odredba direktive ne propisuje obavezu preuzimanja već ostavlja mogućnost izbora njenog prenošenja	
2. Država članica koja želi da uvede mjeru iz stava 1(b) je dužna da Komisiji dostavi tekst predložene mjere. Komisija o tome obavještava ostale države članice.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Država članica u pitanju zastaje s primenom predložene mjere tokom devet meseci od slanja obavještenja Komisiji, pod uslovom da u međuvremenu Komisija nije Savjetu podnijela predlog za izmjenu relevantnog dijela direktive. Međutim, ukoliko u roku od tri mjeseca od prijema pomenutog obavještenja Komisija ne obavijesti državu članicu u pitanju o svojoj namjeri da Savjetu podnese takav predlog, država članica može da odmah preduzme predloženu meru. Ukoliko Komisija, u ranije pomenutom roku od devet meseci, Savjetu podnese predlog izmene direktive, država članica u pitanju zastaje sa primjenom mjere na sledećih 18 meseci od dana	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

podnošenja predloga Komisije.				
3. Deset godina od slanja notifikacije o ovoj direktivi, Komisija je dužna da Savjetu podnese izvještaj o dejstvu odluka suda povodom primene člana 7(e) i stava 1(b) ovog člana na zaštitu potrošača i funkcionisanje zajedničkog tržišta. U svijetlu izvještaja, Savjet, postupajući po predlogu Komisije i shodno uslovima iz člana 100 Ugovora, odlučuje o ukidanju člana 7(e).	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 16.</p> <p>1. Država članica može da predvidi ograničenje odgovornosti proizvođača za štetu usled smrti ili tjelesne povrede izazvane identičnim stvarima s istim nedostatkom na iznos koji ne može biti manji od 70 miliona ekija.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno		
2. Deset godina od slanja notifikacije o ovoj direktivi, Komisija je dužna da Savjetu podnese izvještaj o dejstvu na zaštitu potrošača i funkcionisanje zajedničkog tržišta novčanih ograničenja odgovornosti koje su uvele države članice u skladu s stavom 1. U svijetlu tog izvještaja, Savjet, postupajući po predlogu Komisije i shodno uslovima iz člana 100 Ugovora odlučuje o ukidanju stava 1.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Članovi od 17-22	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 85/577/EEZ				
<p>Član 1.</p> <p>1. Ova direktiva se primjenjuje na ugovore po osnovu kojih trgovac isporučuje robu ili pruža usluge potrošaču i koji su zaključeni:</p>	<p>Pojam Član 54</p> <p>(1)Ugovori zaključeni izvan poslovnih prostorija trgovca, u smislu ovog zakona, su ugovori na osnovu kojih trgovac prodaje</p>	Potpuno usklađeno		

<p>- tokom putovanja koje je organizovao trgovac van svog poslovnog prostora; ili</p> <p>- tokom posjete od strane trgovca</p> <p>(i) domu tog potrošača ili domu drugog potrošača;</p> <p>(ii) radnom mjestu potrošača;</p> <p>ukoliko do posjete nije došlo na izričit zahtjev potrošača.</p>	<p>robu ili pruža uslugu potrošaču, a zaključeni su:</p> <p>1)u vrijeme putovanja koje je organizovao trgovac;</p> <p>2)u toku posjete trgovca u stanu potrošača ili stanu drugog potrošača ili radnom mjestu potrošača;</p> <p>3)na javnom mjestu.</p>			
<p>2. Ova direktiva se primjenjuje i na ugovore o isporuci roba ili pružanju usluga povodom kojih potrošač nije tražio posjetu trgovca, ako u momentu kada je tražio posjetu povodom druge vrste roba ili usluga potrošač nije znao niti je mogao da zna da isporuka robe ili pružanje usluge koje je ugovoreno spada u poslovnu djelatnost trgovca.</p>	<p>Pojam Član 54</p> <p>2)Odredbe stava 1 ovog člana i čl. 55 do 59 ovog zakona primjenjuju se i na ugovore:</p> <p>1) zaključene prilikom posjete trgovca mjestu stanovanja ili radnom mjestu potrošača do koje je došlo na izričit zahtjev potrošača, iako je ugovor zaključen za robe ili usluge za koje potrošač, u vrijeme kad je zahtijevao posjetu trgovca, nije znao niti je mogao znati da predstavljaju dio poslovne ili druge komercijalne djelatnosti trgovca, i</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. Ova direktiva se odnosi i na ugovore kod kojih je ponudu za zaključenje ugovora dao potrošač pod uslovima koji su slični uslovima iz stava 1 ili stava 2, iako potrošač nije bio vezan svojom ponudom prije nego što ju je trgovac prihvatio.</p> <p>4. Ova direktiva se odnosi i na ponude koje je dao potrošač pod uslovima koji su slični uslovima iz stava 1 ili stava 2, u slučaju da je potrošač vezan sopstvenom ponudom.</p>	<p>Pojam Član 54</p> <p>2) čije je zaključenje ponudio potrošač pod uslovima sličnim uslovima iz stava 1 ili stava 2 tačka 1 ovog člana, bez obzira na to da li je potrošač bio vezan tom ponudom prije njenog prihvatanja od strane trgovca.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 2</p> <p>Za potrebe ove direktive:</p> <p>„potrošač“ označava fizičko lice koje u pravnim</p>	<p>Potrošač i trgovac</p> <p>Član 2</p> <p>(1)Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>poslovima na koje se odnosi ova direktiva djeluje u svrhu za koju se može smatrati da je van njegove djelatnosti ili profesije;</p>	<p>na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.</p>			
<p>„trgovac“ označava fizičko ili pravno lice koje, u datom pravnom poslu, nastupa u okviru svoje privredne ili profesionalne djelatnosti, kao i svako lice koje djela u ime ili za račun trgovca.</p>	<p>Potrošač i trgovac Član 2 2) Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti. (3) Trgovcem se u smislu čl. 54 do 59, čl. 89 do 100 i čl. 108 do 116 ovog zakona, smatra i lice koje nastupa u ime ili za račun trgovca.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 3. 1. Države članice mogu da odluče da se ova direktiva primjenjuje samo na one ugovore kod kojih plaćanje koje je dužan da izvrši potrošač premašuje određeni iznos. Ovaj iznos ne može da bude veći od 60 ECU. 2. Ova direktiva se ne primenjuje na: (a) ugovore o građenju, prodaji i zakupu nepokretnosti ili ugovore koji se tiču drugih prava na nepokretnostima. Ova direktiva se primenjuje na ugovore o isporuci robe i njeno ugrađivanje u nepokretnost i na ugovore o opravci nepokretnosti; (b) ugovore o isporuci prehrambene robe i pića ili druge robe namijenjene tekućoj potrošnji u domaćinstvima koju isporučuju redovni dostavljači; (c) ugovore o isporuci robe ili usluga pod uslovom da su kumulativno zadovoljena sljedeća tri uslova:</p>	<p>Izuzeci od primjene Član 56 Odredbe čl. 54, 55, 57, 58 i 59 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore: 1) čija vrijednost ne prelazi 10 Eur-a; 2) o građenju, prodaji ili zakupu nepokretnosti ili drugim pravima na nepokretnosti, osim na ugovore o prodaji robe i njenoj ugradnji u nepokretnost i na ugovore o građenju koji se odnose na adaptaciju, odnosno popravku nepokretnosti; 3) o dostavi hrane, pića ili druge robe namijenjene svakodnevnoj upotrebi u domaćinstvu koja se obavlja preko redovnog dostavljača; 4) zaključene na osnovu kataloga trgovca,</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(i) ugovor je zaključen na osnovu kataloga trgovca, ako je potrošač imao odgovarajuću priliku da taj katalog pročita u odsustvu predstavnika trgovca,</p> <p>(ii) postoji namjera trajnog poslovnog odnosa između predstavnika trgovca i potrošača u vezi sa tom ili bilo kojom potonjom transakcijom,</p> <p>(iii) i katalog i ugovor jasno obavještavaju potrošača o njegovom pravu da robu vrati isporučiocu u roku koji nije kraći od sedam dana od prijema, ili da raskine ugovor u tom periodu bez obaveza bilo kakve vrste osim da robu čuva u skladu sa standardom razumno očekivane pažnje;</p> <p>(d) ugovore o osiguranju;</p> <p>(e) ugovore za prenos prava na hartijama od vrijednosti.</p> <p>3. Derogacijom od člana 1(2) države članice se mogu uzdržati od primjene ove direktive na ugovore o isporuci robe ili usluga koje su direktno vezane za robu ili usluge povodom kojih je potrošač tražio posetu trgovca.</p>	<p>ako je:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrošač imao priliku da pročita ugovor bez prisustva trgovca ili njegovog predstavnika, -predviđeno da će na osnovu tog ili nekog kasnije zaključenog ugovora trgovac i potrošač ostati u trajnijem poslovnom odnosu, i -u katalogu trgovca i u ugovoru potrošač bio jasno obaviješten o pravu na raskid ugovora iz člana 58 ovog zakona; 5)o osiguranju, i 6)o prodaji hartija od vrijednosti. 			
<p>Savjet će, na predlog Komisije, ispitati i, ukoliko je neophodno, revidirati ovaj iznos prvi put najkasnije u roku od četiri godine po notifikaciji Direktive, a zatim će ga razmatrati svake dvije godine uzimajući u obzir ekonomske i monetarne tendencije u okvirima Zajednice.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 4.</p> <p>U slučaju ugovora i drugih pravnih poslova iz člana 1 trgovci će imati obavezu da potrošačima daju pisano obavještenje o pravu potrošača da raskine ugovor u roku utvrđenom u članu 5, u kojem će biti označeno ime i adresa lica prema kome se ovo pravo može vršiti. To obavještenje će biti datirano i</p>	<p>Obavještenje o pravu na jednostrani raskid ugovora</p> <p>Član 57</p> <p>(1)U slučaju zaključenja ugovora iz člana 54 ovog zakona, trgovac je dužan da potrošaču preda pisano obavještenje o pravu na raskid ugovora iz člana 58 ovog zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>sadrži pojedinosti koje omogućavaju identifikaciju ugovora.</p>	<p>(2)Obavještenje iz stava 1 ovog člana naročito sadrži ime, odnosno naziv trgovca, adresu na koju potrošač može da pošalje obavještenje o raskidu, datum davanja obavještenja, podatke neophodne za identifikaciju ugovora, a naročito ugovorne strane, predmet ugovora i cijenu, kao i rok za raskid ugovora.</p> <p>(3)Ako je obavještenje iz stava 1 ovog člana sastavni dio ugovora, mora da bude posebno istaknuto i napisano na isti način (vrsta slova , veličina, boja, podloga, oblik, i dr.) kao i ostale odredbe ugovora.</p>			
<p>Obavještenje se daje potrošaču:</p> <p>(a) u slučaju iz člana 1(1), u momentu zaključenja ugovora;</p> <p>(b) u slučaju iz člana 1(2), najkasnije u momentu zaključenja ugovora;</p> <p>(c) u slučaju iz člana 1 (3) i 1(4), prilikom davanja ponude potrošača.</p> <p>Države članice će se postarati da njihovi nacionalni propisi sadrže odgovarajuće mjere zaštite potrošača u slučajevima kada informacije pomenute u ovom članu nisu predložene potrošaču</p>	<p>Obavještenje o pravu na jednostrani raskid ugovora Član 57</p> <p>(4)Trgovac je dužan da obavještenje iz stava 1 ovog člana potrošaču preda najkasnije u trenutku zaključenja ugovora, a u slučaju iz člana 54 stav 2 tačka 2 ovog zakona, u trenutku kad je potrošač dao ponudu za zaključenje ugovora.</p> <p>(5)U slučaju spora, teret dokazivanja da je obavještenje iz stava 1 ovog člana dato potrošaču u rokovima iz stava 4 ovog člana je na trgovcu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 5.</p> <p>1. Potrošač ima pravo da poništi posljedice stupanja u ugovorni odnos time što će poslati obavještenje u roku koji ne može biti kraći od sedam dana od dana prijema obavještenja iz člana 4, a u skladu sa procedurom utvrđenom</p>	<p>Pravo potrošača na jednostrani raskid ugovora Član 58</p> <p>(1)Petrošač ima pravo da, bez navođenja razloga, jednostrano raskine ugovor iz člana 54 ovog zakona, u roku od sedam radnih dana od dana prijema pisanog</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>nacionalnim propisima.</p>	<p>obavještenja iz člana 57 ovog zakona. (2)Ako trgovac nije ispunio obavezu iz člana 57 ovog zakona, potrošač ima pravo da jednostrano raskine ugovor iz člana 54 ovog zakona u roku od 90 dana od dana zaključenja ugovora. (3)Ako trgovac obavještenje iz člana 57 ovog zakona uputi potrošaču u roku od 90 dana od dana zaključenja ugovora, rok iz stava 1 ovog člana teče od dana izvršenja te obaveze. (4)Ugovor se raskida pisanim obavještenjem o raskidu. (5)Ugovor se smatra raskinutim u trenutku kada je trgovac primio obavještenje o raskidu.</p>			
<p>Dovoljno je ako je obavještenje poslato prije isteka ovog perioda.</p>	<p>Pravo potrošača na jednostrani raskid ugovora Član 58 (6)Ugovor je raskinut na vrijeme ako je obavještenje o raskidu upućeno u rokovima iz st. 1 do 3 ovog člana.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Obavještenje ima za posljedicu oslobodjenje potrošača od svih obaveza iz ugovora koji je raskinut.</p>	<p>Posljedice raskida ugovora Član 59 (2)Potrošač ne odgovara za štetu koju je trgovac pretrpio zbog raskida ugovora i nije dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu, ili kaznu zbog raskida ugovora.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6 Potrošač se ne može odreći prava koja su mu priznata ovom direktivom.</p>	<p>Obavezujuća priroda Član 4 (1) Potrošač se ne može odreći prava koja ima na osnovu ovog zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 7.</p> <p>Ukoliko ostvari svoje pravo na raskid ugovora pravni efekti takvog raskida uređuju se nacionalnim propisima naročito u pogledu vraćanja sume koja je plaćena za isporučena dobra ili usluge i vraćanja primljene robe.</p>	<p>Posljedice raskida ugovora Član 59</p> <p>(1)U slučaju jednostranog raskida ugovora iz člana 58 ovog zakona, potrošač je dužan da o svom trošku vrati robu trgovcu.</p> <p>(2)Petrošač ne odgovora za štetu koju je trgovac pretrpio zbog raskida ugovora i nije dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu, ili kaznu zbog raskida ugovora.</p> <p>(3)Trgovac je dužan da, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema pisanog obavještenja o raskidu ugovora, vrati potrošaču iznos koji je platio na osnovu ugovora, uvećan za zatezne kamate za period od prijema pisanog obavještenja o raskidu do isplate.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Članovi od 8-10</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Direktiva 93/13/EEZ</p>				
<p>Član 1.</p> <p>1. Svrha ove direktive je ujednačavanje zakona i drugih propisa država-članica u vezi sa nepravničnim odredbama ugovora koji se zaključuju između prodavca ili pružaoca usluga i potrošača.</p>	<p>Član1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima prometa proizvoda na tržištu, a naročito: zaštita ekonomskih interesa, pravna zaštita, informisanje i obrazovanje, udruživanje potrošača radi zaštite njihovih interesa, i druga pitanja od značaja za zaštitu potrošača.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>2. Ova direktiva se ne odnosi na ugovorne odredbe koje su u skladu sa imperativnim zakonskim i podzakonskim normama i sa pravilima ili principima međunarodnih konvencija koje su potpisane od strane država članica ili Zajednice, posebno u oblasti transporta</p>	<p>Pojam nepoštene ugovorne odredbe Član 101 (5) Odredbe st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana i čl. 102 do 107 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prinudne prirode , odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela međunarodnih ugovora koji obavezuju Crnu Goru</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 2. Za potrebe ove direktive: (a) "nepravične odredbe" označavaju ugovorne odredbe definisane u članu 3;</p>	<p>Pojam nepoštene ugovorne odredbe Član 101 (1) Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovodi do neravnoteže u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu potrošača. (2) Smatra se da se o ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ugovornu odredbu unaprijed formulisao trgovac, iz kog razloga potrošač nije imao uticaja na njen sadržaj, naročito ako je riječ o odredbi unaprijed formulisanog tipskog ugovora trgovca (u daljem tekstu: formularni ugovor). (3) Ako se pojedinačno pregovaralo o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi, a cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da je riječ o formularnom ugovoru trgovca, to ne isključuje mogućnost da se druge odredbe tog ugovora ocijene nepoštenim u skladu sa stavom 1 ovog člana.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	(4) Teret dokazivanja da se o određenoj ugovornoj odredbi u formularnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, je na trgovcu.			
(b) „potrošač“ znači svako fizičko lice koje u ugovorima na koje se odnosi ova direktiva dela s ciljem koji je van njegove djelatnosti, poslovanja ili profesije;	<p>Potrošač i trgovac Član 2</p> <p>(1) Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.</p>	Potpuno usklađeno		
(c) "prodavac ili pružalac usluge" označava svako fizičko ili pravno lice koje, u ugovorima na koje se odnosi ova direktiva, postupa u okviru svog zanata, djelatnosti ili zanimanja, bilo da je u privatnoj ili javnoj svojini.	<p>Potrošač i trgovac Član 2</p> <p>(2) Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 3.</p> <p>1. Ugovorna odredba čija sadržina nije sporazumno ugovorena smatra se nepravičnom ako, suprotno savjesnosti i poštenju, dovodi do bitne nesrazmjernosti u ugovornim pravima i obavezama stranaka na štetu potrošača.</p> <p>2. Ako je ugovorna odredba sačinjena unaprijed tako da potrošač nije mogao da utiče na njenu sadržinu, smatraće se da sadržina ove odredbe nije sporazumno ugovorena, naročito kada je riječ o formularnim ugovorima.</p> <p>Činjenica da je sadržina određene ugovorne odredbe ili jednog njenog dijela sporazumno ugovorena, ne isključuje primjenu ovog člana na ostatak ugovora, ako sveukupna procjena ugovora ukazuje na to da se svakako radi o formularnom ugovoru.</p>	<p>Pojam nepoštene ugovorne odredbe Član 101</p> <p>(1) Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovodi do neravnoteže u pravima i obavezama ugovornih strana na štetu potrošača.</p> <p>(2) Smatra se da se o ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ugovornu odredbu unaprijed formulisao trgovac, iz kog razloga potrošač nije imao uticaja na njen sadržaj, naročito ako je riječ o odredbi unaprijed formulisanog tipskog ugovora trgovca (u daljem tekstu: formularni ugovor).</p> <p>(3) Ako se pojedinačno pregovaralo o</p>	Potpuno usklađeno		

<p>Kada prodavac ili davalac usluge tvrdi da je o standardnoj odredbi posebno pregovarano, teret dokazivanja leži na njemu.</p> <p>3. Aneks sadrži indikativnu i nezaključenu listu odredaba koje se kvalifikuju kao nepravične.</p>	<p>pojednim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi, a cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da je riječ o formularnom ugovoru trgovca, to ne isključuje mogućnost da se druge odredbe tog ugovora ocijene nepoštenim u skladu sa stavom 1 ovog člana.</p> <p>(4)Teret dokazivanja da se o određenoj ugovornoj odredbi u formularnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, je na trgovcu.</p>			
<p>Član 4.</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje član 7, nepravični karakter ugovorne odredbe se procjenjuje uzimajući u obzir prirodu roba ili usluga koje su predmet ugovorne obaveze, sve okolnosti koje su prethodile njegovom zaključenju, kao i sve druge odredbe tog ili nekog drugog ugovora od kog prvi zavisi.</p>	<p>Okolnosti koje se uzimaju u obzir prilikom ocjene ugovora</p> <p>Član 104</p> <p>Prilikom ocjene da li je određena ugovorna odredba nepoštena cijeni se priroda proizvoda koji predstavlja predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom zaključenja ugovora, druge ugovorne odredbe, kao i drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Prilikom utvrđivanja nepravičnog karaktera ugovorne odredbe, ne procjenjuje se način na koji je definisan predmet ugovora, niti se procjenjuje u kojoj mjeri je ugovorena cijena ili naknada srazmjerna robi ili usluzi koja se uzvrat duguje, ukoliko je odredba napisana jednostavnim i razumljivim jezikom.</p>	<p>Nedopuštenost ocjene pojedinih ugovornih odredaba</p> <p>Član 105</p> <p>(1)Nije dopušteno ocjenjivanje nepoštenosti ugovornih odredaba o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe čitke, jasne, nedvosmislene, razumljive i lako uočljive.</p> <p>(2)Izuzetno od stava 1 ovog člana dopušteno je ocijenjivati ugovorne odredbe koje se odnose na formiranje i promjenu cijena, kao i na način plaćanja.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p style="text-align: center;"><i>Član 5.</i></p> <p>Ako su sve ili pojedine odredbe budućeg ugovora potrošaču predložene u pisanoj formi, te odredbe moraju biti sročene jednostavnim i razumljivim jezikom. U slučaju sumnje u pogledu značenja odredbe, primjenjuje se tumačenje koje je najpovoljnije za potrošača. Ovo pravilo o tumačenju se ne primjenjuje u postupcima iz člana 7(2).</p>	<p style="text-align: center;">Odredbe ugovora u pisanoj formi Član 106</p> <p>Ako ugovor mora biti sačinjen u pisanoj formi, u skladu sa zakonom ili sporazumom stranaka odredbe ugovora moraju biti napisane čitko, jasno, nedvosmisleno, razumljivo i lako uočljive.</p> <p style="text-align: center;">Tumačenje ugovora Član 107</p> <p>(1) Nejasne, dvosmislene ili nerazumljive ugovorne odredbe tumače se u smislu koji je najpovoljniji za potrošača. (2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u postupcima pokrenutim u skladu sa članom 117 ovog zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Član 6.</i></p> <p>1. Države članice će propisati da nepravilne odredbe u ugovoru koji je proizvođač ili pružalac usluga zaključio sa potrošačem po nacionalnom pravu ne obavezuju potrošača, i da zaključeni ugovor i dalje obavezuje ugovorne strane, ako taj ugovor može da opstane bez nepravilne odredbe.</p>	<p style="text-align: center;">Posljedice nepoštenih odredbi u ugovoru Član 102</p> <p>(1) Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima ništave su. (2) Ništavost neke odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako ugovor može opstati bez ništave odredbe i ako ona nije bila uslov ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor zaključen.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Države članice će preduzeti neophodne mjere kako bi spriječile da potrošač izgubi zaštitu koja je garantovana ovom direktivom, u slučaju da je kao mjerodavno pravo izabrano pravo države koja nije članica, a ugovor je u bliskoj vezi sa teritorijom država članica</p>	<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>(1) Izborom stranog prava kao mjerodavnog, potrošač koji ima boravište u Crnoj Gori ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo, u skladu sa ovim zakonom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Član 7.</i></p> <p>1. Države članice će, u interesu potrošača i konkurenata, predvidjeti adekvatna i efikasna</p>	<p style="text-align: center;">Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača (kolektivna tužba) Član 117</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>sredstva u cilju sprječavanja redovnog ugovaranja nepravilnih odredaba u ugovorima koje prodavci ili pružaoci usluga zaključuju sa potrošačima.</p> <p>2. Sredstva iz stava 1 obuhvataju odredbe po kojima lica ili organizacije sa legitimnim interesom zaštite potrošača, po nacionalnom propisima, mogu pokrenuti postupak, na osnovu nacionalnog prava, pred sudovima ili nadležnim organima uprave radi donošenja odluke u pogledu utvrđivanja da li su odredbe u kojima su sadržani opšti uslovi formularnih ugovora nepravilne, tako da mogu primijeniti odgovarajuća i djelotvorna sredstva u cilju sprječavanja redovnog ugovaranja takvih odredaba.</p>	<p>(1) Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji (u daljem tekstu: kolektivna tužba).</p>			
<p>3. Uz obavezno poštovanje nacionalnih propisa, pravna sredstva navedena u stavu 2 ovog člana mogu se koristiti odvojeno ili zajedno protiv određenog broja prodavaca ili pružalaca usluga iz iste privredne grane ili njihovih udruženja koja upotrebljavaju ili preporučuju upotrebu istih odredaba u kojima su sadržani opšti uslovi ili sličnih odredba.</p>	<p>(2) Kolektivna tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim postupanjem krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštenih poslovnih praksi.</p> <p>(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana i čl. 118 do 129 ovog zakona ne utiču na primjenu opštih pravila za određivanje mjerodavnog prava u sporovima sa međunarodnim elementom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p><i>Član 8.</i> Radi postizanja maksimalne zaštite potrošača i pod uslovom da su kompatibilni sa Ugovorom, države članice mogu donijeti ili zadržati propise koji su strožiji u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Navedena odredba direktive ne propisuje obavezu preuzimanja već ostavlja mogućnost izbora</p>	

			njenog prenošenja	
<i>Članovi od 9-11</i>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>ANEKS ODREDBE IZ ČLANA 3(3)</p> <p>1. Odredbe koje imaju za cilj ili posledicu:</p> <p>(a) isključenje ili ograničenje zakonske odgovornosti prodavca ili pružaoca usluga za slučaj smrti ili tjelesnih povreda potrošača koje nastaju iz radnji ili propusta tog prodavca ili pružaoca usluga;</p> <p>(b) neprihvatljivo isključenje ili ograničenje zakonskih prava potrošača prema prodavcu, pružaocu usluga ili trećem licu u slučaju potpunog ili djelimičnog neizvršenja ili neadekvatnog izvršenja bilo koje ugovorne obaveze od strane prodavca ili pružaoca usluga, uključujući i mogućnost prebijanja duga prema prodavcu ili pružaocu usluga sa bilo kojim potraživanjem koje potrošač ima prema njemu;</p> <p>(c) zaključenje ugovora koji obavezuje potrošača, dok je postojanje ugovorne obaveze na strani prodavca ili pružaoca usluga vezano za uslov čije ostvarenje zavisi jedino od njihove volje;</p> <p>(d) dopuštanje da prodavac ili pružalac usluge zadrži iznose koje je platio potrošač u situaciji kada potrošač odluči da ne zaključi ugovor ili ga ne izvrši, bez ugovaranja istog prava za potrošača da zahtijeva kompenzaciju u ekvivalentnom iznosu u slučaju da prodavac ili pružalac usluge otkaže ugovor;</p> <p>(e) zahtijevanje od bilo kojeg potrošača koji ne ispuni svoju obavezu da plati nesrazmerno veliku sumu na ime naknade;</p>	<p>Nepoštene odredbe u ugovorima Član 103</p> <p>Ugovorne odredbe koje se u skladu sa članom 101 ovog zakona mogu smatrati nepoštenim su naročito odredbe kojima se:</p> <p>1)ograničava ili isključuje odgovornost trgovca za štetu prouzrokovanu smrću ili tjelesnom povredom potrošača, ako je šteta posljedica štetne radnje trgovca;</p> <p>2)ograničavaju ili isključuju prava koja potrošač ima prema trgovcu ili nekom trećem licu u slučaju potpunog ili djelimičnog neispunjenja ugovora, uključujući i odredbu o isključenju prebijanja duga potrošača sa dugom koji trgovac ima prema potrošaču;</p> <p>3)potrošač obavezuje na ispunjenje ugovorne obaveze, a ispunjenje obaveze trgovca je uslovljeno okolnostima čije ispunjenje zavisi isključivo od volje trgovca;</p> <p>4)predviđa da trgovac zadrži plaćeni iznos od potrošača kada potrošač odluči da ne zaključi odnosno ne izvrši ugovor, a to se pravo ne predviđa za potrošača ako trgovac ne želi da zaključi, odnosno izvrši ugovor;</p> <p>5)potrošač obavezuje na naknadu štete zbog neizvršavanja ugovora u iznosu većem od stvarno prouzrokovane štete;</p>	Potpuno usklađeno		

<p>(f) davanje ovlaštenja prodavcu ili pružaocu usluga da samovlasno odustane od ugovora ako isto ovlaštenje nije garantovano potrošaču, ili davanje ovlaštenja prodavcu ili pružaocu usluga da zadrži primljene iznose za usluge koje još nije izvršio, u slučaju da upravo prodavac ili davalac usluge odustaje od ugovora;</p> <p>(g) omogućavanje prodavcu ili davaocu usluge da otkáže ugovor zaključen na neodređeno vrijeme bez primjerenog otkaznog roka, izuzev kada za to postoje ozbiljni razlozi;</p> <p>(h) prećutno produženje ugovora zaključenog na određeno vrijeme, kada je rok u kojem potrošač treba da se izjasni o svojoj nespremnosti da ostane pri ugovoru nerazumno kratak;</p> <p>(i) neopozivo obavezivanje potrošača odredbama sa kojima nije imao stvarne mogućnosti da se upozna pre zaključenja ugovora;</p> <p>(j) ugovaranje da prodavac ili pružalac usluga ima pravo da bez opravdanog razloga navedenog u ugovoru, jednostrano izmijeni ugovornu odredbu;</p> <p>(k) ugovaranje da prodavac ili pružalac usluga ima pravo da bez opravdanog razloga jednostrano izmijeni karakteristike proizvoda ili usluge koju treba da pruži;</p> <p>(1) ugovaranje da će se cijena roba odrediti u vrijeme isporuke ili omogućavanje prodavcu roba ili pružaocu usluga da poveća svoju cijenu bez davanja mogućnosti potrošaču, u oba slučaja, adekvatnog prava da otkáže ugovor ako konačna cijena bude previsoka u odnosu na cijenu koja je usaglašena u vrijeme zaključenja ugovora;</p> <p>(m) davanje prodavcu ili pružaocu usluga prava da odredi da li su dobra ili usluge u skladu sa</p>	<p>6)trgovac ovlašćuje na raskid ugovora na osnovu svoje diskrecione ocjene, a isto pravo nije predviđeno i za potrošača;</p> <p>7)trgovac ovlašćuje da, u slučaju kada raskine ugovor, zadrži plaćeno za usluge koje nije pružio;</p> <p>8)trgovac ovlašćuje na otkaz ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme bez ostavljanja primjerenog otkaznog roka, osim u slučajevima kada postoje opravdani razlozi za otkaz ugovora;</p> <p>9)određuje da će se ugovor na određeno vrijeme produžiti na neodređeno ili određeno vrijeme bez pristanka potrošača prije prestanka ugovora, ako je rok u kojem potrošač može da izjavi da ne pristaje na produžetak ugovora neprimjereno kratak;</p> <p>10) potrošaču nameću određene obaveze, a potrošaču prije zaključenja ugovora nije omogućeno da se upozna sa tom odredbom;</p> <p>11) trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog, ugovorom predviđenog razloga;</p> <p>12)trgovcu dopušta da jednostrano mijenja karakteristike proizvoda koji je predmet ugovora, bez valjanog razloga;</p> <p>13)cijena robe ili usluge utvrđuje u vrijeme isporuke robe, odnosno pružanja usluge ili kojom se trgovcu dopušta povećanje cijene, bez prava potrošača na raskid ugovora, ako je stvarna cijena viša od cijene ugovorene u vrijeme zaključenja</p>			
--	---	--	--	--

<p>ugovorom ili ugovaranje isključivog prava prodavca ili pružaoca usluga da tumači ugovorne odredbe;</p> <p>(n) ograničenje obaveze prodavca ili pružaoca usluge da se povinuje obavezama koje je preuzeo njegov zastupnik ili uslovljavanje izvršenja njegove obaveze ispunjenjem neke formalnosti;</p> <p>(o) obavezivanje potrošača da ispuni sve obaveze, iako prodavac ili pružalac usluge ne ispunjava svoje;</p> <p>(p) davanje mogućnosti prodavcu ili pružaocu usluga da prenese svoja prava i obaveze iz ugovora kada to može poslužiti da se, bez njegove saglasnosti, smanje garancije date potrošaču;</p> <p>(q) isključenje ili otežavanje prava potrošača da podnese tužbu ili iskoristi bilo koje drugo pravno sredstvo, posebno ako se od njega zahtijeva da spor isključivo rešava putem arbitraže koja nije uređena zakonom, bezrazložno ograničavanje pristupa dokazu ili prebacivanje na potrošača tereta dokazivanja koji, prema mjerodavnom pravu, treba da bude na drugoj ugovornoj strani.</p>	<p>ugovora;</p> <p>14) trgovcu daje pravo da ocijeni da li je proizvod saobrazan ugovoru;</p> <p>15) trgovcu daje isključivo pravo tumačenja svih ili pojedinih odredaba ugovora;</p> <p>16)isključuje ili ograničava odgovornost trgovca za obaveze koje je za njega preuzeo njegov zastupnik ili odredba kojom se poštovanje tih obaveza uslovljava ispunjenjem određenih formalnosti;</p> <p>17)obavezuje potrošač na ispunjenje svojih ugovornih obaveza i ako trgovac nije ispunio ugovorne obaveze;</p> <p>18)trgovcu dopušta da bez prethodnog pristanka potrošača, prenese prava i obaveze iz ugovora na treće lice, ako se potrošač time dovodi u nepovoljniji položaj, i</p> <p>19)isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača da prava iz ugovora ostvari pred sudom ili drugim nadležnim organom ili organizacijom, a naročito kojom se obavezuje potrošač na rješavanje spora pred arbitražom koja nije predviđena odgovarajućim propisima, odnosno koja onemogućava izvođenje dokaza koji idu u prilog potrošaču ili odredba kojom se teret dokazivanja prebacuje na potrošača kada bi, na osnovu mjerodavnog prava, teret dokazivanja bio na trgovcu.</p>			
<p>2. Polje primjene tačkaka (g), (j) i (1):</p> <p>(a) Podstav (g) nema uticaja na odredbe po kojima pružalac finansijskih usluga zadržava pravo da</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Navedena odredba je primijenjena na način što je u cilju</p>	

<p>jednostrano, bez otkaznog roka, otkáže ugovor zaključen na neodređeno vrijeme ukoliko za to postoji opravdan razlog, pod uslovom da pružalac usluge mora o tome da bez odlaganja obavijesti drugu ugovornu stranu.</p> <p>(b) Podstav (j) nema uticaja na odredbe po kojima pružalac finansijskih usluga zadržava pravo da bez najave izmijeni kamatnu stopu koju plaća potrošač ili koju pružalac finansijske usluge duguje potrošaču ili iznose drugih troškova za finansijske usluge, kada za to postoji opravdan razlog, pod uslovom da pružalac usluga obavezno obavijesti drugu ugovornu stranu o tome što prije i da druga strana ima pravo da odmah odustane od ugovora. Podstav (j), takođe, ne utiče na odredbe po kojima prodavac ili pružalac usluga zadržava pravo da jednostrano izmijeni odredbe ugovora zaključenog na neodređeno vreme, pod uslovom da o tome na odgovarajući način obavijesti potrošača i da potrošač ima pravo da odustane od ugovora.</p> <p>(c) Podstavovi (g), (j) i (1) ne primjenjuju se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promet prenosivim hartijama od vrijednosti, finansijskim instrumentima i drugim proizvodima ili uslugama kod kojih je cijena vezana za promjene kvotacija ili indeksa berze ili cijenama na finansijskom tržištu nad kojima prodavac ili pružalac usluga nema kontrolu; -ugovore o kupovini ili prodaji strane valute, putničkih čekova ili međunarodne novčane doznake izražene u stranoj valuti; <p>(d) Podstav (l) nema uticaja na zakonom dozvoljene odredbe o indeksaciji cijena, pod uslovom da je način na koji se mijenjaju cijene izričito ugovoren.</p>			postizanja maksimalne zaštite potrošača, isključena primjena stava 2 aneksa	
---	--	--	---	--

Direktiva 97/7/EZ				
<p style="text-align: center;">Član 1. Predmet</p> <p>Predmet ovog uputstva je usklađivanje zakona, uredbi i administrativnih akata država članica koji se odnose na ugovore potrošača i prodavaca, odnosno pružalaca usluga sklopljenih na daljinu.</p>	<p style="text-align: center;">Član1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima prometa proizvoda na tržištu, a naročito: zaštita ekonomskih interesa, pravna zaštita, informisanje i obrazovanje, udruživanje potrošača radi zaštite njihovih interesa, i druga pitanja od značaja za zaštitu potrošača.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 2 Osnovni termini</p> <p>Za potrebe ove direktive:</p> <p>(1) „ugovor na daljinu“ označava bilo kakav ugovor o robi ili uslugama zaključen između prodavca, odnosno pružaoca usluga i potrošača u okviru organizovanog programa prodaje ili pružanja usluga na daljinu, a kojeg vodi prodavac, odnosno pružalac usluga koji za potrebe zaključenja ugovora isključivo koristi jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu, u vremenu koje prethodi zaključenju ugovora kao i prilikom samog zaključenja ugovora;</p>	<p style="text-align: center;">Pojam ugovora zaključenog na daljinu Član 60</p> <p>Ugovor zaključen na daljinu, u smislu ovog zakona, je ugovor između trgovca i potrošača zaključen u okviru organizovanog programa prodaje proizvoda trgovca koji za potrebe zaključenja takvih ugovora isključivo koristi jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p>(2) „potrošač“ znači bilo koje fizičko lice koje u ugovorima na koje se ova direktiva odnosi postupa u svrhu koja je van njegove djelatnosti, poslovanja ili profesije;</p>	<p style="text-align: center;">Potrošač i trgovac Član 2</p> <p>(1)Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>(3) „prodavac, odnosno pružalac usluga“ označava bilo koje fizičko ili pravno lice koje u ugovorima na koje se ova direktiva odnosi postupa u poslovnom/trgovačkom ili profesionalnom svojstvu;</p>	<p>(2)Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(4)„sredstva komunikacije na daljinu“ označavaju bilo koje sredstvo koje se može koristiti za zaključenje ugovora između prodavca, odnosno pružaoca usluga i potrošača bez njihovog istovremenog fizičkog prisustva. Nepotpuna lista sredstava komunikacije na koje se odnosi ova direktiva nalazi se u Aneksu I.</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja: 8)sredstva komunikacije na daljinu su sredstva koja mogu biti korišćena za zaključenje ugovora između trgovca i potrošača bez njihovog istovremenog fizičkog prisustva na jednom mjestu, kao što su: adresirani i neadresirani štampani materijali, standardna pisma i dopisnice, štampana propagandna poruka s formularom za porudžbinu, katalog, telefon sa i bez ljudskog posredovanja, radio, videofon, videotekst, telefaks uređaj, televizija, internet, elektronska pošta i dr.;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(5)„operater sredstava komunikacije“ označava bilo koje javno ili privatno fizičko ili pravno lice čija struka, posao ili poziv uključuje stavljanje na raspolaganje prodavcu, odnosno pružaocu usluga jednog ili više sredstava komunikacije.</p>	<p>9)operator sredstava komunikacije na daljinu je svako lice koje u okviru svoje djelatnosti, ili zanimanja omogućava trgovcu upotrebu jednog ili više sredstava komunikacije na daljinu;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 3. Izuzeci</p> <p>1. Ova direktiva se ne primjenjuje na ugovore: - zaključene upotrebom automata za prodaju ili u poslovnim prostorijama koje su opremljene automatima, - zaključene sa operaterima telekomunikacija</p>	<p style="text-align: center;">Izuzeci od primjene Član 61</p> <p>(1)Odredbe čl. 62 do 73 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore: 1) zaključene putem automata za prodaju; 2) zaključene s operaterom sredstava komunikacije na daljinu upotrebom javnih</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>upotrebom javnih telefonskih govornica, - zaključene u cilju izgradnje i prodaje nepokretnosti ili vezane za druga prava na nepokretnostima, osim zakupa, - zaključene na aukcijama.</p>	<p>govornica; 3) o građenju; 4) kojima je svrha sticanje prava na nepokretnosti, osim na ugovore o zakupu nepokretnosti; 5) zaključene javnim nadmetanjem, i 6) zaključene na daljinu koji su uređeni posebnim propisima.</p>			
<p>2. Članovi 4, 5, 6 i 7(1) se ne primjenjuju na:</p> <p>- ugovore za prodaju hrane, pića ili druge robe namenjene svakodnevnoj potrošnji koju redovni dostavljači isporučuju potrošaču na njegovu kućnu adresu, njegovo boravište ili radno mjesto,</p> <p>- ugovore kojima se obezbeđuje smještaj, prevoz, ugostiteljske usluge ili usluge za slobodno vrijeme, a kojima se pružalac usluga obavezuje da, nakon što je ugovor sklopljen, uslugu pruži tačno određenog dana ili tokom određenog perioda; a posebno, u slučaju slobodnih aktivnosti na otvorenom, pružalac usluga može da zadrži pravo da pod određenim okolnostima ne primijeni član 7(2).</p>	<p style="text-align: center;">Izuzete od primjene Član 61</p> <p>3) Odredbe čl. 63 do 70 i člana 73 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore o finansijskim uslugama.</p> <p>(4) Odredbe čl. 63 do 70 stav 1 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore o:</p> <p>1) dostavi hrane, pića i druge robe namijenjene svakodnevnoj upotrebi u domaćinstvu ili na radnom mjestu potrošača, koja se obavlja preko redovnog dostavljača, i</p> <p>2) pružanju usluga smještaja, transporta, dostave hrane ili usluga razonode kojim trgovac preuzima obavezu da pruži ugovorenu uslugu tačno određenog datuma ili u okviru tačno određenog perioda, a kod pružanja usluga razonode na otvorenom trgovac može isključiti primjenu i člana 70 stav 2 ovog zakona u slučajevima određenim ugovorom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 4. Prethodno obavještenje</p> <p>1. Blagovremeno, prije zaključenja ugovora na daljinu, potrošaču se moraju staviti na uvid podaci o:</p> <p>(a) identitetu prodavca, odnosno pružaoca usluga i, u slučaju ugovora gde se zahtijeva plaćanje unaprijed, njegovoj adresi;</p> <p>(b) glavnim karakteristikama robe ili usluga;</p> <p>(c) cijeni robe ili usluga uključujući sve poreze;</p> <p>(d) troškovima isporuke, po potrebi;</p> <p>(e) uslovima plaćanja, isporuke ili izvršenju ugovora;</p> <p>(f) postojanju prava na raskid, osim u slučajevima pomenutim u članu 6(3);</p> <p>(g) cijeni korišćenja sredstava komunikacije ukoliko se obračunava po nekoj drugoj, a ne osnovnoj cijeni;</p> <p>(h) trajanju ponude ili cijene;</p> <p>(i) po potrebi, minimalnom trajanju ugovora u slučaju ugovora za isporuku robe ili pružanje usluga koji se izvršava stalno ili periodično.</p> <p>2. Podaci pomenuti u stavu 1, čija komercijalna svrha mora biti jasna, stavljaju se na uvid na jasan i razumljiv način, onako kako odgovara primijenjenom sredstvu komunikacije, s naročitim poštovanjem prema principu poštenja i savjesnosti u trgovačkim poslovima, i principu zaštite onih koji po propisima država članica nisu u mogućnosti da daju svoju saglasnost, kao što su maloljetna lica.</p>	<p>Prethodno obavještenje Član 63</p> <p>(1)Trgovac je dužan da, prije zaključenja ugovora na daljinu, u primjerenom roku obavijesti potrošača o:</p> <p>1)svom imenu odnosno nazivu i adresi na koju potrošač može uputiti prigovor;</p> <p>2) nazivu i glavnim svojstvima proizvoda;</p> <p>3) cijeni proizvoda, uključujući sve poreze;</p> <p>4) troškovima dostave, ako ugovor uključuje i dostavu koja nije besplatna;</p> <p>5) načinu plaćanja, kao i načinu i roku isporuke robe ili pružanja usluge;</p> <p>6) uslugama koje se nude nakon prodaje (dostupnosti servisa i rezervnih djelova i drugih sličnih usluga);</p> <p>7) garancijama koje prate robu ili uslugu;</p> <p>8) pravu potrošača na jednostrani raskid ugovora iz člana 65 ovog zakona, roku za raskid i slučajevima u kojima je, u skladu sa ovim zakonom, isključeno to pravo;</p> <p>9) uslovima za raskid ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme ili na period duži od jedne godine;</p> <p>10) troškovima upotrebe sredstava komunikacije na daljinu kada se ti troškovi ne računaju po osnovnoj tarifi;</p> <p>11) roku važenja ponude, i</p> <p>12) najkraćem roku na koji ugovor može da se zaključi, ako se radi o ugovoru o kontinuiranoj isporuci robe ili kontinuiranom pružanju usluga.</p> <p>(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana, obavezno sadrži jasno istaknutu</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	---	--------------------------	--	--

<p>3. Pored toga, u slučaju komunikacije telefonom identitet dobavljača i poslovna svrha poziva moraju biti izričito i jasno napomenuti na početku bilo kakve konverzacije sa potrošačem.</p>	<p>komercijalnu namjeru trgovca i mora da bude čitko, jasno, razumljivo, lako uočljivo i prilagođeno sredstvu komunikacije na daljinu koje se koristi.</p> <p>(3) Ako se za zaključenje ugovora koristi telefon, trgovac je dužan da na početku komunikacije potrošaču navede svoj identitet i komercijalnu svrhu poziva.</p> <p>(4) Obavještenje iz stava 1 ovog člana, obavezno se daje u skladu s načelom savjesnosti i poštenja i u skladu sa principima zaštite lica koja ne mogu samostalno da izraze svoju volju, i obavezno sadrži upozorenje da ugovor u ime i za račun maloljetnika ili poslovno nesposobnog lica može da zaključi samo njegov zakonski zastupnik.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 5. Pisana potvrda informacije</p> <p>(1) Blagovremeno, u toku izvršavanja ugovora, a najkasnije prilikom isporuke robe ako roba nije namijenjena za isporuku trećem licu, potrošač mora da primi potvrdu o podacima iz člana 4(1) tačke od (a) do (f), u pisanoj formi ili na drugom trajnom mediju koji je potrošaču raspoloživ i pristupačan, izuzev ako su ovi podaci predati potrošaču pre zaključenja ugovora u pisanoj formi ili na drugom trajnom mediju koji je potrošaču raspoloživ i pristupačan.</p> <p>U svakom slučaju sledeće mora biti dostavljeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisana informacija o uslovima i postupku ostvarivanja prava na povlačenje iz ugovora u 	<p>Potvrda prethodnog obavještenja Član 64</p> <p>(1) Trgovac je dužan da potrošaču blagovremeno izda potvrdu o prethodnom obavještenju u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, a najkasnije u trenutku isporuke robe, odnosno na dan početka pružanja usluge, osim ako je potvrda u toj formi bila dostavljena potrošaču prije zaključenja ugovora.</p> <p>(2) U potvrdi iz stava 1 ovog člana navode se podaci iz člana 63 ovog zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>smislu člana 6 uključujući slučajeve spomenute u prvoj alineji člana 6(3),</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa na kojoj se nalazi sjedište prodavca odnosno pružaoca usluga na koju potrošač može da pošalje prigovor, - informacije o uslugama koje su potrošaču na raspolaganju nakon prodaje i o garancijama, - uslovi za otkazivanje ugovora kada je zaključen na neodređeno vrijeme ili na period duži od godinu dana. 				
<p>2. Stav 1 se ne primjenjuje na usluge koje se pružaju putem sredstava komunikacije na daljinu, ako se takve usluge pružaju jednokratno i ako ih naplaćuje operater sredstava komunikacija. U svakom slučaju, potrošač mora biti u mogućnosti da u svakom trenutku pribavi adresu na kojoj se nalazi sjedište prodavca odnosno pružaoca usluga, na koju može da pošalje prigovor.</p>	<p>(3)Trgovac nije dužan da izda potvrdu iz stava 1 ovog člana u slučaju zaključenja ugovora o pružanju usluge jednokratnom upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koju naplaćuje operater, ali dužan je da potrošača na primjeren način obavijesti o adresi sjedišta trgovca na koju može da uputi prigovor.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6. Pravo na raskid ugovora</p> <p>1. Kod svakog ugovora sklopljenog na daljinu potrošač ima pravo da raskine ugovor, bez kažnjavanja i bez potrebe da svoju odluku obrazloži, u roku od najmanje sedam radnih dana. Jedini trošak koji se može nametnuti potrošaču u vezi sa korišćenjem prava na raskid ugovora je neposredni trošak vraćanja primljene robe.</p> <p>Period za ostvarivanje ovog prava počinje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u slučaju robe, od dana prijema robe od strane potrošača ukoliko su ispunjene obaveze iz člana 5, 	<p>Pravo potrošača na jednostrani raskid ugovora Član 65</p> <p>(1)Potrošač ima pravo da, bez navođenja razloga, jednostrano raskine ugovor zaključen na daljinu u roku od sedam radnih dana od dana prijema robe, odnosno za usluge od dana zaključenja ugovora ili prijema potvrde iz člana 64 ovog zakona, ako je prijem potvrde uslijedio poslije zaključenja ugovora.</p> <p>(2)Potrošač ima pravo da jednostrano raskine ugovor u roku od tri mjeseca od dana prijema robe, odnosno za usluge od</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>- u slučaju usluga, od dana zaključenja ugovora ili od dana kad su ispunjene obaveze iz člana 5 ukoliko su potonje ispunjene nakon zaključenja ugovora, a pod uslovom da taj period nije duži od tromjesečnog perioda koji se pominje u sljedećem podstavu.</p> <p>Ukoliko prodavac odnosno pružalac usluga ne ispuni obaveze iz člana 5, period iznosi tri mjeseca. Taj period počinje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u slučaju stvari, od dana prijema od strane potrošača, - u slučaju usluga, od dana zaključenja ugovora. <p>Ukoliko su podaci pomenuti u članu 5 dostavljeni u roku ovog tromjesečnog perioda rok od sedam radnih dana pomenut u prvom podstavu počinje da teče od tog trenutka.</p> <p>2. Ako je potrošač iskoristio svoje pravo na raskid shodno ovom članu prodavac odnosno pružalac usluga je dužan da potrošaču isplati bez odbitaka sumu koju je ovaj platio. Jedini trošak koji se može nametnuti potrošaču u vezi sa korišćenjem prava na raskid ugovora je neposredni trošak vraćanja primljene robe. Vraćanje se mora izvršiti čim je to moguće, a u svakom slučaju u roku od 30 dana.</p>	<p>dana zaključenja ugovora, ako mu trgovac nije izdao potvrdu iz člana 64 ovog zakona.</p> <p>(3)Ako trgovac dostavi potrošaču potvrdu iz člana 64 ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana kada je potrošač primio robu, odnosno za usluge od dana zaključenja ugovora, rok iz stava 1 ovog člana počinje da teče od dana prijema potvrde.</p> <p>Posljedice jednostranog raskida ugovora Član 67</p> <p>(1)U slučaju jednostranog raskida ugovora, potrošač je dužan da o svom trošku vrati trgovcu primljenu robu što je prije moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od dana upućivanja obavještenja iz člana 66 stav 1 ovog zakona.</p> <p>(2)Petrošač ne odgovara za štetu koju je trgovac pretrpio zbog raskida ugovora i nije dužan da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora.</p> <p>(3)Trgovac je dužan da što je moguće prije, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o raskidu, vrati potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač do trenutka raskida platio na osnovu ugovora, uvećan za iznos zatezne kamate od prijema pisanog obavještenja o raskidu do isplate.</p>			
--	---	--	--	--

<p>3. Osim ako se strane ne dogovore drugačije, potrošač ne može koristiti svoje pravo na raskid ugovora predviđeno u stavu 1 u pogledu ugovora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za pružanje usluga, ukoliko je, uz saglasnost potrošača, izvršenje započelo prije isteka perioda od sedam radnih dana pomenutog u stavu 1, - za isporuku dobara ili pružanje usluga čija cijena zavisi od kretanja na finansijskom tržištu koje dobavljač ne može da kontroliše, - za isporuku dobara prema specifikaciji potrošača ili koja su jasno personalizovana po želji potrošača i koja zbog svoje prirode ne mogu biti vraćena ili su sklona kvarenju ili brzom nestanku, - za isporuku audio i vidio snimaka ili kompjuterskih programa čije je pakovanje potrošač otpečatio, - za isporuku novina, periodike ili magazina, - za igre na sreću i usluge lutrije. <p>4. Države članice mogu u svojim propisima da unesu odredbe prema kojima se:</p>	<p>Izuzeci od prava na jednostrani raskid ugovora Član 68 Potrošač nema pravo na jednostrani raskid ugovora zaključenog na daljinu, osim ako je drugačije ugovoreno, ako se radi o ugovoru o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)pružanju usluge, čije je pružanje započelo uz izričit pristanak potrošača prije isteka roka u kome je potrošač imao pravo da traži raskid ugovora; 2)prodaji proizvoda čija cijena zavisi od kretanja na finansijskom tržištu na koje trgovac nije mogao uticati; 3)prodaji proizvoda izrađenog po specifikaciji potrošača ili prilagođenog ličnim potrebama potrošača ili proizvoda koji zbog svoje prirode ne može biti vraćen ili je podložan brzom propadanju; 4)prodaji audio i video zapisa i kompjuterskih programa koje je potrošač otpakovao; 5)prodaji novina, periodičnih publikacija i magazina, i 6)igrama na sreću. <p>Uticaj jednostranog raskida na ugovor o kreditu Član 69 (1)Ako je, radi djelimične ili potpune isplate cijene iz ugovora zaključenog na daljinu, trgovac ili drugo lice na osnovu</p>			
---	---	--	--	--

<p>- u slučaju da je cijena roba ili usluga u potpunosti ili djelimično pokrivena kreditom datim od strane dobavljača; ili</p> <p>- u slučaju da je ta cijena u potpunosti ili djelimično pokrivena kreditom koji je treća strana odobrila potrošaču na osnovu sporazuma treće strane i prodavca odnosno pružaloca usluga , sporazum o kreditiranju raskida bez bilo kakve kazne, ukoliko potrošač iskoristi svoje pravo na raskid ugovora u skladu sa stavom 1.</p> <p>Države članice donose detaljna pravila za raskid sporazuma o kreditiranju.</p>	<p>sporazuma sa trgovcem, potrošaču odobrilo kredit, raskidom ugovora zaključenog na daljinu na osnovu člana 65 ovog zakona, raskida se i ugovor o kreditu.</p> <p>(2)U slučaju raskida ugovora o kreditu iz stava 1 ovog člana, potrošač nije dužan da kreditoru plati naknadu štete ni drugu naknadu, troškove, kamate ili kaznu.</p> <p>(3)Trgovac odnosno drugo lice iz stava 1 ovog člana dužno je da vrati potrošaču iznos plaćen po osnovu ugovora o kreditu, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o raskidu ugovora zaključenog na daljinu.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 7. Izvršenje ugovora</p> <p>1. Osim ukoliko se strane dogovore drugačije prodavac odnosno pružalac usluga mora da postupi po porudžbenici u roku od najviše 30 dana od dana kada je potrošač poslao svoju porudžbenu.</p> <p>2. Kada prodavac odnosno pružalac usluga propusti da izvrši svoju obavezu iz ugovora zbog toga što poručena roba ili usluga nije raspoloživa, potrošač mora biti obaviješten o ovoj situaciji i mora mu se vratiti suma koju je platio što je pre moguće, a u svakom slučaju u roku od 30 dana.</p>	<p style="text-align: center;">Izvršenje ugovora u roku Član 70</p> <p>(1)Trgovac je dužan da ugovor zaključen na daljinu izvrši najkasnije u roku od 30 dana od dana kada mu je potrošač uputio porudžbinu, osim ako je drugačije ugovoreno.</p> <p>(2)Ako trgovac ne izvrši ugovor u roku iz stava 1 ovog člana, odnosno poručenu robu nema na zalihama ili nije u mogućnosti da pruži poručenu uslugu, dužan je da o tome obavijesti potrošača bez odlaganja, a potrošač može da raskine ugovor ili da ostavi trgovcu primjereni dodatni rok za izvršenje ugovora.</p> <p>(3)U slučaju raskida ugovora iz stava 2</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	ovog člana, trgovac je dužan da potrošaču vrati plaćeni iznos najkasnije u roku od 30 dana od dana upućivanja obavještenja iz stava 2 ovog člana, uvećan za zatezne kamate za period od prijema pisanog obavještenja o raskidu ugovora do isplate.			
3. Države članice mogu da propišu da je prodavac odnosno pružalac usluga ovlašćen da potrošaču pošalje robu odnosno pruži uslugu jednakog kvaliteta i cijene, ako je ova mogućnost bila predviđena prije zaključenja ugovora ili samim ugovorom. Potrošač mora da bude obaviješten o ovoj mogućnosti na jasan i razumljiv način. U ovakvim slučajevima, troškove vraćanja primljene robe nakon potrošačevog povlačenja iz ugovora snosi prodavac, o čemu potrošač mora biti obaviješten. U takvim slučajevima isporuka robe ili pružanje usluga se ne može smatrati slanjem nenaručenih pošiljki u smislu člana 9.	Nema odgovarajuće odredbe		Navedena odredba direktive ne propisuje obavezu preuzimanja već ostavlja mogućnost izbora njenog prenošenja	
<p>Član 8.</p> <p>Plaćanje platnim karticama</p> <p>Države stranice će obezbijediti postojanje odgovarajućih postupaka u kojima će potrošač moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahtijeva obustavu plaćanja ako je njegova platna kartica zloupotrijebljena u vezi sa ugovorima na daljinu iz ove direktive, - da mu se dug otpiše ili plaćena suma vrati u slučaju zloupotrebe platne kartice. 	<p>Zloupotreba platne kartice potrošača</p> <p>Član 71</p> <p>Ako je u vezi s ugovorom zaključenim na daljinu zloupotrijebljena platna kartica potrošača, oštećeni potrošač ima pravo da od trgovca zahtijeva storniranje plaćanja, a ako je plaćanje izvršeno da zahtijeva vraćanje ili nadoknadu plaćenog iznos uvećanog za zatezne kamate za period od dana kada je plaćanje izvršeno.</p>	Potpuno usklađeno		
Član 9 se mijenja direktivom 32005L0029				

<p>Član 10.</p> <p>Ograničenja upotrebe pojedinih sredstava komunikacije</p> <p>1. Korišćenje sljedećih sredstava od strane prodavca odnosno pružaloca usluga zahtijeva prethodnu saglasnost potrošača:</p> <ul style="list-style-type: none"> - automatizovani sistem pozivanja bez učešća ljudi (mašina za automatsko pozivanje), - telefaks. <p>2. Države članice obezbjeđuju da sredstva komunikacije na daljinu, osim onih pomenutih u stavu 1, koja omogućavaju individualnu komunikaciju mogu biti korišćena samo ukoliko nema otvorenog protivljenja potrošača.</p>	<p>Ograničavanje upotrebe sredstava komunikacije na daljinu</p> <p>Član 62</p> <p>(1)Telefon bez ljudskog posredovanja (pozivni automat), elektronska pošta i telefaks mogu se koristiti za zaključenje ugovora na daljinu, samo uz prethodnu saglasnost potrošača.</p> <p>(2)Druga sredstva komunikacije na daljinu mogu se upotrebljavati za zaključenje ugovora, pod uslovom da se potrošač tome izričito ne protivi.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 11.</p> <p>Zaštita u sudskom ili upravnom postupku</p> <p>1. Države članice će osigurati postojanje adekvatnih i djelotvornih sredstava za postizanje usaglašenosti sa ovom direktivom u skladu sa interesima potrošača.</p> <p>2. Sredstva iz stava 1 uključuju odredbe po kojima jedno ili više sledećih tijela, određenih nacionalnim propisima, mogu preduzimati pravne mjere iz nacionalnih propisa pred sudovima ili nadležnim organima uprave da bi obezbedili primjenu nacionalnih odredbi za sprovođenje ove direktive:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) javni organi ili njihovi predstavnici; (b) organizacije potrošača koje imaju legitimni interes da štite potrošača; (c) stručne organizacije koje imaju legitimni interes za postupanje. 	<p>Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača</p> <p>Član 117</p> <p>(1)Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji (u daljem tekstu: kolektivna tužba).</p> <p>(2)Kolektivna tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim postupanjem krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>3. (a) Države članice mogu predvidjeti da teret</p>	<p>protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštene poslovne prakse. (3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana i čl. 118 do 129 ovog zakona ne utiču na primjenu opštih pravila za određivanje mjerodavnog prava u sporovima sa međunarodnim elementom.</p> <p style="text-align: center;">Lica ovlašćena za pokretanje postupka (ovlašćena lica)</p> <p style="text-align: center;">Član 118</p> <p>(1) Kolektivnu tužbu mogu da podnesu: 1) Ministarstvo, druga ministarstva i organi državne uprave nadležni za sprovođenje zakona kojima se štite prava potrošača, i 2) organizacija potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona. (2) Kolektivnu tužbu mogu da podnesu komorska i interesna udruženja trgovaca (privredna, zanatska, i dr.). (3) Organizacije potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona ovlašćene su i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od drugih država članica Evropske unije.</p> <p style="text-align: center;">Teret dokazivanja</p> <p style="text-align: center;">Član 73</p> <p>Teret dokazivanja pružanja prethodnog obavještenja, pisane potvrde prethodnog obavještenja i pridržavanja rokova za ispunjenje ugovora zaključenog na daljinu je na trgovcu, odnosno operatoru sredstava komunikacije na daljinu.</p>			
--	--	--	--	--

<p>dokazivanja po pitanju prethodnih obavještenja, pisane komunikacije, poštovanja rokova ili saglasnosti koju je dao potrošač može biti prenijet na prodavca odnosno pružaoca usluga.</p> <p>3. (b) Države članice preduzimaju mjere da obezbijede da prodavci odnosno pružaoci usluga i operateri sredstava komunikacije, kada to mogu, prekinu praksu koja nije u skladu sa mjerama usvojenim u skladu sa ovom direktivom.</p>	<p style="text-align: center;">Odluka suda Član 122</p> <p>(1) Ako je kolektivna tužba osnovana, sud će odlukom kojom usvaja tužbu utvrditi povredu ovog ili drugih zakona u skladu sa članom 117 st. 1 i 2 ovog zakona, precizno je opisati i tuženom:</p> <p>1) narediti da prekine s postupanjem iz člana 117 st. 1 i 2 ovog zakona, i narediti mu da, ako je to moguće, preduzme mjere neophodne za otklanjanje štetnih posljedica koje su nastale zbog njegovog postupanja,</p> <p>2) zabraniti takvo ili slično postupanje ubuduće, kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača.</p> <p>3) naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice postupanja iz člana 117 stav 1 ovog zakona, i</p> <p>4) naložiti da o svom trošku objavi ispravku nedopuštenog oglašavanja, kada je to primjenljivo.</p> <p>(2) Odlukom kojom se usvaja tužbeni zahtjev sud određuje rok za njeno izvršenje.</p> <p style="text-align: center;">Član 174</p> <p>(1) Pored upravnih mjera utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, nadležni inspektor će rješenjem narediti trgovcu otklanjanje utvrđene nepravilnosti i odrediti rok u kojem se</p>			
---	---	--	--	--

nepравилност mora otkloniti, ako u toku inspekcijskog nadzora utvrdi da:

33) je za zaključenje ugovora na daljinu upotrijebio telefon bez ljudskog posredovanja (pozivni automat), elektronsku poštu ili telefaks bez prethodne saglasnosti potrošača ili druga sredstva daljinske komunikacije na daljinu ako se potrošač tome izričito protivi (čl. 62 i 88);

34) prije zaključenja ugovora na daljinu potrošaču nije pružio prethodno obavještenje propisane sadržine, pod uslovima i na način propisano ovim zakonom (član 63);

35) potrošaču nije blagovremeno, a najkasnije u trenutku isporuke robe, odnosno na dan početka pružanja usluge, izdao potvrdu prethodnog obavještenja pod uslovima, na način i sadržine propisane ovim zakonom ili u slučaju zaključenja ugovora o pružanju usluge jednokratnom upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koju naplaćuje njen operater nije na primjeren način obavjestio potrošača o adresi sjedišta trgovca (član 64);

36) u slučaju jednostranog raskida ugovora nije vratio potrošaču cjelokupan iznos koji je potrošač platio na osnovu ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 67 stav 3);

37) u slučaju jednostranog raskida

<p>4. Države članice mogu da urede da se onim sredstvima koje svaka država članica mora da obezbijedi kako bi se postigla usaglašenost sa ovom direktivom, doda mogućnost dobrovoljnog</p>	<p>ugovora o kreditu nije vratio potrošaču plaćeni iznos po osnovu ugovora o kreditu, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 69 stav 3);</p> <p>38)u slučaju jednostranog raskida ugovora zaključenog na daljinu nije vratio plaćeni iznos u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 70 stav 3);</p> <p>39)nije ispunio zahtjev potrošača u slučaju zloupotrebe platne kartice, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 71 i 88);</p> <p>Arbitražni odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova</p> <p>Opšte odredbe</p> <p>Član 132</p> <p>(1)Vansudsko rješavanje potrošačkih sporova u cilju zaključenja poravnanja ili donošenja odluke, u skladu sa zakonom, sprovodi Arbitražni odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova (u daljem tekstu: Odbor) pri Privrednoj komori Crne Gore (u daljem tekstu: Komora) koji je funkcionalno nezavisan organ.</p> <p>(2)Potrošački spor, u smislu ovog zakona, je spor koji proističe iz pravnog odnosa potrošača i trgovca.</p> <p>(3)Komora vrši stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Odbora i obezbjeđuje prostorije i druge tehničke uslove za njegov rad.</p>			
--	--	--	--	--

<p>nadzora usaglašenosti koji bi vršila autonomna tijela, i obraćanja ovim tijelima radi rješavanja sporova.</p>	<p>(4) Lokalna samouprava može na osnovu sporazuma sa Komorom da pomaže rad Odbora, obezbjeđivanjem prostornih, tehničkih i drugih uslova.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 12 Obavezujuća priroda</p> <p>1. Potrošač se ne može odreći prava koja su mu priznata transpozicijom ove direktive u nacionalno zakonodavstvo.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere da obezbijede da potrošači ne izgube zaštitu dodijeljenu ovom direktivom samom činjenicom izbora prava treće države kao mjerodavnog prava za ugovor u slučajevima kad postoji bliska veza ugovora sa teritorijom jedne ili više država članica.</p>	<p style="text-align: center;">Obavezujuća priroda</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>(1) Potrošač se ne može odreći prava koja ima na osnovu ovog zakona.</p> <p style="text-align: center;">Izbor stranog prava</p> <p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>(1) Izborom stranog prava kao mjerodavnog, potrošač koji ima boravište u Crnoj Gori ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>(2) Na zaštitu prava potrošača kod ugovora o turističkim uslugama iz člana 89 ovog zakona za koje je mjerodavno strano pravo, primjenjuju se odredbe ovog zakona ako je predmet ugovora nepokretnost koja se nalazi na teritoriji Crne Gore.</p> <p>(3) Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se i na ugovor koji se ne odnosi neposredno na nepokretnost, ako trgovac vrši djelatnost u Crnoj Gori ili na drugi način usmjerava tu djelatnost ka Crnoj Gori, a ugovor je zaključen u okviru te djelatnosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 13 Pravila Zajednice</p> <p>1. Odredbe ove direktive se primjenjuju ukoliko ne</p>	<p>Izuzeće od primjene</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>postoje posebne odredbe prava Zajednice koja u potpunosti uređuju određene tipove ugovora sklopljenih na daljinu.</p> <p>2. Kada specifična pravila Zajednice uređuju samo određene aspekte isporuke robe ili pružanja usluga, te odredbe, pre nego odredbe ove direktive, se primenjuju na te specifične aspekte ugovora sklopljenih na daljinu.</p>	<p style="text-align: center;">Član 61</p> <p>(2) Ako ugovori iz stava 1 tačka 6 ovog člana nijesu u potpunosti uređeni posebnim propisima odredbe člana 60 i čl. 62 do 73 ovog zakona primjenjuju se na one aspekte tih ugovora koji nijesu uređeni posebnim propisima.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 14. Minimalna klauzula</p> <p>Države članice mogu da usvoje ili zadrže na snazi strože odredbe, kompatibilne sa Ugovorom, da bi obezbedile viši nivo zaštite potrošača u domenu na koji se ova direktiva odnosi. Ako je to u opštem interesu, ali uz dužno poštovanje Ugovora, te odredbe uključuju i zabranu stavljanje na tržište na svojoj teritoriji određenih roba ili usluga, posebno medicinskih proizvoda, putem ugovora sklopljenih na daljinu.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p style="text-align: center;">Navedena odredba direktive ne propisuje obavezu preuzimanja već ostavlja mogućnost izbora njenog prenošenja</p>	
<p style="text-align: center;">Član 15. Implementacija</p> <p>1. Države-članice su dužne da zakone, uredbe i administrativne propise neophodne za postupanje po ovoj direktivi usvoje najkasnije tri godine po stupanju direktive na snagu. Države članice o tome obavještavaju Komisiju bez odlaganja.</p> <p>2. Usvojeni propisi država članica treba da upućuju na ovu direktivu ili da prilikom zvaničnog objavljivanja budu praćeni takvim upućivanjem. Način upućivanja na ovu direktivu uređuje sama država članica.</p> <p>3. Države-članice dostavljaju Komisiji tekst odredaba nacionalnog prava koje usvajaju iz oblasti na koju se odnosi ova direktiva.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		

<p>4. Najkasnije u roku od četiri godine od stupanju ove direktive na snagu Komisija će podnijeti izveštaj Evropskom parlamentu i Savjetu o sprovođenju ove direktive uz koji, ako je potrebno, može priložiti predlog njegove izmjene.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 16 Obavještanje potrošača</p> <p>Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere da obavijeste potrošače o nacionalnim propisima kojima se u nacionalno pravo prenosi ova direktiva i, po potrebi, ohrabruju stručne organizacije da obavještavaju potrošače o svojim kodeksima ponašanja.</p>	<p style="text-align: center;">Nadležnost Ministarstva Član 157</p> <p>(1)Ministarstvo je dužno da u saradnji sa drugim nosiocima zaštite potrošača štiti prava i interese potrošača. (2)Ministarstvo je nadležno da: 1)prati sprovođenje ovog i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača; 2)daje predloge za unapređenje i razvoj politike zaštite potrošača; 3)predlaže Nacionalni program, prati njegovu realizaciju i dostavlja godišnji izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa;</p> <p style="text-align: center;">Savjet za zaštitu potrošača Član 160</p> <p>(1)Radi davanja predloga za odlučivanje o stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti zaštite potrošača Vlada osniva Savjet.</p> <p style="text-align: center;">Informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima Član 170</p> <p>(1)Potrošači imaju pravo na informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima potrošača.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	(2)Pravo na obrazovanje potrošača u cilju sticanja znanja o pravima, obavezama i načinu ostvarivanja prava neophodnih za pravilan i pouzdan izbor i korišćenje proizvoda, upoznavanje sa odgovornostima učesnika na tržištu i o načinu ostvarivanja prava i pružanje pravne pomoći za zaštitu potrošača, ostvaruje se u obrazovnim ustanovama (predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima), organizacijama potrošača, kao i putem sredstava javnog informisanja.			
Članovi od 17-19	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
ANEKS I Sredstva komunikacije iz člana 2(4) nenaslovljena štampana stvar, naslovljena štampana stvar, standardna pisma, oglasi u štampi sa porudžbenicom, katalogi, telefoni uz učešće ljudi, telefoni bez učešća ljudi (automatske mašine za pozivanje, audiotekst, radio, videotelefonija (telefoni sa ekranom), videotekst (mikrokompjuter i televizijski ekran) sa tastaturom ili ekranom osjetljivim na dodir, elektronska pošta, telefaks, televizija (telešoping).	Značenje izraza Član 6 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja: (8)sredstva komunikacije na daljinu su sredstva koja mogu biti korišćena za zaključenje ugovora između trgovca i potrošača bez njihovog istovremenog fizičkog prisustva na jednom mjestu, kao što su: adresirani i neadresirani štampani materijali, standardna pisma i dopisnice, štampana propagandna poruka s formularom za porudžbinu, katalog, telefon sa i bez ljudskog posredovanja, radio, videofon, videotekst, telefaks uređaj, televizija, internet, elektronska pošta i dr.;	Potpuno usklađeno		

ANEKS II ukida direktiva 32002L0065.				
Direktiva 98/6/EZ				
<p>Član 1.</p> <p>Svrha ove direktive je da uredi isticanje maloprodajne cijene i cijene po jedinici mere za proizvode koje prodavci nude potrošačima, da bi se poboljšala informisanost potrošača i olakšalo upoređivanje cena.</p>	<p>Predmet Član 1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima prometa proizvoda na tržištu, a naročito: zaštita ekonomskih interesa, pravna zaštita, informisanje i obrazovanje, udruživanje potrošača radi zaštite njihovih interesa, i druga pitanja od značaja za zaštitu potrošača.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2</p> <p>Za potrebe ove direktive:</p> <p>(a) maloprodajna cijena je konačna cijena jednog komada proizvoda, ili date količine proizvoda, uključujući PDV i sve druge poreze;</p>	<p>Značenje izraza Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:</p> <p>5)prodajna cijena proizvoda je krajnja cijena za pojedini proizvod, ili određenu količinu proizvoda uključujući porez na dodatu vrijednost (u daljem tekst: PDV), druge poreze i dažbine;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>(b) cijena po jedinici mjere označava konačnu cijenu, uključujući PDV i sve druge poreze, za jedan kilogram, jedan litar, jedan metar, jedan kvadratni metar ili jedan kubni metar proizvoda ili neku drugu pojedinačnu kvantitativnu jedinicu koja se široko i uobičajeno koristi u državama članicama u prometu određenih proizvoda;</p>	<p>Značenje izraza Član 6</p> <p>6)cijena po jedinici mjere je krajnja cijena, uključujući PDV, druge poreze i dažbine, po jedinici mjere, u skladu sa zakonom (kilogram, litar, metar, kvadratni metar, kubni metar ili druga pojedinačna mjerna jedinica, koja je u uobičajenoj upotrebi u Crnoj Gori);</p>	Potpuno usklađeno		
<p>(c) proizvodi koji se prodaju na mjeru su proizvodi koji nisu unaprijed pakovani i mjere se u prisustvu potrošača;</p>	<p>Značenje izraza Član 6</p>	Potpuno usklađeno		

	4)roba u rasutom stanju je roba koja nije prethodno upakovana i koja se mjeri u prisustvu potrošača;			
(d) trgovac je bilo koje fizičko ili pravno lice koje prodaje ili nudi na prodaju proizvode koji ulaze u okvire njegove komercijalne ili profesionalne aktivnosti;	Potrošač i trgovac Član 2 2)Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti	Potpuno usklađeno		
(e) potrošač je bilo koje fizičko lice koje kupuje proizvod u svrhu koja ne spada u sferu njegove komercijalne ili profesionalne aktivnosti.	Potrošač i trgovac Član 2 1) Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p>1. Maloprodajna cijena i cijena po jedinici mjere se ističu kod svih proizvoda na koje se odnosi član 1, s tim da isticanje cijene po jedinici mjere podliježe odredbama člana 5. Cijena po jedinici mjere ne mora biti istaknuta ako je identična maloprodajnoj cijeni.</p> <p>2. Države članice mogu da odluče da ne primenjuju stav 1 na:</p> <ul style="list-style-type: none"> -proizvode koji se isporučuju u toku pružanja usluga, - aukcijsku prodaju i prodaju umjetničkih djela i antikviteta. <p>3. Za proizvode koji se prodaju na mjeru, samo cijena po jedinici mjere mora biti naznačena.</p> <p>4. Svaka reklama koja pominje maloprodajnu</p>	<p style="text-align: center;">Isticanje cijene proizvoda Član 11</p> <p>(1)Trgovac je dužan da za proizvode koji se prodaju ili nude na prodaju, čitko, jasno, razumljivo i lako uočljivo za potrošača istakne prodajnu cijenu i cijenu po jedinici mjere, u skladu sa ovim zakonom, osim kod aukcijske prodaje i prodaje umjetničkih djela i antikviteta.</p> <p>(2)Cijenu po jedinici mjere nije potrebno isticati ako je jednaka prodajnoj cijeni proizvoda.</p> <p>(3)Cijenu po jedinici mjere nije potrebno isticati ni za proizvode kod kojih isticanje cijene nema svrhe zbog prirode ili namjene proizvoda, ili bi moglo izazvati zabunu kod potrošača.</p>	Potpuno usklađeno		

<p>cijenu proizvoda na koje upućuje član 1, takođe će isticati cijenu po jedinici mjere u skladu sa članom 5.</p> <p style="text-align: center;">Član 4.</p> <p>1. Maloprodajna cijena i cijena po jedinici mjere moraju biti nedvosmislene, lako uočljive i čitke. Države članice mogu da ograniče maksimalan broj cijena koje se mogu istaći.</p> <p>2. Cijena po jedinici mjere mora da se odnosi na količinu koja je označena u skladu sa odredbama nacionalnog prava i prava Zajednice.</p> <p>Tamo gde odredbe nacionalnog prava ili prava Zajednice zahtijevaju isticanje neto težine i neto težine suve materije za izvjesne ranije upakovane proizvode, biće dovoljno da se istakne cijena po jedinici mjere neto mase suve materije.</p> <p style="text-align: center;">Član 5.</p> <p>1. Države članice mogu da oslobode prodavca obaveze da istakne cijenu po jedinici mjere onih proizvoda kod kojih takvo isticanje cijena ne bi bilo korisno zbog prirode ili svrhe proizvoda ili zato što bi moglo da stvori zabunu.</p> <p>2. U cilju implementacije pravila iz stava 1, države članice mogu, za proizvode koji nisu prehrambeni, da ustanove listu proizvoda ili kategorije proizvoda na koje se i dalje odnosi obaveza isticanja cijene po jedinici mjere;</p>	<p>(4)Kod proizvoda u rasutom stanju ističe se samo cijena po jedinici mjere.</p> <p>(5)Ako se za određenu vrstu prethodno upakovane robe može izraziti neto masa i neto masa suve materije, dovoljno je istaći samo cijenu po jedinici neto mase suve materije.</p> <p>(6)Kada se dio složenog proizvoda prodaje ili nudi na prodaju kao poseban proizvod, pored cijene za cijeli proizvod trgovac je dužan da istakne cijenu i za taj dio proizvoda.</p> <p>(7)Prodajna cijena i cijena po jedinici mjere proizvoda ističu se u Eur-ima.</p> <p>(8)Osim cijena iz st. 1 i 6 ovog člana, na proizvodu ili na prodajnom mjestu se ne smiju isticati druge cijene, osim u slučaju prodajnih pogodnosti koje se odnose na umanjenje cijene, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>(9)Listu prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, odnosno grupa proizvoda, za koje pored prodajne cijene ne treba istaći i cijenu po jedinici mjere, uključujući i uslove i način prodaje proizvoda u skladu sa stavom 3 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite potrošača (u daljem tekstu: Ministarstvo).</p> <p style="text-align: center;">Isticanje cijene pri oglašavanju Član 15</p> <p>Trgovac je dužan da prilikom oglašavanja cijena proizvoda istakne cijene, u skladu sa</p>			
---	--	--	--	--

	ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oglašavanje.			
<p>Član 6.</p> <p>Ako bi obaveza isticanja cijene po jedinici mjere predstavljala prevelik teret za pojedine manje maloprodajne radnje zbog broja proizvoda koji su u prodaji, prodajnog prostora, prirode mesta prodaje, specifičnih uslova prodaje kada proizvod nije direktno dostupan potrošaču, ili kod pojedinih vrsta poslovanja, kao što je prodaja putem trgovačkih putnika, države članice mogu, u toku prelaznog perioda, nakon datuma na kojeg upućuje član 11(1), da propišu da prodavac nema obavezu da istakne cenu po jedinici mere ako nije reč o proizvodu koji se prodaje na meru, a sve pod uslovima iz člana 12.</p>	<p>Isticanje cijene proizvoda</p> <p>Član 11</p> <p>(9)Listu prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, odnosno grupa proizvoda, za koje pored prodajne cijene ne treba istaći i cijenu po jedinici mjere, uključujući i uslove i način prodaje proizvoda u skladu sa stavom 3 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite potrošača (u daljem tekstu: Ministarstvo).</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 7</p> <p>Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se sva zainteresovana lica obavijestila o odredbama nacionalnog prava kojima se implementira ova Direktiva.</p>	<p>Informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima</p> <p>Član 170</p> <p>(1)Potrošači imaju pravo na informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima potrošača.</p> <p>(2)Pravo na obrazovanje potrošača u cilju sticanja znanja o pravima, obavezama i načinu ostvarivanja prava neophodnih za pravilan i pouzdan izbor i korišćenje proizvoda, upoznavanje sa odgovornostima učesnika na tržištu i o načinu ostvarivanja prava i pružanje pravne pomoći za zaštitu potrošača, ostvaruje se u obrazovnim ustanovama (predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima),</p>	Potpuno usklađeno		

	organizacijama potrošača, kao i putem sredstava javnog informisanja.			
<p>Član 8</p> <p>Države članice propisuju kazne za nepoštovanje odredbi nacionalnog prava usvojenih radi implementacije ove Direktive, i preduzimaju sve neophodne mjere da osiguraju njihovu primjenu. Ove kazne moraju biti djelotvorne, primjerene i da služe svrsi prevencije.</p>	<p>Član 177</p> <p>(1)Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <p>3)prodajna cijena i cijena po jedinici mjere nije istaknuta u skladu sa ovim zakonom i propisom donesenim na osnovu ovog zakona (član 11);</p> <p>(2)Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom lice novčanom kaznom od od 150 eura do 1.500 eura.</p> <p>(3)Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 5.000 eura.</p>	Potpuno usklađeno		
Članovi od 9-14	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 1999/44/EZ				
<p>Član 1</p> <p>Područje primene i određivanje pojmova</p> <p>1. Svrha ovog uputstva je usklađivanje zakona, uredbi i upravnih propisa država članica o izvesnim aspektima prodaje robe široke potrošnje i pratećim garancijama, kako bi se obezbedio jednoobrazni minimalni nivo zaštite potrošača na unutrašnjem tržištu.</p>	<p>Predmet</p> <p>Član 1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima prometa proizvoda na tržištu, a naročito: zaštita ekonomskih interesa, pravna zaštita, informisanje i obrazovanje, udruživanje potrošača radi zaštite njihovih interesa, i druga pitanja od značaja za zaštitu potrošača.</p>	Potpuno usklađeno		

<p>2. Za potrebe ove direktive:</p> <p>(a) <i>potrošač</i>: znači svako fizičko lice koje u ugovorima na koje se odnosi ova direktiva nastupa u svrhe koje nisu u vezi s njegovom poslovnom djelatnošću ili profesijom;</p>	<p style="text-align: center;">Potrošač i trgovac</p> <p style="text-align: center;">Član 2</p> <p>(1)Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(b) roba široke potrošnje: označava svaku pokretnu tjelesnu stvar osim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvari prodatih u izvršnom postupku ili na drugi način po sili zakona, - vode i gasa kada nisu stavljeni u prodaju u ograničenom obimu ili utvrđenoj količini, - električne energije; 	<p style="text-align: center;">Značenje izraza</p> <p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:</p> <p>3) roba je pokretna stvar osim: stvari prodatih u izvršnom postupku ili na drugi način na osnovu zakona, polovnih stvari koje se prodaju putem aukcijske prodaje na kojoj potrošači mogu lično da učestvuju, vode i gasa kada nijesu stavljeni u prodaju u ograničenom obimu ili utvrđenoj količini, i električne energije;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>c) <i>prodavac</i>: označava bilo koje fizičko ili pravno lice koje prodaje robu široke potrošnje u okviru svoje poslovne djelatnosti ili profesije;</p>	<p style="text-align: center;">Potrošač i trgovac</p> <p style="text-align: center;">Član 2</p> <p>(2)Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(d) <i>proizvođač</i>: označava proizvođača robe široke potrošnje, uvoznika robe široke potrošnje na teritoriju Zajednice ili drugo lice koje se predstavlja kao proizvođač tako što stavlja svoje ime, robni žig ili drugi karakterističan znak na robu široke</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza</p> <p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:</p> <p>1)proizvođač je lice koje proizvodi robu,</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

potrošnje;	kao i uvoznik robe ili drugo lice koje se predstavlja kao proizvođač stavljajući svoje ime, robni žig ili drugo obilježje na robu;			
(e) <i>garancija</i> : označava obavezu prodavca ili proizvođača prema potrošaču, koja je preuzeta bez dodatne naknade, da vrati cijenu, izvrši zamjenu ili poravku, ili da na drugi način postupi s robom široke potrošnje, u slučaju da roba ne odgovara specifikaciji koja je data u garantnoj izjavi ili u oglasu koji se na tu robu odnosio;	<p style="text-align: center;">Garancija i garantni list</p> <p style="text-align: center;">Član 50</p> <p>(1) Garancija je obaveza trgovca ili proizvođača (davaoca garancije) koja je preuzeta bez dodatne naknade da potrošaču vrati plaćeni iznos, izvrši zamjenu ili opravku, ili na drugi način postupi s robom, ako roba ne odgovara sadržini garantne izjave ili oglasa koji se na tu robu odnosio.</p>	Potpuno usklađeno		
(f) <i>popravka</i> : u slučaju nesaobraznosti isporučene robe onome što je ugovoreno, označava saobražavanje takve robe ugovoru o prodaji.	<p style="text-align: center;">Pravne posljedice nesaobraznosti</p> <p style="text-align: center;">Član 45</p> <p>(1) Ako isporučena roba nije saobrazna ugovoru, potrošač ima pravo da zahtijeva od trgovca da se nesaobraznost ukloni bez naknade, opravkom ili zamjenom, odnosno da zahtijeva odgovarajuće umanjenje cijene ili da raskine ugovor uz povraćaj plaćenog iznosa</p>	Potpuno usklađeno		
3. Države članice mogu da predvide da izraz „roba široke potrošnje“ ne obuhvata polovne proizvode koji se prodaju na javnim aukcijama na kojima potrošači mogu lično da učestvuju.	<p style="text-align: center;">Značenje izraza</p> <p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:</p> <p>3) roba je pokretna stvar osim: stvari prodatih u izvršnom postupku ili na drugi način na osnovu zakona, polovnih stvari koje se prodaju putem aukcijske prodaje na kojoj potrošači mogu lično da učestvuju,</p>	Potpuno usklađeno		

	vode i gasa kada nijesu stavljeni u prodaju u ograničenom obimu ili utvrđenoj količini, i električne energije;			
4. Ugovori o isporuci buduće robe široke potrošnje, to jest robe koju tek treba proizvesti, za potrebe ove direktive se smatraju ugovorima o prodaji.	<p style="text-align: center;">Saobraznost ugovoru Član 42</p> <p>(2) Ugovorom o prodaji u smislu st. 1 i 3 ovog člana i čl. 43 do 52 ovog zakona smatra se i ugovor o isporuci buduće robe, odnosno robe koju tek treba proizvesti.</p>	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 2. Saobraznost ugovoru</p> <p>1. Prodavac mora da isporuči potrošaču robu koja je saobrazna ugovoru o prodaji.</p> <p>2. Pretpostavka je da je roba široke potrošnje saobrazna ugovoru ako:</p> <p>(a) odgovara opisu koji je dao prodavac i ima kvalitete robe koju je prodavac pokazao potrošaču kao uzorak ili model;</p> <p>(b) odgovara posebnoj namjeni za koju je potrošač nabavlja, koju je potrošač stavio do znanja prodavcu i s kojom se prodavac saglasio;</p> <p>(c) odgovara namjeni za koju se roba te vrste redovno koristi;</p> <p>(d) ima kvalitete i učinak koji su uobičajeni i koje</p>	<p style="text-align: center;">Saobraznost ugovoru Član 42</p> <p>(1) Trgovac je dužan da potrošaču isporuči robu koja je saobrazna ugovoru o prodaji.</p> <p>(3) Isporučena roba smatra se saobraznom ugovoru ako:</p> <p style="padding-left: 40px;">1) odgovara opisu koji je dao trgovac i ima svojstva robe koju je trgovac pokazao potrošaču kao uzorak ili model, osim ako su uzorak ili model pokazani samo radi obavještenja;</p> <p style="padding-left: 40px;">2) ima svojstva potrebna za naročitu upotrebu za koju je potrošač nabavlja, a koja je bila poznata trgovcu ili mu je morala biti poznata u vrijeme zaključenja ugovora;</p> <p style="padding-left: 40px;">3) ima svojstva potrebna za redovnu upotrebu robe iste vrste;</p> <p style="padding-left: 40px;">4) ima svojstva i osobine koje su izričito ili prećutno ugovorene, odnosno</p>	Potpuno usklađeno		

<p>potrošač može razumno da očekuje od robe te vrste, s obzirom na prirodu robe i imajući u vidu ono što je prodavac javno tvrdio o njenim posebnim obilježjima, a naročito prilikom oglašavanja ili na etiketama koje su stavljene na robu.</p> <p>3. Za potrebe ovog člana se smatra da roba nije nesaobrazna onome što je ugovoreno ako je u momentu zaključenja ugovora potrošač bio svjestan ili je morao biti svjestan nesaobraznosti, ili ako izvor nesaobraznosti leži u materijalima koje je isporučio potrošač.</p> <p>4. Prodavac neće biti vezan javnim tvrdnjama na koje se odnosi član 2(d) ukoliko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokaže da nije znao niti je mogao da zna za javno izrečenu tvrdnju o kojoj je riječ, - dokaže da je javno izrečena tvrdnja ispravljena do časa zaključenja ugovora, ili - dokaže da javno izrečena tvrdnja nije mogla da utiče na formiranje odluke o kupovini robe široke potrošnje. 	<p>propisane;</p> <p>5)po kvalitetu i funkcionalnosti odgovara uobičajenim karakteristikama robe iste vrste koje potrošač može osnovano da očekuje, s obzirom na prirodu robe i javno obećanje o posebnim svojstvima robe dato od strane trgovca, proizvođača ili njihovih predstavnika, naročito ako je obećanje učinjeno oglasom ili na ambalaži robe.</p> <p style="text-align: center;">Odgovornost za nesaobraznost</p> <p style="text-align: center;">Član 43</p> <p>(1)Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ugovoru, koja je postojala u trenutku prelaska rizika na potrošača, bez obzira da li je znao za nesaobraznost.</p> <p>(2)Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ugovoru koja se pojavi nakon prelaska rizika na potrošača, ako potiče od uzroka koji je postojao prije prelaska rizika na potrošača.</p> <p>(3)Trgovac ne odgovara za nesaobraznost robe ako je u trenutku zaključenja ugovora potrošaču bilo poznato ili mu nije moglo ostati nepoznato da roba nije saobrazna ugovoru ili je uzrok nesaobraznosti u materijalu koji je dao potrošač.</p> <p>(4)Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe koju je potrošač mogao lako opaziti, ako je izjavio da je roba saobrazna</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	---	--------------------------	--	--

	<p>ugovoru.</p> <p>(5)Trgovac nije odgovoran za javno obećanje u pogledu svojstava robe iz člana 42 stav 3 tačka 5 ovog zakona ako:</p> <p>1)nije znao ili nije mogao znati za dato obećanje;</p> <p>2)je prije zaključenja ugovora objavljena ispravka obećanja; ili</p> <p>3)obećanje nije moglo uticati na odluku potrošača da zaključi ugovor.</p>			
<p>5. Bilo kakva nesaobraznost koja je posljedica neispravne instalacije robe široke potrošnje smatra se nedostatkom saobraznosti same robe, ukoliko instaliranje predstavlja dio ugovora o prodaji dobara i ako je izvršeno od strane prodavca ili pod njegovim nadzorom. Ovo važi i ako je proizvod bio namenjen za instalaciju od strane potrošača pa ga je potrošač instalirao, ali je pogrešna instalacija posledica nedostataka u uputstvu za instaliranje.</p>	<p>Nepravilna instalacija ili montaža</p> <p>Član 44</p> <p>(1)Trgovac je odgovoran za nesaobraznost isporučene robe koja je nastala kao posledica nepravilne instalacije ili montaže koju je izvršio trgovac ili drugo lice pod njegovim nadzorom, ako je usluga montaže uključena u ispunjenje ugovora o kupoprodaji.</p> <p>(2)Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ako je nepravilna instalacija ili montaža robe posledica nedostataka u uputstvu za instalaciju i montažu.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 3</p> <p>Prava potrošača</p> <p>1. Prodavac odgovara potrošaču za svaki nedostatak saobraznosti koji postoji u momentu isporuke robe.</p> <p>2. U slučaju nesaobraznosti, potrošač ima pravo da</p>	<p>Pravne posljedice nesaobraznosti</p> <p>Član 45</p> <p>(1)Ako isporučena roba nije saobrazna ugovoru, potrošač ima pravo da zahtijeva od trgovca da se nesaobraznost otkloni bez naknade, opravkom ili zamjenom, odnosno</p>	Potpuno usklađeno		

<p>zahtijeva da se roba besplatno saobrazi onome što je ugovoreno putem popravke ili zamjene u skladu sa stavom 3, ili da zahtijeva srazmerno smanjenje cijene ili da raskine ugovor, u skladu sa stavovima 5 i 6.</p> <p>3. Na prvom mjestu, potrošač može da zahtijeva od prodavca da popravi ili da zamijeni robu, u oba slučaja besplatno, osim u slučaju da je to nemoguće ili neprimjereno.</p> <p>Smatra se da je potrošač istakao neprimjereni zahtjev povodom nesaobraznosti robe, ako je taj zahtjev nerazuman u poređenju sa drugim zahtjevom koji je potrošač mogao da istakne, kada se uzme u obzir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost koju bi roba imala da je saobrazna ugovoru, - značaj nesaobraznosti robe onome što je ugovoreno, i - da li se drugi zahtjev mogao ispuniti bez značajnijih nepogodnosti za potrošača. <p>Svaka popravka ili zamena se mora izvršiti u razumnom roku i bez značajnijih nepogodnosti po potrošača uzimajući u obzir prirodu robe i svrhu zbog koje ju je potrošač nabavio.</p> <p>4. Termin „besplatno“ iz stavova 2 i 3 znači da se potrošaču ne mogu staviti na teret troškovi koji su neophodni da bi se roba saobrazila ugovoru, a posebno troškovi isporuke, rada i materijala.</p> <p>5. Potrošač može da zahtijeva srazmerno smanjenje cijene ili da raskine ugovor ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrošač nema pravo na popravku ili zamjenu, ili - prodavac nije izvršio zamjenu ili popravku u razumnom roku, ili - prodavac nije izvršio zamjenu ili popravku bez 	<p>da zahtijeva odgovarajuće umanjeње cijene ili da raskine ugovor uz povraćaj plaćenog iznosa.</p> <p>(2)Potrošač ima pravo da bira između zahtjeva da se nesaobraznost otkloni opravkom ili zamjenom, osim ako je izabrani zahtjev nemoguć ili ako predstavlja nesrazmjerno opterećenje za trgovca.</p> <p>(3)Nesrazmjerno opterećenje iz stava 2 ovog člana postoji ako izabrani zahtjev, u odnosu na alternativni zahtjev, stvara pretjerane troškove za trgovca, uzimajući u obzir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vrijednost robe koju bi imala da je saobrazna ugovoru, 2) značaj saobraznosti u konkretnom slučaju, i 3) da li se alternativni zahtjev može ostvariti bez značajnijih neugodnosti za potrošača. <p>(4)Trgovac je dužan da opravku ili zamjenu izvrši u primjerenom roku, ali ne dužem od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva i bez značajnijih neugodnosti za potrošača, uzimajući u obzir prirodu robe i svrhu zbog koje je potrošač nabavio.</p> <p>(5)Troškove neophodne da se roba saobrazi ugovoru (troškovi rada, materijala, preuzimanja, isporuke i dr.) plaća trgovac.</p>			
--	---	--	--	--

<p>značajnih nepogodnosti po potrošača.</p> <p>6. Potrošač nema prava da raskine ugovor ako je nesaobraznost neznatna.</p>	<p>(6)Potrošač ima pravo da zahtijeva umanjenje cijene ili raskid ugovora uz povraćaj plaćenog iznosa, ako ne može da ostvari pravo na opravku ili zamjenu, ili ako trgovac nije izvršio opravku ili zamjenu u roku iz stava 4 ovog člana, ili ako opravka ili zamjena nije moguća bez značajnijih neugodnosti za potrošača.</p> <p>(7)Potrošač ne može da raskine ugovor ako je nesaobraznost robe neznatna.</p> <p>(8)Prava iz stava 1 ovog člana, ne utiču na pravo potrošača da zahtijeva od trgovca naknadu štete koja potiče od nesaobraznosti, u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 4. Pravo na regres</p> <p>U slučaju da krajnji prodavac odgovara potrošaču za nesaobraznost robe koja je posljedica činjenja ili nečinjenja proizvođača, prethodnog prodavca u ugovornom lancu ili bilo kog drugog posrednika, krajnji prodavac ima pravo da zahtijeva od odgovornog lica ili odgovornih lica iz ugovornog lanca da mu naknade troškove koje je imao. Odgovorno lice ili odgovorna lica od kojih krajnji prodavac može da zahtijeva naknadu, kao i postupak i uslovi za ostvarenje ovog prava, određuju se unutrašnjim pravom država članica.</p>	<p style="text-align: center;">Odgovornost proizvođača Član 47</p> <p>(1)Ako trgovac odgovara potrošaču za nesaobraznost robe koja je posljedica činjenja ili nečinjenja proizvođača, ili drugog lica u ugovornom lancu, trgovac ima pravo da zahtijeva od proizvođača ili drugog lica u ugovornom lancu naknadu troškova nastalih zbog nesaobraznosti robe.</p> <p>(2)Proizvođač, ili drugo lice iz stava 1 ovog člana, postupak i uslovi za ostvarivanje naknade troškova, utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p style="text-align: center;">Član 5. Rokovi</p> <p>1. Prodavac je odgovoran po osnovu člana 3 ukoliko nesaobraznost postane vidljiva u roku od dvije godine od isporuke robe. Ako po unutrašnjem pravu države članice pravo iz člana 3(2) zastarijeva, zastarjelost ne može da nastupi prije isteka perioda od dvije godine od isporuke.</p> <p>2. Države članice mogu da propišu da potrošač mora da obavijesti prodavca o nesaobraznosti robe u roku od dva mjeseca od dana kada je uočio tu nesaobraznost, da bi mogao da ostvari prava koja su mu u tom slučaju garantovana.</p> <p>3. Pretpostavlja se da je svaka nesaobraznost robe s ugovorom koja je postala vidljiva u roku od 6 mjeseci od isporuke, postojala u času isporuke, ako takva pretpostavka nije suprotna prirodi određene robe ili prirodi određene nesaobraznosti.</p>	<p style="text-align: center;">Rokovi i teret dokazivanja</p> <p style="text-align: center;">Član 48</p> <p>(1)Trgovac je odgovoran za nesaobraznost robe ugovoru u roku od dvije godine od dana prelaska rizika na potrošača.</p> <p>(2)Ako se nesaobraznost pokaže u roku od šest mjeseci od dana prelaska rizika na potrošača, pretpostavlja se da je nesaobraznost postojala u trenutku prelaska rizika, osim ako je to u suprotnosti sa prirodom robe odnosno nesaobraznosti.</p> <p>(3)Kod prodaje polovne robe, može se ugovoriti kraći rok od roka iz stava 1 ovog člana, u kome trgovac odgovara za nesaobraznost, ali ne kraći od godinu dana.</p> <p>(4)Potrošač je dužan da obavijesti trgovca o postojanju nesaobraznosti robe ugovoru u roku od 90 dana od dana kada je otkrio nesaobraznost, a najkasnije prije isteka roka iz stava 1 ovog člana.</p> <p>(5)Ako ne obavijesti trgovca o postojanju nesaobraznosti robe ugovoru u rokovima iz stava 4 ovoga člana, potrošač gubi prava koja mu po tom osnovu pripadaju.</p> <p>(6)Prava potrošača koji je blagovremeno obavijestio trgovca o postojanju nesaobraznosti gase se istekom perioda od dvije godine, računajući od dana slanja obavještenja o nesaobraznosti trgovcu, osim ako je prevarom trgovca potrošač bio spriječen da ih ostvari.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p style="text-align: center;">Član 6 Garancije</p> <p>1. Garancija pravno obavezuje ponudioca pod uslovima koji su navedeni u izjavi o garanciji i tokom oglašavanja.</p> <p>2. U garanciji će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nalaziti izjava o tome da potrošač ima određena prava koja su garantovana zakonima države članice, i jasnu naznaku da garancija nema uticaja na ta prava; - jasnim i lako razumljivim jezikom izložiti sadržina garancije i osnovni podaci koji su neophodni da bi se ostvarila prava po osnovu garancije, prije svega trajanje i teritorijalno važenje garancije, i ime i adresa davaoca garancije. <p>3. Na zahtjev potrošača, garancija se dostavlja u pisanom obliku ili na drugom trajnom mediju koji je na raspolaganju potrošaču i kojem potrošač može lako da pristupi.</p> <p>4. Država članica u kojoj je roba široke potrošnje plasirana na tržište može, u skladu sa pravilima Ugovora, može da odredi da se na njenoj teritoriji garancija izdaje na jednom ili na više jezika koji predstavljaju službene jezike Zajednice.</p>	<p style="text-align: center;">Garancija i garantni list Član 50</p> <p>(1)Garancija je obaveza trgovca ili proizvođača (davaoca garancije) koja je preuzeta bez dodatne naknade da potrošaču vrati plaćeni iznos, izvrši zamjenu ili opravku, ili na drugi način postupi s robom, ako roba ne odgovara sadržini garantne izjave ili oglasa koji se na tu robu odnosio</p> <p>(2)Davalac garancije je dužan da garantni list izda prilikom zaključenja ugovora ili predaje robe potrošaču.</p> <p>(3)Garantni list se izdaje u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju i sadrži podatke iz garantne izjave, navedene na čitak, jasan, razumljiv i lako uočljiv način, a naročito o:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) nazivu i adresi davaoca garancije, 2) robi na koju se garancija odnosi, sadržini garancije i uslovima za ostvarivanje prava iz garancije; 3) tome da se garancijom ne utiče na prava potrošača u slučaju nesaobraznosti robe ugovoru; 4) vremenskom i prostornom važenju garancije; 5) datumu predaje robe potrošaču. 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
---	--	--	--	--

<p>5. U slučaju da je garancija u suprotnosti sa zahtjevima iz stavova 2, 3 ili 4, ta okolnost ni na koji način ne utiče na njenu punovažnost, pa potrošač može i dalje da se pouzda u garanciju i da zahtijeva da se postupi u skladu s njom.</p>	<p>(4) Teret dokazivanja da je garantni list predat potrošaču je na trgovcu.</p> <p>(5) Ako davalac garancije ne izda garantni list ili ga ne izda u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, potrošač ima pravo da zahtijeva da se garancija ispuni u skladu sa datom garantnom izjavom i oglasom koji se odnosi na robu.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 7 Obavezujuća priroda</p> <p>1. Ugovorna odredba koja neposredno ili posredno ograničava ili ukida prava zasnovana na ovoj direktivi, o kojoj su se prodavac i potrošač sporazumjeli prije nego što je potrošač obavijestio prodavca da roba nije saobrazna onome što je ugovoreno, neće, u skladu s unutrašnjim pravom države članice, biti obavezujuća za potrošača.</p> <p>Države članice mogu da predvide da, u slučaju prodaje polovne robe, prodavac i potrošač mogu da ugovore kraći rok za zasnivanje odgovornosti prodavca u odnosu na rok iz člana 5(1). Taj rok ne može biti kraći od jedne godine.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere da obezbijede da potrošači ne izgube zaštitu koja im je garantovana ovom direktivom ako je kao pravo mjerodavno za ugovor izabrano pravo države nečlanice, a postoji bliska veza ugovora sa</p>	<p style="text-align: center;">Obavezujuća priroda</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>(1) Potrošač se ne može odreći prava koja ima na osnovu ovog zakona.</p> <p>(2) Odredbe ugovora između potrošača i trgovca koje su suprotne odredbama ovog zakona i na štetu su potrošača, ništave su.</p> <p style="text-align: center;">Rokovi i teret dokazivanja</p> <p style="text-align: center;">Član 48</p> <p>(3) Kod prodaje polovne robe, može se ugovoriti kraći rok od roka iz stava 1 ovog člana, u kome trgovac odgovara za nesaobraznost, ali ne kraći od godinu dana.</p> <p style="text-align: center;">Izbor stranog prava</p> <p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>(1) Izborom stranog prava kao mjerodavnog, potrošač koji ima boravište u</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>teritorijom jedne ili više država članica.</p>	<p>Crnoj Gori ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo, u skladu sa ovim zakonom.</p>			
<p>Član 8. Unutrašnje pravo i minimalna zaštita</p> <p>1. Prava izvedena iz ove direktive se uživaju ne dovodeći u pitanje druga prava na koja potrošač može da se pozove po nacionalnim propisima koji regulišu ugovornu ili vanugovornu odgovornost.</p> <p>2. Da bi obezbijedile viši nivo zaštite potrošača u domenu na koji se odnosi ova direktiva, države članice mogu da usvoje ili zadrže na snazi strože odredbe, koje su u skladu sa Ugovorom.</p>	<p>Primjena drugih propisa Član 3</p> <p>(1)Ovim zakonom ne ograničavaju se prava koja potrošači imaju na osnovu drugih zakona.</p> <p>(2)Na obligacione odnose između potrošača i trgovca primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 9 Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere da obavijeste potrošače o nacionalnim propisima kojima se implementira ova direktiva i, po potrebi, ohrabruju strukovne organizacije da obavještavaju potrošače o njihovim pravima.</p>	<p>Nadležnost Ministarstva Član 157</p> <p>(1)Ministarstvo je dužno da u saradnji sa drugim nosiocima zaštite potrošača štiti prava i interese potrošača.</p> <p>(2)Ministarstvo je nadležno da:</p> <p>1)prati sprovođenje ovog i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača;</p> <p>2)daje predloge za unapređenje i razvoj politike zaštite potrošača;</p> <p>3)predlaže Nacionalni program, prati njegovu realizaciju i dostavlja godišnji izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa;</p> <p>Savjet za zaštitu potrošača Član 160</p> <p>(1)Radi davanja predloga za odlučivanje o</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti zaštite potrošača Vlada osniva Savjet.</p> <p>Informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima Član 170</p> <p>(1)Potrošači imaju pravo na informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima potrošača.</p> <p>(2)Pravo na obrazovanje potrošača u cilju sticanja znanja o pravima, obavezama i načinu ostvarivanja prava neophodnih za pravilan i pouzdan izbor i korišćenje proizvoda, upoznavanje sa odgovornostima učesnika na tržištu i o načinu ostvarivanja prava i pružanje pravne pomoći za zaštitu potrošača, ostvaruje se u obrazovnim ustanovama (predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima), organizacijama potrošača, kao i putem sredstava javnog informisanja.</p>			
<i>Članovi od 10- 14</i>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 2002/65/EZ				
<p>Član 1. Cilj i oblast primjene</p> <p>1. Predmet ove direktive je približavanje zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na</p>	<p>Predmet Član 1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima</p>			

<p>marketing na daljinu finansijskih usluga namijenjenih potrošačima.</p> <p>2. U slučaju ugovora o finansijskim uslugama koji se sastoje od inicijalnog sporazuma o usluzi za kojim slijede uzastopni poslovi ili niz odvojenih poslova iste prirode koji se vrše tokom perioda vremena, odredbe ove direktive se primjenjuju samo na inicijalni sporazum.</p> <p>U slučaju da nema inicijalnog sporazuma o uslugama već su uzastopni poslovi ili odvojeni poslovi iste prirode izvršeni tokom perioda vremena između istih ugovornih strana, članovi 3 i 4 se primjenjuju samo kada je izvršen prvi posao.</p> <p>Ali, kada više od godinu dana nije izvršen posao iste prirode smatra se da je prvi sledeći posao prvi u nizu koji slijedi, pa shodno tome, članovi 3 i 4 važe.</p>	<p>prometa proizvoda na tržištu, a naročito: zaštita ekonomskih interesa, pravna zaštita, informisanje i obrazovanje, udruživanje potrošača radi zaštite njihovih interesa, i druga pitanja od značaja za zaštitu potrošača.</p> <p style="text-align: center;">Pojam Član 74</p> <p>1) Ugovor o finansijskim uslugama zaključen na daljinu, u smislu ovog zakona, je ugovor između trgovca i potrošača, čiji je predmet pružanje finansijskih usluga u okviru organizovanog programa prodaje proizvoda na daljinu trgovca koji prije i u vrijeme zaključivanja ugovora, isključivo koristi jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu.</p> <p>(2) Finansijske usluge iz stava 1 ovog člana su bankarske usluge, usluge kreditiranja, usluge osiguranja, uključujući usluge dobrovoljnog penzijskog osiguranja, investicione usluge, usluge stambene štednje i usluge platnog prometa.</p> <p>(3) Ako se na osnovu ugovora iz stava 1 ovog člana potrošaču sukcesivno pruža određena usluga, odnosno niz odvojenih usluga iste prirode, odredbe čl. 75 do 88 ovog zakona odnose se samo na početni ugovor.</p> <p>(4) Ako za pružanje usluge određene vrste, odnosno niza odvojenih usluga iz stava 3</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	---	--------------------------	--	--

	<p>ovog člana, nije zaključen početni ugovor, odredbe čl. 75 do 80 ovog zakona primjenjivaće se samo kad se ta usluga pruža prvi put.</p> <p>(5) Ako usluga određene vrste iz stava 4 ovog člana nije pružena u periodu od godinu dana, sljedeća usluga iste vrste smatraće se prvom uslugom i na nju će se primjenjivati odredbe čl. 75 do 80 ovog zakona.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 2 Pojmovi</p> <p>Za potrebe ove direktive:</p> <p>(a) „distancioni ugovor“ označava svaki ugovor o finansijskim uslugama koji je zaključen između pružaoca usluga i potrošača u okvirima organizovanog programa prodaje ili pružanja usluga na daljinu, kog vodi pružalac usluga i koji sve do momenta zaključenja ugovora koristi isključivo jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu;</p> <p>(b) „finansijska usluga“ označava svaku uslugu bankarske, kreditne, osiguravajuće, lične penziona, investicione ili platne prirode;</p> <p>(c) „pružalac usluga“ označava svako fizičko ili pravno lice, javno ili privatno, koje postupajući u</p>	<p style="text-align: center;">Pojam Član 74</p> <p>(1) Ugovor o finansijskim uslugama zaključen na daljinu, u smislu ovog zakona, je ugovor između trgovca i potrošača, čiji je predmet pružanje finansijskih usluga u okviru organizovanog programa prodaje proizvoda na daljinu trgovca koji prije i u vrijeme zaključivanja ugovora, isključivo koristi jedno ili više sredstava komunikacije na daljinu.</p> <p>(2) Finansijske usluge iz stava 1 ovog člana su bankarske usluge, usluge kreditiranja, usluge osiguranja, uključujući usluge dobrovoljnog penzijskog osiguranja, investicione usluge, usluge stambene štednje i usluge platnog prometa.</p> <p style="text-align: center;">Potrošač i trgovac Član 2</p> <p>(1) Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>svojevremeno trgovca ili stručnjaka predstavlja ugovorom predviđenog pružaoca usluga koje su predmet distancionog ugovora;</p> <p>(d) „potrošač“ označava svako fizičko lice koje u distancionim ugovorima obuhvaćenim ovom direktivom djela u svrhu koja je van njegove struke, posla ili poziva;</p> <p>(e) „sredstvo komunikacije na daljinu“ odnosi se na svako sredstvo koje se može koristiti za marketing na daljinu usluga bez istovremenog prisustva pružaoca usluga i potrošača;</p> <p>(f) „trajni nosač podataka“ označava svaki instrument koji omogućava potrošaču da skladišti podatke upućene lično njemu, a na način koji omogućava i budući pristup shodno svrsi podataka i koji dozvoljava neizmijenjenu reprodukciju uskladištenog podatka;</p>	<p>na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.</p> <p>(2)Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti.</p> <p>Značenje izraza Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:</p> <p>8) sredstva komunikacije na daljinu su sredstva koja mogu biti korišćena za zaključenje ugovora između trgovca i potrošača bez njihovog istovremenog fizičkog prisustva na jednom mjestu, kao što su: adresirani i neadresirani štampani materijali, standardna pisma i dopisnice, štampana propagandna poruka s formularom za porudžbinu, katalog, telefon sa i bez ljudskog posredovanja, radio, videofon, videotekst, telefaks uređaj, televizija, internet, elektronska pošta i dr.;</p> <p>7) trajni medij je sredstvo koje omogućava potrošaču da sačuva podatke za ličnu upotrebu, na način da podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom vremena primjerenog svrsi informacije i koji omogućava nepromijenjenu</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	---	--------------------------	--	--

<p>(g) „operater sredstava komunikacije na daljinu“ označava svako javno ili privatno fizičko ili pravno lice čija struka, posao ili poziv uključuje stavljanje pružaocu usluga na raspolaganje jednog ili više sredstava komunikacije na daljinu.</p>	<p>reprodukciju sačuvanih podataka (papir, CD i DVD diskovi, USB fleš uređaji, memorijske kartice ili hard disk računara, elektronska pošta i dr.);</p> <p>9)operator sredstva komunikacije na daljinu je svako lice koje u okviru svoje djelatnosti, ili zanimanja omogućava trgovcu upotrebu jednog ili više sredstava komunikacije na daljinu;</p>			
<p>Član 3. Obavještavanje potrošača pre zaključenja distancionog ugovora</p> <p>1. Blagovremeno prije nego se potrošač obaveže distancionim ugovorom ili ponudom moraju mu se dostaviti sljedeći podaci o:</p> <p>(1) pružaocu usluga;</p> <p>(a) identitet i glavna djelatnost pružaoca usluga, njegova fizička adresa na kojoj je prijavljen i bilo koja druga adresa koja je bitna za vezu potrošača s pružaocem usluga;</p> <p>(b) identitet predstavnika pružaoca usluga u državi članici prebivališta potrošača i geografska adresa bitna za vezu potrošača sa predstavnikom, ukoliko predstavnik postoji;</p> <p>(c) ukoliko potrošač posluje sa bilo kojim drugim</p>	<p>Prethodno obavještenje</p> <p>Član 75</p> <p>(1)Trgovac je dužan da u primjerenom roku prije zaključivanja ugovora iz člana 74 ovog zakona pruži obavještenje potrošaču o sebi kao trgovcu, usluzi koja je predmet ugovora, pojedinostima ugovora, kao i načinu rješavanja sporova.</p> <p>(2)Obavještenje iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži podatke iz čl. 76 do 79 ovog zakona.</p> <p>Obavještenje o trgovcu</p> <p>Član 76</p> <p>(1)Obavještenje o trgovcu koji pruža finansijske usluge sadrži: ime odnosno naziv, djelatnost, adresu njegovog prebivališta odnosno sjedišta, drugu adresu koja je od značaja za vezu sa potrošačem, kao i njegov registracioni broj i naziv registra u koji je upisan.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p> <p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>licem koje nije pružalac usluga a profesionalno učestvuje u poslu, identitet tog lica i njegova funkcija u odnosu na potrošača i geografska adresa bitna za veze potrošača sa tim licem;</p> <p>(d) ako je pružalac usluga registrovan u poslovnom ili sličnom javnom registru, poslovni registar u kom je upisan i broj registracije odnosno istovrsno sredstvo identifikacije u tom registru;</p> <p>(e) ukoliko je za djelatnost pružaoca usluga potrebno odobrenje, podaci o relevantnom nadzornom organu;</p> <p>(2) finansijskoj usluzi</p> <p>(a) opis glavnih odlika finansijske usluge;</p> <p>(b) ukupna cijena koju potrošač treba da plati pružaocu usluge za finansijsku uslugu, uključujući sve povezane naknade, namete i troškove, i sve poreze koji se plaćaju preko pružaoca usluga ili, kada se tačna cijena ne može navesti, osnova za izračunavanje cijene čime se potrošaču omogućava da izvrši njenu provjeru;</p> <p>(c) po potrebi, odgovarajuće upozorenje da je finansijska usluga povezana sa instrumentima koji zbog svojih posebnih odlika ili poslova koji se imaju</p>	<p>(2)Ako se za djelatnost trgovca koji pruža finansijske usluge izdaju određene dozvole ili saglasnosti nadležnog organa, obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži naziv organa koji je izdao dozvolu ili saglasnost, rok na koji je izdata, kao i sadržaj dozvole ili saglasnosti.</p> <p>(3)Ako trgovac koji pruža finansijske usluge u Crnoj Gori ima svog predstavnika, obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži i ime odnosno naziv predstavnika, kao i drugu adresu koja je od značaja za vezu potrošača sa tim predstavnikom.</p> <p>(4)Ako trgovac iz stava 1 ovog člana zaključuje ugovor sa potrošačem preko lica koje nije njegov predstavnik, obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži i ime odnosno naziv tog lica, svojstvo u kojem ono djeluje, kao i sjedište ili drugu adresu koja je od značaja za vezu potrošača sa tim licem.</p> <p style="text-align: center;">Obavještenje o finansijskoj usluzi</p> <p style="text-align: center;">Član 77</p> <p>Obavještenje o finansijskoj usluzi koja je predmet ugovora sadrži:</p> <p>1)osnovne karakteristike finansijske usluge;</p> <p>2)ukupnu cijenu koju je potrošač dužan da plati za tu uslugu, uključujući poreze, dažbine, naknade i druge troškove,</p>			
---	--	--	--	--

<p>izvršiti uključuju određene rizike ili čija je cijena zavisna od kretanja na finansijskim tržištima na koja pružalac usluga ne može da utiče kao i da njihovo dosadašnje kretanje nije pokazatelj njihovog budućeg kretanja;</p> <p>(d) upozorenje na mogućnost postojanja drugih poreza i/ili troškova koji nisu plaćeni preko pružaoca usluga ili nametnuti s njegove strane;</p> <p>(e) ograničenja roka važnosti pruženih obavještenja;</p> <p>(f) načini plaćanja i ispunjenja ugovora;</p> <p>(g) drugi posebni dodatni troškovi koje potrošač treba da plati zbog upotrebe sredstava komunikacije na daljinu, ukoliko se takvi troškovi zaračunavaju;</p> <p>(3) distancionom ugovoru (a) (ne)postojanje prava na odustanak u skladu s članom 6 i, ako pravo na odustanak postoji, rok i</p>	<p>odnosno, ako iznos ukupne cijene nije moguće utvrditi, elemente za obračun ukupne cijene koji omogućavaju potrošaču da sam utvrdi cijenu;</p> <p>3) naznaku da finansijska usluga uključuje finansijske instrumente povezane s posebnim rizikom koji proizlazi iz specifičnosti tog instrumenta, odnosno finansijske usluge koja se nudi, ako je to primjenljivo;</p> <p>4) naznaku da cijena ili rezultati finansijske usluge zavise od promjena na finansijskom tržištu na koje trgovac koji pruža finansijske usluge nema uticaja i naznaku da dosadašnja cijena i rezultati finansijske usluge nijesu pokazatelj buduće cijene i budućih rezultata te finansijske usluge, ako je to primjenljivo;</p> <p>5) informaciju o mogućnosti da potrošač bude obavezan na plaćanje dodatnih poreza ili troškova, u skladu sa poreskim propisima koje ne plaća trgovcu koji pruža finansijske usluge, odnosno koje ne plaća preko trgovca koji pruža finansijske usluge;</p> <p>6) bilo koje vremensko ograničenje važenja obavještenja;</p> <p>7) način i uslove plaćanja i ispunjenja finansijske usluge, i</p> <p>8) informaciju o dodatnom trošku koji je potrošač dužan da plati za upotrebu sredstava komunikacije na daljinu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	--	--------------------------	--	--

<p>uslovi ostvarivanja prava, uključujući podatke o iznosu kog će potrošač možda biti dužan da plati na osnovu člana 7(1), kao i posljedice neostvarivanja prava;</p> <p>(b) minimalno trajanje distancionog ugovora u slučaju da se finansijske usluge imaju pružati stalno ili višekratno;</p> <p>(c) obavještenje o pravu ugovornih strana da prijevremeno ili jednostrano raskinu ugovor na osnovu odredbi samog distancionog ugovora, uključujući i kaznene mere koje nalaže ugovor u takvim slučajevima;</p> <p>(d) praktična uputstva za ostvarivanje prava na odustanak koja sadrže, između ostalog, adresu na koju treba poslati obavještenje o odustanku;</p> <p>(e) država članica ili države članice čije je pravo pružalac usluga uzeo kao osnovu za uspostavljanje odnosa sa potrošačem prije zaključenja distancionog ugovora;</p> <p>(f) ugovorne klauzule o pravu mjerodavnom za distancioni ugovor i/ili nadležnom sudu;</p> <p>(g) jezik ili jezici na kojima se predočavaju ugovorne odredbe i prethodna obavještenja pomenuta u ovom članu, kao i jezik, odnosno jezici, na kojima pružalac usluga komunicira tokom trajanja distancionog ugovora, uz saglasnost potrošača;</p>	<p>Obavještenje o pojedinostima ugovora</p> <p>Član 78</p> <p>Obavještenje o pojedinostima ugovora sadrži:</p> <p>1)informaciju o pravu potrošača na jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona i uslove i rok u kojem se to pravo može ostvariti, iznos koji bi potrošač mogao biti dužan da plati u skladu sa članom 84 stav 3 ovog zakona, kao i posljedice nekorišćenja prava na jednostrani raskid ugovora;</p> <p>2)minimalno trajanje ugovora o finansijskoj usluzi, ako se usluga pruža trajno ili višekratno;</p> <p>3)informaciju o pravu ugovornih strana na jednostrani raskid ugovora ili otkaz ugovora prije isteka vremena na koje je ugovor zaključen, kao i informaciju o ugovornoj kazni ili drugom obliku obeštećenja predviđenom ugovorom za te slučajeve;</p> <p>4)praktična uputstva za ostvarivanje prava potrošača na jednostrani raskid iz člana 81 ovog zakona, uključujući adresu na koju se obavještenje o raskidu dostavlja;</p> <p>5)naziv države čije pravo je mjerodavno za uređenje odnosa trgovca koji pruža finansijske usluge i potrošača prije zaključivanja ugovora;</p> <p>6)ugovorne odredbe o određivanju prava</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	--	--------------------------	--	--

<p>(4) pravnim sredstvima</p> <p>(a) da li potrošaču koji je strana u distancionom ugovoru dostupan vansudski mehanizam rešavanja po prigovorima odnosno ispravljanja nepravde i, ako jeste, način pristupanja mehanizmu;</p> <p>(b) postojanje garantnog fonda ili drugog sistema obeštećenja koji nije obuhvaćen Direktivom 94/19/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 1994 o sistemima osiguranja depozita odnosno Direktivom 97/9/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 3. marta 1997. o sistemima obeštećenja investitora.</p> <p>2. Obavještenja iz stava 1, čija komercijalna svrha mora biti jasna, se pružaju na jasan i razumljiv način i na način primjeren upotrijebljenom sredstvu komunikacije na daljinu, pri čemu se posebna pažnja poklanja načelu poštenja i savjesnosti u poslovnim transakcijama i načelu zaštite lica koja po propisima država članica nemaju poslovnu sposobnost, kao što su maloljetna lica.</p> <p>3. U slučaju usmenih saopštenja putem telefona</p>	<p>mjerodavnog za ugovor o finansijskoj usluzi, kao i određivanju suda nadležnog za rješavanje sporova iz tog ugovora, i</p> <p>7)informaciju o jeziku na kojem ili na kojima je sastavljen ugovor i prethodno obavještenje, i informaciju o jeziku na kojem ili na kojima će, davalac usluga uz pristanak potrošača u vrijeme trajanja ugovora komunicirati s potrošačem.</p> <p>Obavještenje o načinu rješavanja sporova</p> <p>Član 79</p> <p>Obavještenje o načinu rješavanja sporova sadrži informaciju da li je:</p> <p>1)predviđeno vansudsko rješavanje sporova i naknade štete, kao i način i uslovi za njegovo korišćenje, i</p> <p>2)predviđen određeni garantni fond ili drugi oblik obeštećenja potrošača koji nije obuhvaćen posebnim propisima o kreditnim institucijama i tržištu kapitala.</p> <p>Prethodno obavještenje</p> <p>Član 75</p> <p>(3)Trgovac je dužan da u obavještenju iz stava 1 ovog člana čitko, jasno, razumljivo, lako uočljivo i prilagođeno sredstvu komunikacije na daljinu koje se upotrebljava za zaključenje ugovora istakne komercijalnu namjeru.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
---	--	--------------------------	--	--

<p>(a) na početku bilo kakvog razgovora sa potrošačem kog je inicirao pružalac usluga, identitet pružaoca usluga i poslovna svrha njegovog poziva moraju biti jasni predstavljeni;</p> <p>(b) pod uslovom izričitog pristanka potrošača potrebno je pružiti samo sljedeće podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indentitet lica u kontaktu s potrošačem i njegova veza s pružaocem usluga, - opis glavnih odlika finansijske usluge, - ukupna cijena koju potrošač treba da plati pružaoцу za finansijsku uslugu, uključujući sve poreze koji se plaćaju preko pružaoca usluga ili, kada se tačna cijena ne može navesti, osnova za izračunavanje cijene čime se potrošaču omogućava da izvrši njenu provjeru, - upozorenje na mogućnost postojanja drugih poreza i/ili troškova koji koji nisu plaćeni preko pružaoca usluga ili nametnuti s njegove strane; - (ne)postojanje prava na odustanak u skladu s članom 6 i, ako pravo na odustanak postoji, rok i uslovi za ostvarivanje prava, uključujući podatke o iznosu kog će potrošač možda biti dužan da plati na osnovu člana 7(1), <p>Pružalac usluga je dužan da obavijesti potrošača da su na njegov zahtjev dostupni i drugi podaci i da ga obavijesti o prirodi tih podataka.</p> <p>U svakom slučaju, pružalac usluga je dužan da pruži potpune podatke prilikom ispunjavanja svojih obaveza iz člana 5.</p> <p>4. Obavještenje o ugovornim obavezama koja se moraju saopštiti potrošaču tokom faze koja prethodi sklapanju ugovora mora biti u skladu sa ugovornim obavezama koje bi nastale na osnovu</p>	<p>(4)U slučaju upotrebe telefona, trgovac je dužan da navede svoj identitet i komercijalnu svrhu poziva prilikom započinjanja razgovora.</p> <p>(5)U slučaju iz stava 4 ovog člana, uz izričiti pristanak potrošača, lice koje u ime trgovca koji pruža finansijske usluge kontaktira s potrošačem, dužno je da ga obavijesti o svom identitetu, prirodi njegovog odnosa sa trgovcem koji pruža finansijske usluge, podacima iz člana 77 tač. 1, 2 i 5 i člana 78 tačka 1 ovog zakona, kao i da mu na zahtjev mogu biti dostavljena dalja obavještenja i kakva je priroda tih obavještenja.</p> <p>(6)Izvršenje obaveza iz člana 80 ovog zakona ne oslobađa trgovca obaveze iz st.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	---	--------------------------	--	--

<p>prava za koje se pretpostavlja da bi bilo mjerodavno za distancioni ugovor da je ovaj sklopljen.</p>	<p>4 i 5 ovog člana. (7)Obavještenja o ugovornim obavezama, koja su dostavljena potrošaču prije zaključivanja ugovora, moraju biti saglasna sa ugovornim obavezama koje mogu nastati iz primjene prava mjerodavnog za taj ugovor, ako bude zaključen.</p>			
<p>Član 4. Obaveze dodatnog obavještanja 1.Kada u pravu Zajednice postoje odredbe kojima se uređuju finansijske usluge i koje sadrže obaveze prethodnog obavještanja pored onih iz člana 3(1), te obaveze nastavljaju da važe.</p>	<p style="text-align: center;">Prethodno obavještenje Član 75</p> <p>(8)Pored podataka iz st. 1 do 7 ovog člana i čl. 76 do 79 ovog zakona, trgovac je dužan da obavijesti potrošača i o drugim podacima u skladu sa propisima kojima se uređuju pojedine finansijske usluge koje su predmet ugovora između potrošača i trgovca koji pruža finansijske usluge.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. U očekivanju dalje harmonizacije države članice mogu da zadrže ili uvedu nove striktnije odredbe o obavezi prethodnog obavještanja, ako su te odredbe u skladu sa pravom Zajednice.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Navedena odredba direktive ne propisuje obavezu preuzimanja već ostavlja mogućnost izbora njenog prenošenja</p>	

<p>3. Države članice su dužne da Komisiji saopšte nacionalne odredbe o obavezi prethodnog obavještanja iz stavova 1 i 2 ovog člana, ukoliko su te obaveze pridodate onima iz člana 3(1). Prilikom izrade izveštaja iz člana 20(2), Komisija je dužna da vodi računa o nacionalnim odredbama o kojima je obaviještena.</p> <p>4. Da bi se svim primerenim sredstvima ostvario visok nivo transparentnosti, Komisija se stara da su podaci o saopštenim nacionalnim odredbama dostupni potrošačima i pružaocima usluga.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 5. Saopštavanje ugovornih uslova i prethodnih obavještenja</p> <p>1. Blagovremeno prije nego što se potrošač obaveže distancionim ugovorom ili ponudom, pružalac usluga je dužan da potrošaču saopšti sve ugovorne uslove i podatke pomenute u članovima 3(1) i 4, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka dostupnom i pristupačnom potrošaču.</p> <p>2. Ukoliko je ugovor na zahtjev potrošača zaključen upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koja ne omogućavaju predočavanje ugovornih uslova i podataka u skladu s stavom 1, pružalac usluga je dužan da svoju obavezu iz stava 1 izvrši odmah po zaključenju ugovora.</p> <p>3. Potrošač je ovlašćen da u bilo kom momentu ugovornog odnosa, na sopstveni zahtjev, dobije</p>	<p>Oblik prethodnog obavještenja Član 80</p> <p>(1) Trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da prije zaključenja ugovora ili predugovora na papiru ili na drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, u primjerenom roku, potrošaču dostavi sve ugovorne odredbe i uslove, kao i prethodno obavještenje iz člana 75 ovog zakona.</p> <p>(2) Ako je na izričit zahtjev potrošača ugovor zaključen upotrebom sredstava komunikacije na daljinu koje ne omogućava da se ugovorne odredbe i uslovi iz stava 1 ovog člana kao i prethodno obavještenje iz člana 75 ovog zakona dostave potrošaču u skladu sa stavom 1 ovog člana, trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da obavezu iz stava 1 ovog člana izvrši odmah nakon zaključenja ugovora.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>ugovorne uslove na papiru. Osim toga, potrošač je ovlašćen da promijeni upotrijebljeno sredstvo komunikacije na daljinu, osim ako bi to bilo nekompatibilno sa sklopljenim ugovorom ili prirodom pružene finansijske usluge.</p>	<p>(3)Trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da na zahtjev potrošača, u toku trajanja ugovornog odnosa dostavi primjerak zaključenog ugovora.</p> <p>(4)Petrošač ima pravo i da promijeni sredstvo komunikacije na daljinu koje koristi, osim ako je to nespojivo sa zaključenim ugovorom ili prirodom finansijske usluge koja mu se pruža.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 6. Pravo na odustanak</p> <p>1. Države članice se staraju da potrošač može da odustane od ugovora u roku od četrnaest kalendarskih dana, bez plaćanja kazne i obaveze pružanja obrazloženja. Međutim, ovaj rok se produžava na 30 kalendarskih dana u slučaju distancionih ugovora koji se odnose na životno osiguranje, obuhvaćenih Direktivom 90/619/EEZ, i ugovore vezane za raspolaganja ličnim penzijama.</p> <p>Rok za odustanak počinje da teče:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ili od dana zaključenja distancionog ugovora, osim u slučaju već pomenutog životnog osiguranja kod kojih rok počinje da teče od momenta kada je potrošač obaviješten o zaključenju distancionog ugovora, ili - od dana kada potrošač dobije ugovorne uslove i obavještenja u skladu sa članom 5(1) ili (2), ukoliko taj dan nastupi kasnije od dana iz prve alineje. <p>Pored prava na odustank od ugovora, države članice mogu da predvide i da se izvršnost ugovora koji se tiču investicionih usluga odlaže na isti</p>	<p style="text-align: center;">Pravo na jednostrani raskid ugovora Član 81</p> <p>(1)Petrošač može bez navođenja razloga jednostrano raskinuti ugovor o finansijskim uslugama zaključen upotrebom sredstava komunikacije na daljinu u roku od 14 radnih dana od dana zaključenja ugovora, odnosno ugovor o životnom osiguranju i dobrovoljnom penzijskom osiguranju, u roku od 30 dana od dana prijema obaviještenja da je ugovor zaključen.</p> <p>(2)U slučaju iz člana 80 stav 2 ovog zakona, rok za raskid ugovora počinje da teče od dana kada su potrošaču dostavljane ugovorne odredbe, uslovi i obavještenja.</p> <p>(3)Petrošač nema pravo na jednostrani raskid ugovora iz stava 1 ovog člana ako je:</p> <p>1)zaključen ugovor o finansijskim uslugama čija cijena zavisi od promjena na finansijskom tržištu na koje trgovac koji pruža finansijske usluge ne može uticati, a</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>period koji je predviđen ovim stavom.</p> <p>2. Pravo na odustanak se ne primjenjuje na:</p> <p>(a) finansijske usluge čija cijena zavisi od kretanja na finansijskom tržištu na koje pružalac usluga ne može da utiče i do kojih može da dođe u toku roka za odustanak, kao na primer usluge koje se odnose na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valutne poslove, - instrumente tržišta novca, - prenosive hartije od vrijednosti, - jedinice kolektivnih investicionih poduhvata, - ugovore o finansijskim terminskim poslovima, uključujući ekvivalentne instrumente s gotovinskim plaćanjem, - terminske kamatne sporazume (FRAs), - ugovore o razmjeni kamata, valuta i akcija, odnosno udjela, - opcije za pribavljanje ili raspolaganje instrumentima pomenutim u ovoj tački, uključujući ekvivalentne instrumente s gotovinskim plaćanjem. Ova kategorija posebno obuhvata valutne i kamatne opcije; <p>(b) polise putnog osiguranja i osiguranja prtljaga ili slične kratkoročne polise osiguranja u trajanju do jednog mjeseca;</p> <p>(c) ugovore kod kojih su ugovorne strane, na izričit zahtjev potrošača, izvršile svoje obaveze prije nego što potrošač ostvari pravo na odustanak.</p>	<p>do kojih može doći tokom trajanja roka za raskid ugovora iz stava 1 ovog člana, i to usluge koje se odnose na: kupoprodaju strane valute; instrumente tržišta novca; prenosive obveznice; udjele u investicionim fondovima; fjučerse uključujući uporedive instrumente s ugovorenim gotovinskim namirenjem, kamatne terminske ugovore; kamatne, valutne i akcijske svop zamjene i opcije sticanja ili otuđenja tih instrumenata, uključujući ekvivalentne instrumente koji se namiruju gotovinskim sredstvima, a naročito opcije na valute i kamatne stope;</p> <p>2)zaključen ugovor o osiguranju putnika i prtljaga ili druga kratkoročna polisa osiguranja koja se zaključuje na rok kraći od mjesec dana;</p> <p>3)ugovor u potpunosti ispunjen na izričit zahtjev potrošača prije nego što je potrošač iskoristio svoje pravo na raskid ugovora iz st. 1 i 2 ovog člana;</p>			
--	--	--	--	--

<p>3. Države članice mogu da predvide da se pravo na odustanak ne primjenjuje na:</p> <p>(a) kredite prvenstveno namijenjene pribavljanju ili očuvanju svojinskih prava na zemljištu ili postojećoj ili projektovanoj zgradi ili renoviranju ili unaprjeđenju zgrade, ili</p> <p>(b) kredite obezbijeđene hipotekom na nepokretnoj stvari ili pravom vezanim za nepokretnu stvar, ili</p> <p>(c) deklaracije potrošača koji koriste usluge službenih lica pod uslovom da službeno lice potvrdi da su potrošaču zajamčena prava iz člana 5(1). Ovaj stav ne dovodi u pitanje pravo na vrijeme za razmišljanje ustanovljeno u korist potrošača koji prebivaju u onim državama članicama gde to pravo postoji u momentu usvajanja ove direktive.</p> <p>4. Države članice koje iskoriste mogućnost datu u stavu 3 su dužne da o tome obavijeste Komisiju.</p> <p>5. Komisija je dužna da podatke koje je dobila od država članica stavi na raspolaganje Evropskom parlamentu i Savjetu i stara se da budu na raspolaganju potrošača i snabdjevača koji ih zatraže.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p> <p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p> <p>Neprenosivo</p>		
---	---	---	--	--

<p>6. Ukoliko potrošač iskoristi pravo na odustanak dužan je da, prije isteka odgovarajuće roka, saopšti tu činjenicu slijedeći praktična uputstva koja je dobio u skladu s članom 3(1)(3)(d), na način koji omogućava dokazivanje u skladu s nacionalnim propisima.</p> <p>Smatra se da je rok ispoštovan ukoliko je obavještenje, zapisano na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka na raspolaganju i pristupačno primaocu, poslato prije isteka roka.</p> <p>7. Ovaj član se ne primenjuje na ugovore o kreditu raskinute pod uslovima iz člana 6(4) Direktive 97/7/EZ ili člana 7 Direktive 94/47/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. oktobra 1994. o zaštiti kupaca u pogledu pojedinih aspekata ugovora vezanih za kupovinu vremenski podijeljenog korišćenja nepokretne imovine.</p>	<p>Oblik jednostranog raskida ugovora</p> <p>Član 82</p> <p>(1) Ugovor se raskida dostavljanjem obavještenja na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, upućenom prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona, s tim da je potrošač dužan da slijedi uputstva za ostvarivanje prava na jednostrani raskid datim u prethodnom obavještenju iz člana 75 ovog zakona.</p> <p>(2) Ugovor se smatra raskinutim u trenutku kada je trgovac primio obavještenje o raskidu.</p> <p>(3) Ugovor je raskinut na vrijeme ako je obavještenje o raskidu upućeno u rokovima iz člana 81 stav 1 ovog zakona.</p> <p>Pravo na jednostrani raskid ugovora</p> <p>Član 81</p> <p>(3) Potrošač nema pravo na jednostrani raskid ugovora iz stava 1 ovog člana ako je:</p> <p>4) u pitanju ugovor o kreditu koji se raskida u skladu sa čl. 69 i 100 stav 3 ovog zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
--	---	--------------------------	--	--

<p>- bude veći od iznosa koji je srazmjeran obimu već pruženih usluga u poređenju sa punom vrijednošću ugovora,</p> <p>- u bilo kom slučaju bude takav da se može tumačiti kaznom.</p> <p>2.Države članice mogu da predvide da potrošač ne mora da plati bilo šta prilikom odustanka od ugovora o osiguranju.</p> <p>3.Pružalac usluga ne može da zahtijeva da potrošač plati bilo šta po osnovu stava 1 osim ako može da dokaže da je potrošač bio uredno obaviješten o iznosu koji treba da plati, u skladu s članom 3(1)(3)(a). Međutim, ni u jednom slučaju pružalac usluga ne može da zahtijeva plaćanje ukoliko je bez prethodnog zahtjeva potrošača počeo da izvršava svoje ugovorne obaveze prije isteka roka za odustanak predviđenog u članu 6(1).</p> <p>4.Pružalac usluga je dužan da bez nepotrebnih odlaganja i najkasnije prije isteka 30 kalendarskih dana potrošaču vrati iznos kojeg je dobio od potrošača po osnovu distancionog ugovora, osim iznosa pomenutog u stavu 1. Pomenuti rok počinje da teče od dana kada je pružalac usluga primio obavještenje o odustanku.</p> <p>5.Potrošač je dužan da, bez neopravdanog odlaganja i najkasnije prije isteka 30 kalendarskih dana, pružaocu usluga vrati iznos novca i/ili stvari koje je dobio od pružaoca usluga. Pomenuti rok počinje da teče od dana kada je potrošač odaslao obavještenje o odustanku.</p>	<p>jednostrani raskid ugovora.</p> <p>Posljedice jednostranog raskida ugovora</p> <p>Član 84</p> <p>(2)U slučaju raskida ugovora iz stava 1 ovog člana, ugovorne strane su dužne da jedna drugoj vrate ono što su na osnovu tog ugovora primile.</p> <p>(3)Ako povraćaj iz stava 1 ovog člana nije moguć, potrošač je dužan da plati cijenu dijela usluge koja mu je pružena do trenutka raskida ugovora.</p> <p>(4)Cijena dijela usluge iz stava 3 ovog člana mora biti proporcionalna pruženoj usluzi i ne smije biti takva da se može ocijeniti kao kazna ili naknada za raskid ugovora.</p> <p>(5)Trgovac koji pruža finansijske usluge nema pravo da zahtijeva od potrošača plaćanje cijene iz stava 3 ovog člana ako ne može da dokaže da je o mogućoj obavezi tog plaćanja potrošač bio prethodno obaviješten u skladu sa članom 78 tačka 1 ovog zakona.</p> <p>(6)Trgovac koji pruža finansijske usluge nema pravo da zahtijeva od potrošača plaćanje cijene dijela usluge koju je bez izričitog pristanka potrošača izvršio prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora u skladu sa članom 83 stav 1 ovog zakona.</p> <p>(7)Ako potrošač raskine ugovor, trgovac koji pruža finansijske usluge dužan je da</p>			
--	---	--	--	--

	<p>bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema obaviještenja o raskidu ugovora, vrati potrošaču sve što je na osnovu tog ugovora od njega primio, umanjeno za iznos cijene iz stava 3 ovog člana.</p> <p>(8)Ako potrošač u skladu sa članom 81 ovog zakona raskine ugovor, dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana slanja obaviještenja o raskidu, trgovcu koji pruža finansijske usluge vrati ono što je od njega primio na osnovu tog ugovora.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 8. Plaćanje platnim karticama</p> <p>Države članice se staraju o postojanju odgovarajućih mjera koje potrošaču omogućavaju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahtijeva obustavu plaćanja ako je njegova platna kartica zloupotrebljena u vezi sa distancionim ugovorima, - mu se obnovi kredit u visini isplaćenog iznosa ili isti vrati u slučaju pomenute zloupotrebe platne kartice. 	<p style="text-align: center;">Shodna primjena Član 88</p> <p>Na ugovore, prava i obaveze iz čl. 74 do 87 ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na ograničavanje upotrebe sredstava komunikacije na daljinu, zloupotrebu platne kartice potrošača i zabranu slanja proizvoda bez porudžbine potrošača iz čl. 62, 71 i 72 ovog zakona.</p> <p style="text-align: center;">Zloupotreba platne kartice potrošača Član 71</p> <p>Ako je u vezi s ugovorom zaključenim na daljinu zloupotrijebljena platna kartica potrošača, oštećeni potrošač ima pravo da od trgovca zahtijeva storniranje plaćanja, a ako je plaćanje izvršeno da zahtijeva vraćanje ili nadoknadu plaćenog iznos</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	uvećanog za zatezne kamate za period od dana kada je plaćanje izvršeno.			
Član 9 mijenja direktiva 32005L0029				
<p>Član 10. Nenaručena saopštenja</p> <p>1. Prethodna saglasnost potrošača je potrebna kada pružalac usluga koristi sljedeće tehnike komunikacije na daljinu:</p> <p>(a) automatizovane sisteme pozivanja bez učešća ljudi (mašina za automatsko pozivanje);</p> <p>(b) telefaks.</p> <p>2. Države članice se staraju da sredstva komunikacije na daljinu koja omogućavaju individualnu komunikaciju, osim onih pomenutih u stavu 1:</p> <p>(a) nisu dozvoljena bez prethodno dobijene saglasnosti potrošača u pitanju, ili</p> <p>(b) mogu biti korišćena samo ukoliko potrošač nije izrazio očitо protivljenje.</p> <p>3. Mjere iz stavova 1 i 2 ne mogu da uzrokuju troškove po potrošača.</p>	<p>Shodna primjena Član 88</p> <p>Na ugovore, prava i obaveze iz čl. 74 do 87 ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na ograničavanje upotrebe sredstava komunikacije na daljinu, zloupotrebu platne kartice potrošača i zabranu slanja proizvoda bez porudžbine potrošača iz čl. 62, 71 i 72 ovog zakona.</p> <p>Ograničavanje upotrebe sredstava komunikacije na daljinu Član 62</p> <p>(1) Telefon bez ljudskog posredovanja (pozivni automat), elektronska pošta i telefaks mogu se koristiti za zaključenje ugovora na daljinu, samo uz prethodnu saglasnost potrošača.</p> <p>(2) Druga sredstva komunikacije na daljinu mogu se upotrebljavati za zaključenje ugovora, pod uslovom da se potrošač tome izričito ne protivi.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 11. Sankcije</p> <p>Države članice su dužne da predvide odgovarajuće sankcije za slučaj da pružalac usluga ne postupi po nacionalnim propisima usvojenim shodno ovoj</p>	<p>Posljedice jednostranog raskida ugovora Član 84</p> <p>(1) U slučaju jednostranog raskida ugovora iz člana 81 ovog zakona, potrošač ne odgovara za štetu koja je nastala kao posljedica raskida tog ugovora i nije dužan</p>			

<p>direktivi. Za tu svrhu mogu da predvide da potrošač može da raskine ugovor u svako doba, bez troškova i kazne. Ove sankcije moraju biti djelotvorne, srazmjerne i odvraćajuće.</p>	<p>da plati naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu zbog raskida ugovora.</p> <p style="text-align: center;">Član 177</p> <p>(1)Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <p>31)u slučaju zloupotrebe platne kartice ne ispuni zahtjev potrošača pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 71 i 88);</p> <p>32)u primjerenom roku prije zaključivanja ugovora ne obavijesti potrošača pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (čl. 75 do 79);</p> <p>33)potrošaču nije dostavio ugovorne odredbe i uslove, kao i prethodno obavještenje u primjerenom roku, prije zaključenja ugovora ili predugovora, odnosno odmah nakon zaključenja ugovora pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, ili na zahtjev potrošača, u toku trajanja ugovornog odnosa, nije dostavio primjerak zaključenog ugovora ili potrošaču nije omogućio promjenu sredstva komunikacije na daljinu u skladu sa ovim zakonom (član 80);</p> <p>34)započne sa ispunjenjem ugovora prije isteka roka za jednostrani raskid bez izričitog pristanka potrošača, ili zahtijeva ispunjenje obaveze potrošača prije isteka roka za jednostrani raskid (član 83);</p> <p>35)u slučaju jednostranog raskida ugovora</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
---	---	--------------------------	--	--

	o finansijskim uslugama zaključenog na daljinu ne vrati potrošaču sve što je na osnovu ugovora od njega primio, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 84 stav 7);			
<p>Član 12.</p> <p>Prinudna priroda odredaba ove direktive</p> <p>1.Potrošači se ne mogu odreći prava koja su im priznata ovom direktivom.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne mjere da obezbijede da potrošači ne izgube zaštitu dodijeljenu ovom direktivom samom činjenicom izbora prava treće države kao mjerodavnog prava za ugovor, ukoliko ugovor stoji u bliskoj vezi sa teritorijom jedne ili više država članica.</p>	<p>Obavezujuća priroda</p> <p>Član 4</p> <p>(1)Potrošač se ne može odreći prava koja ima na osnovu ovog zakona.</p> <p>(2)Odredbe ugovora između potrošača i trgovca koje su suprotne odredbama ovog zakona i na štetu su potrošača, ništave su.</p> <p>Izbor stranog prava</p> <p>Član 5</p> <p>(1)Izborom stranog prava kao mjerodavnog, potrošač koji ima boravište u Crnoj Gori ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo, u skladu sa ovim zakonom.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 13.</p> <p>Sudska ili upravna zaštita</p> <p>1.Države članice se staraju o primjerenim i djelotvornim sredstvima s kojima se obezbeđuje poštovanje ove direktive u interesu potrošača.</p> <p>2.Sredstva iz stava 1 obuhvataju propise po kojima jedno ili više sljedećih tijela, određenih nacionalnim pravom, mogu da pokrenu postupak u skladu s nacionalnim propisima pred sudovima ili nadležnim organima uprave da bi garantovali primjenu nacionalnih propisa za sprovođenje ove direktive:</p> <p>(a) javni organi ili njihovi predstavnici;</p> <p>(b) organizacije potrošača koje imaju legitimni</p>	<p>Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača</p> <p>Član 117</p> <p>(1)Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji (u daljem tekstu: kolektivna tužba).</p> <p>(2)Kolektivna tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim</p>	Potpuno usklađeno		

<p>interes za zaštitu potrošača; (c) stručne organizacije koje imaju legitimni interes za postupanje. 3.Države članice su dužne da preduzmu neophodne mere kojima se osigurava da operateri sredstava komunikacije na daljinu, ukoliko su u poziciji da to učine, obustave praksu koja je na osnovu dostavljene im sudske odluke, upravnog akta ili odluke organa nadzora oglašena suprotno ovoj direktivi.</p>	<p>postupanjem krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštene poslovne prakse. (3)Odredbe st. 1 i 2 ovog člana i čl. 118 do 129 ovog zakona ne utiču na primjenu opštih pravila za određivanje mjerodavnog prava u sporovima sa međunarodnim elementom.</p> <p style="text-align: center;">Lica ovlašćena za pokretanje postupka (ovlašćena lica) Član 118</p> <p>(1)Kolektivnu tužbu mogu da podnesu: 1)Ministarstvo, druga ministarstva i organi državne uprave nadležni za sprovođenje zakona kojima se štite prava potrošača, i 2)organizacija potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona. (2)Kolektivnu tužbu mogu da podnesu komorska i interesna udruženja trgovaca (privredna, zanatska, i dr.). (3)Organizacije potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona ovlašćene su i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od drugih država članica Evropske unije.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 14. Vansudska zaštita</p> <p>1.Države članice podstiču uspostavljanje ili razvoj primjerenih i djelotvornih postupaka vansudskog</p>	<p style="text-align: center;">Opšte odredbe Član 132</p> <p>(1)Vansudsko rješavanje potrošačkih sporova u cilju zaključenja poravnjanja ili</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>rješavanja po pritužbama i rješavanja potrošačkih sporova povodom finansijskih usluga pruženih na daljinu.</p> <p>2.Države članice posebno ohrabruju tela za vansudsko rešavanje sporova da sarađuju prilikom rešavanja prekograničnih sporova povodom finansijskih usluga pruženih na daljinu.</p>	<p>donošenja odluke, u skladu sa zakonom, sprovodi Arbitražni odbor za vansudsko rešavanje potrošačkih sporova (u daljem tekstu: Odbor) pri Privrednoj komori Crne Gore (u daljem tekstu: Komora) koji je funkcionalno nezavisan organ.</p> <p>(2)Potrošački spor, u smislu ovog zakona, je spor koji proističe iz pravnog odnosa potrošača i trgovca.</p>			
<p>Član 15.</p> <p>Teret dokazivanja</p> <p>Ne dovodeći u pitanje član 7(3), države članice mogu da odrede da u pogledu ispunjavanja obaveza pružaoca usluga u vezi obavještanja potrošača i potrošačeve saglasnosti na zaključenje ugovora kao i, po potrebi, njegovog izvršenja teret dokazivanja može biti stavljen na pružaoca usluga.</p> <p>Svaki ugovorni uslov po kome na potrošaču leži teret dokazivanja u pogledu ispunavanja svih ili dijela obaveza koje po ovoj direktivi padaju na pružaoca usluga se ima smatrati nepravičnim u smislu Direktive Savjeta 93/13/EEZ od 5. aprila 1993. o nepravičnim uslovima potrošačkih ugovora.</p>	<p>Teret dokazivanja</p> <p>Član 87</p> <p>(1)U slučaju spora u vezi sa ugovorom o finansijskim uslugama zaključenim na daljinu, trgovac je dužan da dokaže da je postupio u skladu sa članom 75 ovog zakona i da je potrošač pristao da zaključi ugovor, odnosno pristao da trgovac počne da pruža ugovorenu uslugu prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora iz člana 81 ovog zakona.</p> <p>(2)Ugovorna odredba kojom je predviđeno da je teret dokazivanja iz stava 1 ovog člana na potrošaču, smatraće se nepoštenom ugovornom odredbom, u skladu sa članom 101 ovog zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 16.</p> <p>Prelazne mere</p> <p>Države članice mogu da pružaocima usluga ustanovljenim u državi članici koja još nije prenijela ovu direktivu i čije pravo ne sadrži obaveze koje</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

odgovaraju onima predviđenim u ovoj direktivi nametnu nacionalne propise, koji su u skladu s ovom direktivom.				
<p>Član 17.</p> <p>Uputstvo 90/619/EZ</p> <p>U članu 15(1) direktive 90/619/EEZ, prvi podstav se zamjenjuje sledećim: „1. Svaka država članica je dužna da propiše da nosilac polise koji zaključi individualni ugovor o životnom osiguranju može da raskine ugovor u roku od 30 kalendarskih dana od momenta kada je obaviješten o zaključenju ugovora.“</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 18.</p> <p>Direktiva 97/7/EZ</p> <p>Ovim se direktiva 97/7/EZ mijenja na sljedeći način:</p> <p>1. prva alineja člana 3(1) se mijenja sljedećom: „-vezanim za finansijsku uslugu na koju se primjenjuje direktiva 2002/65/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. septembra 2002. o marketingu na daljinu finansijskih usluga namijenjenih potrošačima i izmenama direktive Savjeta 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ,“;</p> <p>2. Aneks II se briše.</p>	<p>Izuzete od primjene</p> <p>Član 61</p> <p>(3)Odredbe čl. 63 do 70 i člana 73 ovog zakona ne primjenjuju se na ugovore o finansijskim uslugama.</p>	Potpuno usklađeno		
Članovi od 19-23	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 2005/29/EZ				
<p>Član 1.</p> <p>Svrha</p> <p>Svrha ove direktive je da doprinese ispravnom funkcionisanju unutrašnjeg tržišta i postigne visok</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

<p>stepen zaštite potrošača ujednačavanjem zakona, podzakonskih akata i upravnog prava država-članica o nepoštenim poslovnim postupcima kojima se povređuju ekonomski interesi potrošača.</p>				
<p>Član 2. Određivanje pojmova U svrhu ove direktive: (a) „potrošač“ znači fizičko lice koje u poslovnim odnosima obuhvaćenim ovom direktivom djeluje u svrhu koja je van njegove djelatnosti, poslovanja ili profesije;</p>	<p>Potrošač i trgovac Član 2 (1)Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(b) "trgovac" označava svako fizičko ili pravno lice koje je, u svojoj poslovnoj praksi obuhvaćenoj ovom direktivom, postupa u svrhu svog poslovanja, trgovine, zanata ili profesije, kao i svako drugo lice koje postupa u ime ili kao punomoćnik trgovca;</p>	<p>(2)Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti. (3)Trgovcem se u smislu čl. 54 do 59, čl. 89 do 100 i čl. 108 do 116 ovog zakona, smatra i lice koje nastupa u ime ili za račun trgovca.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(c) "proizvod" označava svaku robu ili uslugu uključujući i nepokretnu imovinu, prava i obaveze;</p>	<p>Član 6 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja: 2)proizvod je roba ili usluga, uključujući nepokretnosti, prava i obaveze;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(d) "poslovni postupci privrednih subjekata prema potrošaču" (u daljem tekstu kao "poslovni postupci") označavaju svaki postupak, propust, način poslovanja ili predstavljanja, komercijalnu komunikaciju koja obuhvata oglašavanje i marketing trgovca, direktno povezane sa promocijom, prodajom ili isporukom proizvoda potrošačima;</p>	<p>10)poslovna praksa je svaka radnja, propuštanje, način ponašanja ili predstavljanja, poslovna komunikacija, uključujući oglašavanje i stavljanje proizvoda na tržište, koju je preduzeo trgovac, a neposredno je povezana sa promocijom, prodajom ili isporukom proizvoda potrošaču;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(e) "bitno poremetiti ekonomsko ponašanje potrošača" označava korišćenje poslovnih postupaka za bitnu povredu sposobnosti potrošača da donese odluku zasnovanu na svim potrebnim podacima, čime navode potrošača da donese odluku o zaključenju posla koju u drugačijim okolnostima ne bi donio.</p>	<p>14)bitan uticaj je djelovanje poslovne prakse na ekonomsko ponašanje potrošača na način na koji se umanjuje sposobnost potrošača da donese odluku zasnovanu na potpunoj obaviještenosti, iz kog razloga potrošač može da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(f) "kodeks ponašanja" označava sporazum ili skup pravila koji nisu predviđeni zakonima, podzakonskim aktima ili upravnim aktima države-članice koji definiše ponašanje trgovaca koji svojevóljno prihvataju obaveze iz kodeksa u vezi sa jednim ili više posebnih poslovnih postupaka ili poslovnih grana;</p>	<p>11)kodeks je pravilo ili skup pravila koja nijesu uređena zakonom ili aktom organa državne uprave ili lokalne samouprave kojim se uređuje način postupanja trgovaca koji su se obavezali da poštuju taj kodeks u vezi sa jednom ili više poslovnih praksi ili poslovnih sektora;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(g) "tvorac kodeksa" označava svaki subjekat, uključujući i trgovca ili grupu trgovaca, koji je odgovoran za formulisanje i reviziju kodeksa ponašanja i/ili za praćenje promjena u kodeksu od strane onih koji su se svojevóljno njime obavezali;</p>	<p>12)nosilac kodeksa je svaki subjekat, uključujući trgovca ili grupu trgovaca, koji je ovlašćen za sastavljanje i izmjenu kodeksa i/ili nadzor nad njegovim sprovođenjem;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>h) "profesionalna pažnja" označava standard posebne vještine i pažnje koja se razumno može očekivati od trgovca u odnosima prema potrošačima i izjednačava se sa časnom tržišnom praksom i/ili opštim principom dobre vjere u djelatnosti trgovca;</p>	<p>13)profesionalna pažnja je povećana pažnja koja se u pravnom prometu osnovano očekuje od trgovca u ponašanju prema potrošačima, u skladu sa dobrim poslovnim običajima i načelom savjesnosti i poštenja;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(i) "poziv na kupovinu" označava trgovačku komunikaciju koja navodi karakteristike proizvoda i cijenu na način koji odgovara upotrijebljenim sredstvima trgovačke komunikacije i zato omogućava potrošaču da obavi kupovinu;</p>	<p>16)poziv za kupovinu je svaka poslovna komunikacija kojom se navode osnovne karakteristike proizvoda i njegova cijena i to na način koji odgovara sredstvu poslovne komunikacije koje se koristi, čime</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	se potrošaču daje mogućnost kupovine proizvoda;			
(j) "nedopušteni uticaj" označava iskorišćavanje položaja jače strane prema potrošaču radi primjene pritiska, čak i bez upotrebe ili prijetnje upotrebom fizičke sile na način koji bitno ograničava sposobnost potrošača da donese racionalnu odluku;	15)nedozvoljeni uticaj je iskorišćavanje nadmoći u odnosu na potrošača upotrebom pritiska, na način kojim se u znatnoj mjeri ograničava njegova sposobnost da donese odluku zasnovanu na potpunoj obavještenosti, bez obzira da li je primijenjena sila ili prijetnja;	Potpuno usklađeno		
(k) "odluka o pravnom poslu" označava svaku odluku koju donese potrošač u vezi toga kako i pod kojim uslovima da obavi kupovinu, da li da plaćanje izvrši u cjelini ili djelimično, zadrži ili vrati proizvod ili da se koristi ugovornim pravima u vezi proizvoda, bez obzira da li potrošač odluči da preduzme bilo koju od navedenih radnji ili se uzdrži od reakcije;	17)odluka o poslu je svaka odluka potrošača koja se odnosi na to da li će, kako i pod kojim uslovima zaključiti posao, platiti cijenu u cjelosti ili u obrocima, zadržati proizvod ili će dalje raspolagati sa proizvodom, koristiti prava koja ima na osnovu ugovora, bez obzira da li je potrošač odlučio da djeluje ili da se uzdrži od djelovanja;	Potpuno usklađeno		
(l) "regulisano zanimanje" označava profesionalnu djelatnost ili grupu profesionalnih djelatnosti čije obavljanje, pristup toj djelatnosti ili neki od načina obavljanja je direktno ili posredno zavisno od posjedovanja posebnih profesionalnih kvalifikacija u skladu sa zakonima, podzakonskim aktima ili upravnim propisima.	18)uređena profesija je profesionalna djelatnost ili skup profesionalnih djelatnosti čije počinjanje, obavljanje ili način obavljanja neposredno ili posredno zavisi od posjedovanja posebnih profesionalnih kvalifikacija, u skladu sa zakonom.	Potpuno usklađeno		
Član 3. Polje primjene 1. Ova direktiva primenjuje se na nepoštene poslovne postupke privrednih subjekata prema potrošačima onako kako je to propisano u članu 5, prije, za vrijeme i poslije poslovne transakcije povodom proizvoda. 2. Ova direktiva ne utiče na materijalno pravo, a posebno na propise o punovažnosti, sačinjavanju ili	Područje primjene Član 108 (1)Odredbe čl. 109 do 116 ovog zakona primjenjuju se na poslovnu praksu trgovca u odnosu prema potrošaču, prije, za vrijeme i nakon zaključenja pravnog posla u vezi s određenim proizvodom. (2)Odredbe čl. 109 do 116 ovog zakona ne	Potpuno usklađeno		

<p>stupanju na snagu ugovora.</p> <p>3. Ova direktiva ne utiče na Zajednicu ili nacionalne propise u vezi zdravstvenih i sigurnosnih aspekata proizvoda.</p> <p>4. U slučaju sukoba odredbi ove direktive i drugih propisa Zajednice koji regulišu pojedina pitanja nepoštenih poslovnih postupaka, prvenstvo u primjeni na te specifične aspekte imaće propisi Zajednice.</p> <p>10. Ova direktiva se ne odnosi na primenu zakona, podzakonskih akata i upravnih propisa država-članica u vezi sa sertifikacijom i utvrđivanjem standarda finoće predmeta od dragocjenih metala.</p> <p>7. Ova direktiva ne dovodi u pitanje propise kojim se određuje nadležnost sudova.</p> <p>8. Ova direktiva ne dovodi u pitanje uslove osnivanja, sisteme izdavanja dozvola, diontološke poslovne kodekse ili druga posebna pravila kojima se regulišu profesije u cilju zadržavanja visokih etičkih standarda na strani stručnjaka, koje države-članice mogu nametnuti stručnim licima u skladu sa pravom Zajednice</p>	<p>utiču na primjenu pravila i propisa:</p> <p>1)ugovornog prava, naročito pravila o punovažnosti, sačinjavanju ili pravnim posljedicama ugovora;</p> <p>2)kojima se uređuju zdravstveni i zahtjevi bezbjednosti za proizvode;</p> <p>3)kojima se određuje nadležnost sudova, i</p> <p>4)kojima se određuju uslovi zasnivanja ili sistem odobravanja uređenih profesija, kao i primjena deontoloških kodeksa ponašanja ili druga posebna pravila, a čija je svrha da održe visok stepen profesionalnog integriteta tih profesija.</p> <p>(3)Odredbe čl. 109 do 116 ovog zakona ne primjenjuju se na izdavanje sertifikata i utvrđivanje stepena finoće predmeta od dragocjenih metala.</p> <p>(4)Ako su pojedini aspekti nepoštene poslovne prakse uređeni posebnim propisima, odredbe čl. 108 do 116 ovog zakona ne primjenjuju se na te aspekte.</p>			
<p>5. Za period od šest godina, počevši od 12. juna 2007, države-članice će nastaviti sa primenom nacionalnih propisa u oblasti koju ova direktiva ujednačava, a koji su restriktivniji ili precizniji od ove direktive i koji primenjuju direktive koja sadrže minimalne klauzule o harmonizaciji. Ove mjere su od suštinske važnosti za postizanje adekvatne zaštite potrošača od nepoštenih poslovnih postupaka i moraju biti srazmjerne postizanju ovog cilja. Razmatranje iz čl. 18 može, ako se smatra neophodnim, obuhvatiti i predlog za produženje ovog odstupanja na dodatni ograničeni rok.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>6. Države-članice će bez odlaganja obavijestiti Komisiju o svojim nacionalnim propisima koji se primjenjuju na osnovu stava 5 ovog člana.</p> <p>9. U vezi sa "finansijskim uslugama" definisanim u Direktivi 2002/65/EZ, uključujući tu i nepokretnu imovinu, države-članice mogu nametnuti zahtjeve koji su restriktivniji ili precizniji od ove direktive u oblasti koju ona ujednačava.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 4 Unutrašnje tržište</p> <p>Države-članice neće ograničavati slobodu pružanja usluga, niti slobodno kretanje roba iz razloga koji se nalaze u domenu koji ujednačava ova direktiva.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Nije relevantno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 5.</p> <p style="text-align: center;">Zabrana nepoštenih poslovnih postupaka</p> <p>1. Zabranjuju se nepošteni poslovni postupci.</p>	<p style="text-align: center;">Zabrana nepoštenih poslovnih postupaka Član 110</p> <p>Nepoštena poslovna praksa zabranjena je.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Poslovni postupak se smatra nepoštenim ako:</p> <p>(a) je suprotan zahtjevima profesionalne pažnje, i</p> <p>(b) bitno remeti ili je vjerovatno da će bitno poremetiti ekonomsko ponašanje prosječnog potrošača u vezi proizvoda do kojeg takav postupak dopire, ili kome je namijenjen ili će poremetiti prosječnog člana grupe kada je poslovni postupak usmjeren na posebnu grupu potrošača.</p> <p>3. Poslovni postupci koji bi vjerovatno bitno poremetili ekonomsko ponašanje samo ako je jasno utvrđiva grupa potrošača koja je posebno ranjiva na praksu ili osnovni proizvod zbog svoje mentalne ili fizičke slabosti, starosti ili naivnosti na način koji bi trgovac razumno mogao da predvidi, biće analizirani iz ugla prosječnog člana te grupe. Ovo ne dovodi u pitanje opštu i legitimnu praksu</p>	<p style="text-align: center;">Pojam nepoštenih poslovnih postupaka Član 109</p> <p>(1) Nepoštenom poslovnom praksom u smislu ovog zakona smatra se praksa koja:</p> <p>1) je suprotna zahtjevima profesionalne pažnje, i</p> <p>2) u pogledu određenog proizvoda bitno utiče ili je vjerovatno da će bitno uticati na ekonomsko ponašanje prosječnog potrošača koji je tom djelovanju izložen ili kome je namijenjena, ili prosječnog člana grupe potrošača kada je poslovna praksa usmjerena na posebnu grupu potrošača.</p> <p>(2) Nepoštenom poslovnom praksom iz stava 1 ovog člana naročito se smatra:</p> <p>1) obmanjujuća poslovna praksa iz čl. 111,</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>oglašavanja, davanja pretjeranih izjava ili navoda koji nisu bili planirani da se doslovno shvate.</p> <p>4. Posebno će se nepoštenim poslovnim postupcima smatrati:</p> <p>(a) oni koji su obmanjujući i kao takvi navedeni u čl. 6 i 7, ili</p> <p>(b) oni koji su agresivni i kao takvi navedeni u čl. 8 i 9.</p> <p>5. Aneks I sadrži listu onih poslovnih postupaka koji se u svim okolnosti smatraju nepoštenim. Ista jedinstvena lista primjenjuje se u svim državama-članicama i može biti izmijenjena samo izmjenom ove direktive.</p>	<p>112 i 113 ovog zakona, i</p> <p>2) agresivna poslovna praksa iz čl. 114, 115 i 116 ovog zakona.</p> <p>(3) Poslovna praksa koja će vjerovatno bitno uticati na ekonomsko ponašanje jasno odredive grupe potrošača koji su zbog tjelesnih ili duševnih mana, starosne dobi ili lakomislenosti posebno osjetljivi na određenu poslovnu praksu ili određeni proizvod, na način koji je trgovac mogao razumno predvidjeti, procjenjivaće se prema prosječnom članu te grupe potrošača.</p> <p>(4) Odredba stava 3 ovog člana ne primjenjuje se na slučajeve uobičajenog i dopuštenog oglašavanja koje podrazumijeva i davanje pretjeranih izjava ili izjava koje ne treba uzimati doslovno.</p>			
<p>Član 6.</p> <p>Obmanjujuće radnje</p> <p>1. Smatraće se da je poslovni postupak obmanjujući ako sadrži lažnu informaciju što ga čini neistinitim ili na bilo koji drugi način, uključujući opšti utisak, dovodi u zabludu ili će vjerovatno prevariti prosječnog potrošača, čak i onda kada je informacija činjenično tačna, u vezi jednog ili više od sljedećih elemenata i u bilo kojem slučaju izaziva potrošača ili će ga vjerovatno navesti da se odluči na zaključenje posla koji u drugačijim okolnostima ne bi zaključio:</p> <p>(a) postojanje ili priroda proizvoda;</p> <p>(b) glavne karakteristike proizvoda kao što su raspoloživost, koristi, rizici, izvršenje, sastav, pomoćna oprema, postprodajna podrška i</p>	<p>Pojam obmanjujuće poslovne prakse</p> <p>Član 111</p> <p>(1) Poslovna praksa smatra se obmanjujućom ako sadrži informacije koje je čine neistinitom, ili na drugi način obmanjuje ili je vjerovatno da će obmanuti prosječnog potrošača u pogledu neke od okolnosti iz stava 2 ovog člana, čime ga navodi ili je vjerovatno da će da ga navede da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio.</p> <p>(2) Postojanje obmanjujuće poslovne prakse može da se odnosi na sljedeće okolnosti:</p> <p>1) postojanje ili prirodu proizvoda;</p> <p>2) osnovne karakteristike proizvoda koje se</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>rešavanje reklamacija, način i datum proizvodnje ili pripreme, isporuka, ispravnost za upotrebu, upotreba, količina, specifikacija, geografsko ili trgovačko poreklo, rezultati koji se mogu očekivati od njegove upotrebe ili rezultati i bitne karakteristike testova ili provjera izvedenih na proizvodu;</p> <p>(c) obim obaveza trgovca, motivi za poslovne postupke i priroda postupka prodaje, svaka izjava ili simbol u vezi sa neposrednim ili posrednim sponzorstvom ili saglasnošću trgovca ili proizvodom;</p> <p>(d) cijena ili način na koji je cijena obračunata ili postojanje posebne cjenovne prednosti;</p> <p>(e) potreba za servisom, dijelom, zamjenom ili popravkom;</p> <p>(f) priroda, svojstva i prava trgovca ili njegovog agenta, kao što je identitet i imovina, kvalifikacije trgovca, njegov status, dozvola, filijala ili veza i vlasnička prava nad industrijskom, trgovačkom ili intelektualnom imovinom ili njegove nagrade ili priznanja;</p> <p>(g) prava potrošača, uključujući pravo zamjene ili povraćaja plaćenog iznosa po Direktivi 1999/44/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. maja 1999. o izvjesnim aspektima prodaje robe široke potrošnje i povezanim garancijama ili rizika sa kojim se može susresti.</p> <p>2. Smatra se da poslovni postupak dovodi u zabludu ako prema svom činjeničnom stanju, uzimajući u obzir sve okolnosti i specifičnosti slučaja, navodi ili vjerovatno može da navede prosječnog potrošača da donese odluku o zaključenju posla koju u drugačijim okolnostima ne</p>	<p>odnose na dostupnost, korist, rizike, način izrade, sastav, dodatke koji prate proizvod, pomoć koja se pruža potrošačima poslije prodaje i postupanje po njihovim prigovorima, način i datum proizvodnje ili nabavke, isporuku, podobnost za ostvarivanje cilja, način korišćenja, količina, specifikacija, geografsko ili tržišno porijeklo, rezultati koji se očekuju od njegove upotrebe ili rezultati i bitni pokazatelji ispitivanja ili provjera sprovedenih na proizvodu;</p> <p>3)obim obaveza trgovca, razloge za određeno postupanje trgovca, kao i prirodu postupka prodaje, izjavu ili simbol koji se odnosi na direktno ili indirektno sponzorstvo ili preporučivanje trgovca ili proizvoda;</p> <p>4)cijenu proizvoda ili način na koji je cijena obračunata ili obećanje prodajne pogodnosti u pogledu cijene;</p> <p>5)potrebu servisiranja, rezervnih dijelova, zamjenu ili popravku;</p> <p>6)prirodu, obilježja i prava trgovca ili njegovog zastupnika, kao što su identitet, imovina, kvalifikacije, status, odobrenja, članstvo u određenim udruženjima ili povezanost s nekim drugim subjektima, industrijska, komercijalna ili intelektualna svojina, nagrade i priznanja, i</p> <p>7)prava potrošača, uključujući pravo zamjene ili povraćaja plaćenog iznosa, u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje saobraznost ugovoru i</p>			
---	--	--	--	--

<p>bi doneo i odnosi se na:</p> <p>(a) marketing proizvoda, koji takođe obuhvata upoređujuće oglašavanje, koji dovodi do zabune u vezi sa proizvodima, trgovačkim markama, trgovačkim imenima ili drugim razlikujućim svojstvima konkurenta;</p> <p>(b) neispunjavanje obaveza trgovca iz kodeksa ponašanja na koje se obavezao u sledećim slučajevima:</p> <p>(i) obaveza nije fakultativna, već je čvrsta i moguće ju je provjeriti, i</p> <p>(ii) trgovac u svom poslovnom postupanju pokaže da je obavezan kodeksom.</p>	<p>garancija, kao i rizicima kojima potrošač može biti izložen.</p> <p>(3) Poslovna praksa smatra se obmanjujućom i ako, u određenom slučaju, uzimajući u obzir sva obilježja i okolnosti slučaja, prosječnog potrošača navede ili je vjerovatno da će da ga navede da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio, a obuhvata:</p> <p>1) bilo koji oblik stavljanja proizvoda na tržište, uključujući i komparativno oglašavanje koje otežava razlikovanje tog proizvoda od drugih proizvoda, žigova, trgovačkih naziva ili drugih znakova raspoznavanja konkurenata na tržištu,</p> <p>2) nepoštovanje obaveza, od strane trgovca, koje proizilaze iz kodeksa koji ga obavezuje, pod uslovom da ta obaveza ne predstavlja samo namjeru već utvrđenu obavezu koju je moguće provjeriti, a pod uslovom da je trgovac u okviru poslovne prakse naznačio da je vezan tim kodeksom.</p>			
<p>Član 7.</p> <p>Obmanjujuća propuštanja</p> <p>1. Smatraće se da poslovni postupak dovodi u zabludu ako prema svom činjeničnom stanju, uzimajući u obzir sve okolnosti, specifičnosti i ograničenja sredstva za komunikaciju, trgovac propusti da pruži bitnu informaciju koja je prosječnom potrošaču neophodna u datom kontekstu za donošenje adekvatne odluke o zaključenju posla, pa to navede ili vjerovatno može da navede prosečnog potrošača da donese odluku</p>	<p>Obmanjujuća propuštanja</p> <p>Član 112</p> <p>(1) Poslovna praksa smatra se obmanjujućom ako u određenom slučaju, uzimajući u obzir sva obilježja i okolnosti slučaja, kao i ograničenja sredstva komunikacije, ne sadrži važna obavještenja koja su potrebna prosječnom potrošaču za donošenje odluke o pravnom poslu zasnovane na potpunoj informisanosti i time ga navede ili je vjerovatno da će da ga</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>o zaključenju posla koju u drugačijim okolnostima ne bi donio.</p> <p>2. Takođe se smatra obmanjujućim propuštanjem propust kada, uzimajući u obzir elemente opisane u st. 1, trgovac bitne informacije skriva ili daje nejasne, djelimične, dvosmislene ili neblagovremene informacije iz istog stava ili propusti da identifikuje trgovačku namjeru datog poslovnog postupka, ukoliko ona nije očigledna iz konteksta, kao i tamo gdje u bilo kojem slučaju ovo navodi ili je vjerovatno da će navesti prosječnog potrošača da donese odluku o zaključenju posla koju u drugačijim okolnostima ne bi donio.</p> <p>3. Kada se koristi neko tehničko sredstvo za komunikaciju poslovnog postupka koje nameće ograničenja u prostoru i vremenu, ova ograničenja i sve mjere koje preduzme trgovac radi stavljanja informacije na raspolaganje potrošaču bio kojim drugim sredstvima uzeće se u obzir prilikom odlučivanja da li je informacija izostala.</p> <p>4. U slučaju upućivanja poziva na kupovinu, pod uslovom da to iz okolnosti slučaja nije očigledno, sljedeće informacije se smatraju bitnim:</p> <p>(a) glavne karakteristike proizvoda u obimu koji odgovara sredstvu komunikacije i proizvodu;</p> <p>(b) puna adresa i identitet trgovca, kao što je njegovo trgovačko ime i tamo gde postoji, puna adresa i identitet trgovca u čije ime postupa;</p> <p>(c) cijena koja uključuje i porez ili tamo gde priroda proizvoda znači da se cijena uobičajeno ne može izračunati unapred, način na koji je cijena izračunata, kao i tamo gde postoji, sva dodatna vozarina, troškovi isporuke i poštarine ili, ako se ovi troškovi ne mogu uobičajeno unaprijed</p>	<p>navede da donese odluku o pravnom poslu koju inače ne bi donio, kao i:</p> <p>1)skrivanje važnih obavještenja ili pružanje nejasnih, nerazumljivih, dvosmislenih ili nepravovremenih obavještenja, ili</p> <p>2) nenavođenje svrhe poslovne prakse, koja nije očigledna iz okolnosti slučaja.</p> <p>(2)Kada trgovac koristi sredstvo komunikacije koje je prostorno ili vremenski ograničeno, a prilikom ocjene da li je određeno važno obavještenje izostavljeno uzimaju se u obzir ta ograničenja i druge mjere koje je trgovac preduzeo radi dostavljanja tih obavještenja potrošaču na neki drugi način.</p> <p>(3)U slučaju poziva na kupovinu, ako nije očigledno iz okolnosti slučaja, bitnim će se smatrati informacije o:</p> <p>1)osnovnim obilježjima proizvoda u mjeri koja je prikladna proizvodu i sredstvu komunikacije koje se koristi;</p> <p>2)sjedištu i identitetu trgovca, kao što su naziv ili ime i ako je to potrebno, adresa i identitet lica u čije ime nastupa;</p> <p>3)cijeni proizvoda, ili kad priroda proizvoda ne omogućava da cijena bude izračunata unaprijed, načinu na koji će cijena biti izračunata, kao i o, kad je vjerovatno da će iziskivati dodatne troškove, poštanskim troškovima i troškovima prevoza i dostave, a ako ti troškovi ne mogu biti izračunati unaprijed, naznaku da se plaćaju i ti dodatni troškovi;</p> <p>4)uslovima plaćanja, dostave, drugim</p>			
---	---	--	--	--

<p>izračunati, činjenica da se takve dodatne dažbine moraju platiti;</p> <p>(d) sporazumi o plaćanju, isporuci, izvršenju i načinu rješavanja reklamacija, ako odstupaju od zahtjeva profesionalne pažnje;</p> <p>(e) za proizvode i transakcije koje podrazumevaju pravo istupanja ili otkaza, postojanje takvog prava.</p> <p>5. U pogledu zahtjeva u vezi sa informacijama ustanovljenim pravom Zajednice za trgovačke komunikacije, uključujući oglašavanje ili marketing, bitnim se smatra nezaključena lista zahtjeva sadržana u Aneksu II.</p>	<p>elementima ispunjenja ugovora, kao i sistemu rješavanja prigovora potrošača, ako ti elementi odstupaju od zahtjeva profesionalne pažnje, i</p> <p>5)postojanju prava na raskid ili otkaz ugovora, ako je riječ o proizvodima ili pravnim poslovima za koje su predviđena i ta prava.</p> <p>(4)Bitnim informacijama iz st. 1, 2 i 3 ovog člana smatraju se i informacije koje je, trgovac dužan da pruži potrošaču prilikom poslovne komunikacije, uključujući oglašavanje i stavljanje proizvoda na tržište, u skladu sa ovim ili drugim zakonom.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p>Agresivni poslovni postupci</p> <p>Smatra se da je poslovni postupak agresivan ako prema svom činjeničnom stanju, uzimajući u obzir sve okolnosti i specifičnosti slučaja, putem uznemiravanja, pritiskom, uključujući i fizičku silu ili nedozvoljeni uticaj, značajno umanjuje ili je vjerovatno da će značajno umanjiti slobodu izbora ili ponašanja potrošača u vezi sa proizvodom i time ga navesti ili vjerovatno navesti da zaključi posao koji u drugačijim okolnostima ne bi zaključio.</p>	<p style="text-align: center;">Agresivna poslovna praksa Član 114</p> <p>Poslovna praksa, smatra se agresivnom u smislu ovog zakona, ako se u određenom slučaju, uzimajući u obzir sva obilježja i okolnosti slučaja, vrši uznemiravanje, prinuda, uključujući fizičku silu ili prijetnju kao i nedopušten uticaj, koji u bitnoj mjeri umanjuju ili je vjerovatno da će umanjiti slobodu izbora ili postupanja prosječnog potrošača u odnosu na proizvode, čime se navodi ili je vjerovatno da će se navesti da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio.</p>	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 9.</p> <p>Upotreba uznemiravanja, pritiska ili nedozvoljenog uticaja</p> <p>Prilikom određivanja da li neki poslovni postupak koristi uznemiravanje, pritisak, uključujući fizičku</p>	<p style="text-align: center;">Uznemiravanje, prinuda i nedopušteni uticaj Član 115</p> <p>Prilikom odlučivanja da li je u poslovnoj praksi korišćeno uznemiravanje, prinuda,</p>	Potpuno usklađeno		

<p>silu ili nedozvoljeni uticaj, uzima se u obzir sledeće:</p> <p>(a) trenutak, mjesto, priroda ili trajanje;</p> <p>(b) upotreba prijetnje, uvrjedljivih izraza ili ponašanja;</p> <p>(c) korišćenje situacije od strane trgovca u smislu nesrećnog slučaja ili okolnosti takve težine kada je smanjena moć prosuđivanja potrošača čega je trgovac svjestan, a radi uticaja na njegovu odluku u vezi sa proizvodom;</p> <p>(d) svaka teška ili nesrazmjerna vanugovorna prepreka koju nameće trgovac i kada potrošač želi da vrši svoja prava po ugovoru, uključujući i pravo otkaza ugovora, zamjene proizvoda ili traženja drugog trgovca;</p> <p>(e) svaka prijetnja preduzimanjem pravne radnje koja po zakonu ne može biti preduzeta.</p>	<p>uključujući fizičku silu ili prijetnju, ili nedopušteni uticaj, cijeni se:</p> <p>1)vrijeme, mjesto odnosno priroda i trajanje poslovne prakse i upornosti koju je trgovac pokazao;</p> <p>2)da li je trgovac koristio prijeteći ili uvredljiv govor ili ponašanje;</p> <p>3)da li je trgovac iskorištavao nesrećne ili druge okolnosti u kojima se potrošač nalazio, a koje su umanjile sposobnost potrošača da razumno rasuđuje, a trgovac je bio svjestan da će te okolnosti uticati na odluku potrošača u pogledu proizvoda;</p> <p>4)otežavajuća ili nesrazmjerna vanugovorna prepreka koju trgovac postavlja potrošaču koji želi da ostvari svoje ugovorno pravo, uključujući pravo da raskine ili otkáže ugovor ili izabere drugi proizvod ili drugog trgovca; i</p> <p>5)korišćenje prijetnje o preduzimanju radnje koja se po zakonu ne može preduzeti.</p>			
<p>Član 10.</p> <p>Kodeks ponašanja</p> <p>Ova direktiva ne isključuje, a države-članice mogu da ohrabre, kontrolu nepoštenih poslovnih postupaka od strane tvoraca kodeksa i obraćanje tim tijelima od strane lica ili organizacija navedenih u članu 11, ako se postupci pred tim tijelima vode pored sudskih ili upravnih postupcima pomenutih u tom članu.</p> <p>Obraćanje kontrolnim organima se nikada ne mogu smatrati jednakim prethodno navedenim sredstvima sudske ili upravne zaštite iz čl. 11.</p>	<p>Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača</p> <p>Član 117</p> <p>(1)Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji (u daljem tekstu: kolektivna tužba).</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>(2) Kolektivna tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim postupanjem krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštene poslovne prakse.</p> <p style="text-align: center;">Član 122</p> <p>(3) Pokretanje ili vođenje postupka po kolektivnoj tužbi ne spriječava potrošača koji protivpravnim postupanjem trgovca trpi štetne posljedice, da pred nadležnim sudom pokrene postupak za naknadu štete, za poništenje ili utvrđivanje ništavosti ugovora koji je zaključen pod uticajem postupanja kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača, odnosno bilo koji drugi postupak za ostvarenje prava koja mu pripadaju na osnovu ovog ili drugih zakona.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 11. Izvršavanje</p> <p>1. Države-članice će utvrditi odgovarajuća i efikasna sredstva za borbu protiv nepoštenih poslovnih postupaka u cilju povinovanja odredbama ove direktive u interesu potrošača. Pomenuta sredstva obuhvataju zakonske propise po kojima lica ili organizacije kojima je po nacionalnom pravu priznato postojanje legitimnog interesa u borbi protiv nepoštenih poslovnih</p>	<p style="text-align: center;">Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača Član 117</p> <p>(1) Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji (u daljem</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>postupaka, uključujući i konkurente, može:</p> <p>(a) podići tužbu povodom takvog nepoštenog poslovnog postupka; i/ili</p> <p>(b) iznijeti predmet nepoštenog poslovnog postupka pred organ uprave nadležan bilo za odlučivanje po žalbama ili za pokretanje odgovarajućeg pravnog postupka.</p> <p>Svaka država-članica će odlučiti koje od pomenutih rješenja će propisati i da li će sudovima ili organima uprave dati pravo da zahtijevaju traženje preliminarne zaštite prije pokretanja postupka rješavanja po pritužbama, uključujući i one navedene u čl. 10. Ova sredstva stajaće na raspolaganju, bez obzira na to da li se oštećeni potrošač nalazi na teritoriji države-članice gde trgovac ima sjedište ili u drugoj državi-članici.</p> <p>Države-članice će odlučiti o sljedećem:</p> <p>(a) da li se propisani pravni postupci mogu voditi prema pojedinom trgovcu odvojeno ili grupi trgovaca iz iste privredne grane istovremeno; i</p> <p>(b) da li se propisani pravni postupci mogu voditi protiv tvorca kodeksa ponašanja u slučaju kada relevantni kodeks promoviše neispunjavanje zakonom propisanih uslova.</p>	<p>tekstu: kolektivna tužba).</p> <p>(2)Kolektivna tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim postupanjem krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštene poslovne prakse.</p> <p>(3)Odredbe st. 1 i 2 ovog člana i čl. 118 do 129 ovog zakona ne utiču na primjenu opštih pravila za određivanje mjerodavnog prava u sporovima sa međunarodnim elementom.</p> <p style="text-align: center;">Lica ovlašćena za pokretanje postupka (ovlašćena lica)</p> <p style="text-align: center;">Član 118</p> <p>(1)Kolektivnu tužbu mogu da podnesu: Ministarstvo, druga ministarstva i organi državne uprave nadležni za sprovođenje zakona kojima se štite prava potrošača, i organizacija potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona.</p> <p>(2)Kolektivnu tužbu mogu da podnesu komorska i interesna udruženja trgovaca (privredna, zanatska, i dr.).</p> <p>(3)Organizacije potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona ovlašćene su i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od drugih država članica Evropske unije.</p>			
---	---	--	--	--

<p>2. Prema zakonskim odredbama iz st. 1, države-članice će sudovima ili organima uprave povjeriti ovlašćenja za postupanje u svim slučajevima u kojima oni budu smatrali da je to neophodno sudeći prema svim umiješanim interesima, a posebno uzimajući u obzir javni interes:</p> <p>(a) da donesu rješenja o prestanku nepoštenog poslovnog postupanja ili da pokrenu odgovarajući pravni postupak za donošenje rješenja o prestanku nepoštenog poslovnog postupanja; ili</p> <p>(b) ako nepošteni poslovni postupak još nije izvršen, ali njegovo nastupanje neposredno predstoji, da donese rješenje o zabrani tog postupka ili pokrene odgovarajući pravni postupak za donošenje rješenja o zabrani tog postupka, čak i bez obaveze dokazivanja da je stvarno nastupio gubitak, šteta, namjera ili nepažnja na strani trgovca.</p>	<p style="text-align: center;">Postupci koji prethode pokretanju sudskog postupka Član 119</p> <p>(1) Prije podnošenja tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, ovlašćeno lice dužno je da lice koje namjerava da tuži prethodno pisano upozori da će u slučaju da ne prekine s postupanjem kojim narušava kolektivne interese potrošača, protiv njega podnijeti kolektivnu tužbu.</p> <p>(2) Ovlašćeno lice ne može podnijeti kolektivnu tužbu prije isteka roka od 14 dana, od dana dostavljanja upozorenja iz stava 1 ovog člana.</p> <p>(3) Predlog za izdavanje privremene mjere može se podnijeti i prije isteka roka iz stava 2 ovoga člana.</p> <p style="text-align: center;">Odluka suda Član 122</p> <p>(1) Ako je kolektivna tužba osnovana, sud će odlukom kojom usvaja tužbu utvrditi povredu ovog ili drugih zakona u skladu sa članom 117 st. 1 i 2 ovog zakona, precizno je opisati i tuženom:</p> <p>1) narediti da prekine s postupanjem iz člana 117 st. 1 i 2 ovog zakona, i narediti mu da, ako je to moguće, preduzme mjere neophodne za otklanjanje štetnih posljedica koje su nastale zbog njegovog</p>			
---	--	--	--	--

<p>Države-članice će donijeti propise da se mere navedene u prvom podstavu preduzimaju po ubrzanom postupku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa privremenim dejstvom, ili - konačnim dejstvom, <p>s tim da svaka država-članica sama odluči koju od dvije navedene opcije će izabrati.</p> <p>Štaviše, države-članice mogu prenijeti ovlašćenja na sudove ili organe uprave da, u cilju uklanjanja trajnih posljedica nepoštenog poslovnog postupka, rješenjem o njegovim prestanku koje je sadržano u konačnog odluci naredi:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) objavljivanje te odluke u cjelini ili djelimično u obliku koji taj organ bude smatrao prikladnim; (b) pored objavljivanja predmetne odluke, objavljivanje korektivne izreke. <p>3. Organi uprave iz st. 1 moraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) biti sastavljeni tako da ne dovode u sumnju svoju neutralnost; (b) imati adekvatna ovlašćenja kada odlučuju o pritužbama, praćenju i efikasnom sprovođenju svojih odluka; (c) normalno dati obrazloženje svojih odluka. <p>Kada isključivo organ uprave vrši ovlašćenja iz st. 2, uvek je obavezno davanje obrazloženja odluka. Pored toga, u tom slučaju mora se omogućiti sudska zaštita od postupaka u kojima je on pogrešno ili na neodgovarajući način vršio, odnosno nije vršio svoja ovlašćenja.</p>	<p>postupanja,</p> <ul style="list-style-type: none"> 2) zabraniti takvo ili slično postupanje ubuduće, kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača. 3) naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice postupanja iz člana 117 stav 1 ovog zakona, i 4) naložiti da o svom trošku objavi ispravku nedopuštenog oglašavanja, kada je to primjenljivo. <p>(2) Odlukom kojom se usvaja tužbeni zahtjev sud određuje rok za njeno izvršenje.</p> <p style="text-align: center;">Posebne odredbe za postupke u vezi sa nepoštenim poslovnim praksama Član 124</p> <p>(1) Ako je postupak kolektivne tužbe pokrenut zbog nepoštene poslovne prakse iz čl. 108 do 116 ovog zakona, prilikom odlučivanja o tome da li je poslovna praksa nepoštena neće se uzimati u obzir da li je tom praksom nekom prouzrokovana šteta, odnosno da li je vjerovatno da će nekome biti prouzrokovana šteta, kao ni da li je lice protiv kojeg se vodi postupak krivo za nepoštenu poslovnu praksu.</p> <p>(2) Ako je postupak kolektivne tužbe pokrenut zbog obmanjujuće poslovne prakse iz čl. 111, 112 i 113 ovog zakona, sud će zahtijevati od tuženog, ako je to primjereno s obzirom na okolnosti slučaja i</p>			
--	---	--	--	--

	<p>uzimajući u obzir opravdane interese tuženog i druge strane u postupku, da u roku od sedam dana dostavi dokaze koji potvrđuju istinitost iznesenih činjeničnih navoda u okviru poslovne prakse.</p> <p>(3) Ako dokazi ne budu dostavljeni u roku iz stava 2 ovog člana ili ako sud utvrdi da su dostavljeni dokazi nepotpuni ili nedovoljni, smatra se da su činjenični navodi izneseni u okviru poslovne prakse neistiniti.</p> <p style="text-align: center;">Privremene mjere Član 127</p> <p>(1) Sud može, do donošenja konačne odluke, pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuju mjere obezbeđenja, odrediti privremenu mjeru kojom će narediti prekid postupanja kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača.</p> <p>(2) Sud može privremenu mjeru odrediti i u slučaju da trgovac još nije počeo sa postupanjem kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača, ali je početak tog postupanja izvjestan.</p> <p style="text-align: center;">Član 174</p> <p>(4) Nadležni inspektor će rješenjem trgovcu zabraniti poslovnu praksu prema potrošaču koja se smatra nepoštenom iz čl. 108 do 116 ovog zakona.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p>Sudovi i organi uprave: dokazivanje reklamacija Države-članice će na sudove ili organe uprave prenijeti ovlašćenja za postupanje u građanskim ili</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je odredbama Zakona o opštem upravnom</p>	

<p>upravnim postupcima propisanim u čl. 11: (a) da zahtevaju od trgovca da pruži dokaz u vezi činjenične ispravnosti reklamacije u vezi poslovnog postupka ako, uzimajući u obzir legitimni interes trgovca i druge strane u postupku, takav zahtev izgleda prikladan zbog okolnosti datog slučaja; i (b) da smatra podnetu reklamaciju netačnom ako traženi dokaz u skladu sa st. (a) ne bude dat na uvid ili ga sud ili organ uprave bude smatrao nedovoljnim.</p>			<p>postupku i Zakona o parničnom postupku</p>	
<p style="text-align: center;">Član 13 Kazne</p> <p>Države-članice propisuju kazne za nepoštovanje odredbi nacionalnog prava usvojenih radi primjene ove direktive i preduzimaju sve neophodne mjere da osiguraju njihovu primenu. Ove kazne moraju biti efikasne, srazmjerne i odvraćajuće.</p>	<p style="text-align: center;">Član175</p> <p>(1)Novčanom kaznom od 3.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - trgovac, ako:</p> <p>8)neistinito tvrdi da je potpisnik određenog kodeks (član 113 stav 1 tačka 1); 9)ističe zaštitne znakove, znakove kvaliteta ili slične znakove bez potrebnog odobrenja (član 113 stav 1 tačka 2); 10)neistinito tvrdi da je kodeks koji taj trgovac primjenjuje odobrilo neko javno ili drugo tijelo (član 113 stav 1 tačka 3); 11)neistinito tvrdi da je njegovu djelatnost, poslovnu praks ili proizvod odobrio, preporučio ili dopustio nadležni organ ili imenovana, odnosno ovlašćena organizacija, odnosno da njegova poslovna praksa ili proizvod ispunjava zahtjeve za izdavanje tog odobrenja, preporuke ili dozvole (član 113 stav 1 tačka 4); 12)poziva na kupovinu proizvoda po određenoj cijeni, bez obavještanja o</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>razumnim osnovama zbog kojih bi trgovac mogao očekivati da neće biti u mogućnosti da isporuči odnosno da osigura da drugi trgovac isporuči taj ili sličan proizvod po cijeni, u roku i u količini koji su razumni s obzirom na taj proizvod, obim oglašavanja proizvoda i ponuđenu cijenu (član 113 stav 1 tačka 5);</p> <p>13)poziva na kupovinu proizvoda po određenoj cijeni, a zatim odbija da kupcu pokaže oglašavani proizvod ili da prihvati narudžbinu potrošača, odnosno dostave proizvoda u razumnom roku ili pokazivanje neispravnog primjerka proizvoda, a sve s namjerom promovisanja nekog drugog proizvoda (član 113 stav 1 tačka 6);</p> <p>14)je lažno tvrdio da će proizvod biti dostupan samo u kratkom roku, odnosno da će biti dostupan jedino pod posebnim uslovima u vrlo kratkom roku, kako bi se naveo potrošač da odmah donese odluku o kupovini, čime mu se uskraćuje mogućnost ili vrijeme potrebno da donese odluku zasnovanu na saznanju o svim relevantnim okolnostima (član 113 stav 1 tačka 7);</p> <p>15)se obavezao na pružanje nekih postprodajnih usluga potrošaču na jeziku koji nije službeni jezik države u kojoj se trgovac nalazi, a zatim omogućiti pružanje tih usluga samo na nekom drugom jeziku, a da potrošač na to nije bio jasno upozoren prije zaključenja ugovora (član 113 stav 1 tačka 8);</p> <p>16)neistinito tvrdio ili na drugi način</p>			
--	--	--	--	--

	<p>stvarao utisak da se proizvod može legalno prodati (član 113 stav 1 tačka 9);</p> <p>17)ističe potrošaču prava koja mu po zakonu inače pripadaju kao posebnost ponude trgovca (član 113 stav 1 tačka 10);</p> <p>18)je koristio uredničke sadržaje u medijima radi promocije proizvoda, bez jasne i nedvosmislene informacije, izražene riječima, znakovima ili zvukovima, koje potrošač može jasno prepoznati, da je trgovac platio tu promociju (član 113 stav 1 tačka 11);</p> <p>19)je iznosio netačne tvrdnje u pogledu prirode i obima rizika kojim bi mogla biti izložena lična sigurnost potrošača ili članovi njegove porodice u slučaju da potrošač ne kupi proizvod (član 113 stav 1 tačka 12);</p> <p>20)je oglašavao proizvod koji je sličan proizvodu koji je proizveo neki drugi proizvođač na način da se namjerno navodi potrošač na pogrešan zaključak da je oglašavani proizvod proizveo taj drugi proizvođač (član 113 stav 1 tačka 13);</p> <p>21)je uspostavljao, vodio ili promovisao piramidalne promotivne programe, pri čemu potrošač određenim činjenjem stiče mogućnost da dobije naknadu koja prvenstveno potiče od uvođenja drugih potrošača u piramidalni program, a ne od kupovine ili korišćenja proizvoda (113 stav 1 tačka 14);</p> <p>22)neistinito je tvrdio da će uskoro prestati sa svojom djelatnošću ili da će se preseliti</p>			
--	---	--	--	--

	<p>u drugi poslovni prostor i ako to nije slučaj (član 113 stav 1 tačka 15);</p> <p>23) je neistinito tvrdio da proizvod može omogućiti dobitak u igrama na sreću (član 113 stav 1 tačka 16);</p> <p>24) neistinito je tvrdio da proizvod može da izliječi bolest, disfunkcionalnost ili malformaciju (član 113 stav 1 tačka 17);</p> <p>25) je prenosio netačna obavještenja u odnosu na stanja na tržištu ili dostupnost proizvoda, s namjerom da se navede potrošač da kupi proizvod pod uslovima koji su nepovoljniji od uobičajenih tržišnih uslova (član 113 stav 1 tačka 18);</p> <p>26) je tvrdio da u okviru poslovne prakse nudi učešće u promotivnoj nagradnoj igri ili nagradu, bez dodjeljivanja opisanih nagrada ili odgovarajuće zamjene (član 113 stav 1 tačka 19);</p> <p>27) je opisivao proizvod oznakama "gratis", "besplatno", "bez naknade" ili sličnim oznakama a potrošač mora za taj proizvod da plati bilo koji iznos različit od nužnih troškova odgovora na ponudu, troškova dostave ili primanja proizvoda (član 113 stav 1 tačka 20);</p> <p>28) je uvršćavao u promotivne materijale račune ili neke druge zahtjeve za plaćanje kojim se kod potrošača stvara utisak da je već naručio oglašavani proizvod koji se nudi iako to nije slučaj (član 113 stav 1 tačka 21);</p> <p>29) je lažno tvrdio ili stvarao utisak da ne djeluje u okviru svoje poslovne djelatnosti,</p>			
--	---	--	--	--

	<p>odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja ili se lažno predstavljao kao potrošač(član 113 stav 1 tačka 22);</p> <p>30)je stvarao pogrešan utisak kod potrošača da su usluge koje se nude poslije prodaje određenog proizvoda dostupne i na teritoriji druge države(član 113 stav 1 tačka 23);</p> <p>31)je stvarao utisk da potrošač ne može napustiti poslovni prostor prije zaključenja ugovora (član 116 stav 1 tačka 1);</p> <p>32)je posjećivao potrošača u njegovom domu, suprotno zahtjevu potrošača da se napusti njegov dom ili da se više ne čine posjete, osim u slučaju i u mjeri u kojoj je to potrebno radi prinudnog ispunjenja u skladu sa propisima (član 116 stav 1 tačka 2);</p> <p>33)se uporno i protiv volje potrošača obraćao preko telefona, telefaks-uređaja, elektronske pošte ili drugog sredstva daljinske komunikacije, osim u slučajevima i u mjeri u kojoj je to opravdano zbog prinudnog ispunjenja ugovorne obaveze predviđene propisima (član 116 stav 1 tačka 3);</p> <p>34)je zahtijevao od potrošača koji želi da podnese odštetni zahtjev na osnovu polise osiguranja da dostavi određene dokumente koji, po razumnoj ocjeni, nisu relevantni za ocjenu opravdanosti tog zahtjeva ili je izbjegavao davanje odgovora na istrajno dopisivanje potrošača, s namjerom da se odvrati od ostvarivanja</p>			
--	---	--	--	--

	<p>prava koja mu pripadaju na osnovu ugovora (član 116 stav 1 tačka 4);</p> <p>35)se oglašavanjem direktno obraćao djeci da kupuju oglašavani proizvod ili da nagovore svoje roditelje ili druga punoljetna lica da im kupe oglašavani proizvod (član 116 stav 1 tačka 5);</p> <p>36)zahtijeva da se proizvod plati odmah ili plaćanje proizvoda na rate, vraćanje ili čuvanje proizvoda koji potrošač nije naručio (član 116 stav 1 tačka 6);</p> <p>37)je direktno obavještavao potrošača da će posao ili opstanak trgovca biti ugroženi ako potrošač ne kupi proizvod (član 116 stav 1 tačka 7);</p> <p>38)je lažno predstavljao da je potrošač osvojio, ili da će osvojiti, bezuslovno ili uz ispunjenje određenog uslova, određenu nagradu ili neku drugu odgovarajuću korist, kada u stvarnosti nikakva nagrada ili druga odgovarajuća korist nije predviđena ili kada je u stvarnosti preduzimanje bilo kakve radnje usmjerene na ostvarivanje te nagrade ili druge koristi uslovljeno određenim plaćanjem od strane potrošača ili kod potrošača uzrokuje troškove (član 116 stav 1 tačka 8);</p> <p>(2)Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom lice novčanom kaznom od 400 eura do 4.000 eura.</p> <p>(3)Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 900</p>			
--	---	--	--	--

	eura do 12.000 eura.			
<p>Član 14.</p> <p>Izmjene direktive 84/450/EEZ</p> <p>Direktiva 84/450/EEZ se ovim putem mijenja na sljedeći način:</p> <p>1. Član 1 se mijenja sledećim:</p> <p>„Član 1.</p> <p>Svrha ove direktive je da zaštiti trgovce od obmanjujućeg oglašavanja i njegovih neprihvatljivih posledica, kao i da propiše uslove po kojima je dozvoljeno upoređujuće reklamiranje.”;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>2. U članu 2:</p> <p>- tačka 3 se menja sljedećom:</p> <p>"3. "trgovac" označava svako fizičko ili pravno lice koje postupa u svrhu svoje trgovinske aktivnosti, zanata, poslovanja ili zanimanja, kao i svako ko istupa u ime ili za račun trgovca.",</p> <p>- i dodaje se sledeća tačka:</p> <p>"4. "tvorac kodeksa" označava svako lice, uključujući trgovca ili grupu trgovaca, koji je odgovoran za donošenje i izmenu kodeksa i/ili praćenje njegovog poštovanja od strane onih koji su ga prihvatili.”;</p>	<p>Potrošač i trgovac</p> <p>Član 2</p> <p>(2) Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti</p> <p>Značenje izraza</p> <p>Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:</p> <p>12) nosilac kodeksa je svaki subjekat, uključujući trgovca ili grupu trgovaca, koji je ovlašćen za sastavljanje i izmjenu kodeksa i/ili nadzor nad njegovim sprovođenjem;</p>	Potpuno usklađeno		

<p>3. Član 3a se menja sledećim:</p> <p>„Član 3a</p> <p>1. Kada se radi o poređenju, upoređujuće reklamiranje će biti dozvoljeno ako budu ispunjeni sledeći uslovi:</p> <p>(a) ako reklamiranje nije obmanjujuće u smislu članova 2(2), 3 i 7(1) ove direktive ili članova 6 i 7 direktive 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005. u vezi sa nepoštenim poslovnim postupcima privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu;</p> <p>(b) ako se reklamiranje odnosi na upoređivanje roba ili usluga koje zadovoljavaju iste potrebe ili su namenjene za istu svrhu;</p> <p>(c) ako reklamiranje objektivno upoređuje jednu ili više bitnih, relevantnih, proverivih i reprezentativnih odlika roba i usluga, uključujući i cijenu;</p> <p>(d) ako reklamiranje ne diskredituje ili ne omalovažava trgovačke marke, trgovačke nazive ili druge znake razlikovanja roba, usluga, aktivnosti ili okolnosti konkurenta;</p> <p>(e) ako se za proizvode sa oznakom porijekla reklamiranje u svakom slučaju odnosi na proizvode sa istim oznakama;</p> <p>(f) ako reklamiranje ne koristi nepoštenu prednost u vezi sa reputacijom trgovačke marke, trgovačkog naziva ili drugih znakova razlikovanja od konkurenta ili oznaka porekla konkurentskog proizvoda;</p> <p>(g) ako reklamiranje ne predstavlja robu i usluge kao imitacije ili replike roba ili usluga koje nose zaštićenu trgovačku marku ili trgovački naziv;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
---	----------------------------------	--------------------------	--	--

<p>(h) ako reklamiranje ne stvara zabunu kod trgovaca, između oglašivača i konkurenta ili između trgovačke marke, trgovačkog naziva ili drugih znakova razlikovanja oglašivača u vezi sa njegovom robom ili uslugama i roba i usluga konkurenta.“</p> <p>4. Član 4(1) se menja sledećim:</p> <p>"1. Države-članice će utvrditi odgovarajuća i efikasna sredstva za borbu protiv obmanjujućih oglašavanja u cilju obezbeđenja počinjanja odredbama o upoređujućem oglašavanju u interesu trgovaca i konkurenata. Pomenuta sredstva obuhvataju zakonske propise po kojima lica ili organizacije kojima je po nacionalnom pravu priznato postojanje legitimnog interesa u borbi protiv obmanjujućeg oglašavanja ili interesa za regulisanje upoređujućeg oglašavanja, mogu:</p> <p>(a) pokrenu pravni postupak povodom takvog reklamiranja; ili</p> <p>(b) iznijeti predmet takvog oglašavanja pred organ uprave nadležan bilo za odlučivanje po žalbama ili za pokretanje odgovarajućeg pravnog postupka.</p> <p>Svaka država-članica ima pravo da odluči koje od navedenih rešenja će predvidjeti i da li će ovlastiti sudove ili organe uprave da zahtevaju prethodno korišćenje drugih utvrđenih sredstava rešavanja pritužbi, uključujući i one navedene u čl. 5.</p> <p>Svaka država-članica će odlučiti o sledećem:</p> <p>(a) da li se propisani pravni postupci mogu voditi prema pojedinom trgovcu odvojeno ili grupi trgovaca iz iste privredne grane istovremeno; i</p> <p>(b) da li se propisani pravni postupci mogu voditi protiv tvorca kodeksa ponašanja u slučaju kada relevantni kodeks promoviše neispunjavanje</p>				
--	--	--	--	--

<p>zakonom propisanih uslova.“;</p> <p>5. Član 7(1) se mijenja sledećim:</p> <p>"1. Ova direktiva ne dovodi u pitanje pravo država-članica da zadrže ili donese propise radi postizanja veće zaštite trgovaca i konkurenata od obmanjujućeg reklamiranja."</p>				
<p>Član 15.</p> <p>Izmjene direktiva 97/7/EZ i 2002/65/EZ</p> <p>1. Član 9 Direktive 97/7/EZ se zamenjuje sljedećim:</p> <p>„Član 9.</p> <p>Prodaja bez prethodnog naručivanja</p> <p>Imajući u vidu zabranu prakse prodaje nenaručenih dobara i usluga predviđenu Direktivom 2005/29/EZ od 11. maja 2005. Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi sa nepoštenom poslovnom praksom privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu, države-članice će predvidjeti izuzeće potrošača od bilo kakve obaveze plaćanja u slučaju dobijanja nenaručenih dobara ili usluga pri čemu izostanak bilo kakvog odgovora potrošača na ponudu ne može predstavljati njegovu saglasnost.“</p> <p>2.Član 9 Direktive 2002/65/EZ se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Član 9</p> <p>Imajući u vidu zabranu prakse prodaje nenaručenih dobara i usluga predviđenu direktivom 2005/29/EZ od 11. maja 2005. Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi sa nepoštenom poslovnom praksom privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu, i ne dovodeću u pitanje odredbe propisa država-članica o prećutnom obnavljanju ugovora sklopljenih na daljinu kada ti propisi dozvoljavaju prećutno obnavljanje, države-</p>	<p>Zabrana isporuke robe ili usluge bez porudžbine potrošača</p> <p>Član 72</p> <p>(1)Zabranjeno je isporučiti robu ili pružiti uslugu koju potrošač nije unaprijed poručio, ako se radi o teretnom poslu.</p> <p>(2)Ako trgovac isporuči robu ili pruži uslugu iz stava 1 ovog člana, smatra se da je roba ili usluga propagandni poklon trgovca.</p> <p>(3)Odredba u opštim uslovima poslovanja ili ponudi trgovca poslatoj bez prethodne porudžbine potrošača kojom je utvrđeno da ćutanje potrošača znači prihvatanje ponude, ništava je.</p> <p>(4)Odredbama st. 1 do 3 ovog člana ne isključuje se primjena propisa o prećutnom obnavljanju ugovora.</p> <p>Shodna primjena</p> <p>Član 88</p> <p>Na ugovore, prava i obaveze iz čl. 74 do 87 ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na ograničavanje upotrebe sredstava komunikacije na daljinu, zloupotrebu platne kartice potrošača i zabranu slanja</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>članice će preduzeti mjere da izuzmu potrošača od bilo kakve obaveze u slučaju dobijanja nenaručenih dobara ili usluga pri čemu izostanak bilo kakvog odgovora potrošača na ponudu ne može predstavljati njegovu saglasnost.“</p>	<p>proizvoda bez porudžbine potrošača iz čl. 62, 71 i 72 ovog zakona.</p>			
<p>Član 16. Izmjene direktive 98/27/EZ i Regulative (EZ) broj 2006/2004</p> <p>1. U Aneksu direktive 98/27/EZ, tačka 1 se zamenjuje sljedećom: "1. direktiva 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005 u vezi sa nepoštenom poslovnom praksom privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu (Službeni list broj L 149,11.06.2005, str. 22)."</p> <p>2. U Aneksu Regulative (EZ) broj 2006/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. oktobra 2004 o saradnji nacionalnih organa nadležnih za sprovođenje propisa o zaštiti potrošača (Uredba o saradnji u oblasti zaštite potrošača) dodaje se sljedeća tačka: "16. Direktiva 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2005 u vezi sa nepoštenom poslovnom praksom privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu (Službeni list broj L 149, 11.06.2005, str. 22)."</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Nije relevantno</p>		
<p>Član 17 Obavješćavanje</p> <p>Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere da obavijeste potrošače o nacionalnim propisima kojima se u nacionalno pravo prenosi ovo uputstvo i, po potrebi, ohrabruju trgovce i tvorce kodeksa ponašanja da obavješćavaju potrošače o svojim</p>	<p>Nadležnost Ministarstva Član 157</p> <p>(1)Ministarstvo je dužno da u saradnji sa drugim nosiocima zaštite potrošača štiti prava i interese potrošača. (2)Ministarstvo je nadležno da: 1)prati sprovođenje ovog i drugih zakona</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>kodeksima.</p>	<p>koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača; 2)daje predloge za unapređenje i razvoj politike zaštite potrošača; 3)predlaže Nacionalni program, prati njegovu realizaciju i dostavlja godišnji izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa;</p> <p style="text-align: center;">Savjet za zaštitu potrošača Član 160</p> <p>(1)Radi davanja predloga za odlučivanje o stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti zaštite potrošača Vlada osniva Savjet.</p> <p style="text-align: center;">Informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima Član 170</p> <p>(1)Potrošači imaju pravo na informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima potrošača. (2)Pravo na obrazovanje potrošača u cilju sticanja znanja o pravima, obavezama i načinu ostvarivanja prava neophodnih za pravilan i pouzdan izbor i korišćenje proizvoda, upoznavanje sa odgovornostima učesnika na tržištu i o načinu ostvarivanja prava i pružanje pravne pomoći za zaštitu potrošača, ostvaruje se u obrazovnim ustanovama (predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima), organizacijama potrošača, kao i putem</p>			
-------------------	--	--	--	--

	sredstava javnog informisanja.			
Članovi od 18-21	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>ANEKS I POSLOVNE PRAKSE KOJE SE SMATRAJU NEPOŠTENIM U SVIM OKOLNOSTIMA Obmanjujuće poslovne prakse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tvrdnja da je trgovac potpisnik kodeksa ponašanja, a da zapravo nije. 2. Isticanje oznake povjerenja, oznake kvaliteta ili ekvivalenta bez prethodnog dobijanja neophodne dozvole. 3. Tvrdnja da je kodeks ponašanja odobrio državni ili drugi organ, a da u stvari to nije slučaj. 4. Tvrdnja da je trgovac (uključujući i njegove poslovne postupke) ili njegov proizvod dobio saglasnost, podršku ili dozvolu državnog ili privatnog organa, iako nije tačno, ili kada iznosi takve tvrdnje pri čemu ne ispunjava uslove potrebne za dobijanje saglasnosti, pokroviteljstva ili dozvole. 5. Upućivanje poziva na kupovinu proizvoda sa tačno određenom cijenom bez prijavljivanja postojanja razumnih osnova zbog kojih bi trgovac mogao očekivati da neće moći da ponudi ili od drugog trgovca nabavi one proizvode ili njima ekvivalentne proizvode po oglašenoj cijeni u roku i količinama koje su razumne imajući u vidu proizvod, obim oglašavanja proizvoda i ponuđenu cijenu 6. Upućivanje poziva na kupovinu proizvoda po tačno određenoj ceni i onda: <ol style="list-style-type: none"> a) odbijanje da se potrošaču pokaže reklamirana 	<p>Obmanjujuća poslovna praksa Član 113 Obmanjujućom poslovnom praksom smatraju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> neistinita tvrdnja trgovca da je potpisnik određenog kodeksa; isticanje zaštitnih znakova, znakova kvaliteta ili sličnih znakova bez propisanog odobrenja; neistinita tvrdnja da je kodeks koji trgovac primjenjuje odobrila ovlašćena organizacija; neistinita tvrdnja trgovca da je njegovu djelatnost, poslovnu praksu ili proizvod odobrio, preporučio ili dopustio nadležni organ ili imenovana odnosno ovlašćena organizacija, odnosno da njegova poslovna praksa ili proizvod ispunjava zahtjeve za izdavanje tog odobrenja, preporuke ili dozvole; pozivanje na kupovinu proizvoda po određenoj cijeni, bez obavještenja o razumnim osnovima zbog kojih bi trgovac mogao očekivati da neće biti u mogućnosti da isporuči, odnosno osigura da drugi trgovac isporuči, taj ili sličan proizvod po cijeni, u roku i u količini koji su razumni s obzirom na taj proizvod, obim oglašavanja proizvoda i ponuđenu cijenu; pozivanje na kupovinu proizvoda po 	Potpuno usklađeno		

<p>roba; ili</p> <p>b) odbijanje da se prihvate porudžbine ili odbijanje isporuke u razumnom roku; ili</p> <p>c) prikazivanje neispravnog uzorka proizvoda u namjeri promovisanja drugog proizvoda.</p> <p>7. Lažno navođenje da će se proizvod moći kupiti u ograničenom roku ili da će se moći nabaviti pod posebnim uslovima u ograničenom vremenu, kako bi se isprovociralo donošenje momentalne odluke i potrošačima uskratila dovoljna mogućnost ili vrijeme da donesu adekvatnu odluku.</p> <p>8. Preuzimanje obaveze da se pruži postprodajna usluga potrošaču sa kojim je trgovac komunicirao pre zaključenja posla na jeziku koji nije službeni jezik države-članice na čijoj se teritoriji nalazi trgovac, kao i pružanje pomenute usluge isključivo na drugom jeziku, a da o to nije bilo jasno otkriveno potrošaču pre nego se obavezao zaključenim poslom.</p> <p>9. Navođenje ili na drugi način stvaranje utiska da se proizvod može zakonito prodavati, a zapravo ne može.</p> <p>10. Predstavljanje prava koja potrošači imaju po zakonu kao posebnu karakteristiku ponude trgovca.</p> <p>11. Korišćenje publikovanih sadržaja u medijima u cilju promovisanja proizvoda, bez jasnog navođenja u sadržaju informacije, slikama ili zvuku za potrošača da je trgovac platio tu promociju. Ovo ne dovodi u pitanje Direktivu Savjeta 89/552/EEZ.</p> <p>12. Postavljanje suštinski netačne tvrdnje u vezi sa prirodom i obimom rizika za ličnu bezbjednost potrošača ili njegove porodice ako potrošač ne kupi proizvod.</p>	<p>određenoj cijeni, uz odbijanje trgovca da potrošaču pokaže oglašeni proizvod ili da prihvati narudžbinu potrošača, ili odbijanje da dostavi proizvod u razumnom roku, kao i pokazivanje neispravnog primjerka proizvoda, sa namjerom promovisanja nekog drugog proizvoda;</p> <p>neistinita tvrdnja da će proizvod biti dostupan samo u kratkom roku odnosno da će biti dostupan samo pod posebnim uslovima u kratkom roku, da bi se potrošač naveo da odmah donese odluku o kupovini, čime mu se uskraćuje mogućnost ili vrijeme potrebno da donese odluku zasnovanu na saznanju o svim relevantnim okolnostima,</p> <p>nuđenje postprodajnih usluga potrošaču na jeziku koji nije službeni jezik države u kojoj se trgovac nalazi, a zatim pružanje te usluge na drugom jeziku, bez upozorenja potrošača prije zaključenja ugovora;</p> <p>neistinita tvrdnja ili stvaranje utiska na drugi način da se proizvod može legalno prodati;</p> <p>isticanje kao prednosti ponude prava potrošača koja mu po zakonu pripadaju;</p> <p>korišćenje uredničkih sadržaja u medijima radi promocije proizvoda, bez jasne i nedvosmislene informacije izražene riječima, znakovima ili zvucima, na osnovu kojih potrošač može jasno prepoznati da se radi o plaćenju promociji;</p> <p>neistinita tvrdnja o prirodi i obimu rizika za ličnu bezbjednost potrošača ili članova</p>			
---	---	--	--	--

<p>13. Promovisanje proizvoda sličnog proizvodu kojeg izrađuje neki drugi proizvođač na način koji namjerno dovodi u zabludu potrošača da povjeruje da je proizvod proizveo taj drugi proizvođač.</p> <p>14. Ustanovljavanje, upravljanje ili promocija piramidalnih promotivnih programa kada potrošač ima mogućnost da dobije nagradu koja prvenstveno potiče od uvođenja drugih potrošača u piramidalni program prije nego od prodaje ili potrošnje proizvoda.</p> <p>15. Tvrdnja da trgovac ubrzo prestaje sa radom ili se preseljava, iako to nije tačno.</p> <p>16. Tvrdnja da su proizvodi sposobni da obezbede dobitak u igrama na sreću.</p> <p>17. Lažna tvrdnja da proizvod može da izleći bolest, disfunkciju ili deformacije.</p> <p>18. Davanje bitno netačne informacije o uslovima na tržištu ili mogućnosti pronalaženja proizvoda u namjeri navođenja potrošača da nabavi proizvod pod uslovima manje povoljnim od normalnih tržišnih uslova.</p> <p>19. Tvrdnja trgovca da nudi promotivnu igru ili nagradu, bez dodjeljivanja opisanih nagrada ili drugog odgovarajućeg ekvivalenta.</p> <p>20. Opisivanje proizvoda riječima "gratis", "besplatno", "bez troška" ili slično, ako potrošač ne treba da plati ništa drugo do neizbježnih troškova odgovora na poslovni postupak, naplatu ili plaćanje isporuke proizvoda.</p> <p>21. Unošenje u marketinški materijal fakture ili sličnog dokumenta na osnovu kojeg se traži plaćanje koje potrošaču daje iluziju da je već naručio reklamirani proizvod, iako to nije slučaj.</p> <p>22. Lažna tvrdnja ili stvaranje utiska da trgovac ne</p>	<p>njegove porodice, ako potrošač ne kupi proizvod;</p> <p>oglašavanje proizvoda koji je sličan proizvodu koji je proizveo neki drugi proizvođač na način da se potrošač namjerno navodi na pogrešan zaključak da je oglašavani proizvod proizveo taj drugi proizvođač;</p> <p>uspostavljanje, vođenje ili promocija piramidalnih promotivnih programa, u kojima potrošač određenim činjenjem stiče mogućnost da dobije naknadu koja prvenstveno potiče od uvođenja drugih potrošača u piramidalni program, a ne od kupovine ili korišćenja proizvoda;</p> <p>neistinita tvrdnja da će trgovac uskoro prestati sa svojom djelatnošću ili da će se preseliti u drugi poslovni prostor;</p> <p>tvrdnja da proizvod povećava šansu za dobitak u igrama na sreću;</p> <p>neistinita tvrdnja da proizvod može da izliječi bolest, disfunkcionalnost ili malformaciju;</p> <p>prenošenje netačnih obavještenja u odnosu na stanja na tržištu ili dostupnost proizvoda, s namjerom da se potrošač navede da kupi proizvod pod uslovima koji su nepovoljniji od uobičajenih tržišnih uslova;</p> <p>tvrdnja trgovca da u okviru poslovne prakse nudi učešće u promotivnoj nagradnoj igri ili nagradu, bez dodjeljivanja tih nagrada ili odgovarajuće zamjene;</p> <p>opisivanje proizvoda oznakama "gratis",</p>			
---	--	--	--	--

<p>postupa u svrhu koja se tiče njegovog poslovanja, trgovine, zanata ili profesije ili njegovo lažno predstavljanje u svojstvu potrošača.</p> <p>23. Stvaranje lažnog utiska da je postprodajnu uslugu u vezi sa proizvodom moguće dobiti i u drugoj državi-članici pored one u kojoj se prodaje proizvod.</p>	<p>“besplatno”, “bez naknade” ili sličnim oznakama ako je potrošač dužan da za taj proizvod plati iznos različit od nužnih troškova odgovora na ponudu, troškova dostave ili primanje proizvoda; uvršćivanje u promotivne materijale računa ili drugog zahtjeva za plaćanje da bi potrošač stekao utisak da je već naručio oglašavani proizvod koji se nudi; lažna tvrdnja ili stvaranje utiska da trgovac ne djeluje u okviru svoje poslovne djelatnosti, odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja ili lažno predstavljanje trgovca kao potrošača; stvaranje pogrešnog utiska kod potrošača da su usluge koje se nude poslije prodaje određenog proizvoda dostupne i na teritoriji druge države.</p>			
<p>24. Stvaranje utiska da potrošač ne može napustiti poslovne prostorije pre zaključenja ugovora.</p> <p>25. Vršenje ličnih poseta u prebivalište potrošača ignorišući zahtjev potrošača da se udalji ili da se ne vraća izuzev u opravdanim okolnostima i obimu koji je, prema propisima nacionalnog prava, neophodan za izvršenje ugovornih obaveza.</p> <p>26. Uporno i nepoželjno obraćanje putem telefona, telefaksa, elektronske pošte ili drugih telekomunikacionih sredstava, izuzev u opravdanim okolnostima i u obimu koji je, po nacionalnim propisima, neophodan za izvršenje</p>	<p>Agresivna poslovna praksa u svim okolnostima Član 116 Agresivnom poslovnom praksom smatra se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stvaranje utiska da potrošač ne može da napusti poslovni prostor trgovca prije zaključenja ugovora; 2) posjećivanje potrošača u njegovom domu, suprotno zahtjevu potrošača da se napusti njegov dom ili da se više ne čine posjete, osim u slučaju i u mjeri u kojoj je to potrebno radi prinudnog ispunjenja u skladu sa propisima; 3) uporno i protiv volje potrošača obraćanje 			

<p>ugovornih obaveza. Ovo ne dovodi u pitanje član 10 Direktive 97/7/EZ i Direktiva 95/46/EZ i 2002/58/EZ.</p> <p>27. Zahtijevanje od potrošača koji želi da postavi odštetni zahtjev po polisi osiguranja da dostavi dokumenta koja se razumno ne mogu smatrati relevantnim u pogledu punovažnosti štete, ili sistematsko izbjegavanje da se odgovori na ponovljeno obraćanje potrošača, a u cilju njegovog odvratanja od vršenja svojih ugovornih prava.</p> <p>28. Ubacivanje u reklamu direktnog obraćanja djeci da kupuju reklamirane proizvode ili ubeđivanje njihovih roditelja ili drugih punoljetnih lica da kupuju reklamirane proizvode za njih. Ova odredba ne dovodi u pitanje član 16 Direktive 89/552/EEZ o televizijskom emitovanju.</p> <p>29. Zahtijevanje momentalnog plaćanja ili plaćanja u ratama za proizvod, njegov povraćaj ili čuvanje, kojeg potrošač nije tražio, izuzev onda kada je proizvod zamjena koja se isporučuje u skladu sa članom 7(3) iz Direktive 97/7/EZ (prodaja nenaručenih dobara ili usluga).</p> <p>30. Izričito upozorenje potrošaču da će, ako ne kupi proizvod ili uslugu, posao trgovca ili egzistencija biti ugroženi.</p> <p>31. Stvaranje lažnog utiska da je potrošač već dobio nagradu, da će je dobiti ili da će osvojiti dobitak, dobiti nagradu ili neki drugi ekvivalent po izvršenju neke radnje, a da u stvari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ne postoji nikakva nagrada, niti njoj ekvivalenta korist, ili - preduzimanje bilo kakve radnje u vezi sa dobijanjem nagrade ili druge ekvivalentne koristi podliježe obavezi potrošača da plati izvjesnu 	<p>preko telefona, telefaks-uređaja, elektronske pošte ili drugog sredstva komunikacije na daljinu, osim u slučajevima i u mjeri u kojoj je to opravdano zbog prinudnog ispunjenja ugovorne obaveze u skladu sa zakonom;</p> <p>4) zahtijevanje od potrošača koji želi da podnese odštetni zahtjev na osnovu polise osiguranja da dostavi određene dokumente koji, po razumnoj ocjeni, nijesu od značaja za ocjenu opravdanosti tog zahtjeva ili izbjegavanje odgovora na dopise potrošača, sa namjerom da se odvrati od ostvarivanja prava koja mu pripadaju na osnovu ugovora;</p> <p>5) oglašavanje kojim se direktno obraća djeci da kupuju ili da nagovore svoje roditelje ili druga punoljetna lica da im kupe oglašavani proizvod;</p> <p>6) zahtijevanje plaćanja proizvoda odmah, plaćanja na rate, vraćanja ili čuvanja proizvoda koji potrošač nije naručio;</p> <p>7) direktno obavještanje potrošača da će posao ili opstanak trgovca biti ugroženi ako potrošač ne kupi proizvod, i</p> <p>8) lažno predstavljanje da je potrošač osvojio, ili da će osvojiti, bezuslovno ili uz ispunjenje određenog uslova, određenu nagradu ili neku drugu korist, ako ta nagrada ili druga korist nije predviđena, odnosno kada je u stvarnosti preduzimanje bilo kakve radnje usmjerene na ostvarivanje te nagrade ili druge koristi uslovljeno određenim plaćanjem od strane</p>			
---	--	--	--	--

novčanu sumu ili učini neki trošak.	potrošača ili potrošaču prouzrokuje troškove.			
<p>ANEKS II</p> <p>ODREDBE PRAVA ZAJEDNICE KOJIMA SE PROPISUJU PRAVILA ZA OGLAŠAVANJE I TRGOVAČKE KOMUNIKACIJE</p> <p>Članovi 4 i 5 direktive 97/7/EZ</p> <p>Član 3 direktive Savjeta 90/314/EEZ od 13. juna 1990. o paket putovanjima, paket odmorima i paket aranžmanima.</p> <p>Član 3(3) direktive 94/47/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. oktobra 1994. o zaštiti kupaca u vezi sa izvesnim aspektima ugovora i kupovini prava na upotrebu nepokretne imovine na tajmšer osnovi.</p> <p>Član 3(4) direktive 98/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. o zaštiti potrošača u vezi sa prikazivanjem cijena proizvoda koji se nude potrošačima.</p> <p>Članovi 86. do 100. direktive 2001/83/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. novembra 2001. o Zakoniku Zajednice u vezi sa medicinskim proizvodima za ljudsku upotrebu.</p> <p>Članovi 5 i 6 direktive 2000/31/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. juna 2000. o izvjesnim pravnim aspektima usluga informatičkog društva, a posebno u vezi elektronske trgovine na unutrašnjem tržištu (Uputstvo o elektronskoj trgovini).</p> <p>Član 1(d) direktive 98/7/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. kojim je dopunjena direktiva Saveta 87/102/EEZ o ujednačavanju zakona, podzakonskih akata i upravnih akata država-članica u vezi potrošačkih kredita.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Nije relevantno</p>		

<p>Članovi 3 i 4 direktive 2002/65/EZ</p> <p>Član 1(9) direktive 2001/107/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. januara 2002. kojim je dopunjena direktiva Savjeta 85/611/EEZ o ujednačavanju zakona, podzakonskih akata i upravnih akata u vezi sa pravnim licima koja se bave kolektivnim investiranjem u prenosive hartije od vrijednosti, uz osvrt na regulisanje uprave firmi i pojednostavljivanje prospekata.</p> <p>Članovi 12 i 13 direktive 2002/92/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. decembra 2002. o posredovanju u osiguranju.</p> <p>Član 36 direktive 2002/83/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. novembra 2002. o osiguranju života.</p> <p>Član 19 direktive 2004/39/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. aprila 2004. o osiguranju života.</p> <p>Članovi 31 i 43 direktive Savjeta 92/49/EEZ od 18. juna 1992. o ujednačavanju zakona, podzakonskih akata i upravnih akata koji se tiču pravila o direktnom osiguranju, izuzev osiguranja života (Treća direktiva o osiguranju života).</p> <p>Članovi 5, 7 i 8 direktive 2003/71/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. novembra 2003. o prospektima koji se objavljuju kada se javnosti nude hartije od vrijednosti ili se prihvata njihovo stavljanje u promet.</p>				
<p>Direktiva 2008/122/EZ</p>				
<p>Član 1. Svrha i polje primjene Ova direktiva ne dovodi u pitanje</p>	<p>Pojam Član 89</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>nacionalne propise koji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uređuju opšta pravna sredstva zaštite u obligacionom pravu; - se odnose na knjiženje nepokretne i pokretne imovine i prenos nepokretne imovine; - se odnose na uslove za osnivanje ili režim davanja ovlašćenja ili uslove za davanje dozvola; i - se odnose na određivanje pravne prirode prava koja su predmet ugovora obuhvaćenih ovom direktivom. 	<p>(5) Odredbe st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana i čl. 90 do 100 ovog zakona ne utiču na primjenu pravila:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opšteg ugovornog prava; 2) o registraciji nepokretnosti ili pokretnosti, kao i pravila o korišćenju nepokretnosti; 3) koja se odnose na uslove osnivanja, odobrenja ili licenciranja, i 4) kojima se utvrđuje pravna priroda prava koja su predmet ugovora obuhvaćenih ovim članom. 			
<p style="text-align: center;">Član 2. Pojmovi</p> <p>1. Za potrebe ove direktive primjenjuju se sledeći pojmovi:</p> <p>(a) „ugovor o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti“ označava ugovor koji traje duže od jedne godine i kojim potrošač stiče, uz naknadu, pravo da koristi jedan ili više smještaja za noćenje u količini većoj od jednog perioda zauzeća;</p> <p>(b) „ugovor o dugoročnom proizvodu za odmor“ označava ugovor koji traje duže od jedne godine i kojim potrošač prvenstveno, uz naknadu, stiče pravo da dobije popust ili drugu pogodnost u vezi smještaja, odvojeno ili zajedno sa putovanjem ili drugim uslugama;</p>	<p style="text-align: center;">Pojam Član 89</p> <p>(1) Ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju (timesharing) je ugovor zaključen na period duži od jedne godine kojim potrošač uz naknadu stiče pravo na jedan ili više smještaja za noćenje kroz više perioda korišćenja, pri čemu se prilikom izračunavanja vremena trajanja ugovora uzima u obzir svaka ugovorna odredba kojom se dopušta prećutno obnavljanje ugovora ili neki drugi vid produženja trajanja ugovora.</p> <p>(2) Ugovor o dugotrajnom turističkom proizvodu je ugovor zaključen na period duži od jedne godine kojim potrošač uz naknadu naročito stiče pravo da ostvari popuste ili druge pogodnosti u pogledu smještaja, odvojeno ili zajedno sa putovanjem ili ostalim uslugama, i prilikom izračunavanja vremena trajanja ugovora uzima se u obzir bilo koja ugovorna</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(c) „ugovor o preprodaji“ označava ugovor kojim trgovac, uz naknadu, pomaže potrošaču da proda ili kupi vremenski podijeljeno korišćenje nepokretnosti ili dugoročni proizvod za odmor;</p> <p>(d) „ugovor o razmjeni“ označava ugovor kojim se potrošač, uz naknadu, priključuje sistemu razmjene koji mu dozvoljava pristup smještaju za noćenje ili drugim uslugama u zamjenu za dopuštanje drugima da vremenski ograničeno uživaju u pogodnostima koje izvire iz njegovog ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti;</p> <p>(e) "trgovac" označava fizičko ili pravno lice koje postupa u svrhu svoje struke, privredne djelatnosti, zanata ili zanimanja, kao i bilo koga ko istupa u ime ili za račun trgovca;</p> <p>(f) „potrošač“ označava svako fizičko lice koje postupa van okvira svoje struke, poslovne djelatnosti, zanata ili profesije;</p> <p>(g) „sporedni ugovor“ označava ugovor kojim potrošač pribavlja usluge vezane za ugovor o</p>	<p>odredba kojom se dopušta prećutno obnavljanje ugovora ili neki drugi vid produženja trajanja ugovora.</p> <p>(3)Ugovor o preprodaji je ugovor na osnovu kojeg trgovac uz naknadu pomaže potrošaču u prodaji ili kupovini vremenski podijeljenog korišćenja ili drugog dugotrajnog turističkog proizvoda.</p> <p>(4)Ugovor o razmjeni je ugovor na osnovu kojeg se potrošač uz naknadu priključuje sistemu razmjene koji mu omogućava pristup smještaju za noćenje ili drugim uslugama pod uslovom da potrošač omogući drugim licima u sistemu razmjene privremeni pristup pravu koje ima na osnovu ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju.</p> <p style="text-align: center;">Potrošač i trgovac</p> <p style="text-align: center;">Član 2</p> <p>(1)Potrošač, u smislu ovog zakona je fizičko lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nijesu namijenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.</p> <p>(2)Trgovac, u smislu ovog zakona je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti.</p> <p style="text-align: center;">Prestanak sporednog ugovora</p> <p style="text-align: center;">Član 100</p> <p>(2)Sporedni ugovor je ugovor na osnovu</p>			
---	--	--	--	--

<p>vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti ili ugovor o dugoročnom proizvodu za odmor, a koje pruža trgovac ili treće lice po osnovu aranžmana između pomenutog trećeg lica i trgovca.</p> <p>(h) „trajni nosač podataka“ označava svaki instrument koji omogućava potrošaču ili trgovcu da podatke upućene njemu lično skladišti na način koji omogućava kasniji pristup dokle god svrha podataka to nalaže i koji dozvoljava neizmijenjenu reprodukciju uskladištenog podatka;</p> <p>(i) "kodeks ponašanja" označava sporazum ili skup pravila koji nisu nametnuti zakonom, podzakonskim aktom ili upravnim aktom države članice i koji uređuje ponašanje trgovaca koji svojevóljno prihvataju obaveze iz kodeksa u vezi sa jednim ili više posebnih poslovnih postupaka ili poslovnih djelatnosti;</p> <p>j) "tvorac kodeksa" označava svako lice, uključujući</p>	<p>koga potrošač stiče pravo na usluge koje su povezane sa ugovorom o vremenski podijeljenom korišćenju ili s drugim ugovorom o dugotrajnom turističkom proizvodu, a koje pruža trgovac ili treće lice na osnovu ugovora između trgovca i trećeg lica.</p> <p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:</p> <p>(7) trajni medij je sredstvo koje omogućava potrošaču da sačuva podatke za ličnu upotrebu, na način da podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom vremena primjerenog svrsi informacije i koji omogućava nepromijenjenu reprodukciju sačuvanih podataka (papir, CD i DVD diskovi, USB fleš uređaji, memorijske kartice ili hard disk računara, elektronska pošta i dr.);</p> <p>11) kodeks je pravilo ili skup pravila koja nijesu uređena zakonom ili aktom organa državne uprave ili lokalne samouprave kojim se uređuje način postupanja trgovaca koji su se obavezali da poštuju taj kodeks u vezi sa jednom ili više poslovnih praksi ili poslovnih sektora;</p>			
--	---	--	--	--

<p>trgovca ili grupu trgovaca, koje je odgovorno za donošenje i izmenu kodeksa ponašanja i/ili praćenje njegovog poštovanja od strane onih koji su ga prihvatili.</p> <p>2.U cilju izračunavanja trajanja ugovora, određenog tačkama (a) i (b) stava 1, ima se uzeti u obzir svaka odredba ugovora koja dozvoljava prećutnu obnovu ili produženje ugovora.</p>	<p>12) nosilac kodeksa je svaki subjekat, uključujući trgovca ili grupu trgovaca, koji je ovlašćen za sastavljanje i izmjenu kodeksa i/ili nadzor nad njegovim sprovođenjem;</p>			
<p style="text-align: center;">Član 3. Oglašavanje</p> <p>1.Države članice se staraju da je u svakom oglasu napomenuta mogućnost dobijanja informacija u skladu sa članom 4 i gde se informacije mogu dobiti.</p> <p>2.Ako je namjera da se ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju nekretnina, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmjeni lično ponudi potrošaču na promociji ili prodajnom događaju, trgovac je dužan da jasno naznači u pozivnici komercijalnu svrhu i prirodu događaja.</p> <p>3.Informacija iz člana 4(1) mora da bude dostupna potrošaču u svako doba tokom događaja.</p> <p>4.Vremenski podijeljeno korišćenje nepokretnosti ili dugoročni proizvod za odmor se ne mogu reklamirati ili prodavati kao investicija.</p>	<p style="text-align: center;">Oglašavanje i obavještenje Član 90</p> <p>(1)Trgovac je dužan da prilikom oglašavanja ugovora iz člana 89 ovog zakona navede mogućnost dobijanja prethodnog obavještenja iz člana 91 ovog zakona i mjesto na kojem se to obavještenje može dobiti.</p> <p>(2)Ako se zaključenje ugovora iz člana 89 ovog zakona potrošaču nudi lično, na promotivnom ili prodajnom događaju, trgovac je dužan da u pozivu na taj događaj jasno istakne komercijalnu svrhu i prirodu događaja.</p> <p>(3)Obavještenje iz stava 2 ovog člana, mora biti dostupno potrošaču tokom čitavog trajanja događaja iz stava 2 ovog člana.</p> <p>(4)Vremenski podijeljeno korišćenje ili drugi dugotrajni turistički proizvod ne smiju se promovisati, ni nuditi na tržištu kao investicija.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p style="text-align: center;">Član 4. Informacije prije sklapanja ugovora</p> <p>1. Blagovremeno pre nego se potrošač obaveže ugovorom ili ponudom, trgovac je dužan da potrošaču pruži tačne i kompletne informacije na jasan i razumljiv način:</p> <p>(a) u slučaju ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti: informacije koji se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu I i podatke pobrojane u Dijelu 3 istog obrasca;</p> <p>(b) u slučaju ugovora o dugoročnom proizvodu za odmor: informacije koje se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu II i podatke nabrojane u Dijelu 3 tog obrasca;</p> <p>(c) u slučaju ugovora o preprodaji: informacije koje se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu III i podatke nabrojane u Dijelu 3 tog obrasca;</p> <p>(d) u slučaju ugovora o razmjeni: informacije koje se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu IV i podatke nabrojane u Dijelu 3 tog obrasca;</p> <p>2. Informacije pomenute u stavu 1, trgovac dostavlja bez naknade na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka pristupačnom potrošaču.</p> <p>3. Države članice se staraju da su informacije pomenute u stavu 1 ispisane, po izboru potrošača, na jeziku ili jednom od jezika države članice u kojoj potrošač prebiva ili na jeziku ili jednom od jezika države članice čiji je državljanin pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice.</p>	<p style="text-align: center;">Prethodno obavještenje Član 91</p> <p>(1)Trgovac je dužan da na jasan i razumljiv način potrošaču pruži tačno i potpuno obavještenje na standardnom informacionom obrascu za ugovore o:</p> <p>1)vremenski podijeljenom korišćenju;</p> <p>2)dugotrajnom turističkom proizvodu;</p> <p>3)preprodaji, i</p> <p>4)razmjeni.</p> <p>(2)Obavještenje iz stava 1 ovog člana trgovac je dužan da dostavi potrošaču u razumnom roku prije nego što ugovor ili ponuda za zaključenje ugovora postanu obavezujući za potrošača.</p> <p>(3)Obavještenje putem informacionog obrasca iz stava 1 ovog člana potrošaču se, bez naknade, dostavlja u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču lako dostupnom, trajnom mediju.</p> <p>(4)Trgovac je dužan da obavještenje iz stava 1 ovog člana sastavi na crnogorskom jeziku ili jednom od službenih jezika države u kojoj potrošač ima prebivalište ili čiji je državljanin, po izboru potrošača, a ako ima prebivalište ili je državljanin države članice Evropske unije, i na službenom jeziku te države ako je taj jezik službeni jezik Evropske unije.</p> <p>(5)Standardni informacioni obrazac iz stava 1 ovoga člana, i podatke koje sadrži, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na sadržinu standardnog informacionog obrasca</p>	<p style="text-align: center;">Rok za donošenje 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu</p>
---	---	---	--	--

<p style="text-align: center;">Član 5.</p> <p style="text-align: center;">Ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmjeni</p> <p>1. Države članice se staraju da je ugovor u pisanoj formi, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, i ispisan, po izboru potrošača, na jeziku ili jednom od jezika države članice u kojoj potrošač ima prebivalište ili na jeziku ili jednom od jezika države članice čiji je državljanin pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice.</p> <p>Međutim, države članice u kojima potrošač ima prebivalište mogu zahtijevati i:</p> <p>(a) da je ugovor koji se daje potrošaču u svakom slučaju ispisan i na jeziku ili jednom od jezika te države pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice;</p> <p>(b) da u slučaju ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju određene nepokretnosti, trgovac obezbijedi potrošaču ovjereni prevod ugovora na jeziku ili jednom od jezika države članice gde se nepokretnost nalazi, pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice.</p> <p>Država članica na čijoj teritoriji trgovac obavlja svoje prodajne aktivnosti može da zahtijeva da ugovor koji se daje potrošaču bude u svakom</p>	<p style="text-align: center;">Forma ugovora</p> <p style="text-align: center;">Član 92</p> <p>Ugovori iz člana 89 ovog zakona zaključuju se u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju.</p> <p style="text-align: center;">Jezik ugovora</p> <p style="text-align: center;">Član 93</p> <p>(1) Ugovori iz člana 89 ovog zakona moraju biti sastavljeni na crnogorskom jeziku ili jednom od službenih jezika države u kojoj potrošač ima prebivalište ili čiji je državljanin, po izboru potrošača, a ako ima prebivalište ili je državljanin države članice Evropske unije, i na službenom jeziku te države ako je taj jezik službeni jezik Evropske unije.</p> <p>(2) Ako potrošač boravi u Crnoj Gori ili trgovac obavlja svoju djelatnost na teritoriji Crne Gore, ugovori iz člana 89 ovog zakona sastavljaju se na crnogorskom jeziku.</p> <p>(3) Ako se ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju odnosi na određenu nepokretnost, trgovac je dužan da dostavi potrošaču ovjereni prevod tog ugovora na crnogorskom jeziku ili na službenom jeziku države u kojoj se nepokretnost nalazi.</p> <p>(4) Ako se nepokretnost nalazi u nekoj državi članici Evropske unije, ugovor mora biti preveden na službeni jezik ili jedan od službenih jezika te države, ako je taj jezik i službeni jezik Evropske unije.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na sadržinu standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora</p>	<p>Rok za donošenje je 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu</p>
--	---	---	--	---

<p>slučaju na jeziku ili jednom od jezika dotične države, pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice;</p> <p>2. Informacije pomenute u članu 4(1) čine integralni dio ugovora i ne mogu se mijenjati osim ako se strane o tome izričito saglase ili ako su izmjene proizvod neuobičajenih i nepredvidivih okolnosti van kontrole trgovca čije posljedice nisu mogle biti izbjegnute čak i da je pokazan odgovarajući stepen pažnje.</p> <p>Pomenute izmjene se moraju predložiti potrošaču prije zaključenja ugovora, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka pristupačnom potrošaču.</p> <p>Te izmjene moraju biti izričito spomenute u ugovoru.</p> <p>3. Pored informacija pomenutih u članu 4(1) ugovor sadrži i:</p> <p>(a) identitet, prebivalište/sjedište i potpise strana; i</p> <p>(b) datum i mjesto zaključenja ugovora.</p> <p>4. Prije zaključenja ugovora, trgovac je dužan da izričito skrene pažnju potrošača na činjenicu postojanja prava potrošača na odustanak od ugovora, dužinu roka za odustajanje iz člana 6 i zabranu avansnih isplata tokom roka za odustanak</p>	<p style="text-align: center;">Sadržaj ugovora Član 94</p> <p>(1) Obavještenje iz člana 91 ovog zakona čini sastavni dio ugovora iz člana 89 ovog zakona i ne može biti izmijenjeno osim ako su se ugovorne strane izričito drugačije sporazumjele ili su izmjene rezultat neuobičajenih ili nepredvidivih okolnosti koje su van kontrole trgovca, a čije se posljedice nijesu mogle izbjeći ni uz upotrebu dužne pažnje.</p> <p>(2) Izmjene obavještenja iz člana 91 ovog zakona trgovac je dužan da dostavi potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču lako dostupnom, trajnom mediju prije zaključenja ugovora.</p> <p>(3) Izmjene obavještenja iz člana 91 ovog zakona, moraju biti izričito navedene u ugovoru.</p> <p>(4) Pored podataka iz obavještenja iz člana 91 ovog zakona, ugovor iz člana 89 ovog zakona obavezno sadrži:</p> <p>1) podatke o identitetu i prebivalištu odnosno sjedištu ugovornih strana;</p> <p>2) podatke o mjestu i vremenu zaključenja ugovora;</p> <p>3) potpis ugovornih strana.</p> <p>(5) Prije zaključenja ugovora iz člana 89 ovog zakona, trgovac je dužan da upozna potrošača o pravu na jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona i trajanju roka za raskid, kao i na zabranu plaćanja</p>			
---	---	--	--	--

<p>iz člana 9.</p> <p>Potrošač posebno potpisuje odgovarajuće stavke ugovora.</p> <p>Ugovor mora da sadrži poseban standardni obrazac o odustanku, izložen u Aneksu V, čija je svrha da olakša vršenje prava na odustanak u skladu sa članom 6.</p> <p>5.Potrošač mora da dobije kopiju ili kopije ugovora prilikom njegovog sklapanja.</p>	<p>unaprijed za vrijeme trajanja roka za raskid iz člana 98 ovog zakona.</p> <p>(6)Ugovorne odredbe o pravu na jednostrani raskid ugovora, roku za raskid i zabrani plaćanja unaprijed za vrijeme trajanja roka za raskid, potrošač mora posebno potpisati.</p> <p>(7)Sastavni dio ugovora iz člana 89 ovog zakona je standardni obrazac za jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona.</p> <p>(8)Trgovac je dužan da dva primjerka ugovora preda potrošaču i to u vrijeme zaključenja ugovora.</p> <p>(9)Sadržaj standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora iz stava 7 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.</p>			
<p>Član 6.</p> <p>Pravo na odustanak</p> <p>1.Pored pravnih sredstava kojima, po nacionalnim propisima, raspolaže potrošač u slučaju kršenja odredbi ove direktive države članice se staraju da potrošač ima rok od četrnaest kalendarskih dana da bez obrazloženja odustane od ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmjeni.</p> <p>Rok za odustanak se računa:</p> <p>(a) od dana zaključenja ugovora ili obavezujućeg predugovora; ili</p> <p>(b) od dana kad potrošač dobije ugovor ili obavezujući predugovor, ukoliko je taj dan kasniji u odnosu na datum iz tačke (a).</p>	<p>Pravo na jednostrani raskid ugovora</p> <p>Član 95</p> <p>(1)Potrošač ima pravo da bez navođenja razloga raskine ugovor iz člana 89 ovog zakona u roku od 14 dana, od dana:</p> <p>1)zaključenja ugovora ili obavezujućeg predugovora, ili</p> <p>2)kada je potrošač primio kopiju ugovora ili obavezujućeg predugovora, ako taj rok nastupa nakon dana iz tačke 1 ovog stava.</p> <p>(2)Rok iz stava 1 ovog člana ističe nakon:</p> <p>1)godine i 14 kalendarskih dana od dana iz stava 1 ovog člana, ako trgovac obavještenje, i standardni informacioni</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>2.Ukoliko potrošač nije napismeno dobio popunjeni standardni obrazac za odustanak, saglasno članu 5(4), na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, rok za odustanak ističe posle jedne jedne godine i četrnaest dana od dana pomenutog u stavu 1.</p> <p>Ukoliko potrošač nije napismeno dobio informacije pomenute u članu 4, uključujući i standardni obrazac izložen u aneksima I do IV, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, rok za odustanak ističe posle tri mjeseca i četrnaest kalendarskih dana od dana pomenutog u stavu 1.</p> <p>Pored toga, države članice su dužne da predvide odgovarajuće kazne u skladu sa članom 15, naročito za slučaj da, po isteku roka za odustanak, trgovac ne ispuni zahteve za informacijama ustanovljene ovom direktivom.</p> <p>3.Ukoliko su informacije iz stava 2 obezbeđene u roku od jedne godine odnosno tri mjeseca, rok za odustajanje počinje od dana kada potrošač primi podatke.</p>	<p>obrazac iz člana 91 ovog zakona, nije popunio i dostavio potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju,</p> <p>2)tri mjeseca i 14 kalendarskih dana od dana iz stava 1 ovog člana, ako obavještenje i standardni informacioni obrazac iz člana 91 ovog zakona, nijesu dostavljeni potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju.</p> <p style="text-align: center;">Član 177</p> <p>(1) Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <p>36)oglašava ugovore iz člana 89 ovog zakona, i obavještava potrošača, u roku, pod uslovima i na način suprotan ovom zakonu (čl. 90 i 91);</p> <p style="text-align: center;">Pravo na jednostrani raskid ugovora</p> <p>Član 95</p> <p>(3)Kada je trgovac ispunio i predao potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju standardni informacioni obrazac za jednostrani raskid ugovora u roku od godinu dana, od dana iz stava 1 ovog člana, rok za jednostrani raskid ugovora iz člana 89 ovog zakona počinje da teče od dana kad je potrošač primio taj obrazac.</p> <p>(4)Ako je obavještenje, uključujući standardni informacioni obrazac iz člana 91</p>			
--	---	--	--	--

<p>4.U slučaju kada se potrošaču nudi ugovor o razmjeni zajedno i istovremeno sa ugovorom o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti na oba ugovora se primenjuje samo jedan rok za odustajanje u skladu sa stavom 1. Rok za odustanak od oba ugovora se izračunava u skladu sa odredbama stava 1, onako kako se primenjuje na ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti.</p>	<p>ovog zakona, dostavljeno potrošaču u pisanoj formi, na papiru ili drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju u roku od tri mjeseca od dana iz stava 1 ovog člana, rok za jednostrani raskid ugovora počinje da teče od dana kada je potrošač primio to obavještenje.</p> <p>(5)Ako se potrošaču ugovor o razmjeni nudi zajedno i istovremeno kada i ugovor o vremenski podijeljenom korišćenju, na oba ugovora primjenjuje se rok za jednostrani raskid koji se računa na način koji se primjenjuje kod ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju.</p>			
<p>Član 7.</p> <p>Modaliteti vršenja prava na odustanak Ukoliko potrošač namjerava da iskoristi pravo na odustanak dužan je da obavijesti trgovca o svojoj odluci o odustajanju, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, prije isteka roka za odustanak. Potrošač može da koristi standardni obrazac za odustanak iz Aneksa V kojeg mu trgovac dostavlja u skladu s članom 5(4).</p> <p>Rok je ispoštovan ukoliko se obavještenje o odustanku pošalje prije isteka roka za odustanak.</p>	<p>Način korišćenja prava na jednostrani raskid ugovora Član 96 (1)Potrošač je dužan da jednostrani raskid ugovora iz člana 89 ovog zakona izvrši obavještenjem u pisanoj formi, na papiru ili na drugom trajnom mediju, upućenom trgovcu prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora pri čemu može da koristi standardni obrazac za jednostrani raskid ugovora iz člana 94 stav 7 ovog zakona. (2)Ugovor se smatra raskinutim na vrijeme ako je obavještenje iz stava 1 ovog člana poslato prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora.</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na sadržinu standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora</p>	<p>Rok za donošenje je 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu</p>
<p>Član 8.</p> <p>Posljedice vršenja prava na odustanak 1. Kada potrošač iskoristi pravo na odustanak</p>	<p>Posljedice jednostranog raskida ugovora Član 97 Potrošač nije dužan da plati troškove, ni</p>			

<p>obaveza strana da ispune ugovor prestaje.</p> <p>2. Ukoliko potrošač iskoristi svoje pravo na odustanak, ne može niti snositi bilo kakav trošak niti biti odgovoran za vrijednost usluge koja je eventualno izvršena prije odustanka.</p>	<p>drugu vrijednost za usluge koje su mu na osnovu ugovora pružene prije korišćenja prava na jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona i nije odgovoran za štetu koja trgovcu nastane zbog jednostranog raskida ugovora.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Stav 1 je u potpunosti usklađen u članu 127 stav 1 Zakona o obligacionim odnosima</p>	
<p>Član 9.</p> <p>Avansno plaćanje</p> <p>1. Države članice se staraju da je svaka avansna isplata, davanje garancija, administrativna zabrana novca na računima, izričito priznanje duga ili bilo koja druga naknada potrošača trgovcu ili trećem licu data prije isteka roka za vršenje prava na odustanak u skladu sa članom 6, stavovi (1) do (4), zabranjena kod ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor i razmjeni.</p> <p>2. Svaka avansna isplata, davanje garancija, blokada novca na računima, izričito priznanje duga ili bilo koja druga naknada potrošača trgovcu ili trećem licu u vezi preprodaje je zabranjena prije nego što se prodaja stvarno izvrši ili se ugovor o preprodaji raskine na drugi način.</p>	<p>Plaćanje unaprijed</p> <p>Član 98</p> <p>(1) Zabranjeno je zahtijevati od potrošača da, prije isteka roka za jednostrani raskid ugovora iz člana 95 ovog zakona, izvrši plaćanje unaprijed, položi jemstvo, izvrši rezervaciju novčanih sredstava na računu, izričito prizna dug ili izvrši drugu finansijsku transakciju u korist trgovca ili trećeg lica.</p> <p>(2) Zabranjeno je zahtijevati od potrošača da, kod ugovora o preprodaji, izvrši plaćanje unaprijed, pruži jemstvo, izvrši rezervaciju novčanih sredstava na računu, izričito prizna dug ili izvrši drugu finansijsku transakciju u korist trgovca ili trećeg lica prije izvršene preprodaje prava, odnosno prestanka ugovora o preprodaji iz člana 89 stav 3 ovog zakona na drugi način.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 10.</p> <p>Posebne odredbe vezane za ugovore o dugoročnim proizvodima za odmor</p> <p>1. Kod ugovora o dugoročnim proizvodima za odmor plaćanje se vrši po planu obročne otplate.</p> <p>Isplata cijene navedene u ugovoru koje nije u skladu sa planom obročne otplate je zabranjena.</p>	<p>Posebna pravila o ugovorima o dugotrajnim turističkim proizvodima</p> <p>Član 99</p> <p>(1) Plaćanje ugovorene cijene dugotrajnog turističkog proizvoda trgovac može da zahtjeva isključivo na osnovu plana obročnog plaćanja predviđenog ugovorom.</p> <p>(4) Zabranjeno je plaćanje na osnovu ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu koje nije zasnovano na planu</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Plaćanja, uključujući i članarine, se dijele na godišnje rate podjednake vrijednosti.</p> <p>Trgovac je dužan da pošalje pisani zahtjev za plaćanje, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, najmanje četrnaest kalendarskih dana prije dana dospijeća rate.</p> <p>2.Počevši od isplate druge rate potrošač može, bez kazne, raskinuti ugovor tako što trgovcu dostavlja izjavu o raskidu u roku od četrnaest kalendarskih dana od prijema zahtjeva za plaćanje rate. Ovo pravo ne utiče na pravo na raskid ugovora predviđenog nacionalnim propisima.</p>	<p>obročnog plaćanja.</p> <p>(2)Sva plaćanja na osnovu ugovora iz stava 1 ovog člana uključujući i plaćanje članske naknade, moraju biti podijeljena na godišnje obroke jednake vrijednosti.</p> <p>(3)Za svaku isplatu na osnovu ugovora iz stava 1 ovog člana trgovac je dužan da uputi potrošaču zahtjev za plaćanje u pisanoj formi, na papiru ili nekom drugom, potrošaču dostupnom, trajnom mediju, najkasnije 14 dana prije dana dospijeća obroka.</p> <p>(5)Od drugog obroka nadalje, potrošač može otkazati ugovor o dugotrajnom turističkom proizvodu bez naknade ili kazne i to obavještenjem upućenim trgovcu u roku od 14 dana, od dana prijema zahtjeva za plaćanje pojedinog obroka.</p>			
<p>Član 11.</p> <p>Prestanak sporednih ugovora</p> <p>1.Države članice se staraju da je, ukoliko potrošač koristi svoje pravo na odustanak od ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti ili dugoročnom proizvodu za odmor, svaki sporedni ugovor o razmjeni ili drugi sporedni ugovor automatski raskinut bez troškova po potrošača.</p> <p>2.Ukoliko potrošač iskoristi svoje pravo na odustanak od ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmjeni i ako je cijena u potpunosti ili djelimično pokrivena kreditom kojeg je potrošaču odobrio trgovac, ili treće lice po osnovu aranžmana trećeg lica i trgovca, kreditni</p>	<p>Prestanak sporednog ugovora</p> <p>Član 100</p> <p>(1)Jednostranim raskidom ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju i ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu raskida se i sa njima povezani ugovor o razmjeni odnosno drugi sporedni ugovor, bez troškova za potrošača.</p> <p>(2)Sporedni ugovor je ugovor na osnovu koga potrošač stiče pravo na usluge koje su povezane sa ugovorom o vremenski podijeljenom korišćenju ili s drugim ugovorom o dugotrajnom turističkom proizvodu, a koje pruža trgovac ili treće lice na osnovu ugovora između trgovca i trećeg</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>sporazum se raskida bez troškova za potrošača ne dovodeći u pitanje član 15 Direktive 2008/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2008. o kreditnim sporazumima sa potrošačima.</p> <p>3.Države članice su dužne da ustanove podrobna pravila o raskidu takvih ugovora.</p>	<p>lica.</p> <p>(3)Ako je radi potpune ili djelimične isplate cijene iz nekog ugovora iz člana 89 ovog zakona potrošaču odobren kredit od trgovca ili od trećeg lica na osnovu sporazuma tog lica i trgovca, raskidom nekog od tih ugovora raskida se i ugovor o kreditu.</p> <p>(4)U slučaju raskida ugovora o kreditu iz stava 3 ovog člana, potrošač nije dužan da plati kreditoru naknadu štete, ni drugu naknadu, troškove, kamatu ili kaznu.</p> <p>(5)Sporedni ugovor raskida se u trenutku kada trgovac primi obavještenje iz člana 96 ovog zakona, bez obzira da li je sporedni ugovor zaključen sa trgovcem ili sa trećim licem na osnovu sporazuma tog lica i trgovca.</p> <p>(6)Ako je sporedni ugovor zaključen sa trećim licem, trgovac je dužan da obavijesti to lice o raskidu ugovora.</p> <p>(7)Trgovac ili treće lice sa kojim je potrošač zaključio sporedni ugovor, dužni su da potrošaču vrate sve što je na osnovu sporednog ugovora platio i to u roku od 30 dana od dana prijema obavještenje iz člana 96 ovog zakona.</p>			
<p>Član 12.</p> <p>Imperativna priroda Direktive i primjena međunarodnih slučajeva</p> <p>1.Ukoliko je pravo države članice mjerodavno za ugovor, države članice se staraju da se potrošač ne može odreći prava koja su mu priznata ovom</p>	<p>Obavezujuća priroda</p> <p>Član 4</p> <p>(1)Potrošač se ne može odreći prava koja ima na osnovu ovog zakona.</p> <p>(2)Odredbe ugovora između potrošača i trgovca koje su suprotne odredbama ovog zakona i na štetu su potrošača, ništave su.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

direktivom.				
<p>2. Ukoliko je mjerodavno pravo treće zemlje, potrošač se ne može lišiti zaštite koju mu pruža ova direktiva, u formi u kojoj se Direktiva primenjuje u državi članici suda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukoliko se bilo koja od nepokretnosti u pitanju nalazi unutar teritorije države članice; ili - ukoliko, u slučaju ugovora koji nije neposredno vezan za nepokretnu imovinu, trgovac obavlja svoje komercijalne ili profesionalne aktivnosti u državi članici odnosno drugim sredstvima usmjerava te aktivnosti prema državi članici, a ugovor potpada u okvir takvih aktivnosti. 	<p>Izbor stranog prava Član 5 (1)Izborom stranog prava kao mjerodavnog, potrošač koji ima boravište u Crnoj Gori ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo, u skladu sa ovim zakonom. (2)Na zaštitu prava potrošača kod ugovora o turističkim uslugama iz člana 89 ovog zakona za koje je mjerodavno strano pravo, primjenjuju se odredbe ovog zakona ako je predmet ugovora nepokretnost koja se nalazi na teritoriji Crne Gore. (3)Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se i na ugovor koji se ne odnosi neposredno na nepokretnost, ako trgovac vrši djelatnost u Crnoj Gori ili na drugi način usmjerava tu djelatnost ka Crnoj Gori, a ugovor je zaključen u okviru te djelatnosti.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 13. Sudska ili upravna zaštita 1.Države članice se staraju o odgovarajućim i djelotvornom sredstvima kojima se garantuje da će trgovci postupati po ovoj direktivi u interesu potrošača. 2.Sredstva iz stava 1 obuhvataju propise po kojima su jedno ili više sledećih tijela, određenih nacionalnim pravom, ovlašćena da postupaju u skladu s nacionalnim propisima pred sudovima ili nadležnim organima uprave da bi obezbijedili primjenu nacionalnih propisa za sprovođenje ove direktive: (a) javna tijela i organi ili njihovi predstavnici;</p>	<p>Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača Član 117 (1)Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti tužba za prestanak tih radnji (u daljem tekstu: kolektivna tužba). (2)Kolektivna tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim</p>	Potpuno usklađeno		

<p>(b) organizacije potrošača koje imaju legitimni interes za zaštitu potrošača;</p> <p>(c) stručne organizacije koje imaju legitimni interes za postupanje.</p>	<p>postupanjem krši prava potrošača utvrđena ovim ili drugim zakonom, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštene poslovne prakse.</p> <p>(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana i čl. 118 do 129 ovog zakona ne utiču na primjenu opštih pravila za određivanje mjerodavnog prava u sporovima sa međunarodnim elementom.</p> <p>Lica ovlašćena za pokretanje postupka (ovlašćena lica)</p> <p>Član 118</p> <p>(1) Kolektivnu tužbu mogu da podnesu: Ministarstvo, druga ministarstva i organi državne uprave nadležni za sprovođenje zakona kojima se štite prava potrošača, i organizacija potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona.</p> <p>(2) Kolektivnu tužbu mogu da podnesu komorska i interesna udruženja trgovaca (privredna, zanatska, i dr.).</p> <p>(3) Organizacije potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona ovlašćene su i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od drugih država članica Evropske unije.</p>			
<p>Član 14. Obavješćavanje potrošača i vansudska zaštita</p> <p>1. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere</p>	<p>Opšte odredbe</p> <p>Član 132</p> <p>(1) Vansudsko rješavanje potrošačkih sporova u cilju zaključenja poravnjanja ili</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>da obavijeste potrošače o nacionalnim propisima kojima se u nacionalno pravo prenosi ova direktiva i, po potrebi, ohrabruju trgovce i tvorce kodeksa ponašanja da obavještavaju potrošače o svojim kodeksima.</p> <p>Komisija treba da ohrabri da, posebno stručna tijela, organizacije i udruženja, izrade kodekse ponašanja na nivou Zajednice namijenjene olakšavanju sprovođenja ove direktive u skladu sa pravom Zajednice. Komisija treba i da ohrabri trgovce i njihovne granske organizacije da obavještavaju potrošače o kodeksima ponašanja, po potrebi i putem posebnog označavanja.</p> <p>2. Države članice treba da ohrabre uspostavljanje ili razvoj odgovarajućeg i djelotvornog vansudskog postupka za pritužbe i zaštitu kojim bi se rešavali potrošački sporovi iz ove direktive, kao i da ohrabre, ako je potrebno, trgovce i njihove granske organizacije da obavještavaju potrošače o takvim vansudskim postupcima za pritužbe i zaštitu.</p>	<p>donošenja odluke, u skladu sa zakonom, sprovodi Arbitražni odbor za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova (u daljem tekstu: Odbor) pri Privrednoj komori Crne Gore (u daljem tekstu: Komora) koji je funkcionalno nezavisan organ.</p> <p>(2) Potrošački spor, u smislu ovog zakona, je spor koji proističe iz pravnog odnosa potrošača i trgovca.</p> <p>Nadležnost Ministarstva Član 157</p> <p>(1) Ministarstvo je dužno da u saradnji sa drugim nosiocima zaštite potrošača štiti prava i interese potrošača.</p> <p>(2) Ministarstvo je nadležno da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prati sprovođenje ovog i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača; 2) daje predloge za unapređenje i razvoj politike zaštite potrošača; 3) predlaže Nacionalni program, prati njegovu realizaciju i dostavlja godišnji izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa; <p>Savjet za zaštitu potrošača Član 160</p> <p>(1) Radi davanja predloga za odlučivanje o stručnim pitanjima i za stručnu pomoć u postupku donošenja odluka i pripreme propisa iz oblasti zaštite potrošača Vlada osniva Savjet.</p> <p>Informisanje i obrazovanje o osnovnim</p>			
--	--	--	--	--

	<p>pravima</p> <p style="text-align: center;">Član 170</p> <p>(1)Potrošači imaju pravo na informisanje i obrazovanje o osnovnim pravima potrošača.</p> <p>(2)Pravo na obrazovanje potrošača u cilju sticanja znanja o pravima, obavezama i načinu ostvarivanja prava neophodnih za pravilan i pouzdan izbor i korišćenje proizvoda, upoznavanje sa odgovornostima učesnika na tržištu i o načinu ostvarivanja prava i pružanje pravne pomoći za zaštitu potrošača, ostvaruje se u obrazovnim ustanovama (predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima), organizacijama potrošača, kao i putem sredstava javnog informisanja.</p>			
<p>Član 15.</p> <p>Kazne</p> <p>1.Države članice su dužne da predvide odgovarajuće kazne za slučaj da trgovac ne postupi po nacionalnim propisima usvojenim shodno ovom uputstvu.</p>	<p>Član 177</p> <p>(1)Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <p>36)oglašava ugovore iz člana 89 ovog zakona, i obavještava potrošača, u roku, pod uslovima i na način suprotan ovom zakonu (čl. 90 i 91);</p> <p>37)ne zaključi ugovor u formi ili na jeziku u skladu sa ovim zakonom (čl. 92 i 93);</p> <p>38)u pogledu sadržine ugovora, izmjene ugovora i obavještenja, obaveznog upozorenja potrošača, odredbi o jednostranom raskidu ugovora i predaji primjerka ugovora potrošaču postupa</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>suprotno ovom zakonu (član 94);</p> <p>39) zahtjeva od potrošača da izvrši plaćanje unaprijed, davanje jemstva, rezervaciju novčanih sredstava na računu, izričito priznanje duga ili bilo koju drugu finansijsku transakciju u svoju korist ili nekog trećeg lica, prije isteka roka za jednostrani raskid, a u pogledu ugovora o preprodaji, prije nego preprodaja prava bude izvršena, odnosno ugovor o preprodaji prestane na neki drugi način (član 98);</p> <p>40) zahtjeva plaćanje na osnovu ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu suprotno uslovima i načinu koji je propisan ovim zakonom (član 99);</p> <p>41) u slučaju jednostranog raskida ugovora o vremenski podijeljenom korišćenju i ugovora o dugotrajnom turističkom proizvodu ne vrati potrošaču sredstva primljena po osnovu sporednog ugovora, u roku, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom (član 100 stav 7);</p> <p>(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom lice novčanom kaznom od od 150 eura do 1.500 eura.</p> <p>(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 5.000 eura.</p>			
Članovi od 16-20	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

<p style="text-align: center;">Aneks I STANDARDNI OBRAZAC S INFORMACIJAMA ZA UGOVORE O PRAVU NA VREMENSKI OGRANIČENO KORIŠĆENJE NEKRETNINE</p>	<p>Prethodno obavještenje Član 91 (5)Standardni informacijski obrazac iz stava 1 ovoga člana, i podatke koje sadrži, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se urediti sadržina standardnog informacijskog obrasca</p>	<p>Rok za donošenje je 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu.</p>
<p style="text-align: center;">Aneks II STANDARDNI OBRAZAC S INFORMACIJAMA ZA UGOVORE O DUGOROČNIM PROIZVODIMA ZA ODMOR</p>	<p>Prethodno obavještenje Član 91 (5)Standardni informacijski obrazac iz stava 1 ovoga člana, i podatke koje sadrži, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se urediti sadržina standardnog informacijskog obrasca</p>	<p>Rok za donošenje je 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu. ovog zakona.</p>
<p style="text-align: center;">Aneks III STANDARDNI OBRAZAC S INFORMACIJAMA ZA UGOVORE O PREPRODAJI</p>	<p>Prethodno obavještenje Član 91 (5)Standardni informacijski obrazac iz stava 1 ovoga člana, i podatke koje sadrži, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se urediti sadržina standardnog informacijskog obrasca</p>	<p>Rok za donošenje je 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu.</p>
<p style="text-align: center;">Aneks IV STANDARDNI OBRAZAC S INFORMACIJAMA ZA UGOVORE O ZAMJENI</p>	<p>Prethodno obavještenje Član 91 (5)Standardni informacijski obrazac iz stava 1 ovoga člana, i podatke koje sadrži, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se urediti sadržina standardnog informacijskog obrasca</p>	<p>Rok za donošenje je 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu.</p>

<p style="text-align: center;">Aneks V</p> <p style="text-align: center;">STANDARDNI OBRAZAC ZA ODUSTAJANJE KOJI OLAKŠAVA KORIŠTENJE PRAVA NA ODUSTAJANJE</p>	<p>Sadržaj ugovora Član 94 (9)Sadržaj standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora iz stava 7 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma.</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se urediti sadržina standardnog obrasca za jednostrani raskid ugovora</p>	<p>Rok za donošenje je 9 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu.</p>
<p style="text-align: center;">Aneks VI</p> <p style="text-align: center;">KORELACIJSKA TABELA IZMEĐU ODREDABA OVE DIREKTIVE I DIREKTIVE 94/47/EZ</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Direktiva 2009/22/EZ</p>				
<p style="text-align: center;">Član 1.</p> <p style="text-align: center;">Područje primene</p> <p>1. Svrha ove direktive je približavanje zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na tužbe za zabranu pomenutih u članu 2, namijenjenih zaštiti kolektivnih interesa potrošača obuhvaćenih direktivama iz Aneksa I, a s ciljem garantovanja nesmetanog funkcionisanja unutrašnjeg tržišta.</p> <p>2. Za potrebe ove direktive prekršaj označava svaku radnju suprotnu direktivama nabrojanim u Aneksu I i prenijetim u unutrašnji pravni poredak država članica, a koja povređuje kolektivne interese pomenute u stavu 1.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 2.</p> <p style="text-align: center;">Tužbe za sudsku zabranu</p> <p>1. Države članice određuju sudove ili organe uprave nadležne za odlučivanje u postupku pokrenutom od strane ovlašćenog entiteta u</p>	<p style="text-align: center;">Odluka suda Član 122</p> <p>(1)Ako je kolektivna tužba osnovana, sud će odlukom kojom usvaja tužbu utvrditi povredu ovog ili drugih zakona u skladu sa članom 117 st. 1 i 2 ovog zakona, precizno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive detaljnije je sadržana u Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju i u Zakonu o obligacionim</p>	

<p>smislu člana 3, koji traži:</p> <p>(a) hitno, po mogućnosti u skraćenom postupku, donošenje sudske zabrane kojom se zahtijeva prestanak ili zabrana prekršaja;</p> <p>(b) po potrebi, mjere kao što su objavljivanje odluke, u cjelini i dijelu, u obliku koji se smatra adekvatnim i/ili objavljivanje ispravke u cilju uklanjanja produženog dejstva prekršaja;</p> <p>(c) u mjeri u kojoj to pravni sistem države članice u pitanju dopušta, u slučaju da ne postupi po odluci suda odnosno organa uprave u određenom roku, nalog kojim se poraženoj tuženoj stranci određuje da plati u javne svrhe ili korisniku određenom nacionalnim propisima utvrđeni iznos za svaki dan zakašnjenja ili drugi iznos predviđen nacionalnim propisima, a u cilju garantovanja poštovanja odluka.</p>	<p>je opisati i tuženom:</p> <p>1) narediti da prekine s postupanjem iz člana 117 st. 1 i 2 ovog zakona, i narediti mu da, ako je to moguće, preduzme mjere neophodne za otklanjanje štetnih posljedica koje su nastale zbog njegovog postupanja,</p> <p>2) zabraniti takvo ili slično postupanje ubuduće, kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača.</p> <p>3) naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice postupanja iz člana 117 stav 1 ovog zakona, i</p> <p>4) naložiti da o svom trošku objavi ispravku nedopuštenog oglašavanja, kada je to primjenljivo.</p> <p>(2) Odlukom kojom se usvaja tužbeni zahtjev sud određuje rok za njeno izvršenje.</p> <p style="text-align: center;">Privremene mjere Član 127</p> <p>(1) Sud može, do donošenja konačne odluke, pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuju mjere obezbeđenja, odrediti privremenu mjeru kojom će narediti prekid postupanja kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača.</p> <p>(2) Sud može privremenu mjeru odrediti i u slučaju da trgovac još nije počeo sa postupanjem kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača, ali je početak tog postupanja izvjestan.</p>		<p>odnosima.</p>	
---	---	--	------------------	--

<p>2.Ova direktiva ne dovodi u pitanje pravila međunarodnog privatnog prava o mjerodavnom pravu koje je uobičajeno ili pravo države članice odakle je prekršaj potekao ili pravo države članice gde je prekršaj proizveo dejstvo.</p>	<p>Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača Član 117</p> <p>(3)Odredbe st. 1 i 2 ovog člana i čl. 118 do 129 ovog zakona ne utiču na primjenu opštih pravila za određivanje mjerodavnog prava u sporovima sa međunarodnim elementom.</p>			
<p>Član 3.</p> <p>Lica ovlašćena na podizanje tužbe</p> <p>Za potrebe ove direktive, „ovlašćeni entitet“ označava telo ili organizaciju, ustanovljeno u skladu s pravom države članice, koje ima zakoniti interes da se stara o poštovanju odredaba iz člana 1, a posebno:</p> <p>(a) jedno ili više nezavisnih javnih tijela, u državama članicama gde takva tijela postoje, koja su posebno odgovorna za zaštitu interesa iz člana 1 i/ili</p> <p>(b) organizacije čija je svrha da štite interese iz člana 1 u skladu sa mjerilima utvrđenim nacionalnim pravom.</p>	<p>Lica ovlašćena za pokretanje postupka (ovlašćena lica) Član 118</p> <p>(1)Kolektivnu tužbu mogu da podnesu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ministarstvo, druga ministarstva i organi državne uprave nadležni za sprovođenje zakona kojima se štite prava potrošača, i 2) organizacija potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona. <p>(2)Kolektivnu tužbu mogu da podnesu komorska i interesna udruženja trgovaca (privredna, zanatska, i dr.).</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 4.</p> <p>Prekršaji učinjeni u okvirima Zajednice</p> <p>1.Država članica je dužna da preduzme neophodne mere kojima se garantuje da, u slučaju prekršaja koji potiče iz te države članice, ovlašćeni entiteti iz druge države članice gde su interesi koje štiti ovlašćeno telo ugroženi prekršajem mogu da pokrenu postupak pred sudom ili organom uprave</p>	<p>Lica ovlašćena za pokretanje postupka (ovlašćena lica) Član 118</p> <p>(3)Organizacije potrošača iz člana 168 stav 1 ovog zakona ovlašćene su i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od drugih država članica Evropske unije.</p>			

<p>iz člana 2 pošto prezentiraju spisak predviđen stavom 3 ovog člana. Sudovi ili organi uprave su dužni da prihvate spisak kao dokaz stranačke sposobnosti ovlaštenog entiteta što ne utiče na pravo da ispitaju da li svrha ovlaštenog entiteta opravdava tužbu u konkretnom slučaju.</p> <p>2.Za potrebe prekršaja u okvirima Zajednice i ne dovodeći u pitanje prava drugih entiteta data nacionalnim propisima, države članice su dužne da, na zahtjev svojih ovlaštenih entiteta, saopšte Komisiji da su ti entiteti ovlašćeni na podnošenje tužbe iz člana 2. Države članice su dužne da obavijeste Komisiju o nazivima i svrsi ovlaštenih entiteta.</p>	<p>Aktivna legitimacija tijela iz drugih država članica EU Član 129</p> <p>(1)Ako je postupanje određenog trgovca, njegovog dijela ili poslovne jedinice, ili grupe trgovaca sa sjedištem u Crnoj Gori u suprotnosti s odredbama ovog zakona i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, ili to postupanje potiče iz Crne Gore i utiče ili može uticati na položaj potrošača u drugoj državi članici Evropske unije, postupak kolektivne tužbe može pokrenuti ovlašćeno lice te države.</p> <p>(2)Lica iz stava 1 ovog člana ovlašćena su da pokrenu postupak kolektivne tužbe, ako su uvrštena na listu lica ovlašćenih za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa objavljenu u Službenom listu Evropske unije.</p> <p>(3)Listu iz stava 2 ovog člana ovlašćeno lice dostaviće sudu istovremeno sa tužbom za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u obliku kopije Službenog lista Evropske unije u kojem je ta lista objavljena.</p> <p>(4)Ovlašćena lica iz ovog člana mogu da podnesu tužbu u skladu sa članom 119 ovog zakona poslije savjetovanja sa Ministarstvom, kao i u slučaju da Ministarstvo u roku od 15 dana ne odgovori na zahtjev za savjetovanje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
---	--	--------------------------	--	--

<p>3.Komisija izrađuje spisak ovlašćenih entiteta pomenutih u stavu 2, s navođenjem njihove svrhe. Spisak se objavljuje u <i>Službenom listu Evropske unije</i>, izmjene se objavljuju bez odlaganja, a ažuriran spisak se objavljuje svakih šest mjeseci.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 5. Prethodne konsultacije</p> <p>1.Države članice mogu da uvedu ili zadrže na snazi odredbe po kojima stranka koja namjerava da traži zabranu može da započne postupak samo pošto je pokušala da dođe do prekida prekršaja kroz konsultacije ili sa tuženim ili i sa tuženim i ovlašćenim entitetom u smislu člana 3(a) države članice u kojoj se traži sudska zabrana. Na državi članici je da odluči da li stranka koja traži sudsku zabranu mora da se konsultuje sa ovlašćenim entitetom. Ukoliko prekid prekršaja nije postignut u roku od dve sedmice pošto je zahtev za konsultacije primljen, stranka u pitanju može da bez daljih odlaganja pokrene postupak za donošenje sudske zabrane.</p>	<p style="text-align: center;">Postupci koji prethode pokretanju sudskog postupka Član 119</p> <p>(1)Prije podnošenja tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, ovlašćeno lice dužno je da lice koje namjerava da tuži prethodno pisano upozori da će u slučaju da ne prekine s postupanjem kojim narušava kolektivne interese potrošača, protiv njega podnijeti kolektivnu tužbu.</p> <p>(2)Ovlašćeno lice ne može podnijeti kolektivnu tužbu prije isteka roka od 14 dana, od dana dostavljanja upozorenja iz stava 1 ovog člana.</p> <p>(3)Predlog za izdavanje privremene mjere može se podnijeti i prije isteka roka iz stava 2 ovoga člana.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2.Pravila koja usvoje države članice i kojima su uređene prethodne konsultacije se dostavljaju Komisiji i objavljuju u <i>Službenom listu Evropske unije</i>.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 6. Izveštaji</p> <p>1. Svake tri godine, a po prvi put do 02. jula 2003,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>Komisija će Evropskom parlamentu i Savjetu podnositi izveštaj o primeni ove direktive.</p> <p>2. U prvom izvještaju Komisija će posebno da ispita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - područje primjene direktive u vezi zaštite kolektivnih interesa lica koja obavljaju trgovinske, proizvodne, zanatske aktivnosti ili slobodnu profesiju; - domet direktive određen direktivama nabrojanim u Aneksu I; - da li su prethodne konsultacije iz člana 5 doprinijele djelotvornoj zaštiti potrošača. <p>Po potrebi, izvještaju se prilaže i predlog izmjena ove direktive.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Član 7.</i></p> <p style="text-align: center;">Propisivanje širih ovlašćenja</p> <p>Direktiva ne spjrečava države članice da usvoje ili zadrže na snazi odredbe osmišljene da ovlašćenim entitetima i drugim zainteresovanim licima daju šira ovlašćenja da pokrenu postupak na nacionalnom nivou.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p><i>Članovi od 8-11</i></p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>ANEKS I</p> <p>POPIS DIREKTIVA NA KOJE SE ODNOSI ČLAN 1.1</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>ANEKS II</p> <p>Direktiva stavljena van snage i njene izmjene</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>ANEKS III</p> <p>KORELACIJSKA TABELA</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

Crna Gora

**Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis
odnosi/donosilac akta**

MINISTARSTVO EKONOMIJE

Naziv propisa	Predlog zakona o zaštiti potrošača	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XVII. Tržište, ugostiteljstvo i turizam	8. Zaštita potrošača (propisi o zaštiti potrošača i sl.)
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	podpoglavlje
	28. Zaštita potrošača i zdravstvena zaštita	28.10 Potrošači [15.20] 28.20.10 Uopšteno [15.20.10] 28.20.20 Informacije o potrošačima, obuka i zastupanje potrošača [15.20.20] 28.20.40 Zaštita ekonomskih interesa [15.20.40]
Ključni termini - eurovok deskriptori	<ul style="list-style-type: none"> - Potrošač - Trgovac - Roba - Ugovor	

